

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ

25
жыл

бойы болашаққа
жетелеу

БІРІКТІРЛГЕН
жылдық ЕСЕП 2019

Мазмұны

БҮГІНГІ КОМПАНИЯ	5	
Алғы сөз.....	6	
Директорлар кеңесі тәрағасының үндеуі	8	
Басқарма тәрағасының үндеуі	10	
«Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының өсу тарихы.....	14	
Топ қызметінің басты индикаторлары	22	
Компания цифрмен	22	
2019 жылдың негізгі оқиғалары.....	25	
Қысқаша шолу.....	28	
Компания профілі	28	
Акционерлік капитал құрылымы.....	28	
«Қазақтелеком» АҚ үйімдүк құрылымы.....	30	
«Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының құрылымы.....	31	
Бірігу және жұтылу.....	32	
Саланың реттеуші ортасына шолу.....	32	
Стратегия	35	
Миссия және Пайым.....	36	
Стратегиялық мақсаттар, міндеттер және стратегияны іске асырудың басты көрсеткіштері	38	
Біздің құндылықтар.....	40	
Біздің тұрақты даму саласындағы бастамалар	41	
Макроэкономикалық орта мен перспективалар	42	
«Өрлеу» жаңғыру бағдарламасы	46	
Бизнес және қаржылық шолу	51	
Өнімдер мен сегменттер бойынша негізгі жетістіктер	52	
Жаңа бизнестер және инновациялық қызмет	59	
Телекоммуникациялық инфрақұрылым және желіні дамыту	65	
Қаржылық шолу	67	
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау	75	
Управление рисками в 2019 году.....	76	
Участники процесса управления рисками.....	77	
Қауіп-қатер туралы ақпарат	78	
Тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйелеріндегі үздік тәжірибелер мен стандарттарды одан әрі енгізу	79	
Сақтық қағидаты	79	
Тұрақты даму	81	
Тұрақты дамуға стратегиялық көзқарас	82	
Тұрақты дамуды басқару	83	
Тұрақты даму саласындағы бастамалар	86	
Бастамаларды енгізу бойынша тәжірибемен алмасу	87	
Хоғары әдеп стандарттары және жемқорлықта қарсы күрес	88	
Демеушілік және қайырымдылық	89	
Адами ресурстың тұрақты дамуға үлесі аясында оларды дамыту	89	
Әлеуметтік-жауапты серіктестік	97	
Жарақттануды азайту және еңбек қауіпсіздігі деңгейін арттыру	100	
Компанияның қоршаған ортаға ықпалын азайту	102	
Корпоративтік басқару	107	
Корпоративтік басқару құрылымы	108	
Корпоративтік басқару кодексін сақтау туралы есеп	110	
«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі 2019 жылы	110	
Директорлар кеңесі қараған негізгі мәселелер	126	
Директорлар кеңесі мүшелерін сыйақылау туралы есеп	127	
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы	128	
2019 жылы Басқарма қызметі туралы есеп	138	
Басқарма мүшелерін сыйақылау туралы есеп	138	
Компанияның елеулі мәмілелері	139	
Қосымша ақпарат	141	
Глоссарий	142	
Байланыс ақпараты	145	
Қосымшалар	146	
1-қосымша. GRI стандартына есептің сәйкес келу кестесі	147	
2-қосымша. Кадрлардың қозғалысы кестесі	158	
Шоғырландырылған қаржылық есептілік	162	
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп	163	
Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	165	
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	167	
Ақша қаржатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп	169	
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер	171	

ЕСЕП ТУРАЛЫ

Назарларыңызға ұсынылып отырған «Қазақтелеком» АҚ біріктірілген жылдық есебі компанияның 2019 жылға қаржылық және қаржылық емес көрсеткіштері туралы акпаратты ашады.

Есеп шеги: қаржылық көрсеткіштер бөлігінде – «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобы, қаржылық емес көрсеткіштер шегінде – Орталық аппарат және компанияның 15 филиалы

Қаржылық көрсеткіштер бөлігінде Есеп 2019 жылғы 31 желтоқсанға аяқталған жыл үшін шоғырландыру периметріне кіретін Компаниялар тобы бойынша ХКЕС стандарттары бойынша шоғырландырылған қаржылық есеп деректері негізінде дайындалған.

Тұрақты даму саласындағы есептілік GRI G4 стандарттарына сәйкес дайындалған, «жалпы» нұсқасы, 2019 жылғы 1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейінгі тиісті қызметті сипаттайды. есептілік циклы – жылдық.

«Қазақтелеком» АҚ жыл сайынғы қаржылық емес есептерін 2017 жылдан бері жарияладап келеді. Компанияның барлық есебі «Қазақтелеком» АҚ ресми сайтында колжетімді.

Есепте мейлінше өзекті тақырыпты ашу үшін компания мұдделес тараптарды тартып, Қоғамның ішкі және сыртқы ортасына шолу жасау негізінде GRI стандартта-рында көзделген ішінша көрсеткіштер мен тақырыптар бойынша тұрақты даму аспектілерінің маңыздылығы талдауын жүргізді. Маңызды тақырыптарды анықтау үшін көшбасшы телекоммуникация компанияларының қаржылық емес есептілігіне салыстыру жасалды,

тұрақты даму саласындағы маңызды оқиғалар мен тренділер ескерілді. Сонымен қатар, мұдделі тараптармен кездесу үшін тұрақты даму, алдыңғы кезең есептері бойынша көрсетілген өзекті мәселелер қарастырылды. Есепте ақпарат жинау шегінде көрсетілген өнірлік филиалдарды қоса алғанда компания қызметінің басты нәтижелері көрсетілген. Есепке арналған ақпарат GRI талаптары бойынша корпоративтік есептілік жүйесі және арнағы ақпараттық сұратымдарды пайдалана отырып, маңыздылық талдауы нәтижелерін ескере келе, жинакталды.

Есепті «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі бекітті.

Есепті сыртқы растаудың қажеттілігі жоқ.

Компания бұгін

Қазақстандағы ең
ірі
интеграцияланған
оператор

«Қазақтелеком» АҚ
нарықтағы орны

тіркелген телефония

90 %

тіркелген интернет

85 %

бильді нарық

61 %

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

АЛҒЫ СӨЗ

Заттар интернеті, ақылды үйлер мен қалалар, кибер-спорт, бұлтты бейнебақылау және электронды коммерция – қазақстандықтар шындық қиялдан озық уақытта өмір сүріп отыр. Ақылды технологиялар адам өмірінің маңызды бөлшегіне айналды.

Өмірдің барлық саласын қамтыған цифrlандыру жаңа цифрлық біліктілікке сұранысты қалыптастырып, негізінде цифрлық платформа жатқан өзгеше бизнес үдерістерін құруда. Телекоммуникация саласының рөлі өзгеріп, шешімдер, өнімдер мен осы салада жұмыс істейтін компанияларға талап қүшесуоде. Байланыс операторлары клиенттер қажеттілігін қанағаттандырып қана қоймай, оны алдын ала болжауға, осылайша нарықта өзіне жаңа кіріс әкелетін орындарды қалыптастырулары тиіс. Бұл ретте цифрлық экономиканың негізі толықкан заманауи инфрақұрылым болып табылады.

Соңғы онжылдықта орын алған байланыс саласындағы технологиялардың қарыштап дамуы «Қазақтелеком» АҚ қызметіне айтарлықтай өзгерістер алып келеді. Біз өзіміз үшін компанияның дамуына мүмкіндік беріп, инновациялық өнімдер жасауға жол ашатын, сонымен қатар түрлі топтамалық ұсыныстар құрамында сымдық байланысты қалпына келтірге жол ашатын меншікті стратегиямұзды таңдап алдық. Стратегияны іске асыру байсалды басқарушылық құшті қажет етеді. Себебі ол ауқымды инфрақұрылым жобаларын дамытуды, B2C аясында жұмыстарды кеңейтуді, мемлекеттік органдармен және корпоративтік тапсырыс берушілермен өзара іс-қимылды, сондай-ақ еліміздің цифрлық күн тәртібі аясында маңызды жобаларға қатысуын көздейді.

Сонымен қатар, «Қазақтелеком» АҚ жауапкершілікті компания ретінде БҰҰ тұрақты даму мақсаттарын қолдайды. Біз өзіміздің экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға ықпалымызды түсінеміз және стейхолдерлердің мүдделерін ескере отырып, салмақты, үтімді тәсіл қолданамыз. Экологиялық, әлеуметтік және экономикалық қызмет құрамдастарының оңтайлы тепе-теңдігі Топтың ұзақ мерзімді тұрақты дамуының негізі болып табылады.

Компания өз қызметін клиенттерге қолайлы болу үшін қызметтері мен өнімдерінің сапасын арттыра отырып, операциялық тиімділікке қол жеткізуін қарапайым тәсілдеріне жұмылдырады. Атап айтқанда, абоненттік желі сапасын арттыру, цифрлық қызметтерді дамыту және клиенттік тәжірибелі жақсартуға күш салады.

Басты артықшылық қосылыштар санын арттыру ғана емес, қолданыстағы клиенттік база сапасы мен ұзақ мерзімді әлеуетін арттыру болып табылады. Біз дауыс байланысы және мобильді деректер беру қызметтерін, тіркелген байланыс қызметтерін, IP-телефония, инновациялық сервистерді, соның ішінде мобильді ТВ және ОТТ-бейнеконтенті, қаржылық сервистер, мобильді жарнама қызметтерін, M2M, Big Data, конвергентті қызметтер мен бұлтты шешімдер қызметтерін қоса алғанда телекоммуникация нарығының барлық сегменттерінде қызметтер көрсетеміз.

Алдарыңызда 2019 жылға арналған жылдық есеп ұсынылып отыр, онда «Қазақтелеком» АҚ қызметінің техникалық, қаржылық және қаржылық емес салалық көрсекшітері көрсетілген. Біздің дамуымызға әсер еткен маңызды оқығалар мен шешімдер туралы айтылған. Сонымен қатар, еншілес компаниялар қызметі туралы ақпарат пен алдағы жылға жоспарлар берілген.

Қазіргі уақытта әлемнің кез келген елінің, соның ішінде Қазақстанның экономикалық және әлеуметтік дамуы мобильді деректер беру саасында жаңа технологияларды енгізу мен кеңінен пайдалануға байланысты.

Интернет заттар, Big-Data, қашықтан оқыту, телемедицина, тіпті әлеуметтік желілердегі қарым-қатынас – бұлардың бәрі базалық инфрақұрылымсыз мүмкін емес. «Қазақтелеком» АҚ еткен жылы Қазақстанның ауылдық елді мекендерін талшықты-оптикалық байланыс желіжолдары технологиясы бойынша (АЕМ ТОБЖ) интернет желісіне кеңжолақты қатынаумен қамтамасыз ету ауқымды жобасын іске асыруын жалғастырды. Компания 2020 жылдың соына дейін 828 ауылда 14 500 шақырым оптикалық желіжол салу, осылайша 2,5 млн тұрғынды жоғары жылдамдықтағы интернетпен қамтыйміндегі алып отыр. Қазіргі уақытта компания Алматы, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Жамбыл, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Қызылорда, Павлодар және Түркістан облыстары ауылдарындағы мемлекеттік мекемелерді ТОБЖ қосты.

АЕМ ТОБЖ жобасын іске асыру нәтижесінде мемлекеттік және бюджеттік мекемелер сапалы цифрлық байланыспен қамтамасыз етілді. Желі түрлі қызметтерді берілген сапамен шектеусіз көрсетуге мүмкіндік береді, сонымен бірге тіршілікті қамтамасыз ету жүйелерін басқару жасанды зият үлкен деректерін талдау есебінен

автоматты түрде жүзеге асырылатын «Smart City» инновациялық технологияларының дамуына оң ықпалын тигізеді. Ақкөл қаласы мысалындағы «Ақылды қала» прототипі еткен жылдың басында таныстырылған болатын. Ақкөл LoRaWAN технологиясы базасындағы 4G желісімен толық қамтылған және қазіргі уақытта зияткерлік жүйелер қалалық қызметтер, тұрғындар қауіпсіздігі мен қолайлылығы үшін тиімді жұмыс істеде. «Қазақтелеком» АҚ осы жобаны Қазақстанның басқа елді мекендеріне таратуға дайын.

Ақылды қала прототипі Ақкөл қаласының негізінде еткен жылдың басында таныстырылды. Ақкөл LoRaWan технологиясы базасында 4G желісімен толықтай қамтылды және қазіргі таңда зияткерлік жүйелер қалалық қызметтердің тиімді жұмысын, тұрғындардың қауіпсіздігі мен жайлы өмірін қамтамасыз етуге септігін тиізіп отыр. «Қазақтелеком» АҚ осы пилоттық жобаны Қазақстанның өзге елді мекендеріне де қоюға дайын.

Бұғынгі таңда телекоммуникация нарығының толысуына орай, операторлар жай қызметтер ұсыну, интернетке қатынаудан маңызды құрамдасы жоғары санатты желіге қатынаудан тұратын интернет қызметтер құруға өтетін болады. Сондықтан компания Нұр-Сұлтан, Алматы қалалары мен Алматы облысында 5G технологиясын зерделеуді, тестілеуді және мүмкіндіктерін қарастыруды жалғастыруда. Сонымен қатар, еткен жылдың күнінде 5G технологиясы Tele2/ALTEL желісінде 3,5 ГГц радиожиілігі ауқымында IT-стартаптардың халықаралық технопарки аумағында қолжетімді болды.

Сонымен қатар, бірлескен кәсіпорындағы Tele2 AB және «Кселл» АҚ үялды компанияларының акцияларын сатып алу оң синергиялық әсер береді.

2019 жылы жасалған Tele2 және ALTEL бренділерінің «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС қатысу үлесіне 100% бақылау алу мәмілесі компания үшін аса маңызды мәміле болды. Бұл «Кселл» АҚ 75% акциялары үлесінен жақсы қосымша болды, бұл «Қазақтелеком» АҚ үялды байланыс операторларының интеграциясы арқылы бірқатар амбилиялық жобаларды іске асыруға мүмкіндік беріп, еліміздің телекоммуникация нарығында сөзсіз стратегиялық басымдылықты қамтамасыз етеді. «Қазақтелеком» АҚ «Кселл» АҚ 75% акциясын сатып алу бойынша мәмілесі Лондонда еткен «TMT M&A Awards

2019» жыл сайынғы халықаралық премиясында «Жыл мәмілесі» аталымында жоғары награда ие болғанын атап өткен орынды.

Біз телекоммуникация қызметтері нарығының көшбасшысы болып отырмыз: тіркелген желіжолдар саны 2 млн 849 мың бірліктен асты, оның ішінде қалалық телекоммуникация желісі (ҚТЖ) – 2 млн 042 мың бірліктен астам, ауылдық (АТЖ) – 807 мың бірліктен астам. Тіркелген кең жолақты қатынау абоненттері саны 1 млн 700 мың порт, ақылы телевидение абоненттері саны – 770 мың орыннан асады, оның ішінде iD TV аборненттері – 574 мыңнан астам, iD TV Online – 52 мың және кабілдік телевидение – 124 мың орын.

Сонымен қатар, 2019 жылы компания жұмысының тиімділігін халықаралық агенттіктер өз көрсеткіштерімен растады. Айтальық, Fitch Ratings агенттігі «Қазақтелеком» АҚ рейтингін BB+ деңгейінде бағалады, сондай-ақ «Жоғарылатуға қайта қарau» деңгейінде сақтады. «Қазақтелеком» АҚ рейтингілерін агенттік сарапшылары тіркелген қызметтер басты сегменттерінде компанияның күшті нарықтық ұстанымына, айтарлықтай еркін ақша ағынын өндіруге, қарыз жүктемесінің төмөнгі деңгейімен, сондай-ақ қолайлы реттеумен байланысты деп есептейді. Осылан қоса агенттік тәсіліне сәйкес осы жағдайда компанияның операциялық профилін бағалау «BBB» инвестициялық санатында болуы мүмкін.

2020 жылы «Қазақтелеком» АҚ алдына техникалық және экономикалық оңтайландыру бөлігінде синергиялық әсерді қүшейту, интеграция бойынша жұмыстарды қоса алғандағы амбилиялық міндеттер қойып отыр. Біз сонымен бірге компания тобының барлығы үшін басты міндет болып табылатын өз қызметтерімізді жетілдіруді жалғастыратын боламыз. Сондай-ақ «Қазақтелеком» АҚ бұдан кейін де бұлтты бейнебақылау, интернет заттар және талдау үшін үлкен деректер пайдалануды, «Ақылды қалалар» салуды және онлайн коммерцияны жылжытуды әрі қарай жалғастыратын болады, мұның бәрі қазақстандықтардың өмір сапасын өзгертуге мүмкіндік беріп, олардың өмірлерін қолайлы, жайлы, ең бастысы, қауіпсіз етуге мүмкіндік беретін болады.

ЦИФРЛЫҚ БОЛАШАҚ «ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ» АҚ БІРГЕ ЖАҚЫН БОЛА ТУСУДЕ!

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫЫНДА ҮНДЕУІ

XXI ғасырдың үшінші онжылдығына «Қазақтелеком» АҚ елді әлеуметтік-экономикалық дамыту ауқымды міндеттерін шешуде өзінің рөлі мен маңызын жақсы білетін Қазақстан цифрлық индустриясының көшбасшысы ретінде сенімді түрде аяқ басып отыр.

ҚҰРМЕТТІ АКЦИОНЕРЛЕР, ӘРІПТЕСТЕР, КЛИЕНТТЕР ЖӘНЕ СЕРІКТЕСТЕР!

XXI ғасырдың үшінші онжылдығына «Қазақтелеком» АҚ елді әлеуметтік-экономикалық дамыту ауқымды міндеттерін шешуде өзінің рөлі мен маңызын жақсы білетін Қазақстан цифрлық индустриясының көшбасшысы ретінде сенімді түрде аяқ басып отыр.

2019 жылы компания компания өзінің сенімді әріптес ретіндегі мәртебесін және барша ел ауқымында басты бағдарламаларды орындаі алатының растайтын жобалар қатарын іске асыруын жалғастырыды. Оның ішінде ауылдық елді мекендерде талшықты-оптикалық байланыс желіжолдары құрылышы, «ақылды қалалар» тұжырымдамасын енгізу және 5G стандартына көшу бар. Басты оқиғалардың бірі «Қазақтелеком» АҚ Tele2 AB бірлескен кәсіпорындағы 49% үлесті сатып алу мәмілесінің аяқталуы болды. Компания жұмыскерлері қойылған міндеттерді іске асырып, қызметтің көптеген салалары бойынша көзделген жоспарларға қол жеткізді. Бұл «Қазақтелеком» АҚ елдің көшбасшы телекоммуникация операторы ретінде ұстанымын нығайтуға мүмкіндік берді.

Сонымен қатар, 2019 жылы компания жұмысының тиімділігін халықаралық агенттіктер өз көрсеткіштерімен растады. Бұл айтарлықтай оқиға компанияның кредиттік рейтингісіне оң әсерін тигізді. Айталық, FitchRatings агенттігі «Қазақтелеком» АҚ жоғары бағалап, компания рейтінгісін BB+ деңгейінде растады, сондай-ақ кредиттік рейтинг бойынша болжамын «Оң» деңгейіне дейін жақсартты.

Бұғынғы компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Директорлар кеңесі компанияның әрі қарай дамуы мен құнының өсуіне ықпал ететін шешімдерді бұдан кейін де қабылдай беруге ниетті.

Компания тұрақты даму, озық технологияларды енгізу, қызмет көрсету сапасын арттыру, жаңа кіріс көздерін іздеу қағидаттарын басшылықта алып, сондай-ақ салада қалыптасқан дәстүрді сақтап, әлеуметтік тұрақтылықтың үлгілі деңгейін көрсете береді.

Директорлар кеңесі атынан «Қазақтелеком» АҚ барлық акционерлеріне, әріптерге, серіктестерге және клиенттеріне қол жеткізілген жетістіктер мен іске деген адал қарым-қатынас үшін алғыс айтамын.

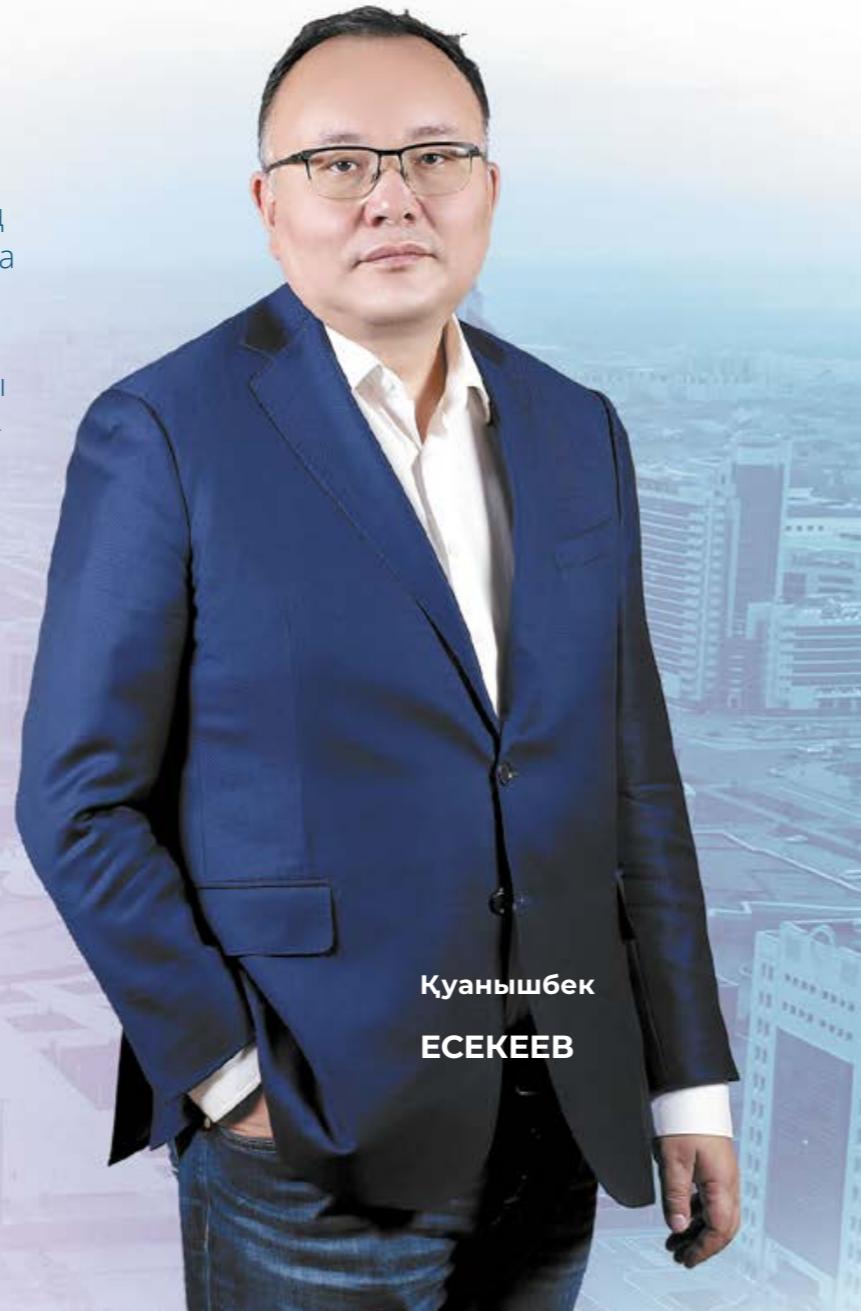
Құрметпен,
«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің
төрағасы
Н. Байдәuletов

БАСҚАРМА ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Телекоммуникация нарығының толығуына қарамастан, табысқа қол жеткізе білдік. Бұл біздің таңдаған стратегиямыз – «Қазақтелеком» АҚ толыққанды мультисервистік әмбебап телекоммуникация операторына айналдыру бағытының дұрыстығын көрсетіп берді.

ҚҰРМЕТТІ АКЦИОНЕРЛЕР, ӘРІПТЕСТЕР, КЛИЕНТТЕР ЖӘНЕ СЕРІКТЕСТЕР!

2019 жыл «Қазақтелеком» АҚ үшін мынадай екі себеппен маңызды болды. Біріншіден, біз стратегиялық жағынан ие болу циклын аяқтап, технологиялық көшбасшылықта қол жеткізуге, құрылымды және басқару формасын оңтайландыруға, құн құрудың барлық тізбегі бойынша маржалақты арттыруға бағытталған даму стратегиямыздың дұрыстығын дәлелдедік. Екіншіден, 2019 жылы компанияның құрылғанына 25 жыл толды. Ширек ғасыр ішінде компания дәстүрлі тіркелген байланыс қызметтерін көрсетуден бастап, инновациялық өнімдер құруға дейінгі даму жолынан өтті.

Телекоммуникация нарығының толығуына қарамастан, табысқа қол жеткізе білдік. Бұл біздің таңдаған стратегиямыз – «Қазақтелеком» АҚ толыққанды мультисервистік әмбебап телекоммуникация операторына айналдыру бағытының дұрыстығын көрсетіп берді.

Экономика және қоғам өмірінің барлық саласын қамтыған цифрлық трансформация – бұл телекоммуникация компанияларынан бизнес үдерістерді және тұтынушылармен жұмыс істеу тәсілін түбегейлі қайта қаранды талап етеді. Компания ең қарқынды нарықтардың бірінде жұмыс істейді, өзгерістерге үмтүліп қана қоймай, олардан асып түсіп, тіптен болашақтың контурын да анықтай отырып, жаңа үрдістер мен қажеттіліктер қалыптастыруға үмтүлады. Біз «ақылды үй» және «ақылды қала» секілді инновациялық қызметтерді белсенді енгізудеміз, IoT нарығын қалыптастырып, 5G мүмкіндіктерін сынақтан өткізудеміз. Осы жетістіктердің барлығы үлкен жұмыс тәжірибесі және қасиби үжым арқасында мүмкін болды. Біз бірлесе отырып, жұмыс істеу тәсілімізді өзгертіп, бизнес үдерістерді оңтайландырып, корпоративтік құндылықтарымызды әрбір қызметкерге жақын ете алдық.

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

қызметтер алу болып табылады. Біз осы жобаны дер кезінде және сапалы іске асыру үшін барлық ресурстарымызды жұмсайтын боламыз.

Өткен жылы компания Нұр-Сұлтан, Алматы қалалары және Алматы облысында дала жағдайында 5G желісін 10 тестілеуден өткізіп, мүмкіндітерін зерделеу жұмысын жалғастырды. Қазақстанда алғаш рет астанада «Astana Hub» IT-стартаптар халықаралық технопаркі аумағында 5G коммерциялық желісін қости. Эрі қарайғы 5G стандартына көшу барысында мобиЛЬДІ байланыс желілерінде интернет трафигінің болжамды есептеп өсуін қамтамасыз ету үшін көлемді деректерді бере алатын технологиялық инфрақұрылымдық шешімдер дайындауды бастады. Елімізде 5G стандартты желісінің пайда болуы қазақстандық экономика мен қазақстандықтардың өмірін түбегейлі өзгертуге қабілетті.

Біз виртуалды Қазақстанды құруға белсенді қатысып отырғанымызға ризамыз. Біз үшін елімізде «Ақылды қалалар» тұжырымдамасын енгізу бойынша «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасының маңызды бағыттарының бірі аясында іске асырылған «Smart Aqkol» жобасына қатысу үлкен мәртебе болды. «Smart

Біз виртуалды Қазақстанды құруға белсенді қатысып отырғанымызға ризамыз. Біз үшін елімізде «Ақылды қалалар» тұжырымдамасын енгізу бойынша «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасының маңызды бағыттарының бірі аясында іске асырылған «Smart Aqkol» жобасына қатысу үлкен мәртебе болды.

Aqkol» — бұл «Ақылды қалалар» бірыңғай даму стандартын қалыптастыру міндетін қойып отырған модельді жоба. Оның құрамына қауіпсіздіктен бастап экологияға дейінгі 11 бағыт кіреді. Сонымен қатар қалаларды цифrlандыру үшін 5G технологиясын қолдану перспективалары ұсынылып, Ақкөл қаласында салынған LoRaWAN желісінің энергия тиімділігі, «e-commerce» және Blockchain технологиясы негізіндегі жобаларды дамыту мүмкіндіктері көрсетілді.

Цифрлық технологиялардың және интернет заттардың дамуымен комплаенстың бір бөлігі ретінде ақпараттық қауіпсіздікі қамтамасыз ету мәселелерінің маңызы арта түсіде. «Қазақтелеком» өзінің барлық клиенттері үшін ақпараттық қауіпсіздікін ең жоғары деңгейін қамтамасыз етуге үмтіледі.

Компания мен жалпы еліміздің телекоммуникация саласындағы тағы бір оқиға Tele2 AB бірлескен кәсіпорнындағы 49% қатысу үлесін сатып алу бойынша мәміленің аяқталуы болды. Бұл компания Лондонда өткен «TMT M&A Awards 2019» жыл сайынғы халықаралық премиясында «Жыл мәмілесі» атальымында жоғары награда алған 2018 жылы «Келл» АҚ 75% акциясын сатып алуға сәтті қосымша болды. Бұл сатып алушар мобиЛЬДІ операторларға да, «Қазақтелеком» АҚ да оң әсер етті. Бізде Қазақстанды толық қамтитын біріктірілген телекоммуникация алаңын құру, сондай-ақ біздің нарықтық тұғырымызды нықтап, компаниялар тобының операциялық портфелин күштейту мүмкіндігі пайда болды. Ең бастысы - синергияның түпкілікті нәтижесі клиенттерімізге қызметтердің кең шоғырын пайдалануға мүмкіндік береді.

Компаниямыз бүкіл өзгерістерден кейін қызметтердің барлық түрін ұсынатын және бірінші сыныпты магистральдық желісі бар интеграциялық операторға айналды десем артық айтпаған болар едім. Өткен жылы жасалған екі мәміленің тиімділігі мен олардың бизнес көрсеткіштеріне және компания құнының өсуіне оң әсері халықаралық агенттіктердің берген жоғары рейтингісімен дәлелденіп отыр. Айтальық, Fitch Ratings «Қазақтелеком» АҚ рейтингісін BB+ деңгейінде бағалап, «Көтеру үшін қайта қаралады» деп көрсетті.

25 жыл бойы «Қазақтелеком» АҚ сенімді серіктес, қызметтер жеткізуіші және инновациялық қызметтер мен сервистер провайдері болып қалып отыр. Мұндай сенім көп жағдайда компанияның әрбір жұмыскерінің

кәсіби шеберлігі, іске жоғары деңгейде берілуі және нәтижеге бағдарлылығының арқасында қалыптасты. Жобаларымызды іске асыру және инновациялық қызметтерді енгізу - бұл барлық бөлімшениң үйімдасқан жұмысы мен компания ішіндегі тиімді коммуникацияның нәтижесі. Компания барлық деңгейдегі жұмыскерлердің тұтынуышлар үшін құндылықтар құруға қатысуына ынта бере отырып, корпоративтік мәдениетті дамытуға үлкен көніл бөледі.

Біз тұрақты даму қағидаттарын ұстанып, стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл барысында ұтымды тәсіл қолданамыз. Экологиялық, әлеуметтік және экономикалық қызмет құрамдастарының оңтайлы тепе-тендігі компанияның ұзақ мерзімді тұрақты дамуының негізі болып табылады.

Әлеуметтік жауапкершілік саласында біз қауіпсіз жұмыс орындарын құруға, жұмыскерлер мен олардың отбасылары мүшелерін әлеуметтік қолдауға, авариялық көрсеткіштерді шетінен азайтуға, өндірістік жарақат пен кәсіби аурулар деңгейін төмендетуге және өнірлердегі қызметте қолайлы әлеуметтік жағдайды қолдауға үмтіламыз. Экология саласында компания экологиялық тәуекелдерді терең зерделеп, тұрақты мониторинг жасай отырып, қоршаған ортаға теріс салдарды төмендетуге бағыт алып отыр.

Мен цифрлық трансформация дәуірінде қазіргі кездегі орын алып отырған жағдай мен сын-тегеуріндер компанияны дамыту катализаторы болатынына сенемін. Жоғары технологияларды іс жүзінде қолдана отырып, тұрақты даму қағидаттарын және бизнес жүргізуін үздік әлемдік тәжірибесін басшылықта алып, «Қазақтелеком» 2020 жылы цифрлық экономика көшбасшысы, цифрлық технологияларды негізгі бизнес үдерістеріне және адамдардың күнделікті өміріне енгізу бойынша мемлекеттің, бизнестің және қоғамның басты әріптесі болуға дайын.

Құрметпен,
«Қазақтелеком» АҚ Басқарма төрағасы
Қ. Есекеев

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді бағдару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік бағдару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Мен цифрлық трансформация дәуірінде қазіргі кездегі орын алып отырған жағдай мен сын-тегеуріндер компанияны дамыту катализаторы болатынына сенемін.

ТОБЫНЫң ӨСҮ ТАРИХЫ

25 ЖЫЛ

дәстүрлі байланыс операторынан толыққанды әмбебап мультисервистік телекоммуникация операторына дейін

2019

1994

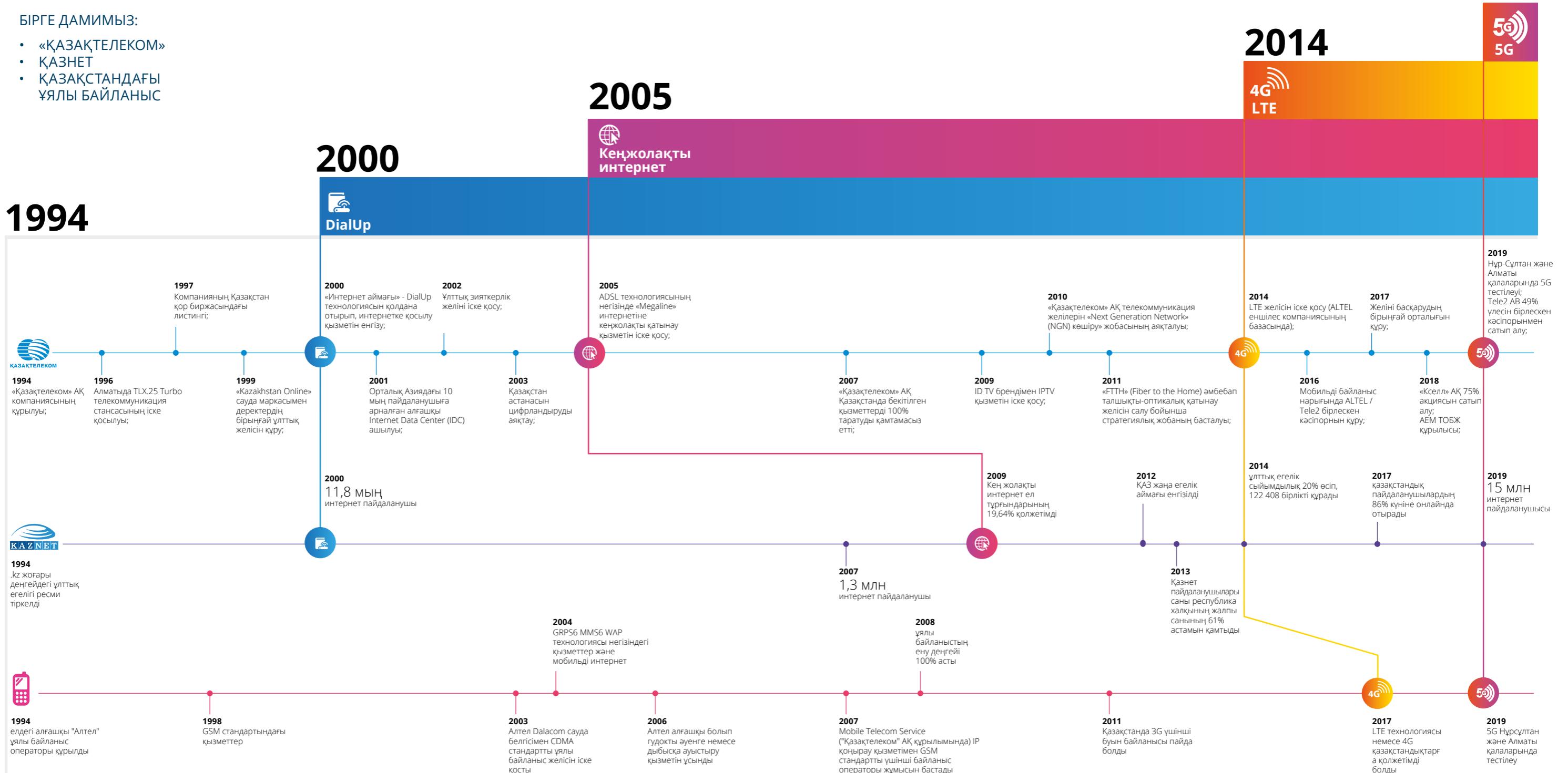
2000

2005

2014

- «ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ»
 - ҚАЗНЕТ
 - ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҰЯЛЫ БАЙЛАНЫС

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ

1994

- «Қазақтелеком» АҚ компаниясының құрылуы;

1995

- Алматы қаласынан 52 км қашықтықта Халықаралық Трансазия-европалық талшықты-оптикалық байланыс желіжолы (TAE FOCL) үлттық секторының құрылышы;

1996

- Алматыда TLX.25 Turbo телекоммуникация стансасының іске қосылуы;

1997

- Компанияның Қазақстан қор биржасындағы листингі;

1998

- Шалғайдағы елді мекендерге телефон қызметін ұсыну үшін жерсеріктік байланыс жүйесін іске қосу;

1999

- «Kazakhstan Online» сауда маркасымен деректердің бірыңғай үлттық желісін құру;
- Алматы қаласында бірінші Халықаралық коммутациялық орталықты (ХКО) пайдалану;

2000

- «Интернет аймағы» - DialUp технологиясын қолдана отырып, интернетке қосылу қызметін енгізу;

2001

- Орталық Азиядағы 10 мың пайдаланушыға арналған алғашқы Internet Data Center (IDC) ашылуы;

2002

- Үлттық зияткерлік желіні іске қосу;
- «Ресей-Қазақстан» талшықты-опткалық желіжол өтпесін пайдаланымға қабылдау

2003

- «Қазақтелеком» АҚ сапа және басқару тиімділігі үшін «International gold medal award» халықаралық құрметті марапатына ие болды;
- Қазақстан астанасын цифрландыруды аяқтау;

2004

- Қоғамды ашық акционерлік қоғамнан (ААҚ) акционерлік қоғамға (АҚ) қайта тіркеу;

2005

- ADSL технологиясының негізінде «Megaline» интернетіне кеңжолақты қатынау қызметін іске қосу;

2006

- ИКТ-ны жеке бағытта бөлу (Ақпараттық жүйелер дирекциясы);

2007

- «Қазақтелеком» АҚ Қазақстанда бекітілген қызметтерді 100% таратуды қамтамасыз етті;

2008

- Сапа менеджменті жүйесін енгізу бойынша жобаны іске асыруда және тенгерімді көрсеткіштердің ақпараттық жүйесін пайдаланымға қабылдау;

2009

- ID TV брендімен IPTV қызметін іске қосу;

2010

- «Инфокоммуникациялық технологиялар академиясы» дирекциясының ашылуы;
- «Қазақтелеком» АҚ телекоммуникация желілерін «Next Generation Network» (NGN) көшіру жобасының аяқталуы;

2011

- Старт стратегического проекта по строительству универсальной волоконно-оптической сети доступа «FTTH» (Fiber to the Home).

2012

- «Кселл» АҚ 49% қатысу үлесін TeliaSonera-ға сату;
- Hewlett-Packard компаниясымен бірлесіп жасалған ТМД-дағы ең ірі Деректерді өңдеу орталығының (DPC) тұсаукесері;

2013

- Компания «Самұрық-Қазына» АҚ бес еншілес компаниясының арасында жүргізілген корпоративтік басқарудың тәуелсіз диагностикасы нәтижелері бойынша Қордың еншілес үйімдары арасында корпоративтік басқару рейтингінде көшбасшы болып танылды;

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

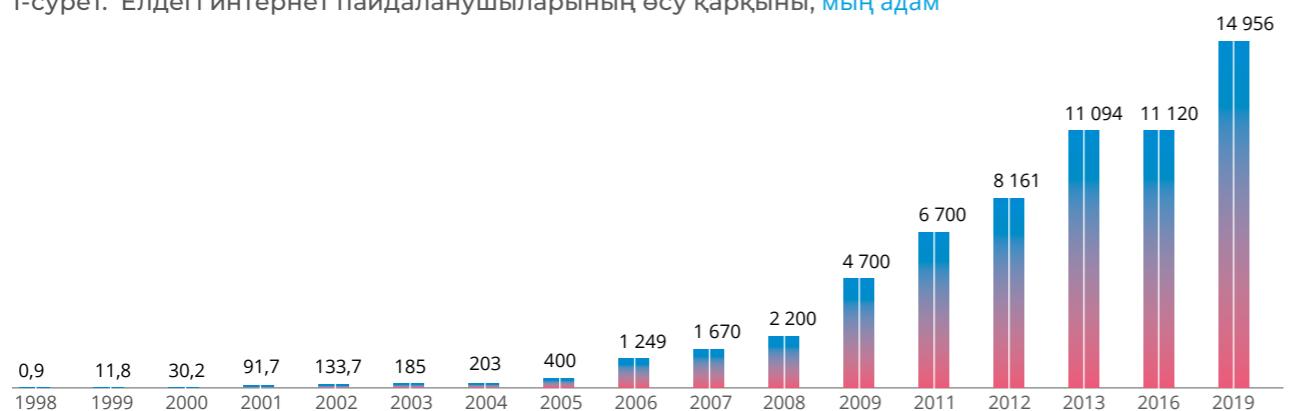
1994

- 19 қыркүйекте «.KZ» үлттық домені тіркелді. Содан бері бұл күн Қазнеттің туған күні болып саналады.

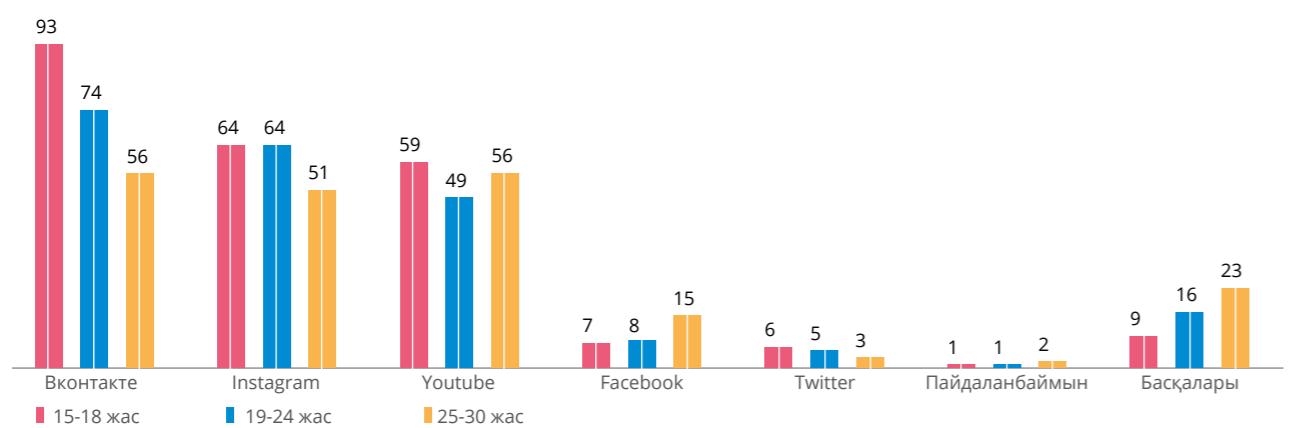
2012

- үлттық әліпбидің белгілерін қолдана отырып, ҚАЗ жаңа домендік аймағы енгізілді.

1-сурет. Елдегі интернет пайдаланушыларының өсу қарқыны, мың адам

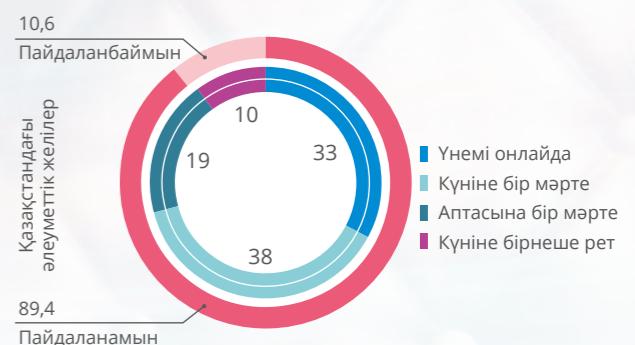

2-сурет. Жастар арасында әлеуметтік желілерді пайдаланушылар, %

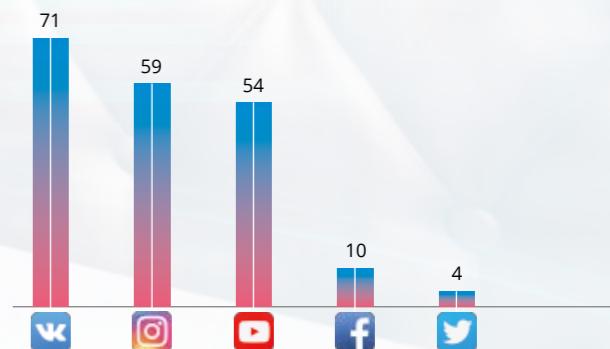

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК ЖЕЛІЛЕР

3-сурет. Пайдаланушылар белсенділігі, %

4-сурет. Әлеуметтік желілер танымалдығы рейтингісі, %

Ақпарат көзі: интернет көздеріндегі маркетингілік мәліметтер

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Мобильді байланыстың тарихы

1994

- Қазақстандағы мобильді байланыс дамуының алғашқы үлттық операторы Altel болды. Компания 70-тен астам елде жұмыс істейтін аналогтық AMPS стандартын ұсынады.

1998

- Республикада GSM стандартымен жұмыс істейтін жаңа мобильді байланыс операторы - KaR-Tel компаниясы пайда болды.

1999

- GSM стандартында жұмыс жасайтын екінші қазақстандық оператор GSM Kazakhstan өз желісін коммерциялық түрде жүзеге асыруды. Компания Activ және KCell сауда маркаларымен жұмыс істейді.
- Altel CDMA байланысының жаңа технологиясына көшүді жоспарлайды. 1999 жылдың сәуір айында Altel өз клиенттерінің санын 15000-ға дейін жеткізді, сонымен қатар 10 000-ға жуық абоненттер Tumar карточкалары желісінің арзан қызметін пайдаланды.
- Толқын корпорациясы (қазір - «Мобайл Телеком Сервис» ЖШС) «Жаршы» сауда маркасымен мобильді байланыс қызметтерін ұсыну құбылған алды.

2003

- Altel Dalacom сауда маркасымен CDMA стандартының шегінде мобильді желісін іске қости.

2004

- Altel жаңа брендін - «PATHWORD» (CDMA стандартында) шығарды. Ресейдің жетекші мобильді байланыс операторларының бірі K-Mobile және Excess маркаларымен байланыс қызметтерін ұсынғанын «ВымпелКом» ААҚ KaR-Tel ЖШС-ны сатып алды. GSM Қазақстан мобильді байланыс абоненттеріне GRPS, MMS, WAP технологиялары мен мобильді интернет негізінде жаңа қызметтер ұсынады. KCell және Activ абоненттері үшін Алматы және Астана қалаларында EDGE технологиясы іске қосылды.

2005

- Beeline бренді қазақстандық мобильді байланыс нарығына шығады.
- Beeline, K-Mobile, Excess және Dalacom, PATHWORD абоненттері арасында SMS-хабарламалар алмасу мүмкіндігі орнады. GSM Қазақстан компаниясы Қазақстан нарығына мобильді бейне («Mobile Video Streaming») технологияның іске қосылатыны туралы хабарлады. Бұл технология алғаш рет Қазақстанда коммерциялық қолданысқа енгізіліп, KCell және Activ абоненттеріне қолжетімді болады.
- Nursat компаниясы EXCORD сауда маркасымен абоненттерге қалалық һөмірлерді ұсынады.

2006

- Қазақстандағы ең ірі GSM мобильді байланыс операторлары - GSM Қазақстан және Kar-Tel - желілерді өзара қосу туралы келісім жасады. Бұл келісім тікелей байланыс пен қызметтерді ұсынуды, атап айтқанда, осы операторлар арасында SMS хабарламалармен алмасуды қарастырады.
- Altel Dalacom мобильді абоненттеріне жаңа «TONiX» ойын-сауық қызметтің ұсынады. Қызмет абонентке қоңырау шалған кезде естітін стандарттың ұзақ дыбыстық сигналды түпнұсқа әуенімен немесе дыбысымен ауыстыруға мүмкіндік береді.

2007

- Altel компаниясы Altel сауда маркасымен AMPS стандартты үялды желісінің жұмысын тоқтатады. GSM үшінші мобильді байланыс операторы, Neo сауда белгісімен мобильді телекоммуникациялық компания, Қазақстан нарығына шығады.
- «KaR-Tel» ЖШС K-Mobile, Beeline және Excess брендтерін бірыңғай Beeline брендіне біріктіреді.

2008

- Қазақстандағы мобильді байланыстың енү деңгейі шешуші болды. Ресми статистикаға сәйкес 1000 адамға шаққандағы жазылышылар саны 1027,1-ге жетті, бұл 100% -дан асады.

2010

- Қазақстан Республикасының телекоммуникациялық нарығында Tele2 бренді алғаш рет 2010 жылы пайда болып, жергілікті байланыс операторын сатып алу келісімшартын аяқтады. Компания Tele2 тобының бизнесімен біріктіріліп, құрылғылар толығымен жаңасына ауыстырылып, өнім портфелі мен маркетингілік платформа жаңартылғаннан кейін же Tele2 брендімен жұмыс істей бастайды.

2011

- Kcell және Beeline операторлары ресми түрде жоғары жылдамдықтағы 3G желісін іске қости.

2012

- 2012 жылдың ақпан айына дейін «Келл» АҚ Holdings B.V-дің («Fintur») еншілес кәсіпорыны болды. Ол меншіктің 51% үлесін, ал «Қазақтелеком» 49% үлесін иеленди. «Fintur» акционерлері Sonera Holding B.V. және Turkcell İletisim Hizmetleri A.S., Олардың акциялары тиисінше 58,55% және 41,45% болды. 2012 жылғы 2 ақпанды «Қазақтелеком» АҚ Kcell-дегі өз үлесін TeliaSonera еншілес үйімі Sonera Holding B.V.-ге сатты.

2016

- «Қазақтелеком» АҚ және Tele2 Group бірлесе отырып «Khan Tengri Holding B.V.» кәсіпорынын ашты. Бұл «ALTEL» АҚ және «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС мобильді байланыс операторлары негізінде құрылған. Бұлар өз кезегінде «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-ке біріктіріліп, нарыққа ALTEL және Tele2 брендтерімен шықты.

Бұғынғы компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

КОМПАНИЯ ЦИФРМЕН

Таза пайда

60 345

ТЕҢГЕ

Меншікті капитал

427 358

МЛН ТЕҢГЕ

Мобильді байланыс
абоненттері саны

15 529 658

Бос ақша ағыны (FCF)

101,9

МЛРД ТЕҢГЕ

Кіріс

428 081

МЛН ТЕҢГЕ

Тіркелген желіжолдар саны

2 849 878

Сервис жүйесі орындары саны

248

Әлеуметтік тұрақтылық индексі

69 %

EBITDA

177 038

МЛН ТЕҢГЕ

Тіркелген КЖҚ абонеттері саны

1 705 495

«Қазақтелеком» АҚ компаниялары
тобының нарықтағы үлесі

63,9 %

АЕМ ТОБЖ

4 731 км

EBITDA margin

41,4 %

Ақылды TB қосу орындары саны

774 044

NPS ниеттестік индексі

21,3 %

Бұғынгі компания

Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

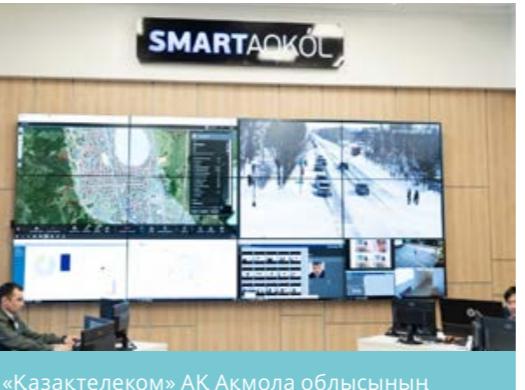

Топ қызметінің басты индикаторлары

	Өлшем бірлік	2014 факт	2015 факт	2016 факт	2017 факт	2018 факт	2019 факт
Қаржылық көрсеткіштер							
Кызметтер сатудан кіріс	млн теңге	208 223	189 754	205 820	210 225	222 726	428 081
Таза пайда	млн теңге	7 484	24 388	55 832	24 718	42 883	60 345
EBITDA	млн теңге	61 580	66 745	73 718	76 445	79 196	177 038
EBITDA margin, %	млн теңге	29,6	35,2	35,8	36,4	35,6	41,4
Капитальдық салымдар (ҚКС қоспағандағы есептеме)	%	55 154	38 699	15 014	29 109	47 853	72 795
ARPU	млн теңге	3 413	3 582	3 605	4 623	5 017	5 038
ROACE	теңге	6,1%	8,64%	16,35%	7,72%	9,2%	12,06%
Тиімділік көрсеткіштері							
ROIC (инвестициялатаңатын капиталға қайтарым)	%	6	9,8	10,1	8,6	6,3	8,37
Жұмыскерлер саны	адам	29 000	28 343	25 117	23 610	22 517	24 469
1 жұмыскерге шаққандағы кіріс	мың теңге	7 180	6 912	8 194	8 904	9 891	17 495
Активтер туралы мәлімет							
Активтер, барлығы	млн теңге	417 693	436 494	468 962	471 314	793 395	1 079 050
Ұзақ мерзімді кредиттер	млн теңге	56 426	27 300	53 795	24 968	135 838	339 138
Меншікті капитал	млн теңге	270 309	292 421	343 798	359 108	380 907	427 358
Өндірістік көрсеткіштер							
Тіркелген желіжолдар саны	желіжолдар або-ненттер	4 063 258	3 878 525	3 670 696	3 425 559	2 978 472	2 849 878
Тіркелген КЖҚ абонеттері саны	або-ненттер	1 543 138	1 502 632	1 592 146	1 686 785	1 700 977	1 705 495
Ақылы ТВ абоненттері саны	або-ненттер	530 630	607 762	670 127	735 419	792 172	774 044
Мобилді байланыс абоненттері саны	або-ненттер	851 264	2 028 979	6 439 746	6 914 398	16 128 949	15 529 658
Макроэкономикалық көрсеткіштер							
Қазақстан халқы, барлығы	мың адам	17415,7	17669,9	17918,2	18157,3	18395,6	18611,1
IХӨ өсуі	%	104,2	101,2	101,1	104,1	104,1	104,3
Тұтыну бағасының индексі	%	107,4	113,6	108,5	107,1	105,3	105,4
Долларға теңге бағамы, жылға орта есеппен	теңге	179,19	221,73	342,16	326,00	344,71	382,75

2019 ЖЫЛДЫН НЕГІЗГІ ОҚИҒАЛАРЫ

ҚАНДАР

- «Қазақтелеком» АҚ Ақмола облысының әкімдігімен және өзге де серіктес компаниялармен бірлесіп «Smart Aqkol» жобасын іске асырды;

«Аққөл» ситуациялық орталығында Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаев болды;

АҚПАН

- «Қазақтелеком» АҚ Беларусь Үлттүк ғылым академиясының Сектораралық сәйкестендіру және электрондық бизнес жүйелері орталығы және Ресейлік «e-PASS.ru» провайдерімен үшжақты меморандумға қол қойды;

«Қазақтелеком» АҚ тауарларды цифриқ таңбалай бойынша форум өткізді;

- «Қазақтелеком» АҚ Барселонада өттін Mobile World Congress 2019-да инфокоммуникация саласындағы инновациялық қызметтерді таныстырыды;

«Қазақтелеком» АҚ және Ericsson Қазақстанда 5G радиотелефон технологиясын дамыту саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды;

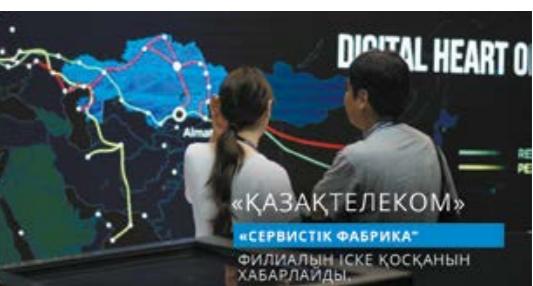
- «Қазақтелеком» АҚ алғашқы «CORD» бүлтты байланыс торабын енгізу жобасын үсінди;

«Қазақтелеком» АҚ және Cisco американдық трансұлттық компаниясы арасында Telco Cloud шешімдерін әзірлеу және тестілеу туралы меморандумға қол қойды;

НАУРЫЗ

«Қазақтелеком» АҚ және «Келл» АҚ акциялары бағалы қағаздар тізіміне енгізіліп, Санкт-Петербург биржасындағы сауда-саттықа жіберілді;

СӘУІР

- «Қазақтелеком» АҚ-да «Сервистік фабрика» филиалы ашылды;

«Қазақтелеком» АҚ жаға өнімдер – M2M ресурстарды өлшеу сенсорлары мен ақылды жарықтандыруды қосуға арналған құрылғының енгізілген туралы хабарлайды;

МАМЫР

- «Қазақтелеком» АҚ құрамына екі жаңа бас директор келді: Инновациялар жөніндегі бас директор – Нұрлан Мейірманов, сондай-ақ Бизнесті қамтамасыз ету және қолдау жөніндегі бас директор – Тимур Худайбердиев;

«Қазақтелеком» АҚ «Астана экономикалық форумы-2019» аясында 5G технологияларының мүмкіндіктерін көрсетti;

ТОР 15

- «Қазақтелеком» АҚ «Ашықтық рейтингінде» Қазақстандағы ең ірі компаниялардың ішінде ТОП-15-ке кірді;

«Қазақтелеком» АҚ Tele2 AB біріккен компаниядағы үлесінің 49% сатып алу туралы келісім жасасты;

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырланырылған қаржылық есептілік

25 ЛЕТ

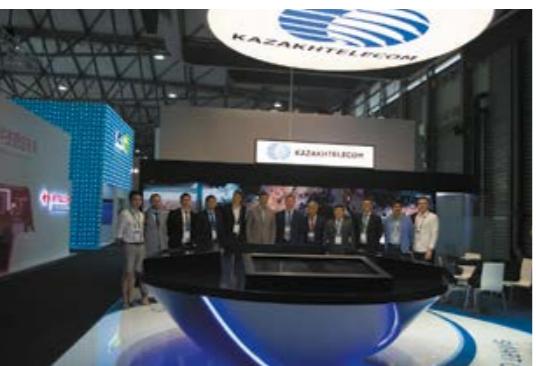
«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

МАУСЫМ

- «Қазақтелеком» АҚ-да жыл сайынғы «Үздік талшықты-оптикалық кабіл дәнекерлеушісі» республикалық конкурсын өткізілді;

BB+

- Fitch Ratings «Қазақтелеком» АҚ-ның деңгейін «BB+» деп растады;
- «Қазақтелеком» АҚ және Ericsson Алматыда 5G технологиясының мүмкіндітерін сұнақтан өткізді;

- «Қазақтелеком» АҚ «Mobile World Congress Shanghai-2019»-ға қатысты;

- «Қазақтелеком» АҚ және Қытайдың ірі мобиліді байланыс операторы «China Mobile International Limited» бірлесе жұмыс атқару туралы меморандумға қол қойды;

ШІЛДЕ

- «Қазақтелеком» АҚ «Smart Arys» жобасын көрсетті;

ТАМЫЗ

- «Қазақтелеком» АҚ «CREDO – табис мәдениетіне бастар жол» жобасын қорытындылады;
- «Қазақтелеком» АҚ 5G технологиясын далалық сұнақтан сәтті өткізді;
- Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэрофарыш өнеркәсібі министрі Асқар Жұмағалиев Павлодар облысының цифрландыру деңгейіне жоғары баға берді.

ҚЫРКҮЙЕК

- «Қазақтелеком» және Huawei Нұр-Сұлтан қаласында 5G сұнақ тестілеуін өткізді;

- «Қазақтелеком» АҚ Батыс Қазақстан облысының Ақсай қаласында «Smart City» сұнақ жобасын жүзеге асыру бойынша ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды;

- «Қазақтелеком» АҚ «Цифрлы Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы аясында инновациялық жобаларды, соның ішінде Ақтау, Түркістан және Арыс қалаларында «Smart City» сұнақ жобаларын іске асыру бойынша ынтымақтастық туралы төрт меморандумға қол қойды;

- «Қазақтелеком» АҚ «Qooovee.com» ғаламдық сауда алаңының серіктесі болды;

ҚАЗАН

- «Қазақтелеком» АҚ Мәскеудегі «Mobile 360 – Евразия 2019» конференциясына қатысты;

- «Қазақтелеком» АҚ жобалары «WOW! HR KZ» сыйлығына ие болды;

- «Қазақтелеком» АҚ және «Қазақстанның даму банкі» мемлекеттік-жекеменшік серіктестік жобасына наследие желісін ашу туралы келісімге қол қойды;

- «Қазақтелеком» АҚ абоненттері ID TV топтамасы «M-1 Global» каналында қолжетімді болды;

- CREDO жобасы Мәскеудегі Интерком халықаралық конференциясында үздік деп танылды;

- «Қазақтелеком» АҚ Нұр-Сұлтан қаласында ALTEL инфрақұрылымы негізінде 5G коммерциялық желісін іске қости;

- «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының ағымдағы жылдың 9 айдағы таза табысы 51 млрд. теңgedен асты;

ҚАРАША

- «Қазақтелеком» АҚ Алматыны «Ақылды қала» ретінде дамыту мүмкіндіктерін ұсынды;

- «Қазақтелеком» АҚ командасты «WorldSkills Hi-Tech 2019» аясында екінші ашық Еуразия чемпионатының қола жүлдегері атанды;

- «Қазақтелеком» АҚ «Абай оқулары-2019» тақырыбында республикалық байқау өткізді;

- «Қазақтелеком» АҚ ресейлік IT құрылымымен «IKS холдингімен» BIG DATA-ны енгізу бойынша ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды;

- «Қазақтелеком» АҚ «TMT M&A AWARDS 2019» халықаралық сыйлығына ие болды;

ЖЕЛТОҚСАН

- «Қазақтелеком» АҚ Қарағанды облысында «Smart City» сұнақ жобаларын іске қосуды жоспарлайды;

- «Қазақтелеком» АҚ «3rd IoT Forum Kazakhstan – 2019» халықаралық форумына қатысты.

Бүгінгі компания

- Стратегия
- Бизнес және қаржылық шолу
- Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
- Тұрақты даму

Корпоративтік басқару

- Қосымша ақпарат
- Қосымшалар
- Шоғырландырылған қаржылық есептілік

ҚЫСҚАША ШОЛУ

КОМПАНИЯ ПРОФИЛІ

«Қазақтелеком» АҚ (компания, қоғам, Қазақтелеком) Қазақстандағы ірі тіркелген телефония операторы, байланыс қызметтерін, оның ішінде ауылдық жерде байланыс қызметтерін көрсетуде танылған көшбасшы, сондай-ақ ұлттық деректер беру желісінің ірі операторларының бірі болып табылады.

Орналасқан мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Есіл ауданы, Сауран к., 12.

«Қазақтелеком» ұлттық акционерлік компаниясы «Қазақтелеком» ұлттық акционерлік компаниясын құру туралы» Қазақстан Республикасы Министрлер кабинетінің 1994 жылғы 17 маусымдағы № 666 қаулысына сәйкес республиканың барлық аумағында байланыс қызметтерінің кең шоғырын көрсеттін, құрылып отырған ұлттық ауқымдағы акционерлік қоғамның жарғылық қорына мемлекеттік кәсіпорындардың, акционерлік қоғамдар мен телекоммуникация үйімдарының мүлкін беру жолымен құрылды.

«Қазақтелеком» АҚ «Қазақтелеком» ұлттық акционерлік компаниясының құқықтық мирасқоры болып табылады (Бастапқы мемлекеттік тіркеуді Қазақстан Республикасының әділет органдары 1994 жылғы 1 желтоқсанда жүргізген).

Компания негізгі мақсаты акционерлер мүддесіне сәйкес кіріс алуды көздейтін өз қызметін жүзеге асыру үшін қаражат тарту мақсатында акциялар шығаратын коммерциялық үйім болып табылады.

Акционерлік қоғам қызметі акционерлердің кезектен тың жалпы жиналысының 2013 жылғы 18 қаңтардағы № 49 шешімімен бекітілген Жарғының негізінде жүзеге асырылады. Жарғы оны үйімдастыру мен қызметінің құқықтық негіздерін анықтайды.

«Қазақтелеком» АҚ қызметінің негізгі мақсаттары мыналар болып табылады:

- коммерциялық қызметтөн пайда алу және оны акционерлер мүддесіне пайдалану;
- Қазақстан Республикасы аумағында заманауи телекоммуникация желілерін құру және оны әлемдік телекоммуникация желісіне ықпалдастыру;
- Қазақстан Республикасы аумағы және шетелде телекоммуникация қызметтерінің барлық түрлерін ұсыну.

«Қазақтелеком» АҚ өз қызметін Қазақстан Республикасының байланыс операторы ретінде жалпы пайдаланымдағы телекоммуникация желісін және жекеменшік телекоммуникация жүйесін құру, құрастыру, пайдалану және техникалық күтім жасау үшін, жалпы пайдаланымдағы телекоммуникация операторы және соның ішінде қалааралық және халықаралық байланыс операторы функциясын жүзеге асырады.

Компания Қытай, Ресей, Еуропа және Орталыз Азиядағы республикалармен барлық шекаралас учаскелерді қосатын магистральдық талшықты-оптикалық байланыс желіжолдары желісіне ие болғандықтан транзиттік әлеуетті дамыту және Қазақстан арқылы транзиттік телекоммуникация ағындарын ұлғайтуға үлкен көніл бөледі.

«Қазақтелеком» АҚ ел аумағында тұтастай 248 сервис жүйесі орны, 17 дата орталығымен меншікті желісі, сондай-ақ байланыс орталықтары бар.

АКЦИОНЕРЛІК КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ

Компанияның негізгі акционері жарғылық капиталындағы мемлекеттік қатысу үлесі 100 пайызы құрайтын «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі – «Самұрық-Қазына» АҚ, Қор) болып табылады, ол компанияның 51% жай акцияларының ұстаушысы болып табылады.

2020 жылдың басына «Қазақтелеком» АҚ жарғылық капиталы 12 136 529 мың теңгені құрайды, 10 922 876 жай акциядан және 1 213 653 артықшылықты акциядан тұрады. Бір акцияның атаулы құны – 1 000 теңге. «Қазақтелеком» АҚ артықшылықты акцияларының үлесі айналысқа шығарылған акциялар жалпы санының 10% құрайды.

«Қазақтелеком» АҚ ірі акционерлері құрамына «Самұрық-Қазына» АҚ өзге Skyline Investment Company S.A. кіреді. Өзге акционерлер

акцияларының пакеті 10% аспайды. 2019 жылы ірі акционерлер құрамында өзгерістер болған жоқ.

1-кесте. «Қазақтелеком» АҚ 2020.01.01 жағдай бойынша жай акцияларының меншік иелері

Акционерлер	Акциялар саны	Үлесі (%) ¹
«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ	5 570 668	51,00
«SKYLINE INVESTMENT COMPANY S.A.»	2 671 481	24,46
«ADR» («BNY Mellon» номиналды ұстаушысы)	1 046 250	9,58
5% кем үлеспен өзге акционерлер ²	1 634 477	14,96
Жарияланған жай акциялардың барлығы	10 922 876	100

2020.01.01 жағдай бойынша Қоғамның Басқарма, Директорлар кеңесі мүшелері «Қазақтелеком» АҚ жай акцияларына ие емес, акцияларды қылышыса iemdenу жоқ.

«Қазақтелеком» АҚ жай және артықшылықты акциялары 1997 жылғы 16 қазаннан бастап «А» санаты бойынша «Қазақстан қор биржасы» АҚ (бұдан әрі – Биржа) ресми тізіміне қосылған, 2008 жылғы 1 қыркүйектен бастап Биржаның ресми тізімінің бірінші санатына

ауыстырылды. Қазіргі уақытта компанияның жай және артықшылықты акциялары «Қазақстан қор биржасы» АҚ «Премиум» ресми санатына кіреді және биржаның негізгі алаңында сатылады.

Қоғам акциялары құнының өзгеруі 2-кестеде берілген.

2-кесте. 2015-2018 жылдарға «Қазақтелеком» АҚ жай және артықшылықты акциялары құны (Соның қолжетімді күнге жабу бағасы)³

Акция түрі	31.12.2015		31.12.2016		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2019	
	Бағасы	Бағасы	Бағасы	Өсу қарқыны, %						
Жай акциялар (1 дана)	9 280	14 523,0	56,5	20 505,0	121,0	33 499,0	261,0	27 100,0	192,0	
Артықшылықты акциялар (1 дана)	6 812	7 828	14,9	8 500	24,8	12 800	87,9	13 600,0	99,6	

¹ Үлес орналастырылған жай акциялар жалпы санына есептелген

² Соның ішінде «Қазақтелеком» АҚ сатып алған акциялар

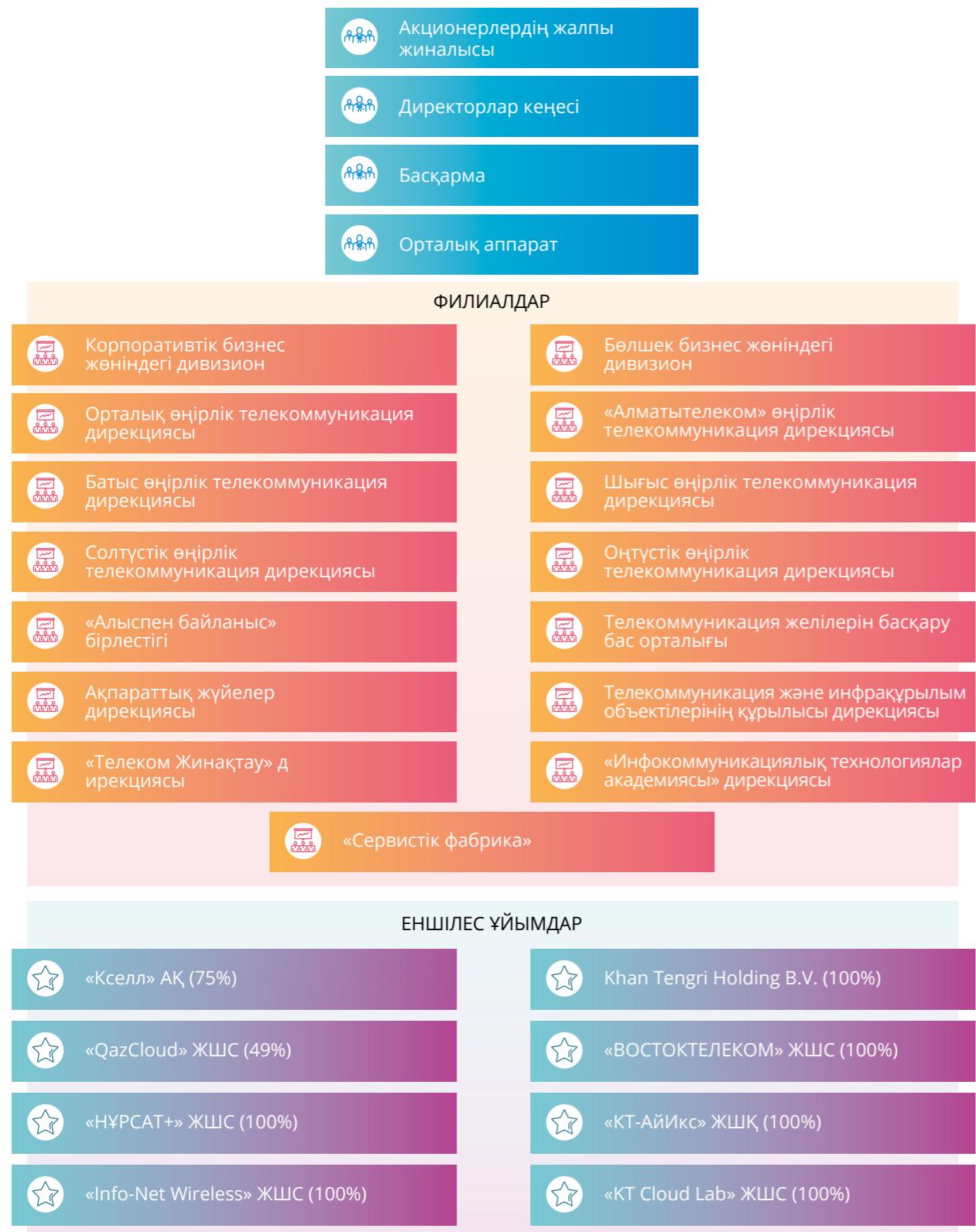
³ Өсу қарқыны 2015 жылға қатысты есептеледі

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

«Қазақтелеком» АҚ үйімдік құрылымы

«Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының құрылымы

Еншілес компаниялар «Қазақтелеком» АҚ тобының телекоммуникация нарығының мобилді сегментіндегі позициясын нығайтады және дәстүрлі телекоммуникациялық

қызметтерді, сондай-ақ өсу әлеуеті бар салаға байланысты қызметтерді дамытуға ықпал етеді.

«Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының 2019 жылғы 31 желтоқсандағы құрылымы¹

Мобилді байланыс	
АҚ «Келл» www.kcell.kz «Қазақтелеком» АҚ жарғылық капиталдағы үлесі	75 %

«Келл» АҚ үялды байланыс, қысқа хабарлама тарату, (VAS), интернетке қосылу және деректермен қамдау қызметтерін ұсынады. Компания нарықта екі бренд арқылы шығып отыр: 1. Kcell, бұл брендтің көзделген аудиториясы корпоративті тұтынушылар. 2. Activ, бұл жалпы бүкәрапы айданнантерге бағытталған. Компания кең ауқымдағы, жоғары сападағы мобилді байланыс арқылы қызмет көрсетеді. Ол бүкіл Қазақстан аумағын қамтиды.

Техникалық ресурстар	
«ШЫҒЫСТЕЛЕКОМ» ЖШС	100 % «Қазақтелеком» АҚ жарғылық капиталдағы үлесі
Бұл еншілес үйім – «Қазақтелеком» АҚ-ның техникалық ресурсы. Бұл ауылдар мен елдімекнедерді телефон және интернет байланыстарымен қамтамасыз етумен айналысады.	
«КТ-АЙИКС» ЖШК	100 % «Қазақтелеком» АҚ жарғылық капиталдағы үлесі
Бұл «Қазақтелеком» АҚ-ның Ресей Федерациясы аумағындағы байланыс орталығы (Мәскеу).	

Инфокоммуникациялық қызметтер	
«QazCloud» ЖШС www.qsamruk.kz «Қазақтелеком» АҚ жарғылық капиталдағы үлесі	49 %
Бұл сервистік компания – IT-инфрақұрылымды қолдау, техникалық қызмет көрсету, модернизациялау, виртуалды IT-ресурстарды жалға беру және «Самұрық-Қазына» компанияларының ақпараттарын қорғау сияқты қызметтерді қамтиды.	
«KT Cloud Lab» ЖШС www.mycloud.kz «Қазақтелеком» АҚ жарғылық капиталдағы үлесі	100 %
Байланыс орталығы («Қазақтелеком» АҚ абоненттері мен үялды байланыс операторлары үшін, аутсорсингілік байланыс орталығы қызметтері), data орталық, ИТ-аутсорсинг қызметтері.	

Жаңа бизнестер	
«НҰРСАТ+» ЖШС www.chokomart.kz «Қазақтелеком» АҚ жарғылық капиталдағы үлесі	100 %

Бұл «Қазақтелеком» АҚ-ның еншілес компаниясы. Қаржылық төлемең және электронды сауда саласындағы бизнестің жаңа бағыттарын дамытумен айналысады.

¹ 2019 жылғы наурызда «Қазақтелеком» АҚ еншілес үйім - «НҰРСАТ» АҚ ерікті турде тарату жөніндегі іс-шаралар аяқталды. Компанияның жұмысын тоқтату туралы Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің № 1388 бүйрөгі алынды.

САЛАНЫҢ РЕТТЕУШІ ОРТАСЫНА ШОЛУ

Қоғамның қызметін Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэрофарыш өнеркәсібі министрлігінің Телекоммуникация комитеті (бұдан әрі – ҚР ЦДИАӨМ комитеті) реттейді.

Қазақстан Республикасы Кәсіпкерлік кодексінің 138-бабының 51), 52), 53), 67) тармақшаларына сәйкес, Қоғамның қызметін бақылау байланыс, ақпараттандыру, электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба саласында, табиғи монополия салаларында жүзеге асырылады.

ҚР ЦДИАӨМ комитеті сондай-ақ телекоммуникация саласындағы табиғи монополиялар бойынша уәкілетті орган болып табылады. Бәсекелестікті қорғау саласында қоғамға қатысты өз өкілдіктерін Қазақстан Республикасы Үлттық экономика министрлігінің Бәсекелестікті қорғау және дамыту комитеті жүзеге асырады.

Компанияның ірі мәмілелері:

- 2019.28.06 Tele 2 Sverige A.B. тиесілі Khan Tengri Holding B. V. акцияларының 49% сатып алу мәмілесі аяқталды, оның нәтижесінде «Қазақтелеком» АҚ иелену үлесінің 100% - ынан Khan Tengri Holding B. V. жалғыз акционері болды.
- 2018 жылғы 21 желтоқсанда «Кселл» АҚ дауыс беретін акцияларының 75% сатып алынды.

2019 жылғы 15 қаңтарда ҚР «Табиғи монополиялар туралы» 2018 жылдың 27 желтоқсанында қабылданған жаңа заң қолданысқа енгізілді. Оның негізгі мақсаттары құқықтық негіздерді айқындау, табиғи монополиялар саласындағы қызметті мемлекеттік реттеу рәсімдерінің жариялышы мен ашықтығын қамтамасыз ету, тұтынушылар мен табиғи монополиялар субъектілерінің мұдделерін қорғауды қамтамасыз ету, реттелетін қызметтердің сапасын арттыруды ынталандыру және оларға құранысты қанағаттандыру болып табылады.

2019 жыл ішінде «Қазақтелеком» АҚ қызметінде пайдаланылатын ҚР Кәсіпкерлік кодексіне өзгерістер енгізілді.

Сонымен, «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар, инвестициялар тарту, экспортты дамыту және жылжыту,

сондай-ақ әлеуметтік қамсыздандыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2019 жылғы 3 сәуірдегі ҚР Заңымен Кәсіпкерлік кодекстің 211-бабы алынып тасталды, оған сәйкес табиғи монополия субъектісі реттеліп көрсетіletіn қызметтерге (тауарларға, жұмыстарға) жатпайтын қызметті жүзеге асыру басталған сәттен бастап бұл туралы монополияға қарсы органды хабардар етуге міндетті. Қазіргі уақытта табиғи монополия субъектісінің мұндай міндеттемесі «Табиғи монополиялар туралы» ҚР Заңының негізінде уәкілетті органды бар.

Бұдан басқа, 2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ қызметінде пайдаланылатын ҚР кейбір заңнамалық актілеріне Азаматтық кодекс, Салық кодексі, «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Кодекс, «Бағалы қағаздар нарығы туралы» Заң, «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Заң, «Акционерлік қоғамдар туралы» Заң, «Жаупкершілігі шектеулі және қосымша жаупкершілігі бар серіктестіктер туралы» Заң сияқты заңнамалық актілерге жалпы сипаттағы әртүрлі өзгерістер енгізілді.

Тарифтерді реттеу бөлігінде «Қазақтелеком» АҚ 2019 жылы үш бағыт бойынша мемлекеттік реттеуге жатады:

1. Табиғи монополия саласының қызметтері.

«Табиғи монополиялар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 15-бабына сәйкес табиғи монополия субъектісінің қызметті мемлекеттік реттеу тарифі бекіту арқылы жүзеге асырылады.

2. Телекоммуникацияның әмбебап қызметтері.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 2 мамырдағы № 238 қаулысымен бекітілген телекоммуникацияның әмбебап қызметтерінің тізбесіне:

- Жергілікті телефон байланысы қызметтері;
- Қосылу жылдамдығы 1 536 Кбит/с кем емес интернет желісіне жеке қол жеткізу қызметтері;

3. Құш құрылымдарына, сондай-ақ «электрондық үкіметтің» ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым операторына көрсетіletіn қызметтер жатады.

Жаңа қызметтерді енгізу, телекоммуникация желілерін одан әрі жаңғыру шеңберінде жұмыстар жүргізу кезінде қоғамға радиожайлік спектрін, нөмірлеу ресурсын пайдалануға рұқсатпен байланысты мәселелерді мемлекеттік органдармен келісу талап етіледі.

2015 жылғы 31 желтоқсанда «Мемлекеттік-жекешелік әріптестік туралы» Қазақстан Республикасының Заңы қабылданды. Осы заңды қабылдау мемлекеттік-жеке меншік әріптестік шеңберінде ауылдық елді мекендерде ТОБЖ құрылышы бойынша жобаны іске асыру үшін басты рөл атқарады.

«Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасына сәйкес Министрлік Қазақстан Республикасы өнірлерінің «Цифрлық тенсіздігін» қысқарту мақсатында 2018 жылы «Талшықты оптикалық байланыс желілері технологиясы бойынша Қазақстан Республикасының Ауылдық елді мекендерін кең жолақты қолжетімділікпен қамтамасыз ету» мемлекеттік-жеке меншік әріптестік жобасын (бұдан әрі – МЖӘ жобасы) іске асыруды бастады және 2019 жылы жалғастырды.

МЖӘ жобасының міндеттерін іске асыру мақсатында мемлекеттік мынадай қызметтерді тұтыну кепілдігі түрінде мемлекеттік қолдау шаралары көзделген:

1. Мектептерге арналған кеңжолақты интернетке қатынау;
2. Өзге мемлекеттік мекемелерге арналған кеңжолақты интернетке қатынау;
3. Бас прокуратураға арналған облыстық IP VPN;
4. басқа мемлекеттік мекемелер үшін республикалық IP VPN.

Еуразиялық Экономикалық Комиссия Кеңесі электр байланысы қызметтерін сауда тәртібінің 14-тартмағына сәйкес ЕАӘО-ға мұше мемлекеттерінің трафикті өткізу бойынша қызметтерге баға белгілеуді орнатудың бірыңғай тәсілін бекітті.

Стратегия

2019 жылы «Өрлеу 2.0»
бағдарламасын іске
асырудан қаржылық әсер

4,35
млрд. теңгені
құрады

МИССИЯ ЖӘНЕ ПАЙЫМ

«Қазақтелеком» АҚ-ның Миссиясы және Пайымы өзгеріссіз қалады, бірақ стратегиялық даму бағыттары мен бастамалар жаңа мазмұнмен толығады.

МИССИЯ

ПАЙЫМ

Инфокоммуникациялар нарығындағы көшбасшы қазақстандық ықпалдастырылған сервис-провайдер

Бірінші таңдау бренди

Түсімді арттыру және маркетинг пен сату шығындарын оңтайландыру арқылы телеком нарығында үзақ мерзімді көшбасшылықты сақтау

БАСТЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСТАМАЛАР

«Қазақтелеком» АҚ жаңа стратегияны іске асыру үшін үш стратегиялық даму бағытын таңдады:

СДБ 1 «Бірінші таңдау бренді» - түсімді үлгайту және маркетингі мен сату шығындарын оңтайландырумен телеком нарықта үзақ мерзімді көшбасшылықты сақтау.

ӨЗГЕРЕ, ТАҢДАНДЫРА ЖӘНЕ ҮМІТ ЕТКЕННЕН ДЕ АСЫП ТҮСІП, ӘРБІР АДАМНЫҢ ҚАЙТАЛАНБАС ӘРІ ӘДЕТТЕГІ ӨМІРІНІҢ БӨЛШЕГІ БОЛУ!

Цифрлық платформа

Негізгі бизнес пен желіні цифрлық трансформациялау, сондай-ақ жаңа цифрлық бизнес-модельдер мен әріптестікті қолдану арқылы нарықтағы бірегей жағдайды ақшаға айналдыру

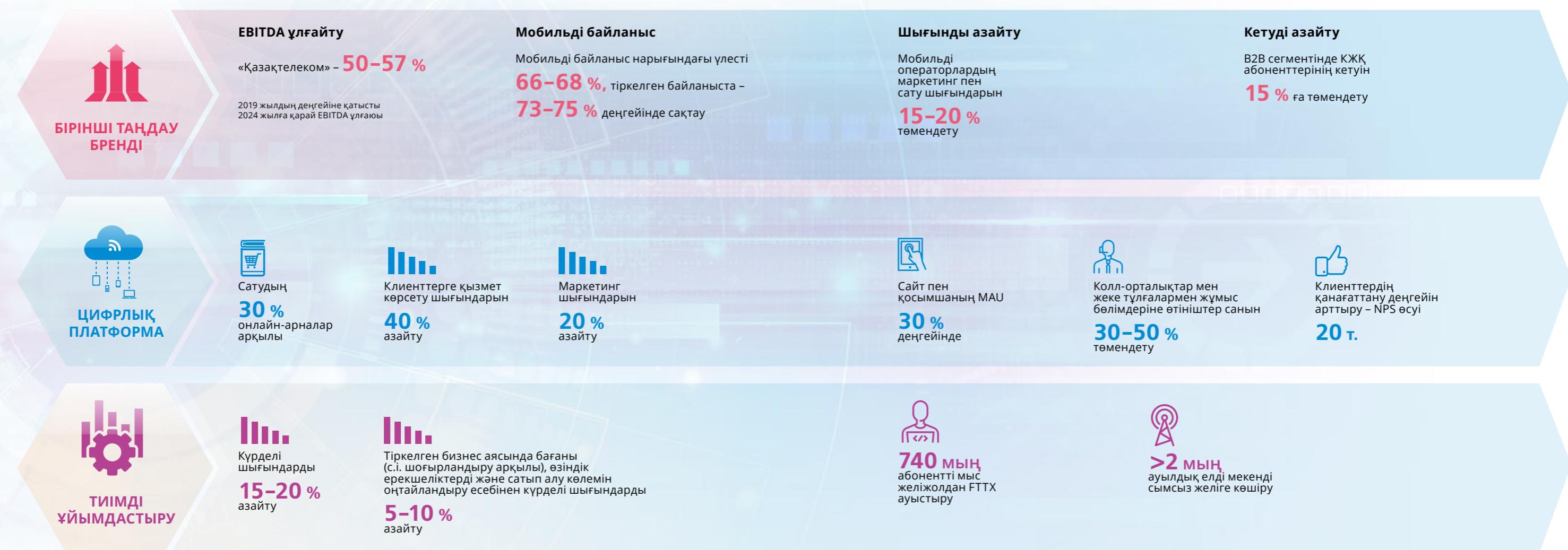
Тиімді үйымдастыру

Топтың оңтайлы үйымдық құрылымына көшу және операциялық тиімділікті арттырудың ауқымды бағдарлаамсын іске қосу

СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАР, МІНДЕТТЕР ЖӘНЕ СТРАТЕГИЯНЫ ІСКЕ АСЫРУДЫҢ БАСТЫ КӨРСЕТКІШТЕРІ

Жаңа стратегияны іске асыру келешектегі 5 жылда мынадай стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге мүмкіндік береді (2024 жылға мақсаттың жай-күйі)

Жаңа стратегияның негізгі мақсаты сабактас салалардағы негізгі қызметтің түсімін ұлғайту, сондай-ақ шығындар базасын оңтайландыру арқылы акционерлік құнды, сәйкесінше, Топтың инвестициялық тартымдылығын арттыру болып табылады.

БІЗДІҢ ҚҰНДЫЛЫҚТАР

C
—

Client
Клиент

R
—

Responsibility
Нәтиже үшін жауапкершілік

E
—

Entrepreneurship
Кәсіпкерлік рух

J
—

Digital culture
Цифрлық мәдениет

O
—

Outstanding decisions
Көрнекі шешімдер

Клиенттің үміт еткенін де асып тұсу

Негізгі мәні:

- Сыртқы және ішкі клиенттердің қажеттіліктерін дәл әрі толық қанағаттандыруға үмттылу;
- Клиентпен кері байланысқа түсे отырып, клиенттік сервисті үнемі жетілдіріп отыру;
- Бір қадам алда болу – клиенттің үміт еткенін де асып түсіп, таң қалдыру.

Жауапкершілікті алу – нәтижесіне жауап беру

Негізгі мәні:

- Ақтық нәтиже үшін жеке жауапты болу
- Шешім қабылдауда дербес бола білу
- Үдеріске емес, нәтижеге бағдарлану

Нарық көшбасшысының кәсіпкерлік батылдығы

Негізгі мәні:

- Кәсіпкерлік бастама жасау: жаңа идеяларды сенімді түрде ұсыну, тәуекелге баруға және жеңіп шығуға дайын болу;
- Амбицияға ие болу, табысқа үмттылу;
- Бизнесті дамыту үшін үнемі жаңа мүмкіндіктер іздеу.

Цифрлық коммуникация технологиялары жұмыста және өмірде

Негізгі мәні:

- Жаңалықта құмар болу және жетістікке талпыну;
- Жаңашылдықпен әрекет ету: цифрлық технологиялар арқылы бизнесті өзгерту;
- Өзгерістерге дайын болу.

Табысты бизнес үшін сапалы шешімдер

Негізгі мәні:

- Шешім қабылдау барысында барлық тараптың мүддесін және алуан түрлі факторларды ескеру;
- Міндеттерді шешуде стандартты емес амал тасілдерді қолдану;
- IQ + EQ + DQ¹ балансын қолдана – логиканы, жаңа технологиялар білімін, жаңа әлемнің әлеуметтік және психологиялық трендтерін біріктіре отырып, шешімдер қабылдау.

¹ IQ + EQ + DQ – зият, эмоционалдық зият, цифрлық зият

БІЗДІҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ БАСТАМАЛАР

МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ ОРТА ЖӘНЕ ПЕРСПЕКТИВАЛАР

2019 ЖЫЛҒЫ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ НАРЫҒЫНА ШОЛУ

(Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің деректері, интернет-акпарат көздеріндегі байланыс нарығы бойынша маркетингілік деректер мен сараптамалық бағалау бойынша ұсынылған)

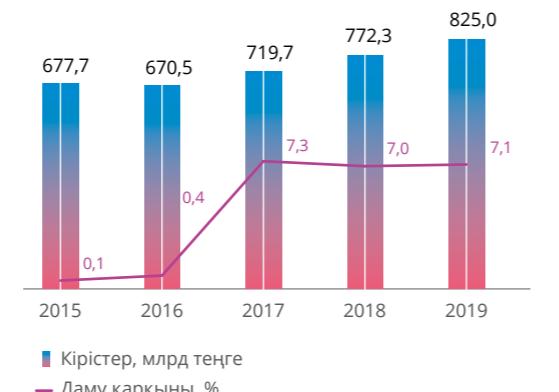
2018 жылғы телекоммуникация нарығының негізгі үрдістері

- 2019 жылдың қорытындысы бойынша байланыс қызметтері нарығының жынтық көлемі 825 млрд. теңгені құрады, өткен жылдың көрсеткішінен 7,1% артық.
- Қызметтер түрі бойынша кірістер құрылымында даму драйвері деректер беру болып табылатын мобиЛЬДІК байланыс басымдылықты сақтап келеді. Жалпы кірісте мобиЛЬДІК байланыс үлесінің төмендеуіне қарамастан, ол бұрынғыша барлық нарық көлемінің жартысынан астамын өндіреді - 53,1%.
- Тіркелген телефония үлесі жылдан жылға қысқаруда, 2019 жылы 6,7% дейін төмендеді.
- Абсолютті мәнде кірістердің өсуіне қарамастан, соңғы жылдарды тіркелген желілерде деректер беру мен интернет желісіне қатынау қызметтерінің үлесі төмендеу үрдісін көрсетіп отыр.
- 2019 жылғы ақылы телевидение сегменті байланыс қызметтерінен түсетін кірістердің 4,4% қамтамасыз етті. Абоненттік базаның белсенді үлғауы жағдайында кірістің баяу өсуі мемлекеттің қолдауымен «ОТАУ TV» қамтамасыз ететін тегін базалық телебағдарламалар топтамасын абоненттердің үштен бір бөлігіне жуығы белсенді пайдалануына байланысты.
- Бөлшек нарықтың өсуінен бірге байланыс операторларына ұсынылатын қызметтер көлемі де үлғайып келеді және бұл телеком-қызметтердің жынтық түсіндегі сегмент үлесінің өсуінен көрінеді.
- Қарастырылып отырған кезеңде бірігу, жұтылу және кету бойынша ірі мәмілелердің арасында мыналарды ерекше атап көрсетуге болады:
 - «АЛМА-TV» және «Icon» ақылы TV операторларының абоненттік базаларын біріктіру (номиналды алғанда, заңды тұлға ретінде «Icon» өз абоненттік базасын «АЛМА-TV»-ға бере отырып, ақылы TV қызметін көрсетпейді);
 - Компанияны оңалту мақсатында сауықтыру бағқару рәсімдерін жүргізумен «Арна» АҚ банкроттығы;
 - «SkySilk» және «БиКада» өнірлік компаниялардың қосылуы (Ақтау қ.).

2019 жылғы телекоммуникация нарығы

2019 жылдың қорытындылары бойынша байланыс қызметтері нарығының жынтық көлемі 825 млрд теңгені құрап, алдыңғы жылдың көрсеткішінен 7,1% арты.

5-сурет. 2015-2019 жылдардағы ҚР телекоммуникация нарығының көлемі мен даму қарқыны

(дереккөз: iKS Consulting)

Қызмет түрлері бойынша кірістер құрылымында деректер беру қызметі драйвері болып табылатын мобиЛЬДІК байланыс басымдыққа ие. Жалпы кірісте мобиЛЬДІК байланыс үлесінің қысқаруына қарамастан, ол бұрынғысынша барлық нарық көлемінің жартысынан астамын өндіреді - 53,1%.

Тіркелген телефониядан түсетін кіріс үлесі жылдан жылға қысқарып, 2019 жылы 6,7% дейін төмендеді. Сегменттің қысқаруы натураналды түрде алғанда мобиЛЬДІК және IP алмасыту әсерінен орын алуда және бұл дамыған нарық үшін табиғи үдеріс болып табылады. Мұндай төмендеуді болдырмай шараларының бірі ретінде тіркелген және мобиЛЬДІК желілерде қызмет ұсынатын операторлар бір топтамаға тіркелген және мобиЛЬДІК телефония қызметтерін біркітіретін конвергирленген ұсыныстар беруде. 2019 жылдың

қорытындылары бойынша конвергентті қызметтерден түсетін кіріс үлесі жалпы нарық үлесінде 1,7 % құрады.

Абсолютті мәнінде кірістің өсуіне қарамастан, тіркелген желілерде деректер беру мен интернет желісіне қатынау қызметтері сегментінің үлесі соңғы жылдары төмендеу үрдісін көрсетіп келеді. Бұл бұл қызмет түрінің кірісі жалпы нарықпен салыстырғанда баяу өседі дегенді білдіреді. Кірістің өсуі қарқының баяулауы бірқатар себептерге байланысты болып отыр: нарықтың дамуы, қызметтің кіргігі деңгейінің жоғарылығы және нарық көшбасшалары - «Қазақтелеком» АҚ мен Beeline-нің белсенді бәсекелестігі. Екі компания да үй шаруашылықтарына құрамы жағынан үқсас қызметтер топтамаларын ұсынады, сәйкесінше, баға түрғысынан бәсекелесуге мәжбур.

Тіркелген интернет-қатынау мен деректер беру қызметтері кірістің үлесінің қысқаруына сондай-ақ, операторлардың АТ-қызметтерді дамытуы да әсер етеді. АТ-дан түсетін кірістің негізгі көлемі инфрақұрылымдық жобаларға келуіне қарамастан, жыл сайын байланыс операторлары ұсынатаң интернет желісі базасындағы АТ-қызметтер мен бизнес-шешімдер үлесі артуда.

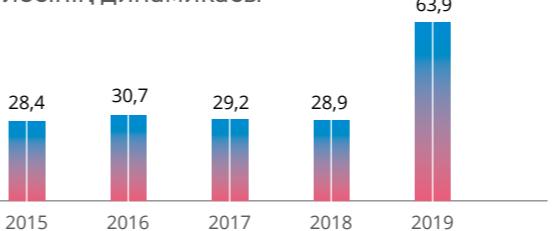
2019 жылғы ақылы телевидение сегменті байланыс қызметтерінен түсетін жынтық кірістің 4,4% қамтамасыз етті. Абоненттік базаның белсенді үлғауы жағдайында кірістің баяу өсуі мемлекеттің қолдауымен «ОТАУ TV» қамтамасыз ететін тегін базалық телебағдарламалар топтамасын абоненттердің үштен бір бөлігіне жуығы белсенді пайдалануына байланысты.

Бөлшек нарықтың өсуімен бірге байланыс операторларына қызметтер көлемі де үлғауда, бұл телеком-қызметтердің жынтық түсіндегі сегменттің үлесінің өсуінен байқалады. Желілік инфрақұрылымды жалға беру және деректер беру арналары мен интернет желісіне қатынауды ұсыну байланыс операторларына кірістің негізгі бөлігін әкеледі.

«Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының нарықтағы ұстанымы

2019 жылғы «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының нарықтағы үлесі 63,9% құрады.

6-сурет. «Қазақтелеком» АҚ нарықтағы үлесінің динамикасы

2018 жылдың соңында «Қазақтелеком» АҚ «Кселл» АҚ акцияларының 75% сатып алды. 2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ мен «Мобайл ТелекомСервис» ЖШС қосылды, нәтижесінде «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының телекоммуникация нарығындағы жалпы үлесі күрт есті.

Нарық сегменттері бойынша «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының үлесі мынадай:

- Тіркелген телефония - 90%;
- МобиЛЬДІК нарық - 61% («Кселл» АҚ және «Мобайл ТелекомСервис» ЖШС үлестерін есепке алғанда);
- Тіркелген интернет - 85%;
- IP-телефония - 58%
- Ақылы TV - 42%;
- ИКТ қызметтері - 18%;
- Операторлық бизнес - 59%.

Тіркелген телефония

7-сурет. Тіркелген телефония нарығының динамикасы, 2015-2019

Дереккөз: iKS-Consulting бағалауы

2019 жылдың қорытындылары бойынша тіркелген телефония қызметтерінен түсетін кіріс 54,03 млрд. теңгені құрады, 2018 жылмен салыстырғанда 4,99%-ға төмендеді.

Соңғы он жыл ішінде тіркелген телефония нарығы жергілікті, қалааралық және халықаралық бағыттардың барлығында қысқаруда. Бұл ретте егер 2013 жылға дейін жергілікті телефония нарығы телефон жөндеуден өткенде үлғайып, мобиЛЬДІК желілер мен OTT-сервистерге көшкен қалаааралық/халықаралық трафик қана төмендесе, 2014 жылдан бастап физикалық өлшемде нарықтың қысқаруы себебінен жергілікті телефония кірісі де төмендеді – абоненттердің кетуі және

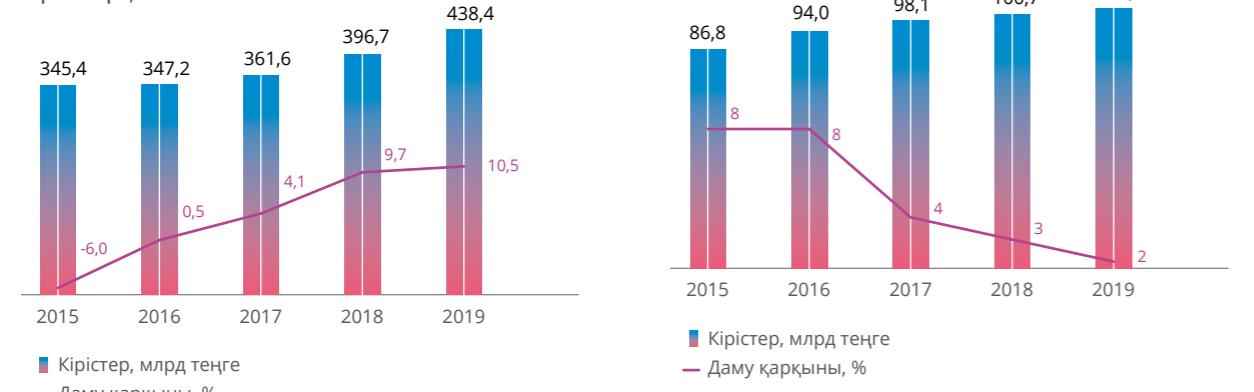
тұрғындар мен кәсіпорындардың бір бөлігі байланыс құралы ретінде тіркелген телефония желіжолдарынан мүлде бағартты.

«Көтерме сауда арзан» қағидаты бойынша түрлі қызметтерді байланыстырып ұсынатын қызметтер топтамасымен қатар, белгіленген төлем есебіне белгілі бір көлемді ұсынатын трафик топтамалары сияқты тіркелген телефония операторларынан топтамалық ұсыныстар кірістің төмендеу қарқынын тежейтін құралдардың бірі болып табылады. Десек те, операторлардың барынша тырысуна қарамастан, тіркелген телефония қызметтерінен түсетін кірістің төмендеуін мүлде болдырмау және IP/OTT-алмасыруға қарсы тұру үткінде мүмкін емес.

Мобильдік байланыс

2019 жылдың қорытындылары бойынша Қазақстанда мобильдік байланыс нарығының үлесі 438,4 млрд. теңгені құрап, 2018 жылмен салыстырғанда 10,5%-ға өсім көрсетті. Нарық 2015 жылы орын алған теріс пикеден шығумен бірге, оған қоса түсімнің бүкіл тарихындағы ең жоғары деңгейді көрсетті.

8-сурет. Ұялы байланыс қызметтерінің кірістері, 2015-2019

Дереккөз: iKS-Consulting

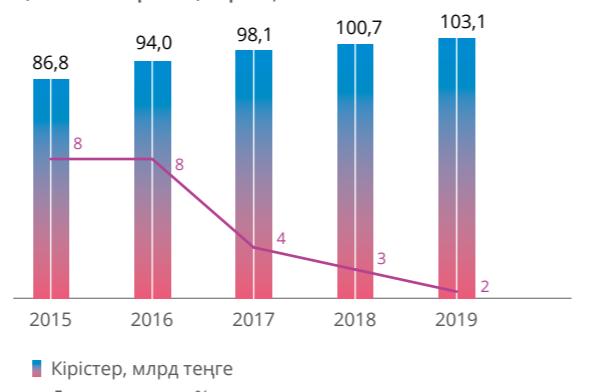
Ұялы байланыс нарығы бірінші кезекте жаппай тұтынушыға бейінделген. 2015 жылға дейін барлық операторлардың стратегиясы абоненттердің саны бойынша нарық үлесін қамтуға бағытталған болатын. Бұл абоненттер санын күу байгесі бағалар шиеленісіне әкеleп, абоненттердің кірістілігі мен операторлардың жынытық кірісіне көрі әсер етті. Сонымен қатар ел экономикасына көрі әсер еткен теңгенің құнсыздандыну қазақстандық кәсіпорындардың өз қызметкерлеріне байланыс келеді.

қызметі үшін төлемдер бюджеттерін қысқартуына алып келді. Бұл факторлар ұялы байланыс операторларын абоненттік базаның сапасын арттыру және арнайы қызметтер мен дайын шешімдер арқылы корпоративтік сегментті дамыту бөлігіндегі өздерінің нарықтық стратегияларын түзетуге мәжбүр етті. Нәтижесінде 2016 жылдан бастап корпоративтік клиенттерге ұсынылатын қызметтер кірісінің үлесі жыл сайын ұлғая бастады және 2019 жылдың қорытындылары бойынша 10% жуықтады. Нарықтың бастапқы даму сатыларында жалпы абоненттік базада бизнес клиенттердің үлестік салмағы бойынша Kcell көшбасшы болса, қазір корпоративтік секторды дамыту барлық операторлар үшін басымдылықта айналды, түсімдегі бизнес пайдаланышылардан түсетін кіріс деңгейі 9-11% болуы барлық операторлар үшін әділ көрсеткіш болып табылады.

Интернет желісіне тіркелген қатынау нарығы

2019 жылы тіркелген байланыс желілердегі КЖҚ нарығының көлемі 103,1 млрд. теңгені құрады, бұл алдыңғы жылдың көрсеткішінен 2,4%-ға жоғары.

9-сурет. Тіркелген желілердегі КЖҚ қызметтерінің кірісі, 2015-2019

Дереккөз: iKS-Consulting

Даму қарқының баяулауына және мобильдік желілердегі ұсыныстар тарапынан қысымға қарамастан, КЖҚ нарығы бұрынғыдай оң динамиканы көрсетіп отыр. Кірістің өсу негізі - шағын қалалар мен ауылдық жерлердің қоса алғанда, абоненттер санының артуы. Барлық ойыншылар сымды және/немесе мобильдік телефония, интернет-қатынау, телевидениеден тұратын комбопоттамаларды ұсынуға үмтүлуда. Үй шаруашылықтарына қызметтер ұсыну бөлігінде «Қазақтелеком» АҚ-дан басқа Beeline мен «АЛМА-ТВ» да белсенділіктерін сақтап келеді.

Деректер беру нарығы

Арналарды жалдау нарығының көлемі 2019 жылы 26,5 млрд теңгені құрап, алдыңғы жылмен салыстырғанда 4,3%-ға үлғайды. Арналарды жалдау қызметтері қала немесе ел ішінде оғистерінің желісі бар және оларды біркітіреү деген қажеттіліктері бар компанияларға - корпоративтік пайдаланышыларға ғана арналған. Осылайша, арналарды жалдау қызметтерінің барлық кіріс көлемін кәсіпорындар өндіреді.

Арналарды жалдау нарығының өсуі операторлардың корпоративтік сегментті дамыту стратегиясына және компаниялар пайдаланатын қызметтерді өрістегі түрде байланысты. Оғистерді біркітіру кешенді шешім ұсыныстары үшін ерекше маңызды. 2019 жылдың қорытындылары бойынша деректер беру арналарын үйімдастыру үшін тартылған порттар саны 51,4 мыңдық құрады. Бұл бір жыл бұрынғыдан 5,3%-ға жоғары. Жалпы алғанда, нарықта абоненттер санының даму қарқының оң динамикасы жылына 5-6% тұрақты сақталып келеді.

Абоненттер санының даму қарқыны ақшалай түрде нарықтың өсу қарқынынан біршама алда келеді, бұл нарықтың дамуы мен қанығуна қарай қызмет құнының біртіндеп төмендеуімен байланысты.

IP-телефония нарығы

2019 жылы IP-телефония қызметтерінің кірісі 7,3 млрд. теңгені құрады, бұл алдыңғы жылдың көрсеткішінен 3%-ға жоғары.

2019 жылы IP-телефония (телефон желіжолдары) абоненттерінің саны 2018 жылмен салыстырғанда 3,1%-ға үлғайып, 302 мыңдық құрады.

IP-телефония нарығы ақшалай да, заттай да жыл сайын ұлғаюына қарамастан, абоненттер мен кірістің даму қарқыны жыldan жылға төмендеп, нарықтың қанығуна жақын екенін көрсетіп отыр. Бұл қалааралық/халықаралық телефония қызметтеріне деген қажеттілігі бар кәсіпорындардың саны мейлінше шектеулі болуына байланысты. Дәстүрлі телефония нарығының даму шынында кезеңінде қалааралық/халықаралық бағыттар бойынша тұрақты түрде қоңырауларап жасалған телефон желіжолдарының саны 400 мыңдан асқан жоқ. 2019 жылдың қорытындылары бойынша IP-телефония провайдерлері 302 мың IP-желіжол орнатқанын есепке алғанда, корпоративтік пайдаланышылардың қалааралық/халықаралық қоңырауларапта шығындарын қысқарту қажеттілігі қанағаттанарлықта жақын.

Аталған трендіні бақылай отырып, операторлар IP-телефония қызметтерін кеңейтуде, яғни корпоративтік оғисішілік телефонияны және виртуалды АТС сервистер есебінен кіріс шақыруларды бақаруға шығыс байланысты арзандатуға назар аударуда.

Ақылы телевидение нарығы

Ақылы ТВ Қазақстанның телекоммуникация нарығында салыстырмалы алғанда шағын, бірақ тұрақты түрде дамып келе жатқан сегмент болып табылады. 2019 жылы ақылы ТВ қызметтерінен түсетін кіріс алдыңғы жылмен салыстырғанда 11,1%-ға өсіп, абсолютті көлемде 36 млрд. теңгені құрады.

10-сурет. Ақылы ТВ қызметтерінің кірісі, 2015-2019

Ақылы ТВ қызметтерінің кірісінде үй шаруашылықтары дәстүрлі басымдылықта ие. 2019 жылы олардың үлесіне 34,9 млрд. теңге тиесілі болды, бұл жалпы түсімнің 96,9%. Кәсіпорындарға көрсетілетін қызметтер кірісі 1 млрд. теңге немесе 3,1%, оның 0,12 млрд теңгесі B2G сегментінен түсті.

2019 жылы ақылы ТВ абоненттерінің саны 3618 мыңдық құрады, бұл бір жыл бұрынғы көрсеткіштен 4,9%-ға жоғары. Соғы екі жылда кірістің даму қарқыны абоңенттік базаның даму қарқынынан алда келеді, бұл абоңенттердің ақылы ТВ қызметтерін түтіну қарқынының артуымен байланысты.

2019 жылы қазақстанның үй шаруашылықтары арасында ақылы ТВ кірігүі 66,1% құрады. Кәсіпорындар сегментінде бұл көрсеткіш 24,4% құрады.

Телекоммуникация қызметтерінің операторлық нарығы

Операторлық сегментте кірістер мынадай бағыттар бойынша қалыптасады:

- магистралдық байланыс арналарын жалға беру;
- интернет желісіне қатынау арналарын ұсыну (IP-транзит);
- телефон трафигін өткізу және қосу;
- халықаралық трафик транзиті;
- кәбілдік инфрақұрылымды жалға беру.

Операторларға ұсынылатын қызметтер нарығын үялы операторлар бір-біріне көрсететін мобильдік интерконект қызметтерімен толықтыруына болады. Алайда осы зерттеу аясында интерконект қызметінің кірістері мобильдік нарық көлемінде ескерілген.

Байланыс операторларына ұсынылатын қызметтер нарығы 2019 жылы 85,4 млрд теңгені құрады, 2018 жылмен салыстырғанда 9,7%-ға ұлғайды.

11-сурет. Байланыс операторларына ұсынылатын қызметтер кірісі, 2010-2019

2019 жылы кірістер құрылымында мейлінше үлкен үлес салмағы желілік инфрақұрылымды жалдау қызметтеріне тиесілі - 36% немесе 30,72 млрд. теңге. Одан аз ғана төмен көрсеткіш деректер беру арналарын жалға беру қызметтері үлесінде - жиынтық кірістің 33,4% немесе 28,54 млрд. теңге. Үшінші орында халықаралық трафик өткізу мен IP-транзит қызметтері - 19,04 млрд теңге немесе сегменттегі жалпы түсімнің 22,3%. Қалған 8,3% немесе 7,07 млрд теңге операторларды ортақ пайдаланылатын желіге қосу үлесіне тиесілі.

ИКТ нарығы

2019 жылы ИТ нарығының көлемі 653,6 млрд. теңгени құрады, 2018 жылмен салыстырғанда 20,1%-ға артты.

12-сурет. ИТ қызметтерінен түсेतін кіріс динамикасы, 2010-2019

2016 жылы нарық көлемінің төмендеуі теңгениң кезекті құнсыздануына байланысты болды, нәтижесінде негізінен импортталағын, сәйкесінше, ұлттық валютаға шаққанда елеулі қымбаттаған телекоммуникация жабдығына деген сұраныс айтарлықтай төмендеді.

«Өрлеу» аясында 2019 жылы өнім портфелі мен цифрлық платформаларды дамыту бойынша жұмыстар жүзеге асырылды.

Атап айтқанда, 2019 жылдың наурыз және қыркүйек айларында «Қазақтелеком» АҚ абоненттері үшін нарықпен салыстырғанда мейлінше тиімді шарттарда «iivi» және «okko» онлайн-кинотеатрлары коммерциялық пайдалануға енгізілді. iD-TV қызметіне мейлінше жоғары рейтингіге ие жаңа телевизорларды қосуға келісімшарттар жасалды. B2B сегменті абоненттері үшін IPS Firewall базасында «Интернет және VPN арналарды қорғау» қызметі іске қосылды. Vas-қызметтерді өткізу және іске қосу сұлбасы өзгертіліп, бұл оларды пайдалануды 4%-дан 45%-ға көтеруге мүмкіндік берді.

«Ашық цифрлық платформа» (АЦП) құры аясында ISMET.kz»-ке 20 әріпестік ИТ-сервис шығарылды, ШОБ және «Қазақтелеком» АҚ IKK клиенттері мен ФДО клиенттеріне қызмет көрсету жүйесі енгізілді.

«Ақылды қалалар» салуға арналған телекоммуникация инфрақұрылымының қажетті элементі болып табылатын сымсыз энергиялық тиімді LoRa желілерін салу жалғастырылды. Республиканың 13 қаласында 234 базалық стансы орнатылды.

Жылжыту арналарын, стауды және клиенттерге қызмет көрсетуді цифраның үстана отырып, смс-хабарламалар арқылы «Қазақтелеком» АҚ сервистерін сатып алуды верификациялау бойынша клиенттік жолдың бір бөлігі цифраның үлгілі.

Сондай-ақ B2B абоненттерімен электрондық іс-қимыл функционалы іске асырылды, ол арқылы үлгі шарттар, шот-фактуралар мен орындалған жұмыс актілері жасалады, шығыс хат-хабарларға кол қойылады – барлығын электрондық түрде алуға болады.

«Сервистік фабрика»

2019 жылы «Өрлеу 2.0» бағдарламасын іске асырудан қаржылық әсер 4,35 млрд. теңгени құрады, бұл жоспарға қатысты 262 %

13-сурет. 2019 жылы жинақталған қаржылық әсер, млрд теңге

Тұрақты даму саласындағы бастама #1.

«ЦИФРЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ» БАҒДАРЛАМАСЫ АРҚЫЛЫ ТИІМДІЛІКТІ КӨТЕРУ

«ӨРЛЕУ» ЖАҢҒЫРТУ БАҒДАРЛАМАСЫ

2019 жыл компанияның алты жылдық «Өрлеу» жаңғырту бағдарламасының аяқталу және ауқымды Цифрлық трансформация бағдарламасының басталу жылы болды.

2019 жылы компания көпдеңгейлі цифрлық сервистік платформаларды құруды басты назарға алғып, жүргізілген жұмыстар нәтижесінде «Виртуальды data-орталық» және «Инфрақұрылым сервис ретінде» қызметтері іске қосылды. «Бұлтты» қызметтерді бірлесіп ұсыну үшін сыртқы бұлтты сервистермен («AWS», «mail.ru», «ИТ-град») ықпалдастыру мүмкіндігі іске асырылуда. Орталықтандырылған деректерді басқару міндеттерін шешу үшін 42 серверде өнімді орта жасалды, ол бизнес-кейстер моделін қалыптастыруға, B2B, B2C клиенттерінің профильдерін талдауға, маркетинглік науқандар жүргізуға және жоғары дәлдікке ие болжалдық модельдерді құруға мүмкіндік береді.

Өткен жылы компанияның тиімді үйімдік архитектурасын құру және қолдаушы функцияларды орталықтандыру үшін «Сервистік фабрика» филиалы құрылып, оған компанияның барлық қолданыстағы қаржылық, заң, HR, әкімшілік ортақ қызмет көрсету орталықтары ауыстырылды. Барлық филиалдың әкімшілік –шаруашылық қызметі бойынша функционал қосымша, атап айтқанда, жылжымайтын мүлікті басқару, көлікпен қамтамасыз ету, шаруашылық функциялары орталықтандырылды.

2019 жылы «Өрлеу 2.0» 6 жобалары бойынша негізгі жетістіктер

Жылжымайтын мүлікті оңтайландыру жобасы аясында

22 700
шаршы метр

Жылжымайтын мүлік сатылды

«Сервистік фабрика» жаңа филиалына

2 700 бірлік

персонал ауыстырылды

Кетуді басқару жобасы аясында 160 нөміріне қызметтерді ажырату сұрақтарымен шыққан клиенттердің

53 %

сақталып қалды

B2C жобасы аясында қызметтерді инсталляцияда нарядтарды орындау мерзімі

2 есе

қысқарды

Стратегияны өзекті ету нәтижесінде 2019 жылдың соңында «Serpin» жаңа трансформация бағдарламасы өзірленді.

ӨРЛЕУ 2.0

2019 жылы 3 СДБ,
63 жоба
4,4 млрд. тг. әсер берді

Өзектендірілген Стратегияда «Шығындарды трансформациялау» бағыты «Тиімді үйімдастыру» бағыты болып қайта құрылды

B2B-де өнім каталогы жобасы бойынша

345 млн. теңге

алынды (ФДО бойынша Кселл-мен шарт)

Улken деректерді сырттай ақшага айналдырудан

75 млн. теңге

алынды

«Smart City» жобасы аясында 13 қалада

234

«LoRa» базалық стансы орнатылды

Big Data жобасы аясында Павлодар қ. ДӘО-де

42 сервер

орнатылды

Бұлған компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырланырылған
қаржылық есептілік

Стратегиялық даму бағыттары

- Бірінші таңдау бренді
- Цифрлық трансформация
- Тиімді үйімдастыру

1,5 есе
КТ акционерлік құны
1,5 есе үлғайды

e-commerce жобасы бойынша

496 млн. теңгеге

тауар бірлігі сатылды және жеткізілді

Бизнес және қаржылық шолу

Тіркелген КЖҚ
абонеттері саны

1 705 495

Ақылды ТВ қосу
орындары саны

774 044

ӨНІМДЕР МЕН СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША НЕГІЗГІ ЖЕТИСТИКТЕР

B2C

2019 жылдың басында Қоғамның бөлшектегі сегменттегі жаңа коммерциялық стратегиясы әзірленді. Стратегия аясында жаңа бизнес-модель және клиенттермен ұзақ мерзімді қарым-қатынас орнатуға бағытталған өнімдік ұсыныстардың жаңа қатары ұсынылып, іске асырылды. Ұзақ мерзімді келісімшарт жасасып, клиенттер мұнадай мүмкіндіктеге қол жеткізеді: бағаның көтерілмейтініне кепілдік беріледі, қызметтердің параметрлері едеаүір жақсарады және базалық тарифтерге айтарлықтай шегерім ұсынылады. 2019 жылдың қорытындылары жаңа бизнес-модель мен жаңа тарифтер қатарының жоғары тиімділігін раставды. Тек бір жылдың өзінде әрбір бесінші клиент ұзақ мерзімді келісімшартқа ауысқан.

Барлық ұзақ мерзімді келісімшарттың
72%-ы
3 жылға жасалған

Өнімдік ұсыныстарды дамыту шеңберінде «Кселл» АҚ-мен қызметтерді бірлесіп ұсынуға шарт жасалды. 2019 жылы нарықтағы қолжетімдік интернет, телевидение және мобилдік байланыс қызметтері ішінде параметрлері үздік «Ultra» топтамалық өнімдік ұсынысы нарыққа шығарылды. 2019 жылдың 4-тоқсанында «Black» және «Ultra» топтамаларының көңіл ауқымдағы жарнамалық науқаны жүргізілді.

ТВ-өнімі сапа түрғысынан жақсартылды:

- контент 170 ТВ арнасына дейін кеңейтіліп
- ADSL желісінде HD-пішімінде хабар тарату енгізілді.

2019 жылы іске асырылған іс-шаралар қызметтерді сату көлемін 0,5 млрд теңгеге арттырып, клиенттердің қызметтерден табиғи бас тарту көрсеткішін 12 мың бірлікке немесе 2018 жылғы деңгеймен салыстырғанда 1,2% азайтуға мүмкіндік берді.

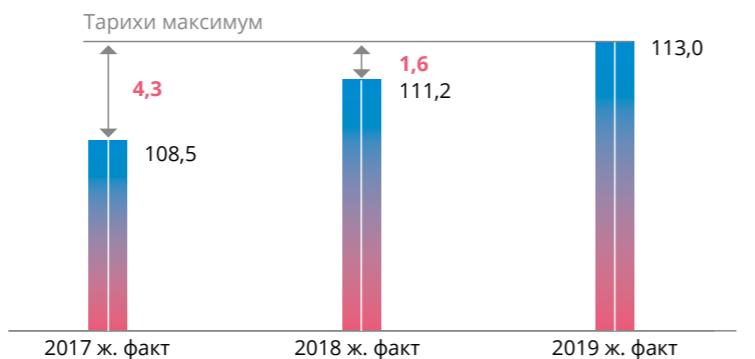
Нәтижесінде 2019 жылдың қорытындысы бойынша бөлшектегі түсім

113
млрд теңге

көлемінде тарихи максимумға жетті

2019 жылы іске асырылған іс-шаралар қызметтерді сату көлемін 0,5 млрд теңгеге арттырып, клиенттердің қызметтерден табиғи бас тарту көрсеткішін 12 мың бірлікке немесе 2018 жылғы деңгеймен салыстырғанда 1,2% азайтуға мүмкіндік берді. Клиенттердің төлем тәртібі едеаүір жақсарады, бұл өз кезегінде кассалық түсімнің 2018 жылмен салыстырғанда 5% есүіне және мерзімі өткен дебиторлық берешек деңгейінің 2 еседей төмендеуіне ықпал етті.

14-сурет. Тарихи максимум

52

ЖАҢА БИЗНЕС- МОДЕЛЬ: ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ КЕЛІСІМШАРТТАРДЫҢ АРТЫҚШЫЛЫҚТАРЫ ТУРАЛЫ

Жаңа бизнес-модель клиенттермен өзара кепілдік қарастырылған ұзақ мерзімді келісімшарт жүйесін енгізу есебінен клиенттің өмірлік циклі құндылығының (CLV – customer lifetime value) көрсеткішін арттыруға бағытталған.

Компания клиент ұзақ мерзімді келісімшарт жасасқан жағдайда (3 жылға дейін) оған параметрлері мен тізбесі барынша жоғары қызметтерге төмен бағамен қол жеткізу мүмкіндігін ұсынады. Сонымен қатар клиентке келісімшарттың қолданыс мерзімінде бағаны көтермеуге кепілдік беріледі. Клиент компанияның ұзақ мерзімді ниеттестігіне кепілдікті келісімшарт арқылы бекітеді.

Ұзақ мерзімді келісімшарт жүйесі абоненттің өмірлік циклі (CLV) ұзақтығын айтарлықтай арттыруға және күтім шығынын азайтуға, клиенттік базаны кеңейтуге ықпал етеді.

2019 ЖЫЛҒЫ БИЗНЕСТІҢ БАСТЫ ДРАЙВЕРЛЕРІ: ЖАҢА ҚАТАРДАҒЫ ЕҢ ТАНЫМАЛ ТОПТАМАЛАР ТУРАЛЫ

Жаңа бизнес-модельге сәйкес әзірленген өнімдік ұсыныстардың жаңа қатарына бірнеше топтамалық шешімдер кіреді.

Ultra

Жаңа қатардың флагманы революциялық «Ultra» топтамасы болып табылады. Бұл бүгінгі таңда нарықтағы барлық үздік ерекшеліктерді қамтыған ымырасыз шешім:

- ең талғампаз клиенттің барлық қажеттілігін қанағаттандыруға мүмкіндік беретін, жылдамдық параметрлері 500 Мбит/с дейінгі интернет;
- 15/30 ГБ интернет-трафигі және Kcell, Activ, Tele2, ALTEL желілеріне, сондай-ақ ҚР бойынша қалалық телефондарға лимитсіз дауыс трафигі бар мобилдік байланыс. Бұл ретте клиент мобилдік байланыс

провайдері (ALTEL немесе Kcell) мен sim-карталар санын өзі таңдай алады;

- «THT», «Пятница!» («Friday! International») рейтингісі ең жоғары ойын-сауық телеарналары, «Настрой Кино!» және «Viasat Premium HD» телеарналар тобы қамтылған 170 телевидаралық iD TV цифрылық телевидениенің премиум топтамасы;
- қалалық және ауылдық нөмірлерге, сондай-ақ Tele2 мен ALTEL мобилдік желілеріне лимитсіз трафигі бар тіркелген үй телефоны қызметтері топтамаға бонус ретінде енгізілген.

Black

Сондай-ақ «Black» топтамасына 4 қызмет кіреді: 500 Мбит/с дейінгі жылдамдықтағы тіркелген интернет, премиум iD TV топтамасы, ALTEL мобилдік байланысы және Tele2/ALTEL желілері мен қалалық нөмірлерге лимитсіз трафигі бар үй телефоны.

Silver

«Silver» топтамасы клиентке үй телефоны, тіркелген интернет қызметтерін және цифрылық ТВ немесе мобилдік байланыс қызметтерінің бірін таңдау мүмкіндігін ұсынады.

СЕРВИС-МЕНЕДЖМЕНТ: З НЕГІЗГІ БАҒЫТ

1. Персоналды сервистік қызмет көрсетудің жаңа стандарттарына оқыту

Қызмет көрсету сапасын және абоненттердің айныmas қарым-қатынасын жақсарту мақсатында 2019 жылы сервис стандарттары жетілдіріліп, фронт-офис жұмысқерлері үшін бизнес-құзыреттерді бекіту мен дамытуға және қызмет көрсету сапасын арттыруға бағытталған бірқатар оқыту іс-шаралары жүргізілді. Ұсынылатын сервис сапасын бақылау үшін жаңартылған стандарттарға сәйкес қызметкерлердің жұмысына жүйелі түрде мониторинг жасалып, қателермен жұмыстар жүргізіледі.

2. Көрі байланысты үйымдастыру: digital-ға акцент жасау

Абоненттерге қызмет көрсету үақытын қысқарту мақсатында компания қашықтан көрсетілетін сервистік операцияларды белсенді түрде дамытып, өзіне өзі қызмет көрсету режиміндегі олардың үлесін де арттыруда. Қазіргі таңда абоненттер үшін жеке кабинеттің жаңартылған нұсқасы қолжетімді. Абонент оғиске бармай-ақ, қызметтерді жылдам әрі өз ыңғайына қарай басқара алады. Сондай-ақ www.telecom.kz корпоративтік порталында абоненттерге автоматты ботпен қызмет көрсету бойынша пилоттық жоба іске қосылуда. Әлеуметтік желілерде абоненттермен жұмыс істеу механизмі өзгертилді.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

3. Абоненттерді ұстап қалу әдістерін жетілдіру

2019 жылы абоненттерді ұстап қалу маңында «Save Desk» жаңартылған тарифтер қатары әзірленіп, қолданысқа енгізілді. Абоненттердің компаниядағы өмір сүру мерзімін арттыруға және оларды З жылға дейінгі мерзіммен алдын ала ұстап қалуға бағытталған келісімшарттық өнімдік ұсыныстар қатары іске қосылды. 2019 жылы қызметтерден бас тартқан абоненттермен жұмыс істейтін жұмысқерлерді уәждеу жүйесі өзгертиліп, персонал есепті кезеңде бас тартудың жеке жоспарын орындау нәтижелері бойынша бонус беруді көздейтін бірыңғай уәждеу бағдарламасына ауыстырылды. 2019 жылы қызметтерден бас тартудың алдын алу, яғни тәуекел тобына түскен абоненттерді ұстап қалу жұмыстары басталды. Бұл іс-шаралар B2C сегментінде қызметтерден бас тартудың жоспарлы көрсеткіштерін орындауға және 2019 жылы абоненттерді ұстап қалу үлесін 52% дейін көтеруге мүмкіндік берді.

ҚЫЗМЕТТЕР ҚОСУ: ИНСТАЛЛЯЦИЯ УДЕРИСІН 5 ЕСЕ ЖЕДЕЛДЕТУ

Компания қызметтерді қосу және инсталляциялау үдерістерін жетілдіруге көп көніл бөледі. Бұл бағытта 2019 жылы үш негізгі міндет іске асырылды: техникалық мүмкіндік болған жағдайда қызметті қосу уақытын азайту, қызметтер топтамасын бір барғанда қосу, клиентке бағдарланған сервис деңгейін арттыру.

Осылайша техникалық мүмкіндік болған жағдайда абонентке қызметті қосу уақыты 5 есе қысқарды. Егер 2018 жылы қызметті қосудың орташа уақыты 126 сафатты (5 күн) құраса, 2019 жылдың қорытындысы бойынша қызметті қосудың орташа уақыты 26 сафатты (1 күн) құрады.

2019 жылы қосудың орташа уақыты

**26
сағат болды**

Абоненттердің айнымас қарым-қатынасын арттыру маңында инсталляциялау үдерісі барлық қызметті бір барғанда-ақ қосуға дейін қысқартылды. 2019 жылдың қорытындысы бойынша толық инсталляцияны бір барғанда орындау көрсеткіші 85% дейін өсті, 2018 жылы бұл көрсеткіш 35% орындалған.

Компания келісімшартты бірінші жасасқан сәттен бастап абоненттерге жоғары деңгейде қызмет көрсетуге тырысады. 2019 жыл техникалық персонал, атап айтқанда, инсталляторлар тарапынан клиентпен қарым-қатынас жасау сапасын жақсартуға бағытталды. 2019 жыл бойы қызмет көрсету сапасын арттыру түрғысынан инсталляторларды жоспарлы түрде оқыту жүргізілді. 2019 жылдың соында қызметтерді инсталляциялау бойынша бригаданың NPS 76% құрады, 2018 жылғы көрсеткіш - 25%. 2020 жылы қызметтерді инсталляциялау үдерісінің көрсеткіштерін sms-өлшеуді енгізу жоспарланып отыр.

САТУ ЖӘНЕ ӨТІМДІЛІГІН АРТТЫРУ: ЛИДОГЕНЕРАЦИЯ ЖОБАСЫ ЖӘНЕ ЖАРНАМАЛЫҚ НАУҚАН

2019 жылы Бөлшек бизнес жөніндегі дивизион болашақтағы цифрлық белсенді сатудың негізін қалауды бастады. Откен жылдың шілде айында лидогенерация жобасы іске қосылды. Бұл жобаның маңында цифрлық ортада «Ultra» топтамалық өнімдік ұсынысының өтімділігін арттыру болды.

Лидогенерация құралы жарнама мен сатуды тығыз байланыстыра отырып, сонымен қатар әлеуетті абонент маңсатты өнімді қосу үшін орындастын әрекеттер санын азайтады.

Атальған жобаның және сатудағы мұндай амал-тәсілдің жалпы артықшылықтары ете көп. Біріншіден, бұл - қажет кезінде компанияны 180 градусқа өзгертуге мүмкіндік беретін икемділік. Екіншіден, оңтайландыру әлеуеті - бұл құралдың арқасында кедегілер мен әлсіз жерлерді анықтау және жою арқылы сату үдерісінің барлық сатыларын талдап қана қоймай, сондай-ақ креативті тәсілдерді, БСҰ мен гипотезаларды тестілеуге де мүмкіндік туады. Нәтижесінде ROI мен жалпы тиімділік артады. Ушіншіден, ауқымдылық – науқанды санаулы күндер ішінде бүкіл Қазақстан бойынша іске қоса аламыз. Ал оған классикалық тәсілдердің көмегімен қол жеткізу мүмкін емес. Сонымен қатар жоба адами faktordың ықпалын азайтады. Эрине сату үдерісіне, атап айтқанда, күрделі топтамалық шешімдерге адамның қатысын толықтай тоқтата алмаймыз. Бірақ лидогенерация әлеуетті абоненттердің өнімге деген қызығушылығын қалыптастыруға адамның көрінішін азайтуға мүмкіндік береді.

Жоба өз тиімділігін барынша дәлелдеді.

Икемділігі мен оңтайландыру әлеуеті есебінен шілде айымен салыстырғанда қарашада қызметтерге қосылған абоненттер саны 4,6 есе артты. Тұрақты аналитика мен «боттлнерді» жоғары арқасында сәтті іске асырылған қонырауды қызметті қосуға өтінім беруге дейін жеткізу көрсеткіші 1,7 есе өсті. 2019 жылдың соында қарай жобаның жалпы ROI 4 есе артты.

B2B, B2G

2019 жылы компанияның корпоративтік нарықтағы қызметінің нәтижелері бойынша түсім B2B, B2G, B2O сегменттері бөлігінде **120 млрд 386 млн теңгені** құрады.

2019 жылы қызметтерді өткізуден түскен кіріс 2018 жылмен салыстырғанда 113,0% артты.

2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ корпоративтік сегменттегі кірісі құрылымының 33,30% мөлшеріндегі үлесін деректер беру желісі қызметтерін ұсынудан түскен кіріс құрады. Тасымал желісі арналарын жалға беру қызметтерінен кіріс үлесі 15,92%, ал халықаралық операторлармен келісім бойынша кіріс үлесі 10,26% құрады.

Алдын ала қабылданған бастамалардың арқасында ADSL бойынша орташа түсім 2,2%, FTTx - 7%-ға өсті. Технологиялық түрғыдан кіріс ең

2018 жылмен салыстырғанда 2019 жылы қызметтер сатудан кіріс

+113,0%

жоғары және клиенттердің ARPU одан әрі дамыту мен өсіру үшін маңызды болып табылатын FTTx және IP VPN негізгі қызметтері бойынша көрсеткіш айтарлықтай өсті:

- FTTX бойынша **13%-ға**;
- IP VPN бойынша **17%-ға**.

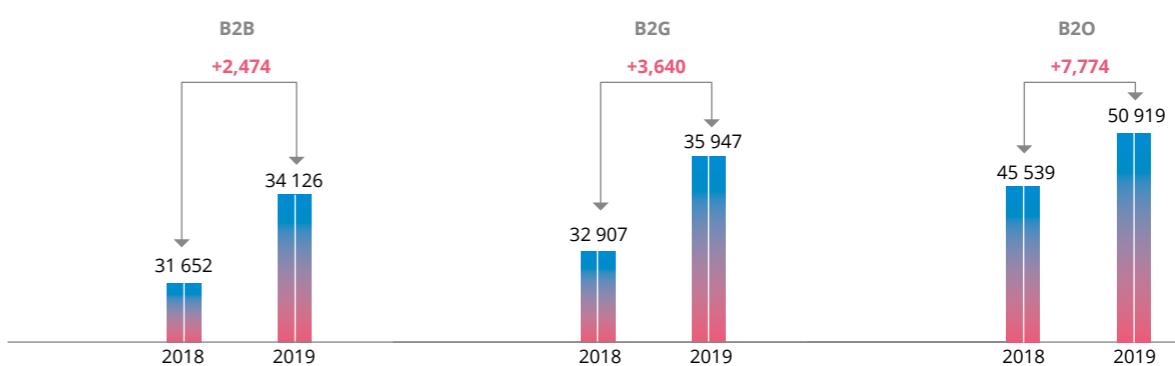
«Қазақтелеком» АҚ – цифрлық экономиканың бизнес-әрпітесі» стратегиялық міндеттің іске асыру шеңберінде 2019 жылы корпоративтік сегменттегі жаңа қызметтерден түсімнің өсімі өткен жылмен салыстырғанда 232% құрады.

Корпоративтік нарықтағы басқыншы бәсекелестік ортаға қарамастан, клиенттерді ұстап қалу пайызы 4 есе артты. Ұстап қалған клиенттердің 51% ұзақ мерзімді келісімшарт жасасты. B2B NPS ниеттестік деңгейінің корпоративтік көрсеткіші 2019 жылы 22,9% құрады, алдыңғы жылмен салыстырғанда 6,2% көбейген.

Компанияның B2B клиенттерінің портфелі 2019 жылдың соында 90 мың клиентті, B2G-де 15 мыңнан астам мемлекеттік кәсіпорынды құрайды. 2019 жылдың қорытындылары бойынша «Қазақтелеком» АҚ корпоративтік сегментінде шамамен 11 мың жаңа клиент тартылған, оның ішінде 3 мыңнан астам заңды тұлға, 7 мың жеке кәсіпкер және 400 мемлекеттік кәсіпорын қамтылған.

2019 жылы B2B сегментінде негізгі күш өнімдік қатарды кеңейту, дербестендіру және цифрлық қызмет көрсету сияқты бағыттарға салынды.

15-сурет. B2B, B2G, B2O сегменттеріндегі 2019/2018 кірістің өсімі

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

ӨНІМДІК ҚАТАРДЫ КЕҢЕЙТУ ЖӘНЕ САРАЛАУ

Әртүрлі санаттағы корпоративтік клиенттердің қажеттіліктерін нысаналы әдіспен зерттеу арқылы компания компьютерлік ойын клубтарына арналған «Gamer» арнайы өнімін әзірлеп шығарды. Бұл өнім еуропалық ойын серверлеріне басымдаулықпен қол жеткізіп, түпкілікті тұтынуышылардың халықаралық қарсыластарымен онлайн ойыннан барынша ләззат алуына мүмкіндік береді. «Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасында киберспорты дамытуға белсенді ат салысада. Компания киберспортын дәріптеу және оның деңгейін көтеру арқылы осы бағытта жаңа өнімдер әзірлеуде. Тиісті инфрақұрылым мен жылдам интернетті ұсына отырып, «Gamer» тарифін енгізу Қазақстанда киберспортың дамуына жаңа серпін береді.

Шағын бизнес үшін интернетке тегін сымсыз қатынау ұсыннатын «Wi-Fi SOHO» өнімі ұсынылды. Сондай-ақ біздің корпоративтік клиенттеріміз болып табылатын үйлімдерға келушілер үшін sms-авторландыру мүмкіндігі қарастырылған. Клиент өз келушілеріне интернет желісіне жылдамдығы жоғары интернетке қатынау ұсынумен қатар бастапқы веб-парақшаны өз қалauынша дербестендіріп, қосылу аналитикасын да бақылай алады. Бұл ретте үйлім бөгде оператордың интернетін пайдаланған жағдайда да «Wi-Fi SOHO» өнімінің функционалдығы толықтай сақталады. «Қазақтелеком» АҚ өз тарапынан сервистің қолжетімділігін қамтамасыз ету және Wi-Fi арқылы қосылуға қажетті авторландыру мен аналитика жасау рәсімдері үшін жауапкершілікті көтереді.

Орта бизнестің өкілдері үшін барынша кешенді, сонымен қатар барынша тиімді құрал ретінде «Wi-Fi Target» өнімі ұсынылды. Компания өз клиенттеріне sms-авторландыру арқылы интернет желісіне сымсыз қатынаумен қоса, кеңейтілген аналитика жүргізу және келушілерімен өзара интерактивті іс-қимыл жасау үшін түрлі маркетингілік құралдарды пайдалану мүмкіндігін ұсынады. Сауалнамалар жүргізу, тауарлар мен қызметтерді жарнамалау, түрлі хабарламалар жасау және артықшылықтарды талдау – «Wi-Fi Target» өнімінің мүмкіндіктері бүнімен шектелмейді. Алдағы уақытта осы өнімнің негізінде қосымша сервистер мен мүмкіндіктер қалыптасыру жоспарланып отыр. Олар клиентке өз тұтынуышыларымен жеке коммуникацияның барлық артықшылығын пайдаланауға мүмкіндік тудырады.

Клиенттердің қажеттіліктерін нысаналы әдіспен зерттеу арқылы компания компьютерлік ойын клубтарына арналған «Gamer» арнайы өнімін әзірлеп шығарды. Бұл өнім еуропалық ойын серверлеріне басымдаулықпен қол жеткізіп, түпкілікті тұтынуышылардың халықаралық қарсыластарымен онлайн ойыннан барынша ләззат алуына мүмкіндік береді. «Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасында киберспорты дамытуға белсенді ат салысада. Компания киберспортын дәріптеу және оның деңгейін көтеру арқылы осы бағытта жаңа өнімдер әзірлеуде. Тиісті инфрақұрылым мен жылдам интернетті ұсына отырып, «Gamer» тарифін енгізу Қазақстанда киберспортың дамуына жаңа серпін береді.

САТУДЫ ЖӘНЕ КЛИЕНТКЕ ҚЫЗМЕТ ҚӨРСЕТУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ

Компанияның цифрландыру саласындағы бастамалары ең алдымен «Қазақтелеком» АҚ клиенттеріне сату және қызмет көрсету үдерістерін қозғайды. Шағын бизнес үшін «Unibox» онлайн өнімдік құрылымдаушысы ұсынылды. Бұл өнімнің көмегімен клиенттер жеке қызметтер жиынтығын құрып, сервистердің қысқа мерзім ішінде өзінің құнделікті қызметімен ықпалдастыра алады. Сондай-ақ өткен жылы қызмет көрсету сапасын арттыру мақсатында «Қағазсыз пішімде» қызмет көрсетуге көшу бойынша жобаны іске асыру басталды. Аталған жоба клиенттерге шарт жасасу және орындалған жұмыстардың актілері мен шот-фактураларын алу үшін корпоративтік сату орталықтарына баруын қажет етпейді. Барлық материал электронды түрде «ISMET.KZ» порталына орналастырылады. Сонымен қатар клиенттер үшін жеке кабинетте қызметтер ақысын төлеу, құжаттарға ЭЦҚ арқылы қол қою және тұтынған қызметтері бойынша егежей-тегжейлі анықтама алу мүмкіндігі пайда болды. «Қағазсыз пішімге» көшу нәтижесінде қызмет көрсету уақыты 1-2 күннен 10 минутқа дейін қысқарды. 2019 жылы жасалған шарттар мен қосымша келісімдердің саны 2,5 мыңдан асты. Абоненттерге шамамен 5,5 млн орындалған жұмыстардың актілері мен шот-фактуралары электронды пішімде ұсынылды.

2019 жылы нарықта үш жаңа фискалдық деректер операторының (ФДО) пайда болуы «Қазақтелеком» АҚ-ның көшбасшылық позицияларына әсер еткен жоқ. Бұған компанияның бизнес-үдерістерін оңтайландыру мен цифрландыру және түпкілікті пайдаланушыларына қызмет ұсыну есебінен қол жеткізілді. 2019 жылдың қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ ФДО клиенттік базасының өсімі 200% жоғары шығып, компанияның кірістер бойынша болжамынан асып түсті.

Компания ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитетімен ФДО жүйесін мемлекеттік дерек қорларымен ықпалдастыру жөнінде тұрақты тұрде өзара іс-қимыл жасап, ФДО саласын дамыту міндеттері мен жоспарларын жүйелі негізде талқылап отырады.

Жоба аясында салық органдарында «БКМ онлайн тіркеу» жаңа сервисі іске қосылды. Бұл бақылау-кассалық машиналарын онлайн режимінде тіркеуге мүмкіндік береді. Сондай-ақ құжаттаманы автоматтарты режимде ұсыну және «ISMET.KZ» порталы арқылы ФДО қызметіне онлайн-төлем жүргізу сервистері жетілдіріліп, ФДО порталында кәсіпкерлердің «Х» пен «Z» есептерін беру автоматтандырылды. Құн сайын тәулік бойы қоңырау қабылдайтын ФДО қызметтерінің түпкілікті пайдаланушыларына арналған колл-орталық жаңғыртылды.

Тұрғындардың азаматтық, белсенділігін арттыру және салықтық сауатын дамыту, сондай-ақ бюджетке салық түсімдерін көбейту мақсатында 2019 жылғы 1 мамыр мен 8 тамыз аралығында Қоғам ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитетімен бірлесіп «Таңдау» арнайы қосымшасының көмегімен «Чекті талап ет – жүлдені ұтып ал!» акциясын өткізді. Акцияның қорытындысы бойынша 100 жеңімпаз анықталды. Акцияға шамамен 800 мың чек тіркеген 25 мыңдан аса пайдаланушы қатысты.

ФДО қызметтерін ұсыну сапасын көтеру үшін компания ілеспе ИТ-инфрақұрылымын құатын арттырып, «Қазақтелеком» АҚ технологиялық серікестері болып табылатын мобилдік операторлардың желісін дамыту есебінен қамту аймағын кеңейтті. Қазақстан Республикасы бойынша қызмет көрсету орындарын көбейту үшін техникалық қызмет көрсету орталықтарымен тұрақты негізде өзара іс-қимыл жүзеге асырылады.

B2O

Ұялы байланыс нарығы құрылымындағы өзгерістер және мобилдік дауыс трафигінің көлемі азаюы «Қазақтелеком» АҚ операторлық сегменттің жалпы бизнесіне әсер еткен жоқ. Бұл бағыттағы өсім 350% аса көрсеткішке жетті. Дауыс трафигінің қосымша халықаралық көлемін тарту және халықаралық бағыттар бойынша ұялы байланыс операторлары үшін тиімді баға саясатын қолдану өсімнің негізгі драйвері болды.

Откен жылы байланыс операторлары тарапынан «Қазақтелеком» АҚ интернет қызметтеріне сұраныс 110 % асты. Алдағы кезеңдерде де осы үрдісті сақтап қалу жоспарланып отыр, бұған өз кезеңінде ұялы байланыс абоненттері тұтынатын мобилді интернет-трафик көлемінің артуы да ықпал етпек. «Қазақтелеком» АҚ-ға ұялы байланыс операторларына интернет қызметтерін сату көлеміне пропорционалды мөлшерде ішкі транзит үшін пайдаланылатын республикалық байланыс арналарын жалға беру есебінен қосымша кіріс түсті.

2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ тарихында алғаш рет қытайлық басты байланыс операторлары үшін Еуропа-Азия бағытында IRU (Indefeasible rights of use) талаптарымен сыйымдылығы 100 Гб/с транзиттік арналар үйімдістің қорытындысы 100 Гб/с транзиттік арналары қызметтерінің жалпы көлемі 25% артты.

2019 жылы интернет желісіне қатынаштын сыртқы арналардың көлемі 23% өсіп, бұл ретте қызметтің өзіндік құны 15% азайтылды.

2020 жылы транзиттік арналар мен IPLC есебінен халықаралық B2O артады деп болжанды. Негізгі өсімді транзиттік арналарды Қытай-Еуропа бағытында және Орталық Азияға сату арқылы қамтамасыз ету жоспарланып отыр.

2019 жылы интернет желісіне қатынаудың сыртқы арналарының көлемі

+ 23%

2019 жылы интернет желісіне қатынау қызметінің өзіндік құны

-15%
төмендеді

«ТАЛШЫҚТЫ ОПТИКАЛЫҚ БАЙЛАНЫС ЖЕЛІЖОЛДАРЫ ТЕХНОЛОГИЯСЫ БОЙЫНША АУЫЛДЫҚ ЕЛДІ МЕКЕНДЕРДІ КЕҢЖКОЛАҚТЫ ҚАТЫНАУМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ» ЖОБАСЫ

«Қазақтелеком» АҚ цифрлық технологияларды пайдалану арқылы еліміздің әрбір тұрғының өмір сүру деңгейін көтеруге бағытталған «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасына белсенді түрде әрі тікелей қатысады.

Бағдарлама аясында компания талшықты-оптикалық байланыс желіжолдары технологиясы бойынша Қазақстан Республикасының ауылдық елді мекендерін кеңжколақты қатынаумен

Жобаны жалпы іске асыру мерзімі 14 жылды (2018-2032 жылдар)

Құрайды және мына кезеңдерден тұрады:

- құрылыс кезеңі:
қазан, 2018-2020 жылдар (3 жыл);
- қызметтерді көрсету кезеңі:
2018-2032 жылдар (14 жыл).

қамтамасыз ету жөніндегі ауқымды жобаны іске асыруды жалғастыруда. Жоба нәтижесінде 2019 жылы 206 ауылдық елді мекендердегі 699 мемлекеттік мекемені қосу үшін 4731 км ТОБЖ салынды. Бұғынгі таңда талшықты-оптикалық байланыс желіжолдарын пайдалану арқылы 381 ауылдық елді мекендердегі 1 153 мемлекеттік мекеме мен қосылды, оның ішінде: 396 мектеп, 332 медициналық мекеме мен 425 мемлекеттік басқарудың әкімшілік және стратегиялық объектісі бар. Мемлекеттік мекемелерді ТОБЖ-ға қосу мемлекеттік органдардың электронды құжатайналымының бірыңғай жүйесіне қатынау, сондай-ақ мемлекеттік интернет-порталдарға қатынау мүмкіндігін ұсынды. Бұл өз кезегінде халықта көрсетілетін қызметтер шоғырын үлғайтты. Азаматтар үшін ақпараттық технологиялардың көмегімен қашықтан оқу арқылы жаңа жұмыс машинастарын үйрену, біліктілігін арттыру және қайта дайындықтан өту, сондай-ақ телемедицина қызметтері мен электронды үкімет қызметтеріне қол жеткізу мүмкіндіктері пайда болды.

Жоба шеңберінде ҚР 828 АЕМ-де 2 496 мемлекеттік мекемені (ММ/БҰ) қосу көзделген. Қоғам 14,5 мың километрден аса ТОБЖ салуы қажет.

ЖАҢА БИЗНЕСТЕР ЖӘНЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

«БҮЛТТЫ» БЕЙНЕБАҚЫЛАУ

2017 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да «бүлтты» бейнебақылау жобасын іске асыру басталды. Жобаның бірінші кезеңі Қазақстан Республикасының 18 қаласындағы көппәтерлі үйлердің кіреберістеріне орнатылған камералардан бейнедеректерді жинау және сақтауды қамтамасыз ететін «бүлтты» бейнебақылау платформасына 16 940 бейнекамераны қосу үшін инфрақұрылымды дайындауға бағытталған. «Бүлтты» бейнебақылаудың артышылығы арналы әзірленген мобильді қосынша мен web-портал арқылы бейнеге смартфоннан және басқа құрылыштардан онлайн-қатынау болып табылады. Сонымен қатар мұрағатта 7 тәуілкө дейін сақталып жазбаларды қарап мүмкіндігі көзделген. Әфодағы сақталатын бейнедеректер Tier 3 класы деңгейінде қорғалады. Бейнеғындар камералардан VPN-арналар арқылы беріледі және ол деректердің қажетті деңгейдегі қауіпсіздігін, қорғалуын және сақталуын қамтамасыз етеді. IIМ/IIД жедел басқару орталығымен республикалық, қалалық және аудандық деңгейлерде ықпалдастыру жүргізілген. Қызметті ұсыну географиясы: Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалалары мен 14 облыс орталығы. 2018 жылы жобаның 2-ші кезеңі іске асырылып, соның аясында «бүлтты» бейнебақылау ресурстары мен платформасы, оның ішінде B2B сегментінде 11 440 камераны қосу үшін кеңейтілді.

2019 жылы «бүлтты» бейнебақылау инфрақұрылымын қалыптастыру үдерісі аяқталды:

- 30 000-нан аса бейнекамера орнатылды;
- 15 Петабайтқа дейінгі бейнежазбаларды сақтау үшін серверлерді кеңейту жүргізілді;
- «бүлтты» бейнебақылау платформасымен желілік түйіспе 200 Гбит/с дейін кеңейтілді.

Бұнымен қатар B2B/B2G сегменттері үшін «бүлтты» бейнебақылау бойынша өнім іске қосылды. Қоғамдық орындарда орнатылған бейнекамераларға онлайн-қатынау бойынша мемлекеттік органдармен pilotтық жобалар жүргізілді.

«Бүлтты» бейнебақылау платформасына қосуға

16 940

бейнекамера дайындалды

BLOCKCHAIN

«Қазақтелеком» АҚ 2019 жылы географиялық тұрғыда Қазақстан Республикасының Павлодар, Қарағанды, Шымкент және Ақтөбе қалаларында таратылған және қорғалған деректер беру арналымен қосылған, Tier II және одан жоғары деңгейде деректерді өңдеу орталықтары базасында BaaS (Blockchain-as-a-Service) тұжырымдамасы бойынша Blockchain есептеу және инфрақұрылымдық ресурстар ұсыну жөнінде жаңа бизнес-бағытты іске қосты. Hyperledger fabric жүйесімен басқарылады, ал бұл блокчейн-жүйелерін құрудың қолданыстағы тұжырымдамаларына толықтай сай келеді.

Сондай-ақ «Қазақтелеком» АҚ ҚР-да блокчейн технологияларын стандарттау үдерісіне қатысу мақсатында «Қазақстан Республикасында блокчейн және криптотехнологияларды дамытудың ұлттық қауымдастырыбы» ЗТБ қатысушысы болып табылады.

Сонымен қатар 2019 жылы «blockchain ресурстарын ұсыну платформасын дамыту» өнімі нарыққа шығарылды.

LORA ЖЕЛІСІ БАЗАСЫНДАҒЫ «IOT» ӨНІМДЕРІ

2019 жылы компания Қазақстанның 13 қаласында ТКШ есептеуіштерінен көрсетулерді қашықтан жинауға арналған LoRa технологиясы базасында LPWAN деректер берудің сымсыз желісін таратудың 2-кезеңін аяқтады. Бұл «Қазақтелеком» АҚ-ға елімізде «IoT» өнімдерін одан әрі дамытуға, ал өзара машинааралық іс-қимылдың арқасында энергоресурстық және коммуналдық қызметтерге есептеуіштердің көрсетулерін еңбек шығынынсыз беруге мүмкіндік берді. Желінің артықшылықтары қамту радиусының 5 км дейін кеңдігі есебінен жоғары ауқымдылығы, тұп-кілікті құрылғылар батареяларының пайдалану мерзімінің ұзақтығы және оның протоколының құрылғылардың кең шоғыры үшін ашықтығы болып табылады.

Жалпы жоба бойынша 324 базалық стансы орнатылды және пәтерлер мен үйлердегі 4000 сезек ақпаратты кез келген уақыт интервалында бірыңғай дата-орталыққа жеткізеді. Осылайша, энергоресурстық компаниялар қызметтерді тұтыну көлемін бақылап, есептеуіштерден сенімді көрсетулер берілуін қамтамасыз ете алады.

Аталған жоба аясында:

- 14 қалада + 324 базалық стансы;
- + 37 000 көппәтерлі үй;
- + 1 800 000 үй шаруашылығы;
- + 1 600 000 ы/с су сезектері, электр, жарықтандыру, қалалар-дағы люктер;
- + 5 000 шаршы км қалалық аумак қосылды.

«SMART AQKOL» АҚЫЛДЫ ҚАЛАСЫН САЛУ ЖОБАСЫ

2019 жылы «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасының негізі бағыттарының бірі шеңберінде Ақмола облысының Ақкөл қаласында «Smart Aqkol» жобасын іске асыру жалғасын тапты. Бағдарламаға «Қазақтелеком» АҚ «ақылды қала» жобасының операторы ретінде қатысады. Іс жүзінде «Smart Aqkol» ақылды қалалар салу үшін «Қазақтелеком» АҚ мүмкіндіктері мен шешімдерін көрсеттін алаң болып табылады.

Аталған ахуалдық стенд ішінде «Қазақтелеком» АҚ Ақкөл қ. іске асырған «Smart City» инфрақұрылымы мен жобаларымен таныстыратын стенд үйімдастырылған, атап айтқанда:

- «Бұлтты» бейнебақылау және бейнеаналитика;
- «Smart Metering» (ақылды ТКШ);
- «Smart Home» («ақылды үй»);
- «Қазақтелеком» АҚ оптикалық инфрақұрылымы;
- Оптикалық тасымал желісі;
- Қалалар ішіндегі оптикалық жөндер;
- Үйлер ішіндегі оптикалық инфраструктура;
- ДӘО;
- Қазақстанда 5G тестілеу.

5G

«Қазақтелеком» АҚ трендтерді жіті бақылап отырады және 5G технологиясын инфрақұрылымдық сервистер мен жаңа бизнеспән мүмкіндіктерін құру мақсатында қарастырады. 2018 жылы компания Қазақстанда 5G технологиясын белсенді түрде енгізуі бастады.

Қазақстан Республикасында 5G технологиясын тестілеу және енгізу бойынша жол картасына сәйкес 2019 жылы Нұр-Сұлтан, Алматы қалаларында және Алматы облысында дала-лық жағдайларда 10 рет 5G тестілеуі жүргізілді. Радиожиіліктер диапазоны 3,5 ГГц және 28 ГГц құрады. Бұл ретте әртүрлі кейстерге қолдануға арналған түрлі өндірушілердің жабдығы мен бағдарламалық жасақтамасы пайдаланылды. 5G технологиясын «non-stand-alone» режимінде тестілеу үшін Tele2/ALTEL және Kcell жөнісі ядросының элементтері жаңартылды, бұл тестілеуді коммерциялық жөндерде або-ненттік құрылғыларды пайдалану арқылы жүргізуге мүмкіндік берді. Сондай-ақ 2019 жылғы 24 қазанды «Astana Hub» халықаралық IT-стартаптар технопаркінің резиденттері 5G шешімдерін тұрақты негізде тестілеуі үшін «Astana Hub» аумағында 3,5 ГГц радиожиіліктер диапазонында 5G базалық стансысы іске қосылды.

ҚР Премьер-Министрі Кеңесінің тапсырыма-сына сәйкес және Қазақстан Республикасында 5G технологиясын тестілеу және енгізу бойынша жол картасын орындау аясында республикада 5G технологияларын енгізу тұжырымдамасын әзірлеу жұмыстары басталды. Тұжырымдамада елімізде 5G технологияларын енгізуін техникалық, реттеушілік, қаржы-экономикалық және санитарлы-эпидемиологиялық аспекттері қарастырылатын болады. 2019 жылдың соңында аталған тұжырымдаманың 1-ші бөлігі аяқталды, қалған бөлігін 2020 жылдың мамыр айында бітіре жоспарланып отыр.

TELCO CLOUD

«Қазақтелеком» АҚ акционерлік құнын арттыру стратегиясы шеңберінде технологиялық және инфрақұрылымдық жобаларды белсенді дамыту жұмыстары басталды. Осындай жобалардың бірі «Деректер беру жөндерін SDN/NFV-ға көшіру» болып табылады.

Аталған жобаның шеңберінде тораптар мен ДӘО-ның көп бөлігін виртуалданырылған жөнлік және есептеу сервистерінің өнімділігі жоғары платформасына ауыстыруды қамтитын жаңа архитектура құру жоспарлануда. Осы мақсаттарда 2018 жылы «Қазақтелеком» АҚ желісінде имплементациялау үшін OCP (Open Compute Platform) серверлік жабдығы мен Leaf&Spine коммутация фабрикасынан тұратын CORD (Central Office as a Data Center) мақсатты архитектурасы таңдалып, дайындалды. Сондай-ақ аталған жоба аясында PoC (Proof of concept) еткізіліп, RedHat OpenStack базасында VIM виртуалды ортасының жұмысы тексеруден өткізілді және VNF (virtualized network function) – түпкілікті сервистер виртуалды ортада тестіленді:

- CGNAT;
- vCPE;
- DPI / Қаяпсіз интернет;
- Firewall/IPS/AntiDDoS;
- Мобильдік жөндерге арналған vEPC.

Алматы қ. технологиялық алаңда CORD-торап үйімдастырылды. Бұл шешім ETSI MANO референстік моделіне сәйкес келесі құрамдастарды қамтиды:

- LSO (Lifecycle Service Orchestrator);
- NFV оркестратор;
- VNF менеджер;
- VIM (Virtual Infrastructure Manager);
- CORD-SDN.

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырланырылған қаржылық есептілік

КОНТЕНТ-ПРОВАЙДЕРЛЕРМЕН ЖҰМЫС НӘТИЖЕЛЕРІ

2019 жылы Google Global Cache кештеу платформасының өткізу мүмкіндігі 129 Гбит/с-қа арттырылды. Барлық кештеу платформаларын (Google, Facebook, Vk.com, Akamai) есепке алғанда, жалпы кештеген трафик шамамен 2 142 Гбит/с-тың 1 050 Гбит/с құрайды және бұл 4,8 млрд теңгеге үнемдеуге мүмкіндік береді. Сондай-ақ 2019 жылы Франкфурттегі (AWS Direct Connect) Amazon Web Services қатысу орнымен тікелей түйісу бойынша пилот үйымдастырылды. Осы пилот шенберінде 2 клиентке қорғалған VPN арналары көмегімен жергілікті DFO клиенттері мен Amazon Web Services арасында желілік қосылыстар үйымдастырылды.

E-COMMERCE

Электронды коммерция қызметтерін дамыту «chocomart.kz» және «intermarket.kz» интернет-дүкендері базасында жүзеге асырылады.

Электронды коммерцияны дамыту аясында 2019 жылы мынаадай іс-шаралар орындалды:

- Серіктестермен шарттарға қол қюо және ассортименттік матрицанды арттыру;
- Қоржынды толтыру үшін таңдалған тауармен бірге релевантты тауарларды көрсету функционалын іске асыру және сервистік жақсарту мақсатында тауарға тапсырыс берген сәттен бастап клиентке хабарландыру функционалын іске асыру;
- Өзі тасымалдау орнын ашу. «MyPost» және «Tastamat» постаматтары желісімен ықпалдастыруды аяқтау. Өнірлерге жеткізу мерзімдерін жаңа логистикалық серіктестер арқылы қысқарту.
- «chocomart.kz» тауарын орнату қызметімен бірге сату» сервисін дамыту;
- «Kcell» АҚ-мен смартфондарды өткізу туралы шарттарға қол қюо;
- Компаниялар тобы өнімдерінің экожүйесін дамытуды қамтамасыз ету үшін www.telecom.kz сайтында «Дүкен» бөлімін орнالастыру;
- «Еуразиялық банкпен» және «Каспи банкпен» техникалық ықпалдасуды аяқтау. Тауарларды бөліп төлеу және кредитке беру арқылы сатуды бастау.

FINTECH

Fintech – «Казақтелеком» АҚ компаниялары тобының өз күшімен әзірленген ktray төлем жүйесі.

Жобаны іске асыру шенберінде 2019 жылы «ktray» өнімі www.telecom.kz және ISMET.kz ресурстарындаған төлемдерді жинаудың ішкі механизмі ретінде жұмыс істеді. Жұмыс кезеңінде (2019 жылы мамыр мен желтоқсан аралығында) жалпы сомасы 68 млн теңгеге 15 мыңдан аса транзакция (байланыс қызметтері, коммуналдық қызметтер және тасымал қызметтері үшін төлемдер) қабылданып, өндөлді. Сонымен қатар «ktray» (web, ios, android) сервисінде кезеңдер бойынша берешек пен есімпұлдарды (егжей-тегжейлі мәліметтерімен) көрсететін жаңа функция іске асырылды.

**68 млн теңгеге
15 000 -нан**
аса транзакция қабылданып, өндөлді

BIG DATA

Big Data жобасы «Казақтелеком» АҚ-да 2018 жылдан бастап іске асырылуда. Жүйе нақты бизнес-кейстерді шешүше бағытталған: клиенттердің қызметтерден бастарту себептерін анықтау, тұтынушылық бейіндерді болжаяу және сатушылар үшін таргеттеген ұсыныстарды қалыптастыру.

Аталған жоба «Цифрлық Қазақстан» бағдарламасының түрлі бағыттары үшін маңызды болғандықтан, «Казақтелеком» АҚ Big Data сервистеріне айрықша көніл бөледі.

БІЛІМ БЕРУ МЕКЕМЕЛЕРІНЕ АРНАЛҒАН БҮЛТТЫ БУХГАЛЬТЕРЛІК ЕСЕП

Бүлтты бухгалтерлік есеп сервисі 2018 жылы іске қосылды. Өткен жылдың қорытындысы бойынша сервиске Павлодар, Ақсу, Екібастұз және Талдықорған қалаларындағы 300-ден аса білім беру мекемесі қосылған. Бүлтты есеп жүйесі бухгалтерлік, кадрлық есепті және контингент (білім алушылар) есебін автоматтандыруға мүмкіндік береді. Бұл өз кезегінде білім беру жүйесінде жан басына шаққандағы қаржыландыруды енгізу үшін өте өзекті мәселе. Сервисті енгізу нәтижесінде мемлекеттік және жергілікті басқару органдары білім беру мекемелерінің қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижелері туралы, сондай-ақ нақты пайдаланылған бюджет қаржаты туралы сенімді әрі жедел ақпаратқа білім алушылар мен оқытушылар туралы мәліметпен бірге қол жеткізе алады. Бүлтты бухгалтерлік есеп сервисі орташа есеппен алғанда, бір білім беру мекемесінен жылына шамамен 58% үнемдеуге мүмкіндік береді.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

БИЗНЕСКЕ АРНАЛҒАН «АШЫҚ ЦИФРЛЫҚ ПЛАТФОРМА»

Бизнеске арналған «Ашық цифрлық платформа» жобасы немесе «ISMET.kz» қазақстандық бизнес үшін ақпараттық іргетас құрылыша бастамалар аясында іске асырылады. Платформада кәсіпкерлердің күнделікті бизнес-үдерістерін автоматтандыруға, бизнесті тиімділікпен басқаруды үйімдастыруға, өз өнімін өткізетін жаңа нарықты табуға, мемлекеттік қолдау шараларына ынғайлы қол жеткізуге және т.б. мүмкіндік беретін, бизнеске арналған цифрлық сервистер шоғырланған.

2019 жылы Қоғам жобаны дамыту және оның өтімділігін арттыру бойынша ауқымды жұмыстар атқарды. Бұғынгі таңда платформада бизнеске арналған 30-дан аса сервис және «Қазақтелеком» АҚ 25 қызыметті орналастырылған. «ISMET.kz» платформасында «Qooovee» сервисін пайдалану арқылы халықаралық сауда жасауға болады. 2019 жылғы қарашада Алматы қаласында «ISMET.KZ» және «Qooovee» ауқымды халықаралық форум үйімдастырып, оған 8 елден 450 кәсіпкер қатысты.

Жоба шеңберінде электронды құжатайналым сервисі функционалын дамыту бойынша көлемді жұмыстар жүргізді. «Қазақтелеком» АҚ қызыметтері бойынша электронды шарттарды, ОЖА, ЖШФ, салыстыру ақтілерін дайындау және оларға қол қою «ISMET.KZ» АЦП пайдаланушыларының жеке кабинетінде жүзеге асырылады. Электронды құжатайналым Қоғамның корпоративтік жүйелерімен ықпалдастырылды: CRM- 2.0 және шот ұсынудың биллинглік жүйесі (АЕЖ).

«ISMET.KZ» мобиЛЬДІК қосымшасында өз бизнесінде табысты жүргізу үшін ең қажетті онлайн-сервистер жиналған:

- Бухгалтерлерге арналған «бұлтты» есеп;
- Дүкендерге арналған деректерді автоматты түрде беретін кассалар;
- hr-қызыметтерге арналған электронды құжатайналым;
- Заңгерлер үшін контрагенттерді тексеру;
- ЖК үшін бюджетке электронды төлемдер;
- ТБС және дөңгелек ауыстыру орындарына арналған қосымшалар;
- Кафелер мен мейрамханаларға арналған есеп жүйесі.

2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ клиенттері үшін шамамен

3 **млн құжат**
цифрландырылды.

ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ИНФРАҚҰРЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖЕЛІНІ ДАМЫТУ

МАГИСТРАЛЬДЫҚ ТАСЫМАЛ ЖЕЛІСІН ДАМЫТУ

2019 жылы қолданыстағы Үлттық ақпараттық супермагистральдың (ҰАСМ) өткізу мүмкіндігін кеңейту бойынша жобалар шеңберінде DWDM магистральдық желісін салу бойынша жұмыстар жалғастырылды:

- Сыртқы интернет арналарының жиынтық қуаты 940-тан 1200 Гбит/с дейін үлгайтылды;
- DWDM магистральдық желісін жабдығының құрастырылған сыйымдылығы 1 380 Гбит/с кеңейтілді:

 - шекаралас өтпежолдарды кеңейту үшін 1'380 Гбит/с;
 - транзиттік трафикті өткізу үшін 2*100G (1+1) и 24*10G;
 - МТЖД трафигін өткізу үшін 8*100GE и 53*10GE.

- Трафикті қорғауды қамтамасыз ету үшін Қарағанды, Павлодар, Өскемен, Талдықорған, Тараз, Петропавл, Қостанай қалаларындағы ROADM тораптық стансылауында енгізу-шығару қосымша құрылымы үйімдастырылды;
- 1 270 корпоративтік клиентті қосу үшін ТОБЖ салынды. Жобаны іске асыру басталған уақыттан бері барлығы 9 932 корпоративтік клиентті қосу үшін ТОБЖ салынды.

ДБМЖ ЖЕЛІСІ

Магистральдық деректер беру желісі

20 **портқа**

100G

17 **портқа**

40G

300 **портқа**

10G

Атырау, Көкшетау, Талдықорған қалаларында SDN жаңа желілеріне қатынау деңгейі жабдығының миграциясы аяқталды.

Алматы қаласында SDN желісінің құрылышы аяқталды.

Cache-серверлердің өткізу мүмкіндігі 1360 Гбит/с-тан 1680 Гбит/с-қа арттырылды.

IPTV ҚЫЗМЕТИН ЕҢГІЗУ ЖӘНЕ ДАМЫТУ

- Қосымша 59 700 iDTV қосу орнын қамтамасыз ететін клиенттік жабдық саны (STB) арттырылды;
- Дебиторлық берешек туралы абоненттерге автоматты хабарландыру жүйесі енгізілді;
- FTTH желісінің сыйымдылығы 85 310 портқа көбейтілді;
- Павлодар қ. ДӘО-да Wi-Fi желісінің аппаратты-бағдарламалық кешені пайдалануға берілді; 1 900 қатынау орнына арналған клиенттік жабдық орнатылды.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

ЖЕРГІЛІКТІ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИЯ ЖЕЛІЛЕРІ

Республиканың жергілікті телекоммуникация желісінде 6 117 коммутация орны (КО) бар. Оның ішінде: қалалық телефон желісі (ҚТЖ) 3 201 КО, ауылдық телефон желісі (бұдан әрі - АТЖ) 2 916 КО бар.

Жалпы құрастырылған

5 209 054
нөмірді құрады

ҚТЖ құрастырылған сыйымдылығы

3 883 536
нөмірді құрады

АТЖ құрастырылған сыйымдылығы

1 325 518
нөмірді құрады

Жалпы іске тартылған сыйымдылық

2 867 784
нөмірді құрады

ҚТЖ іске тартылған сыйымдылығы

2 051 550
нөмірді құрады

АТЖ іске тартылған сыйымдылығы

816 234
нөмірді құрады

2020 жылғы 1 қаңтардағы жағдайға 6 998 мектептің 6 994-і, соның ішінде ауылдық елді мекендердегі 5 242 мектептің 5 238-і телефондандырылды.

Интернет желісіне КЖК технологиясы бойынша 5 395 мектеп, соның ішінде ауылдық 3 884 мектеп қосылды (басқа провайдерлерді қоспағанда).

2020 жылғы 1 қаңтардағы жағдайға тіркелген желіжолдар саны 2 849 878 бірлікті құрады, соның ішінде ҚТЖ – 2 042 681 бірлік, АТЖ – 807 197 бірлік. Бұл ретте қызметтөн бас тартқан жеке тұлғалар саны өткен жылмен салыстырғанда 128 594 бірлікке азайды, оның ішінде ҚТЖ бойынша 81 296 бірлікке, АТЖ бойынша 47 298 бірлікке азайды.

2019 жылы Қоғам телефон желісін оңтайландыру аясында:

- 45 370 телефония аборентін мыс желіжолдарынан FTTH желісіне ауыстырды;
- Нұр-Сұлтан мен Тараз қалаларында АҚТС пайдаланудан шығарылды;
- мобиЛЬДІК операторлардың желілері АҚТС-дан SSW бағдарламалық коммутаторларына ауыстырылды.

Жедел-іздестіру іс-шаралары жүйесін енгізу жоспарына сәйкес 96 коммутациялық жүйе сертификаттаудан өткізілді.

Желілерді басқаруды орталықтандыру

«Өрлеу» трансформациялау бағдарламасы шеңберінде телекоммуникация желілерін басқаруды орталықтандыру бойынша жоба іске асырылды. 2019 жылдың қорытындысы бойынша:

- қатынау желісі бойынша аборенттік қосылуларды өлшеу, талдау және диагностикалау жүйесі әзірленді және енгізілді;
- желілік қауіпсіздік қамтамасыз ету, сервистерді мониторингілеу, ресурстардың сапасы мен өнімділігін басқару үдерістері орталықтандырылды;
- «Қазақтелеком» АҚ клиенттеріне қызмет көрсету функцияларын орталықтандыры отырып, клиенттерге техникалық қолдау көрсететін бірінші желіжолды қалыптастыру аяқталды;
- гермоаймақтардың тіршілігін қамтамасыз ету жүйелерін бақылау бойынша аппаратты-бағдарламалық кешен пайдалануға енгізілді.

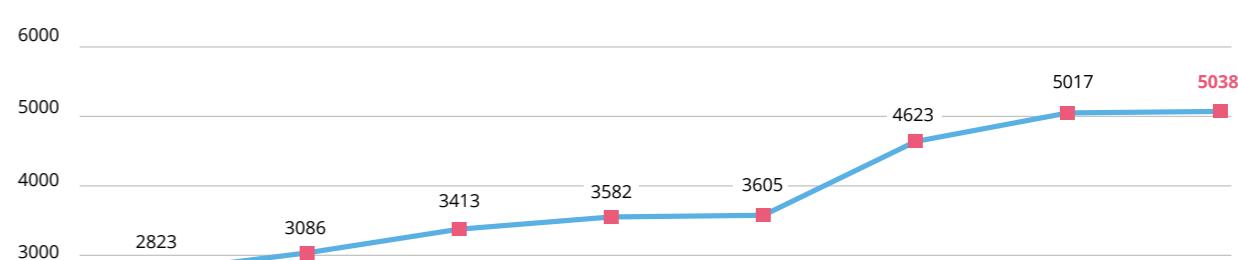
ҚАРЖЫЛЫҚ ШОЛУ

Тұрақты даму саласындағы
бастама #2
Экономикалық
нәтижелілік пен
қаржылық тұрақтылықты
қамтамасыз ету

**2019 жылы компания үзақ
мерзімді стратегиясын іске
асыруда оң нәтижелерге қол
жеткізді:**

- «Қазақтелеком» АҚ желісінде тіркелген желіжолдар саны 2 849 878 желіжолды немесе 2018 жылғы фактімен салыстырғанда 95% құрады. Тіркелген желіжолдар санының төмендеуіне пайдаланушылардың тіркелген байланыс қызметтерінен мобиЛЬДІК бағдарламасықа көшүі әсер етті, бұл үрдіс бүкіл әлемде орын алада;
- КЖК аборенттерінің саны 1 700 495 портты құрады, бұл 2018 жылғы фактімен салыстырғанда 100%;
- ақылы телевидение аборенттерінің саны 774 044 орынды немесе өткен жылғы фактімен салыстырғанда 98% құрады, соның ішінде iD TV – 640 969 орын.

16-сурет. ARPU өзгеру динамикасы, 2012-2018 (теңгемен)

«Қазақтелеком» АҚ бойынша
қызметтерді сатудан
шоғырландырылған кіріс
428 081
млн теңгені
құрады. Жоспар 102%
орындалды.

Шоғырландырылған таза пайда
60 345
млн теңгені
құрады, бұл жоспардан 287%-ға
асты.

EBITDA – салық, кредит үшін
пайыздар мен амортизациялық
есептеулер шегерілгенде дейінгі
пайда жоспарланған көрсеткіштен
117% асты. Нәтижесінде 2019
жылдың қорытындысы бойынша
EBITDA көрсеткіші
177 038
млн теңгені
құрады, ал жоспар 151 357 млн
теңге болатын.

«Қазақтелеком» АҚ 2019
жылға қызметтер сатудан
шоғырландырылған кірісі
428 081
млн теңгені
құрады

EBITDA маржасының деңгейі
41,4%

% құрап, жоспарланған
көрсеткіштерден 114,6%
асты. Аталған көрсеткішке
операциялық қызметтің
тиимділігін арттыруға және
шығынды оңтайландыруға
бағытталған стратегияны
іске асыру нәтижесінде қол
жеткізді.

«Қазақтелеком» АҚ
компанияларының тобы
бойынша 2019 жылғы күрделі
салындар көлемі
72 795
млн теңгені
немесе өткен жылғы фактімен
салыстырғанда 152% құрады.
Жоспар 88,3% орындалды.

«Қазақтелеком» АҚ
компанияларының
тобы бойынша есепті
кезеңдегі негізгі қызметтөн
шоғырландырылған шығыс
348 161
млн теңгені
құрады

ARPU (бір аборентке шаққандағы
орташа кіріс)
5 038
теңгені
құрады

2019 жылы кірістің мейлінше көп үлес салмағы мыналарға тиесілі болды:

деректер беру қызметтерінен. «Қазақтелеком» АҚ кірістерінің жалпы құрылымындағы үлесі **39,3%¹ құрады**

ұялы байланыстан. Кірістердің жалпы құрылымындағы үлесі **26,3% құрады**

жергілікті телефон байланысы қызметтерін көрсетуден. Кірістердің жалпы құрылымындағы үлесі **7,2% құрады**

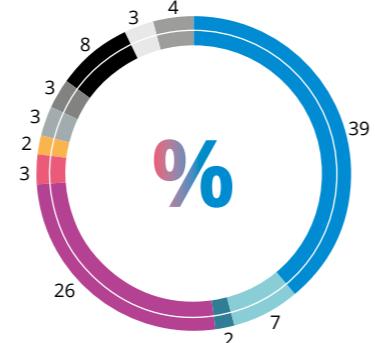
байланыс операторлармен келісімдер бойынша кірістердің жалпы құрылымындағы үлесі **4,2% құрады**

халықаралық операторлармен келісімдер бойынша кірістердің жалпы құрылымындағы үлесі **3,0% құрады**

конвергенттеген қызметтерді ұсынудан (FMS/FMC). Кірістердің жалпы құрылымындағы үлесі **2,8%**

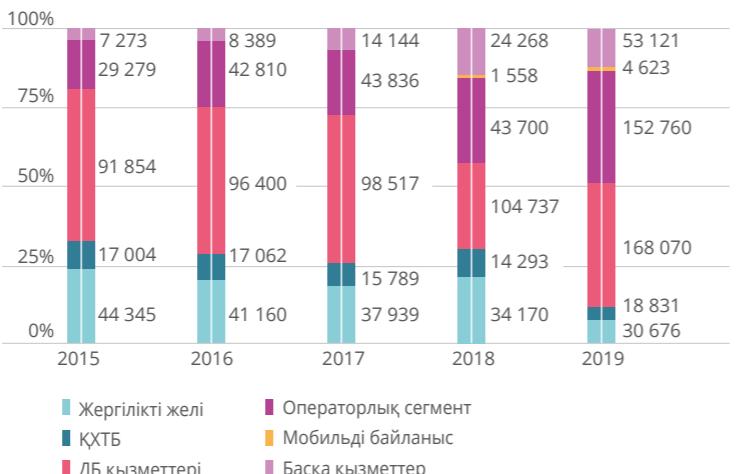
корпоративтік инфокоммуникациялық қызметтерден **2,7 % құрады**

17-сурет. «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобындағы кірістер құрылымы

- Деректер беру желісі
- Жергілікті телефон байланысы
- Тасымал желісі арналарын жалдау
- Байланыс операторларына деректер беру желісі қызметтерін ұсыну барысындағы кірістер
- Халықаралық операторлармен келісімдер
- Қалааралық, халықаралық телефон байланысы
- Корпоративтік инфокоммуникациялық қызметтер
- Ұялы байланыс опраторларынан қоса алғанда, бөгде опраторлар абоненттерімен сөйлесулер
- Басқалары
- Конвергентті қызметтер ұсынудан (FMS/FMC) кірістер
- «Қазақтелеком» АҚ желісінен
- Қосылған байланыс опраторларымен келісімдер бойынша кірістер

18-сурет. 5 жыл ішіндегі кірістің мейлінше елеулі баптарының динамикасы, млн теңге

Соғыс бірнеше жылда тіркелген телефония қосылулашының көлемі мен дауыс трафигінің төмендегені байқалады. Нәтижесінде абоненттік сегмент бойынша ҚХТБ қызметтерінен кірістің өсу қарқыны мынадай себептермен төмендеді:

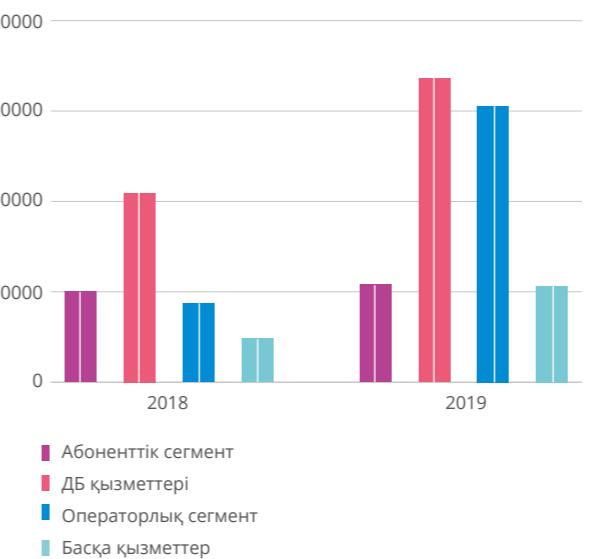
- мобильдік байланыстың таралу деңгейінің артуы және мобильдік операторлар тарифтерінің төмендігі;
- қоңырау шалудың балама түрлері мен алмастыруши қызметтер танымалдылығының артуы (VoIP, Skype, What's up және т.б.).

Сондай-ақ тіркелген КЖК көлемдерінің өсу қарқыны азайғаны байқалады. Бұл бәсекелестіктің артуы, соның ішінде мобильді КЖК дамуы салдарынан орын алада.

«Қазақтелеком» АҚ «тәжірибелі» қызметтерден азайған кірістің орнын толтыру және тенденстірілген өнім портфелін құру мақсатында:

1. Элі де экстенсивті өсіу мүмкін сегменттерде белсенді даму және нарық үлесін арттыру стратегиясын әзірлеуде, атап айтқанда:
 - ақылы TV;
 - жаңа қызметтер.
2. Қосымша сервистерді өз уақытында енгізеді – бұл ең алдымен конвергенттеген қызметтер, DTH, жүйелік ықпалдастыру, «бұлтты есептеулер» қызметтері (SaaS, PaaS), пайдаланушылардың көн тобына арналған контент-сервистер (тақырыптық web-порталдар, мобильді коммерция, мобильді маркетинг, мультимедиаляқ контент және т.б.).

19-сурет. 2018 жылмен салыстырғанда 2019 жылғы кіріс құрылымындағы өзгерістер, млн теңгемен

Интернет желісіне КЖК қатынау қызметтерінің таралу деңгейінің өсуіне және IT-технологиялардың дамуына байланысты қызметтерді тұтыну стилі өзгерді.

Тұтынушылар интернет қосымшалары арқылы VoIP технологиясын пайдалану жолымен дауыс қызметтерін тұтынуға көбірек ауысуда және бұл дәстүрлі телефония қызметтерін тұтыну дәрежесіне әсер етуде. Деректер беру желісінің қызметтері сұраныста үздіктер қатарын бастап тұр.

«Келл» АҚ

Компания «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобына 2018 жылы кірді. «Келл» АҚ дауыс беру акцияларының 75% сатып алу бойынша мәміле «Қазақтелеком» АҚ үшін ұзақ мерзімді даму стратегиясына сәйкес мобильді байланыс нарығындағы орнын айтарлықтай кеңейтуге мүмкіндік берді.

«Қазақтелеком» АҚ өзінің екі ұялы байланыс операторы базасында тиімді ынтымақтастық орнату мақсатында барлығы үшін өзара тиімді бірыңғай платформа жасау жұмысын жүргізуде. Соның аясында:

- радиожиілік және желілік ресурстар мен инфрақұрылым обьектілерін төң құқылы негізде өзара пайдалану/біркірілген байланыс желісін құру;
- құрылыш және желі элементтеріне, сондай-ақ оның ілеспе қолдау жүйелеріне (билинг, технологиялық басқару, инфрақұрылым элементтеріне күтім жасау) күтім жасау шығындарын азайту;
- қамтуды арттыру;
- ұялы байланыс қызметтерінің сапасын жақсарту және тұрғындарға қолжетімді инновациялық цифровық технологияларды жаппай енгізу.

3- Кесте. 2018-2019 жылдардың нәтижелері

	2018 факт	2019 жоспар	2019 факт	Орындау
Абоненттер (мың.)	8 969	8 804	8 275	94%
ARPU (тенге)	1 154	1 232	1 333	108%
Кірістер (млн теңге)	149 701	151 712	156 657	103%
EBITDA (млн теңге)	50 943	58 430	63 067	108%
Таза пайда (млн теңге)	8 531	1,2	10 212	843 203%

¹ «Қазақтелеком» АҚ кірістерінің жалпы құрылымындағы үлес

Негізгі қорытындылар:

- Соңғы 5 жылда бірінші рет негізгі қаржы және операциялық көрсеткіштер бойынша жағымсыз тренділер жойылды.
- Сервистік түсім жағымды трендін көрсетеді, бір жылдағы өсім бұған дейін берілген болжамды деректерге сәйкес келеді (3-5%).
- «Қөлемнен құндылыққа» жаңа дистрибуция стратегиясын іске асруды.
- 16 ҚЕХС қолдану есебініз EBITDA өсімі, бір жылдағы өсім бұған дейін берілген болжамды деректерге сәйкес келеді (3-5%).
- «Қазақтелеком» АҚ-мен бірлесіп конвергенттеген өнім шығару.
- Телефондар сату бойынша онлайн дүкен ашу.
- Private LTE,eSIM жаңа жобаларын, банктерге арналған скоринг жүйелерін, IoT жобаларын іске қосу.

Khan Tengri Holding BV

«Қазақтелеком» АҚ 2019 жылғы маусымда Tele2 Sverige АВ «Қазақтелеком» АҚ-ға ұсынған «пут» опционын өткізу бойынша мәмілені аяқтап, соның нәтижесінде «Қазақтелеком» АҚ «Khan Tengri Holding BV» акцияларының 100% ие болды.

Мобильдік сегментті дамыту мен инфрақұрылымдық жобаларды іске асруды «Қазақтелеком» АҚ тәжірибесін ескере отырып, мәмілені «Кселл» АҚ даудыс беру акцияларын сатып алуден бір уақытта іске асруду екі оператордың техникалық мүмкіндіктерін біркітіру кезінде синергиялар қатарын іске асруду есебінен телекоммуникация саласында дамытуға оң асерін тигізді. Сондай-ақ бизнес ауқымы 4G технологияларын дамытуды жеделдетіп, республикамызда 5G стандартын алғашқы болып енгізуі қамтамасыз етеді.

Негізгі қорытындылар:

- түрғындарды қамтуды кеңейту: 3G -**89%** LTE/LTE Advanced - **75,7%**;
- мобильді байланыс нарығындағы үлес - **28%** (2019 жылғы 3-тоқсан қорытындысы бойынша);
- бір жыл ішінде түрлі сервистер мен қызметтер іске қосылды, соның ішінде телевизиялық, арналар мен бейне контентті интернет, QAQAQSHA VOD контенті арқылы көруге мүмкіндік беретін Altel TV ойын-сауық сервистері.

4 – Кесте. 2019 жылдың нәтижелері

	2018 факт	2019 жоспар	2019 факт	Орындау
Абоненттер (мын)	7 160	8 426	7 255	86%
ARPU (тенге)	1 437	1 435	1 649	115%
Кірістер (млн тенге)	122 214	143 195	143 306	100%
EBITDA (млн тенге)	41 866	54 090	65 304	121%
Таза пайда (млн тенге)	11 958	14 276	19 943	140%

КРЕДИТТІК РЕЙТИНГІЛЕР ДИНАМИКАСЫ

2019 жылғы 24 маусымда **Fitch Ratings** халықаралық рейтингілік агенттігі «Қазақтелеком» АҚ әмитенті дефолтының үзак мерзімді рейтингін «BB+» деңгейінде растады, сондай-ақ кредиттік рейтинг бойынша болжамды «Жағымдыға» дейін жақартты.

Рейтинг бойынша болжамды жақарту Қоғам «Кселл» АҚ-ға 75 пайыздық қатысу үлесін сатып алуды аяқтағаннан кейін және компания Tele2-мен («Tele2»/ALTEL БК) бірлескен кәсіпорынға қалған 49 пайыздық үлесті сатып алуды қаржыландыру мақсатында 80 млрд теңге сомаға облигацияларды сәтті жариялағаннан кейін жүзеге асты.

Агенттіктің пікірі бойынша Қоғамның рейтингілік нарықтың тіркелген және мобильдік байланыс сегменттеріндегі компанияның басымды позицияларына, сондай-ақ бос ақша ағынын шығаруына, бірқалыпты левериджі мен жағымды реттеуші ортаға байланысты қалыптасты.

Standard & Poor's 2018 жылғы желтоқсанда

Қоғамның кредиттік рейтингін «Тұрақты» болжамымен «BB» деңгейінде растады, бұл «Қазақтелеком» АҚ-ның «Кселл» АҚ даудыс беретін акцияларының 75% сатып алуды туралы келісімге қол қойылғаннан кейін орын алды. Агенттікте мәміле «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобына мобильдік байланыс нарығындағы үлесін 64% дейін есіріп, бізнес маржиналдығын үлғайтұға және оның әрі қарай өсүі үшін мүмкіндіктер қамтамасыз етуге жол ашты деп атап етті. Қоғамға

Standard & Poor's берген рейтинг Tele2-мен («Tele2»/ALTEL БК) бірлескен кәсіпорынға қалған 49 пайыздық үлесті сатып алу бойынша мәміле жабылғаннан кейін де өзгерген жоқ.

«Қазақтелеком» АҚ кредиттік рейтингінің «Кселл» АҚ, Khan Tengri Holding B.V. сияқты компаниялардағы үлестерді сатып алу бойынша мәмілелерді жапқаннан кейін де «BB+» деңгейінде сақталуы компанияның кредит төлеу мүмкіндігі мен тәуекелдерді тиімді басқару деңгейі жоғары екенін және республиканың телекоммуникация нарығындағы Қоғамның көшбасшы ретіндегі үстанымдағын табыспен сақтап қалғаның көрсететін жағымды оқыға болып табылады.

КРЕДИТТІК ПОРТФЕЛЬ

Қоғамның кредиттік портфелінің құрамы тәңdestірліген және оған үлттық валютадағы міндеттемелер ғана кіреді.

2018 жылы «Қазақтелеком» АҚ «Кселл» АҚ-ға 75 пайыздық қатысу үлесін сатып алу мақсатында жалып сомасы 100 000 000 000 теңгеге облигациялар орналастырыды. 2018 жылғы 6 қараша мен 12 желтоқсанда Қоғамның облигациялары Astana International Exchange – «Астана» халықаралық қаржы орталығы биржасының ресми тізіміне енгізілді.

2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ Tele2-мен («Tele2»/ALTEL БК) бірлескен кәсіпорынға қалған 49 пайыздық үлесті сатып алу үшін жалпы сомасы 80 000 000 000 теңгеге облигациялар шығарып, Қазақстандық қор биржасының (KASE) сауда жүйесіне орналастырыды.

«Қазақтелеком» АҚ 2019 жылдың төртінші тоқсанында «Қазақстан Республикасының ауылдық елді мекендерін талшықты-оптикалық байланыс желіжолдары технологиясы бойынша кеңжолақты қатынаумен қамтамасыз ету» стратегиялық инвестициялық жобасы үшін «Қазақстан Даму Банкі» АҚ-дан тартымды талаптармен қаржыландыру тартты. Бұл Қоғамның жобаны барынша тиімді тәсілмен іске асрудына және Қазақстан Республикасының ауылдық елді мекендерін интернет желісіне кеңжолақты қатынаумен қамтамасыз етуде елеулі үлес қосуына мүмкіндік береді.

Қоғам өз міндеттемелерін үақытында және толық көлемде орындастырып, көпжылдық кредиттік тарихы бар сенімді қарызгер болып табылады. Қоғамның сенімді беделі мен жоағры қаржылық тұрақтылығы арқасында қарызыдық қаржыландыруға барлық қажеттілік компанияның қаржы саясатына сәйкес қаржат көздерінен үақытында жабылып отырады.

Қазіргі үақытта ұзақ мерзімді әрі тәңdestірліген өсімді қамтамасыз ету үшін «Қазақтелеком» АҚ борышы мен қаржылық тұрақтылығын басқару мәселелеріне ерекше көніл бөледі.

ЖАУАПТЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАР

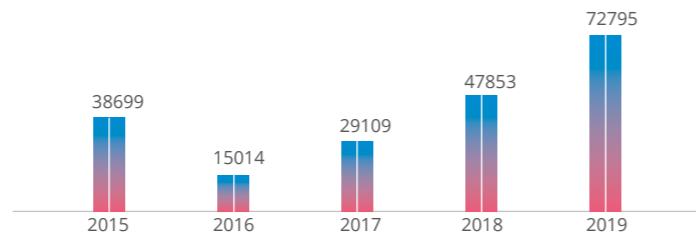
Компания жүзеге асыратын инвестициялар арқылы өнірлердегі өндірістік-экономикалық базаны дамытуға, қоршаған ортаны сақтауға, еңбек құқығын іске асыруға ықпал етуге тырысады және өз жауапкершілігін түсінеді. Компания экологиялық, әлеуметтік қағидаттар мен басқару қағидаттарының элементтерін, сондай-ақ тұрақты даму жоспарларын қамти-тын экономикалық даму жөніндегі үлттық бағдарламаларға қол көрсетіп отырады.

ESG бағалау кезінде компания Корпоративтік басқару кодексінің ережелерін және БҰҰ Тұрақты даму мақсаттары, Есептілік бойынша ғаламдық бастама (GRI), ХҚҚ мен ЕҚДБ Экологиялық және Әлеуметтік стандарттары, БҰҰ Жауапты инвестиациялау қағидаттары және т.б. сияқты халықаралық стандарттарды басшылықта алады.

Инвестициялық талдау аясында және инвестициялық шешімдер қабылдау кезінде экологиялық, әлеуметтік факторларды, сондай-ақ корпоративтік адаптацияның көздейтін жауапты инвестиациялау тәжірибелерін дамыту мақсатында компания инвестициялармен тікелей байланысты мынадай тұрақты даму қағидаттарын ұстанады:

- жоғары әдеп стандарттарын енгізу және сенімге негізделген корпоративтік мәдениетті қалыптастыру;
- адами капиталға инвестиция салу және бәсекеге қабілетті білімге қол жеткізу; беделді, брендулік нығайту және айқындылықты арттыру;
- қаржылық тұрақтылықты күшету;
- жауапты сатып алушарға және инвестициялық қызметте ESG қағидаттарын ықпалдастыруға ықпал ету;
- денсаулық және қауіпсіздік мәдениеттің қалыптастыру және қолданау;
- экологиялық тұрақтылықты қамтамасыз ету.

20-сурет. «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобы бойынша инвестициялық жобалар портфелі

Инвестициялық жобалар:

«Ауылдық елді мекендерді талшықты-оптикалық байланыс желіжолдары технологиясы бойынша кеңжолақты қатынаумен қамтамасыз ету» жобасы

2019.31.12 күрделі салымдарды игеру

**20,482
млрд теңгені құрады**

Жоба бойынша барлығы

**25,334
млрд теңге игерілді**

«Қазақстан Республикасында IP TV қызметін енгізу және дамыту» жобасы

2019 жылы күрделі салымдарды игеру

**1,596
млрд теңгені құрады**

«Қазақтелеком» АҚ филиалдарында КЖҚ қызметтерін дамыту» жобасы

2019 жылдың қорытындысы бойынша күрделі салымдарды игеру

**6,52
млрд теңге сомасын құрады**

«Облыс орталықтарының, Алматы мен Нұр-Сұлтан қалаларының корпоративтік клиенттері үшін оптикалық тарату жөлісін салу» жобасы

2019 жылы күрделі салымдарды игеру

**1,294
млрд теңгені құрады**

ЖАУАПТЫ САТЫП АЛУ

Біздің жеткізулер тізбегін басқару жүйеміз рәсімдердің айқындылығына, бесекелестік жағдайларының тенденцияне, адаптациялық стратегиялардың өзгерісіне, өнім берушілердің сенімділігіне және барлық тараптың тиісті нормаларды тоłyқтай сақтайдынына кепілдік береді. «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобында сатып алу үдерістері электронды сатып алушарға қызыметтерін жүзеге асырылады.

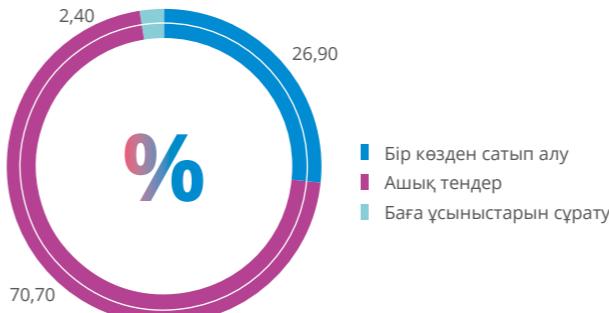
2019 жылғы жеткізулерде жергілікті қамту үлесі

54,08% құрады

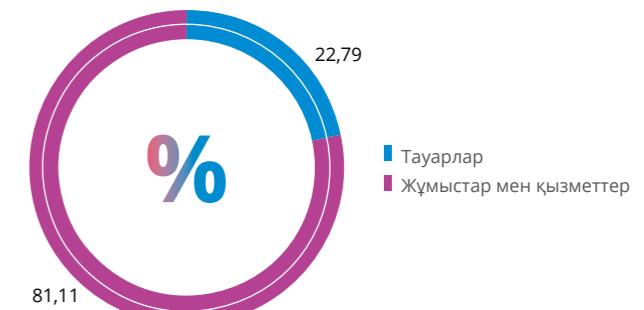
Компанияда сатып алушардағы жергілікті қамту көрсеткіштерін мониторинглеу тұрақты түрде жүргізіліп тұрады. Мониторинг нәтижелері жергілікті қамту мониторингі картасында (www.kmks.kz) көрнекі түрде көрсетілген.

2019 жылды «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобында жалпы сомасы 95,662 млрд теңгеге 8 430 шарт жасалды. Сондай-ақ жалпы сомасы 9,978 млрд теңгеге бұған дейін жасалған ұзақ мерзімді шарттарды демеу жұмыстары жалғасын тапты. Ұзақ мерзімді шарттар жасау мақсаты жыл сайын сатып алынатын тауарлар, жұмыстар мен қызметтер бойынша шығыстардың баптарын қысқарту және Қазақстанда шығарылатын тауарларды сатып алу бөлігінде отандық өндірушілермен өзара қарым-қатынасты дамыту, импортты алмастыратын жаңа тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді игеруге ықпал ету болып табылады.

21-сурет. Сатып алушарға өткізу тәсілі бойынша бөлү

22-сурет. Сатып алушарға өткізу тәсілі бойынша бөлү

Бұлғангі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

2019 жылғы жеткізулердегі жергілікті қамту үлесі

54,08% құрады (тауарлар бойынша - 22,79%, жұмыстар мен қызметтер бойынша - 81,11%),

соның ішінде ұзақ мерзімді шарттар бойынша -

83,61% (тауарлар бойынша - 72,08%, жұмыстар мен қызметтер бойынша - 85,62%).

Жергілікті қамту бойынша көрсеткіштерге қол жеткізу мақсатында Қоғам холдингішілік кооперацияны дамыту және сатып алу кезінде холдингке кіретін үйімдерді, холдингтің тауар өндірушілері тізіміне кіретін сатып алынатын тауарды өндірушілерге басым-дышын ұсыну бойынша жұмыстар жүргізеді.

2019 жылы сатып алушарға

95% орындалды, бұл өткен жылмен салыстырғанда 5% жоғары.

Компания өз қызметінде еңбек қауіпсіздігі және қоршаған ортаның қорғау саласында халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкес келетін компаниялармен ынтымақтасуға тырысады.

ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 45001 стандарттары бойынша сертификаттالған білікті жеткізушілер мен мөрдігерлер саны 2019 жылы 107-ні құрады.

**Тәуекелдерді
басқару және
ішкі бақылау**

ТБҚЖ тиімділігін басқарудың жынтық
бағасы

97,2 % құрады

Корпоративтік тәуекел-менеджмент және ішкі бақылау жүйесі корпоративтік басқару жүйесінің негізгі құрамдасы болып табылады, стратегиялық және операциялық мақсаттарға, дұрыс есептілікті дайындау және қолданылатын заңнамалар мен «Қазақтелеком» АҚ және оның еншілес үйымдарының ішкі талаптарын сақтау саласындағы мақсаттарға қол жеткізуге сенімділікте қамтамасыз етуге бағытталған.

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесінің (ТБКЖ) тиімді жұмысы мақсатында Қоғам қызметтің

«Қазақтелеком» АҚ ішкі бақылау жүйесі (ІБЖ) 5 құрамдастан және 17 қағидаттан тұратын модельде құрылған

Құрамдастар	Принциптер
1. Басқару және мәдениет	<ul style="list-style-type: none"> • Басшылық стилі және этикалық қағидаттар. • Директорлар кеңесінің рөлі. • Үйымдық құрылым және екілеттіктерді шектеу. • Құзыреттілік және персоналды дамыту. • Ишкі бақылау саласындағы жауапкершілік
2. Тәуекелдерді бағалау	<ul style="list-style-type: none"> • Мақсат қою. • Тәуекелдерді анықтау және талдау. • Алайқтық пен сыйбайлар жемқорлық тәуекелдерін талдау. • Өзгерістер мониторингі
3. Бақылау рәсімдері (БР)	<ul style="list-style-type: none"> • Дизайн және БР операциялық тиімділігі. • Технологияларды пайдалану. • Саясаттар мен рәсімдер
4. Ақпарат және коммуникация	<ul style="list-style-type: none"> • Ақпараттық алмасу. • Ишкі бақылау саласындағы ішкі коммуникациялар. • Ишкі бақылау саласындағы сыртқы
5. Мониторинг	<ul style="list-style-type: none"> • Ишкі бақылау жүйесінің жұмысын бағалау. • Ишкі бақылау жүйесі саласындағы есептілік.

2019 ЖЫЛЫ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Тәуекелдерді басқарудың ағымдағы моделін жетілдіру 2019-2021 жылдарға арналған «Қазақтелеком» АҚ компаниялары тобының Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін дамытудың негізгі бағыттарына сәйкес жүзеге асырылады.

2019 жылы тәуекелдерді басқару бойынша әдіснамалық және нормативтік құжаттарды өзекті ету/әзірлеу жұмыстары жүргізілді. Директорлар кеңесінің шешімімен мынадай құжаттар бекітілді:

барлық деңгейінде бизнестің өмір цикліне сәйкес мынадай өзара байланысты құрамдастарды басшылықта алады:

1. басқару және мәдениет;
2. стратегия және мақсат қою;
3. қызметтің тиімділігі;
4. мониторинг және өзгерістерді енгізу;
5. ақпарат, коммуникация және есептілік.

Компанияның даму жоспарының ұзақ мерзімді стратегиялық мақсаттары мен басты көрсеткіштеріне қол жеткізуге әсер етеді алғын тәуекелдер көрсетіледі.

2019 жылдың қорытындылары бойынша «Қазақтелеком» АҚ тәуекелдері Қоғам қызметтің басты көрсеткіштерінің рүқсат берілетін ауытқу (толеранттық) деңгейі шегінде. Компания кезеңінің мақсаттарына әсерін төмендеду үшін басты тәуекелдерді проактивті басқару бойынша іс-шараларды іске асырады. Тәуекелдерді басқару қызметті тәуекелдерді басқарудың динамикасын мониторингілеуді және тәуекелдер митигациясына бағытталған іс-шаралардың орындалуына бақылауды тұрақты жүргізіп отырады. Мониторинг нәтижелері тәуекелдер бойынша есептілік түрінде компания Басқармасы мен Директорлар кеңесіне тоқсан сайын ұсынылады.

2019 жылы Ишкі бақылау қызметі мен Тәуекелдерді басқару қызметі бірлесіп, Корпоративтік тәуекелдер тіркеліміне көрінісін анықтау және талдау жүргізілді. Мониторинг нәтижелері тәуекелдер бойынша есептілік түрінде компания Басқармасы мен

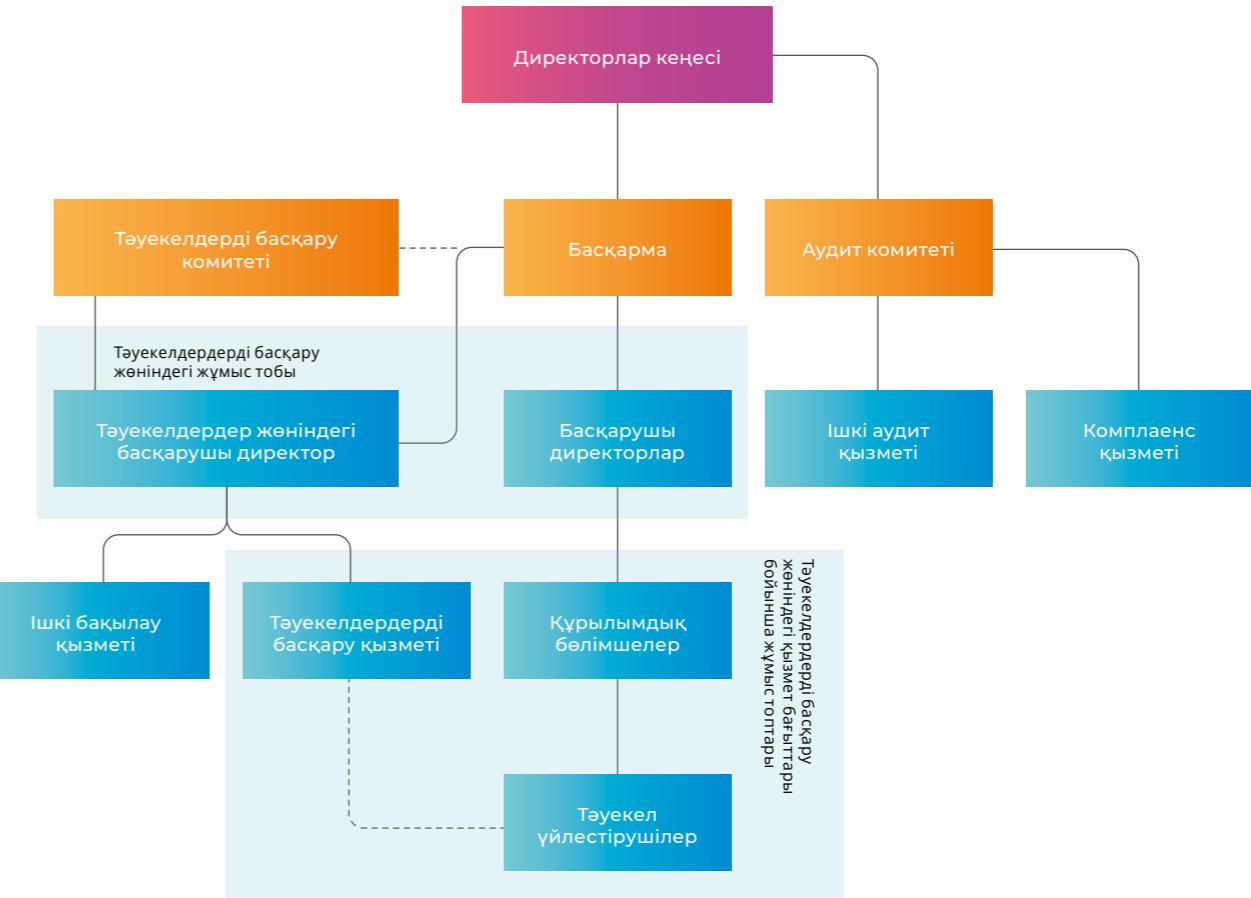
Директорлар кеңесіне тоқсан сайын ұсынылады.

арптыруға әсер ететін ауытқуларды анықтау мақсатында Өнімлік телекоммуникация дирекцияларының жекелеген бизнес үдерістеріне верификация мен тәуекел-аудит жүргізілген жұмыстар нәтижесінде өнірлердің ішкі бақылау тиімділігін арптыру бойынша ұсынымдар әзірленді.

23-сурет. Санаттар бойынша тәуекелдер радары

24-сурет. Тәуекелдерді басқару үдерісіне қатысушылар

Қауіп-қатер туралы ақпарат

«Қазақтелеком» АҚ қызметіне мақсаттарға қол жеткізуде елеулі түрде белгісіздік жағдайларын тудыратын түрлі қауіп-қатерлер әсер етуі мүмкін. Осыған байланысты тәуекелдерді басқару

бойынша алдын алу шараларын қамтамасыз ету маңсатында көріңіздер мен оларды төмендету іс-шаралары көрсетілген ықтимал қауіп-қатерлер айқындалды. Алайда, «Қазақтелеком» АҚ қазіргі уақытта белгісіз немесе «Қазақтелеком» АҚ елеусіз деп есептейтін басқа қауіп-қатерлердің болуын жоққа шығармайды.

Ықтимал қауіп-қатер	Төмендету іс-шаралары	Бағалау Әсері/Ықтималдығы
Заңнамадағы Қоғамның бизнес жүргізуінде шектеулерге әкелетін өзгерістер	<ul style="list-style-type: none"> Байланыс саласындағы үәкілді органмен тығыз қарым-қатынас. Заңдар мен НҚА жобаларын мониторингілеу, мұдделі тұлғаларды заңнама жобалары/өзгерістері туралы уақытылы хабардар ету. Үәкілді органда, ҰТҚ, ҰКП-да байланыс саласындағы заңнама өзгерістері мәселелері бойынша жұмыс топтaryна қатысу. Парламенттегі Дөңгелек үстелге, РКҚҚ-ге, Экономикалық саясат жөніндегі кеңеске проблемалық мәселелерді шығару. Депутаттармен кездесулер үйімдастыру. 	3/4
Топ деңгейіндегі түсім канибализациясы және топішлік бәсекелестік	<ul style="list-style-type: none"> Топ деңгейінде стратегиялық басқару бөлімшесін құру. Барлық топ мүшелеріне корпоративтік деңгейде теңгерімделген ҚБҚ құру. Клиенттік профильдерді сегменттеуді қамтамасыз ету және топ қатысушыларының бизнес қызметін жүргізу. 	3/3
Мемлекеттің қатысуымен жүретін ірі инфрақұрылымдық жобалардың кешіктірілуі және орындалмауы	<ul style="list-style-type: none"> Нақты нәтижелілікті және акционерлік құнға әсерді есептегу үшін басқарушылық есептілікті енгізу. Жобалардың орындалмауының елеулі қауіп-қатерлері анықталған жағдайда жобаның шарттары бойынша мемлекеттік органмен өзара іс-қимыл. Жобаларға қатысушылар үшін корпоративтік деңгейде теңгерімделген ҚБҚ құру. 	3/3
Ықтимал желідегі іркілістер, кідірстерьер және/немесе мобиЛЬДІК операторлар интеграциясы аясында синергияның толық іске аспауы	<ul style="list-style-type: none"> Топты стратегиялық басқару бөлімшесімен интеграция және коллaborация жобасы бойынша орган құру. Нақты синергияны және акционерлік құнға әсерді есептегу үшін басқарушылық есептілікті енгізу. Топ қатысушылары үшін корпоративтік деңгейде теңгерімделген ҚБҚ құру. 	3/3

Тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйелеріндегі үздік тәжірибелер мен стандарттарды одан әрі енгізу

Қоғамда тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау үдерістері пайда түсіру мен залалды болдырмау мақсаттарында әлеуетті мүмкіндіктерді барынша пайдалану мен қауіп-қатерді азайту арасындағы теңгерімге қол жеткізуі қамтамасыз етуге бағытталған. Бұл үдерістер басқарушылық үдерістің маңызды құрамдасы және дамыған корпоративтік басқару жүйесінің ажырамас бөлігі болып табылады.

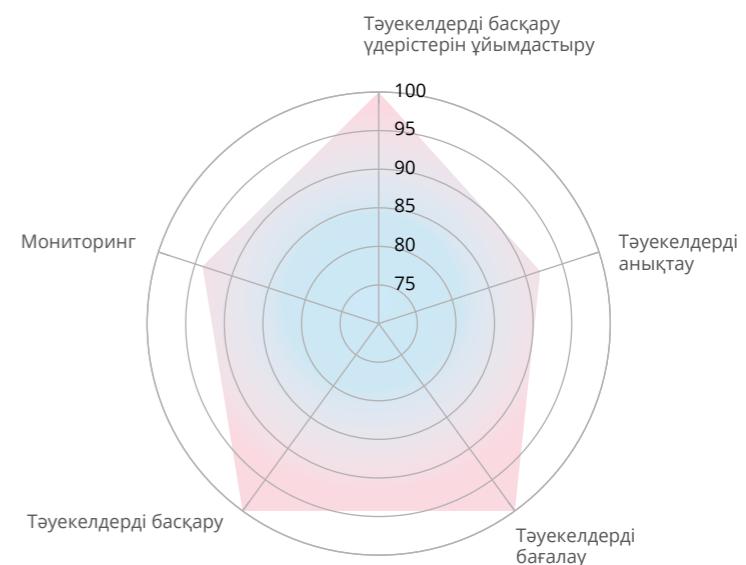
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы әлемдік тәжірибелі ескере келе, Қоғам халықаралық стандарттарға, Қорталаптарына, корпоративтік басқару критерийлеріне сәйкес ТБҚЖ мен ИБҚ дамытуды

қамтамасыз етуге және Топқа қойылған мақсаттарға қол жеткізуге кедегі көлтіруі мүмкін тәуекелдерді төмендетіп, сондай-ақ есү мүмкіндігін беруге тиісті үш негізгі міндетті айқындағы:

1. Топта тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйелерін дамыту және олардың стратегиялық/тактикалық жоспарлау, инвестициялық қызмет үдерістерімен және бизнес-шешімдер қабылдаумен интеграциясы;
2. Бизнес иелерінің тәуекелдерді басқаруды жақсарту жауапкершілігін және олардың елеулі тәуекелдер, алынған сабактар және түзетуші шаралар туралы ДК-ні хабардар етудегі ролін арттыру;
3. Топта ТБҚЖ мен ИБҚ кемелдігі мен тиімділігі деңгейін арттыру.

2019 жылдың IV тоқсанында «Қазақтелеком» АҚ ішкі аудит қызметі ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес ТБҚЖ мен ИБҚ тиімділігіне бағалау жүргізілді. Жүргізілген іс-шаралар нәтижесінде ТБҚЖ тиімділігінің жиынтық бағасы 97,2%, ал ИБҚ тиімділігінің жиынтық бағасы 98,6% құрады.

25-сурет. ТБҚЖ бағасы

Сақтық қағидаты

Қоғам өзінің негізгі құндылықтарын берік ұстанатының көрсетеді. Акционердің (лердің), Директорлар кеңесінің және Басқарманың барлық шешімдері осы шешімнен туындауы мүмкін тәуекелдер және олардың факторларының талдауымен расталады. Аталған органдардың отырыстарына арналған материалдарда және осындағы отырыстардың нәтижелері бойынша хаттамаларда қажет жағдайда ықтимал тәуекелдер мен олардың факторларының талдамасы қамтылады.

Қоғам тәуекелдерге кешенді көзқарасты қалыптастырады және бағалайды. Тәуекелдерді басқару бойынша басымды шараларды анықтау бақылау рәсімдерін енгізу мен ықтимал залалдың мөлшері арасындағы қатынасты бақылау кезінде экономикалық жағынан тиімді іске асырылуы тиіс. Қоғам алдында тұратын барлық ықтимал тәуекелдерді анықтау мен бақылау барысында негізгі тәуекелдерді анықтау мен бақылау басымдылықта ие.

Тұрақты даму

2019 жылы компаниядағы әлеуметтік
тұрақтылық деңгейі

69 % құрады

Компаниядағы ұжымдық шартпен
қамтылған жұмыскерлер пайызы

96 %

ТҮРАҚТЫ ДАМУҒА СТРАТЕГИЯЛЫҚ КӨЗҚАРАС

Қоғамның тұрақты дамуына көмектесу «Қазақтелеком» АҚ стратегиялық басымдылықтарының бірі болып табылады.

2015 жылдың қыркүйек айында тұрақты даму мәселелері бойынша БҰҰ саммитінде мемлекет пен үкімет басшылары тұрақты даму саласындағы 17 маңатты қоса алғанда, 2030 жылға дейінгі кезеңге құн тәртібін қабылдады. Жауапты компания ретінде «Қазақтелеком» АҚ БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттарына қосылады.

Тұрақты даму саласындағы «Қазақтелеком» АҚ қызметі бизнесті жауапты жүргізу және экономикалық өсу, экологиялық және әлеуметтік әл-ауқат үшін жаңа мүмкіндіктерді аштын инновациялық әлеует қағидатына негізделеді.

«Қазақтелеком» АҚ қамту орындарында халықтың өмір сұру сапасын жақсартуға, инновациялық технологиялардың, әлеуметтік және білім беру бағдарламаларының қемегімен өз қызметтерінің сапасын көтеруге, қызметтің айқын болуына, экологиялық мәселелерге теріс ықпалды төмendetuge көніл бөледі.

Тұрақты даму саласындағы біздің басым стратегиялық мақсаттарымыз:

Бизнес-әдеп және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ету. Біз клиенттеріміздің, сериктестеріміз бен акционерлеріміздің алдында айқындылықты арттырамыз.

Компания тобының қызметкерлері. Біз тарыхмында еңбек жағдайларын ұсынамыз, кәсіби дамуды қамтамасыз етеміз, қызметкердердің денсаулығы мен еңбек қауіпсіздігіне қамқорлықтанытамыз.

Қоршаған орта. Біз қоршаған ортада тигізгер әсерді бақылау және төмendetу шараларын қолданамыз.

Қоғам. Біз волонтерлық және қайырымдылық бағдарламаларын жүргіземіз.

Қызметтер. Біз клиенттеріміз үшін қызметтерімізді мейлінше сапалы және пайдалы етуге мүмкіндік беретін инновацияларды әзірлейміз және енгіземіз.

«Қазақтелеком» АҚ акционерлік құнын арттыру стратегиясын іске асыру «Тұрақты даму саласындағы жекелеген жаһандық мақсаттарды» орындауға оң әсер етеді, атап айтқанда:

1. барлығын қамтитын, әділ, сапалы білім беруді қамтамасыз ету;
2. тұрақты экономикалық өсүге және барлығы үшін лайықты жұмысқа көмектесу;
3. айқын инфрақұрлық құру, тұрақты индустрисандыруға және инновацияларды енгізуге көмектесу;
4. тенсіздікті төмendetу;
5. қалалар мен елді мекендердің ашықтығын, қауіпсіздігін, тіршілікке төзімділігі мен тұрақтылығын қамтамасыз ету;
6. тұтыну және өндірудің үткімдік үлгілерін қамтамасыз ету;
7. құрлықтың әкожүйелерін сақтау;
8. бейбіт және ашық қоғамдарды құруға көмектесу, барлығы үшін әділ сотқа жүгінуді қамтамасыз ету және тиімді, есеп беретін және барлық деңгейде кеңінен қатысуға негізделген мекемелерді құру;
9. тұрақты дамуға қол жеткізу құралдарын бекіту және тұрақты даму мүддесі үшін жаһандық серіктестік механизмдерінің жұмысын белсендей ету.

Телекоммуникация нарығында жоғары деңгейдегі кәсіби біліктілікпен үйлескен заманауи және ілгері технологияларды пайдаланудағы біздің мүмкіндігіміз республиканың миллиондаған азаматының өмір сұру сапасын жүйелі жақсартуымызға мүмкіндік береді.

ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ

Тұрақты даму саласындағы тәуекелге бағдарлы амал-тәсіл

Тәуекелдерді басқару тұрақты дамудың ажырамас бөлігі болып табылады. Компания барлық стейкхолдер алдында өзінің жауапкершілігін мәлімдейді және тұрақты даму тәуекелдеріне уақытында бағалау жүргізуге, бақылау мен басқаруға міндеттенеді. Бұл ретте үш құрамадас бөлік тұрғысынан анықтау ішкі және сыртқы стейкхолдерлер үшін кеңінен қаралатын болады. Осылайша, «әлеуметтік тәуекелдерді» анықтау компанияның жұмысқерлері/акционерлері алдындағы жауапкершілікпен

Тұрақты даму саласындағы «Қазақтелеком» АҚ басты әсерлері, тәуекелдері, сондай-ақ мүмкіндіктері (SWOT-талдау)

Экономикалық аспект:

- Инновациялар және технологиялық прогресс;
- Жергілікті экономикалық өсу.

Әлеуметтік аспект:

- Қоғамның қарқынды дамуы;
- Қалаландыру өсуі.

Экологиялық аспект:

- Табиғи ресурстардың сарқылу және қоршаған ортадағы ластану проблемаларының маңыздылығын көтеру;
- Электр энергиясын тұтынудың жаһандық өсуі.

Экономикалық аспект:

- Нарықта қамту пайзызын арту;
- Бизнес пен мемлекет үшін жаңа технологияларды дамыту.

Әлеуметтік аспект:

- «Ақылды қаландық» технологиялық шешімдері;
- Тұргындар үшін бүлтты сақтау технологияларын пайдалану артықшылықтары;
- ИКТ технологиялары арқылы білім беру және медицина деңгейін көтеру.

Экологиялық аспект:

- Тұрақты даму қағидаттарын енгізу;
- Салаларды экологияландау.

қатар, халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігі, жергілікті қоғамдастықтардың тіршілік етүнен арналған құралдар, әлеуметтік байланыстылық, мәдени ресурстар, осал топтар, гендерлік теңсіздік, жеткізу тізбектерінде туындастырын және жеткізу шөлдердің құқықтарына қатысты тиісті еңбек нормаларын сақтамаумен байланысты тәуекелдер сияқты ұғымдардан тұрады. Экологиялық тәуекелдер жергілікті деңгейде экологияға ғана әсер емес, тұтас климаттың өзгерісі ретінде ұсынылған. Экологиялық тәуекелдер кеңейтілген және компанияның қандай да бір активінің жергілікті қоғамдастырына, сондай-ақ тұтас елге экономикалық әсер ретінде ұсынылған.

Тұрақты даму тәуекелдерін талдауды мүдделі құрылымдық бөлімшелер Тәуекелдерді басқару қызметтің көмегімен тұрақты негізде жүргізіп отырады және нәтижесі компанияның шоғырланырылған Тәуекелдер тіркелімінде көрсетіледі.

Экономикалық аспект:

- Әлемдік экономиканың өсу қарқынның төмendetу;
- Саяси тұрақсызықтың әлеуеті.

Әлеуметтік аспект:

- ИКТ қызметтерін ұсынудың техникалық проблемаларынан адамдардың наразылық білдіруінің артуы;
- Бәсекелестіктің өсуін күшету.

Экологиялық аспект:

- Табиғи ресурстардың сарқылу;
- Климаттың өзгеруі;
- Қоршаған ортадағы ластануы.
- Глобальный рост потребления электроэнергии.

Экономикалық аспект:

- Мемлекеттік басқару құрылымындағы өзгерістер;
- Саяси шиеленіс, кибершабуылдар.

Әлеуметтік аспект:

- Жұмысқерлердің ереуілдерімен, митинглермен байланысты әлеуметтік осал проблемалар.

Экологиялық аспект:

- Жергілікті экологиялық проблемалардың өсуі;
- Экологиялық апартар.

Мұдделі тараптармен өзара іс-қимыл

«Қазақтелеком» АҚ-ның мұдделі тараптармен өзара іс-қимылы компанияның AA1000AP, AA1000SES және GRI стандарттарына сәйкес түрлі топтармен жүйелі диалог жүргізуді күндөлікті практикаға енгізуіне негізделген. Жұмыскерлер, акционерлер мен бизнес-серикестер, еншілес компаниялар, кәсіподактар, клиенттер, мемлекеттік органдар мен жергілікті қоғамдастықтар Қоғамның елеулі

мұдделі тараптары болып табылады. Компания мұдделердің өзара әсері мен қыылысу дәрежесін ескере отырып, Қоғамның қызметін жүзеге асыру нәтижесінде тікелей немесе жанама, оң немесе теріс әсерге ұшырау дәрежесі бойынша, сондай-ақ өндірістік үдерістерге, корпоративтік басқаруға немесе брендане деген ниеттестікке әлеуетті ықпал ету мүмкіндігі бойынша стейхолдерлердің орта-сын анықтайды.

Мұдделі тараптармен өзара іс-қимыл қағидаттary мен іс-жосықтарын Тұрақты даму саласындағы «Қазақтелеком» АҚ саясаты қалыптастырады.

Мұдделі тараптармен өзара іс-қимыл платформасы

Мұдделі тараптар	Күндылықтар саласы	Басты мәселелер
Акционерлер	<ul style="list-style-type: none"> Акционерлік капитал Стратегиялық бағыт және бағдар Ақпаратты ашу айқындылығын көтеру 	<ul style="list-style-type: none"> Өнімділік Даму стратегиясын енгізу Дивидендтер Ақпараттың ашықтығы мен оны ашу
Жұмыскерлер	<ul style="list-style-type: none"> Адами әлеуетті дамыту Ынтымақтастыққа негізделген еңбек қатынастары Компанияға ниеттестік 	<ul style="list-style-type: none"> Жалақы Әлеуметтік пакет Қауіпсіз еңбек жағдайлары Кәсіби өсү
Еншілес үйымдар	<ul style="list-style-type: none"> Стратегиялық ресурстар мен мүмкіндіктер Болашақта даму мүмкіндіктері 	<ul style="list-style-type: none"> Мемлекеттік органдармен жұмыс істеу кезінде көмектесу Коммерциялық мұдделер
Кәсіподак	<ul style="list-style-type: none"> Әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз етуге көмектесу Еңбек қатынастарын реттеу және жанжалдарды шешу 	<ul style="list-style-type: none"> Жұмыскерлердің қорғалуы бойынша әлеуметтік жауапкершілік Ұжымдық шарт Заңнама нормаларын сақтау
Серикестер	<ul style="list-style-type: none"> Жеткізудің тиімді тізбегі және құнды құрғы тізбегі Жобаларды бірлесіп іске асыру Технологиялар, біліктілік пен инновациялар трансфері 	<ul style="list-style-type: none"> Коммерциялық мұдделер Сатып алудың ашықтығы (нәтижелердің сенімділігі, тұрақтылығы, талантарды сақтау) Бизнесті жүргізуін әдеп нормалары
Клиенттер	<ul style="list-style-type: none"> Компанияның ниеттестігі Тауарлар мен қызметтерді сатып алу жолымен қаржылық ресурстар 	<ul style="list-style-type: none"> Коммерциялық мұдделер Қызметтердің сапалы сипаттамалары Қызметтерді білікті сервистік қолдау
Мемлекеттік органдар мен жергілікті қоғамдастықтар	<ul style="list-style-type: none"> Макроэкономикалық және әлеуметтік саясат Лоббилиндіру мүмкіндігі Жанжалдарды шешудегі жұмыс күшінің тұрақтылығы Өзара қолдау және бейімдеу 	<ul style="list-style-type: none"> Заңнамалық және атқарушылық функцияларды жүзеге асыру Телекоммуникация саласында мемлекеттік саясатты іске асыру Жұмыс орындарын құру Демеушілік және қайырымдылық

Мәнділікті талдау

Біз бірлескен салмақты әрі үйлесімді шешімдерді қабылдау үшін өзіміздің мұдделі тараптарды мәнді тақырыптар мен маңызды мәселелерді, әлеуетті тәуекелдер мен жауапкершілік шекараларын талқылауға тарта отырып, олармен өзара іс-қимыл жасау маңыздылығына ерекше көніл бөлдік.

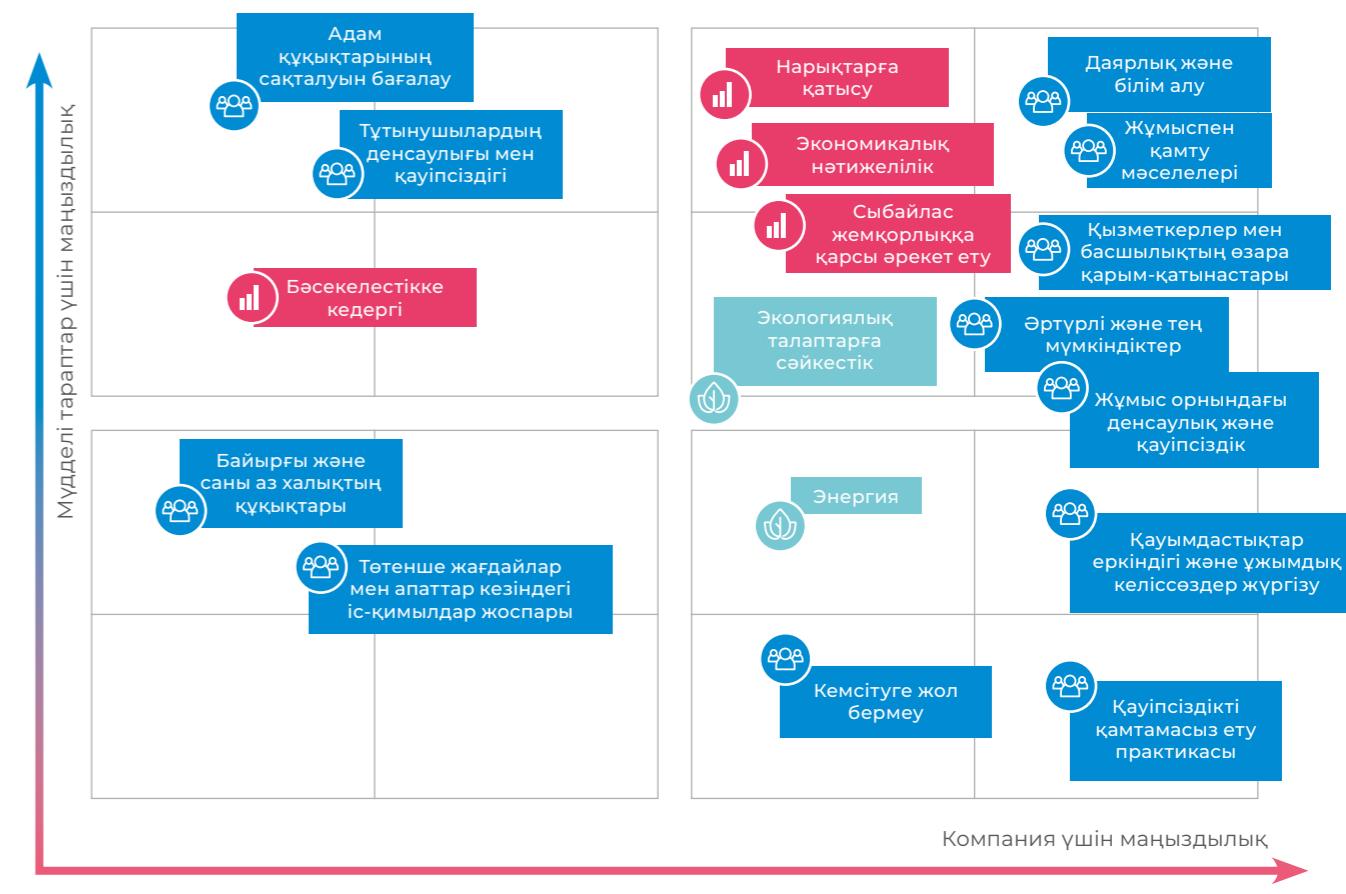
Мұдделі тараптардың қажеттілігін ұғынып, олар үшін компанияның тұрақты дамуы не екенін анықтау үшін біз мәнділікке талдау жүргіздік. Бірінші кезеңде тұрақтылық байланысты 35 аспекттің анықтадық. Елеулі

аспектілерді анықтау үшін барлық басты стейхолдерге саулана жүргізіп талқыладық. Сауланамалар мен сұхбат нәтижесі бойынша компания мен біздің басты мұдделі тараптарымыз үшін мәні бар елеулі аспектілерді анықтадық.

Деректерді жинау және жүргізілген SWOT-талдау нәтижесінде алынған мәліметтер респонденттер мейлінше көніл бөлгөн тұрақты даму саласындағы жалпы ортаны анықтауымызға септігін тигізді.

Осы есепте тұрақты даму саласындағы жалпы ортадан компанияның ағымдағы даму кезеңінде анағұрлым басым болып табылатын, біздің салалық ерекшелігімізге және мұдделі тараптардың ой-пікіріне жауп беретін елеулі тақырыптарға көніл бөлдік.

25-сурет. Біздің елеулі тақырыптар матрицамыз

Әлеуметтік аспектілер

Экологиялық аспектілер

Экономикалық аспектілер

ТҮРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ БАСТАМАЛАР

Тұрақты даму саласындағы бастамалар болып табылатын корпоративтік басқару мен корпоративтік мәдениет – тұрақты даму негізі және компания портфелінің құнына әсер ететін маңызды факторлар.

«Қазақтелеком» АҚ ұзақ мерзімді құнын өсіруге үмттика отырып, өзінің экономикаға, экология мен қоғамға ықпал ету маңыздылығын ұғынады, мұдделі тараптардың мұдделер балансын сақтай отырып, ұзақ мерзімді перспективада өзінің тұрақты дамуын қамтамасыз етеді. Мұдделі тараптармен жауапты, жан-жақты ойластырылған әрі тиімді өзара іс-қимыл жасау амалы компаниялар тобының тұрақты дамуына мүмкіндік береді.

2019 жылы компания тұрақты даму саласындағы мына бастамаларды анықтады:

1. «Цифрлық трансформация» бағдарламасы арқылы тиімділікті көтеру.
 2. Экономикалық нәтижелілік пен қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету.
 3. Жоғары әдеп стандарттары мен сыйбайлар жемқорлықта қарсы әрекет ету.
 4. Тұрақты дамуға адами ресурстардың үлес қосуы шенберінде оларды дамыту.
 5. Әлеуметті жауапты серіктестік.
 6. Жарақтандыру төмөндету және қауіпсіз еңбек мәдениетінің деңгейін көтеру.
 7. Қоршаған ортаға компанияның ықпалын төмөндету.
 8. Корпоративтік басқару жүйесінің тиімділігін көтеру.
- БАСТАМАЛАРДЫ ЕҢГІЗУ БОЙЫНША ТӘЖІРИБЕМЕН АЛМАСУ**
- Компания өз қызметтінің тұрақтылығын көтеру шенберінде ұзақ мерзімді ынтымақтастықты дамыта отырып, ұлттық және халықаралық деңгейде түрлі қауымдастықтардың міндеттерін іске асыруға қатысады. Қоғам ашық, сыйндарлы диалог және мемлекеттік органдармен, бизнесспен, қоғаммен жауапты өзара іс-қимылға бағдарланған және бұл ретте заңнаманың нормалары мен корпоративтік және іскери әдептің жоғары стандарттарын басшылыққа алады. Өзара іс-қимылдың басты бағыттары: телекоммуникация нарығын дамыту, заңнама мен нормативтік базаны дамыту және жетілдіру, бірлескен жобаларды бастамаға алу және іске асыру, сала мен өнірлерді тұрақты дамыту бойынша басты бастамаларды ілгерілету. Компания түрлі мақсатты топтармен жұмыс істей жүріп, төменде көрсетілген халықаралық және ұлттық қауымдастықтарда өз қызметтің жүзеге асырады.
- Ұлттық телекоммуникация қауымдастыры (ҰТҚ)
 - Бәсекелестікті дамыту қауымдастыры
 - «Қазақстанның машина жасау одағы» ЗТБ
 - Халықаралық электр байланысы одағы (ХЭО)
 - Байланыс саласындағы өнірлік ынтымақтастық (БҚЫ)
 - «Нұр-Отан» партиясы жаһындағы кәсіпкерлікті қолдау бойынша республикалық кенес (ПҚҚРК)
 - «Атамекен» ҚР ҰКП
 - «Жасыл» экономика үшін коалиция және G-GLOBA дамыту» ЗТБ
 - Блокчейн және криптотехнологиялардың ұлттық қауымдастыры
 - «Қазақстанның экологиялық үйымдарының қауымдастыры» ЗТБ
 - «ИКС Холдинг»

2019 жылы компания Барселонада **Mobile World Congress** – 2019 Бүкіләлемдік мобильді конгресіне қатысты. Конгресте CORD алғашқы бұлтты байланыс торабын тармақтау бойынша жобаны көрсетті. Халықаралық форум шенберінде «Қазақтелеком» Telco Cloud саласындағы Cisco корпорациясымен ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды.

«Қазақтелеком» Smart City, 5G, Big Data, blockchain, NFVi/NFV MANO, бұлтты бейнебақылау, электронды коммерция және биометрия бағыттарындағы өз жетістіктерін дүние жүзінің барлық байланысшылары үшін басты іс-шаралардың азиялық ұсқасы болып табылатын **Mobile World Congress Shanghai 2019** форумында көрсетті.

«Қазақтелеком» үшін жаһандық инвент болған тағы бір іс-шара Маскеу қаласында GSMA (Global System for Mobile Communications Association) қауымдастыры өткізген «Mobile 360 – Евразия 2019» мобильді байланыс саласындағы конференция болды. Панельдік сессиялардың бірінде оператор сарапшы қоғамдастық 5G желілерін дамыту стратегиясына қатысты өз пайымын, сондай-ақ технологияның Қазақстандағы экономикалық үдерістерге ықпалын айтты өтті.

Қалыптасқан дәстүр бойынша 2019 жылы компания **заттар интернетіне арналған үшінші жыл сайынғы халықаралық форум** өткізді. IoT өзірлеушілер мен тұтынушылардың бұл кездесуінің басты ерекшелігі оларды жетілдіруді және елімізде енгізіліп қойған нарықтың осы сегментінің желілерін дамытуды талқылау болды.

2019 жылы қыркүйек айында «Қазақтелеком» **TEDxAstana 2019** конференциясының серіктесі болды. TEDxAstana командасы мен «Қазақтелеком» АҚ идеологиялық серіктестігі жетістіктерінің мол тарихы бар компанияның «қайта туу» ұстанымын тиімді көрсетуге көмектесіп қана қоймай, трансформация идеясын терең, құнды деңгейде қабылдауға көмектесетін сыртқы және ішкі стейкхолдерлер үшін компанияның бастамаларын қысынды жалғасу мен дамыту болды.

Компания **Qooee.com** серіктесімен бірлесіп, кәсіпкерлердің алғашқы халықаралық форумын өткізді. Бұл форум Орталық Азиядағы бизнестің 450-ден астам өкілінің басын қости. Кездесу барысында «Қазақтелеком» бизнесмендерге ISMET.kz 10 үздік онлайн-қосымшасын ұсынды. Іс-шара барысында қатысуышылар бизнестегі цифрлық технологияларды, Орталық Азия елдері арасындағы импорт және экспорт мүмкіндіктерін, сондай-ақ онлайн-платформалар көмегімен халықаралық сауда мәселелерін талқылады.

Өткен жылы компания **Ресей мен Қазақстан арасында Өңіраралық ынтымақтастықтың XVI форумы** шенберінде өткен цифрлық трансформация бойынша панельдік сессияға қатысты.

2019 жылы үйымдастырылған «Шекармен шектес ынтымақтастықты дамытудың өзекті мәселелері» тақырыбында өніраралық форум екіжақты қарым-қатынастарды бекіту, екі мемлекеттің іскери және серіктестік байланыстарын дамыту алаңы болды.

«Ресей және Қазақстан: цифрлық трансформация» тақырыбындағы панельдік сессияда екі елдің IT нарығының өкілдері мемлекеттік және жеке саланы цифрландыру бойынша бірлескен жобаларды іске асыру, сондай-ақ IT жобаларын дамыту мәселелерін және Ресей мен Қазақстан нарығына шығу мүмкіндігін талқылады.

Компания China Mobile, China Telecom, MTC, Equinix, RETN, Өзбектелеком, Қырғызтелеком сияқты және т.б. шетелдік байланыс операторларының қатысуымен **«Carrier Meeting» XI халықаралық конференциясының үйымдастырушысы** болды. Конференцияның қатысуышыларына соғыс жылдардағы «Қазақтелеком» АҚ жетістіктері, сондай-ақ компанияның жаңа жобалары, оның ішінде Қазақстанда 5G енгізу жобасы ұсынылды.

Біздің компания ұлттық масштабтағы іс-шараларды өткізуға үдайы техникалық қолдау көрсетіп отырады. Осылайша, түрлі қызмет салаларын дамытуға көмек көрсетеміз.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

**Тұрақты даму саласындағы бастама #3.
ЖОҒАРЫ ӘДЕП СТАНДАРТТАРЫ
ЖӘНЕ ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ
КҮРЕС**

Сыртқы және ішкі стейхолдерлермен өзара тиімді қарым-қатынасты қолдау компания үшін аса маңызды мәселе болып табылады. Компания өз беделіне нұқсан келтірмеуге тырысады, сондай-ақ жұмыскерлері мен стейхолдерлерінен әдеп пен адалдықтың жоғары стандарттарын және барлық заңнамалық норманы сақтауын талап етеді.

Қоғамда жемқорлықта тәзбеушілікті дәріптейтін құндылықтар жүйесін ынғайту мақсатында мынадай құжаттар өзектендірілді және бекітілді:

- «Жемқорлыққа қарсы күрес саясаты»;
- «Мұдделер қайшылығын реттеу саясаты»;
- «Ұқытимал әдепсіз/заңсыз әрекеттер туралы хабарландыру саясаты»;
- «Іскери әдеп кодексі».

Есепті кезеңде жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу мақсатында Қоғамның бизнес-үдерістеріне талдау жасалып, соның нәтижесі бойынша Жемқорлық тәуекелдерін азайту бойынша іс-шаралар жоспары әзірленді және ол Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілді.

Аталған жоспарды орындау үшін Қоғамның сатып алу, персоналды жалдау және оладың қозғалысы, абоненттерге тарифтік жоспарларды ұсыну, шарттар бойынша төлемдер салаларын реттейтін ішкі құжаттарына өзгерістер енгізілді.

Сондай-ақ Қоғам жеткізуілермен және іскери серіктерімен жасасатын шарттарға өзгерістер енгізілді. Бұл

шарттарға сәйкес Қоғамның жеткізуілері мен іскери серіктері Қазақстан Республикасының жемқорлыққа қарсы заңнамасын сақтау және Қоғамға шарттарға байланысты қаржы-шаруашылық құжаттаманы аудиттеу мүмкіндігін беру бойынша міндеттемелерді қабылдайды.

Компанияда комплаенс-мәдениетті қалыптастыру және жемқорлыққа қарсы күрес саласындағы білім деңгейін арттыру мақсатында «Жемқорлыққа қарсы қрестің жаға саясаттарымен таныстыру» тақырыбында семинарлар мен вебинар өткізілді.

2019 жылғы қазандың «Өзін өзі ұстая әдебі» ойын турнири өткізіліп, қатысуыларға ішкі саясатармен және іскери әдеп кодексімен арнайы әзірленген онлайн ойын түрінде еркін танысу мүмкіндігі берілді, сондай-ақ соңында тестілеу жүргізіліп, жеңімпаздар анықталды. Бұл ойын 1400 жұмыскердің қатысуыға қызығушылығын тудырды. Ойын нәтижелері бойынша жеңімпаздарға бағалы сыйлықтар берілді.

2019 жылы Қоғамда «Қазақтелеком» АҚ-да жемқорлыққа, әдепсіз/заңсыз әрекеттерге қарсы күрес және мұдделер қайшылығын реттеу» тақырыбында жұмыскерлерді жыл сайынғы қашықтан оқыту курсы енгізілді.

Қоғамның еншілес үйымдарында комплаенс-мәдениетті сақтау бойынша бақылау функциялары жүктелетін жаупты тұлғалар анықталып, тағайындалды.

Қоғамға деген сенімді арттыру үшін бірыңғай «тікелей желі» іске асырылды. Сол арқылы Комплаенс қызметі «Қазақтелеком» АҚ кез келген еншілес үйымына қатысты проблемалы мәселе бойынша өтініштер қабылдайды.

«Жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар жоспары («Самұрық-Қазына» АҚ Басқарма төрағасының 2019.08.01 №3-п бүйрүғы) белгіленген мерзімде толық көлемде орындалды.

«Жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Қазақстан Республикасының Заңын қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар жоспары («Самұрық-Қазына» АҚ Басқарма төрағасының 2019.08.01 №3-п бүйрүғы) белгіленген мерзімде толық көлемде орындалды.

Біз барлық мұдделі тұлға талан-таражға салу, алаяқтық, жемқорлық, бизнесті жүргізудің негізгі қафидаттарын, іскери әдеп кодексін немесе ҚР заңнамасының нормаларын бұзу бойынша орын алған немесе ықтимал кез келген факт туралы хабарлай алатын мынадай түрлі тетіктер әзірлеп шығардық:

1. компанияның сайтында <http://survey.deloitte-hotline.com/s3/sk-ru> сілтемесі бойынша немесе hotline@telecom.kz болмаса sk.hotline@deloitte.kz электронды пошталарына онлайн хабарлама жіберу;
2. 8 800 080 1994 нөміріне қонырау шалу;
3. сатып алу мәселелеріне қатысты шағымдар мен арыздар жинау бойынша тікелей желі: 8 7272 26 82 61;
4. әлеуметтік-еңбек құқықтарын бұзуға қатысты мәселелер бойынша ombudsmen@telecom.kz, ombudsmen@cscs.kz электронды поштасына хабарлама жіберу;
5. Комплаенс қызметіне хабарлау.

«Қазақтелеком» АҚ-да ықтимал әдепсіз/заңсыз әрекеттер туралы хабарлау саясатына сәйкес Қоғам мыналарға кепілдік береді:

- Қоғамдағы күрделі мәселелер туралы хабарлаған тұлғаларға қатысты толық құпиялылық;
- заңсыз әрекет фактілері туралы хабарлаған Жұмыскерге қатысты қудалаудың болмауы.

Аталған саясатқа сәйкес бірқатар жұмыскер Қоғамға материалдық және беделдік залал көлтіру фактісін анықтап, оның алдын алуға мүмкіндік берген ақпараты үшін материалдық сыйақы алды.

ДЕМЕУШІЛІК ЖӘНЕ ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ КӨМЕК КӨРСЕТУ

«Самұрық-Қазына» АҚ Директорлар кеңесінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы шешімімен ЕТҰ-да демеушілік және қайырымдылық көмек көрсетуге мораторий жарияланды. Жаңа модельге сәйкес Қор компаниялары тобының барлық демеушілік және қайырымдылық қызметін бірыңғай оператор - "Samruk Kazyna Trust" әлеуметтік жобаларды дамыту қоры жүзеге асырады.

**Тұрақты даму саласындағы бастама #4.
АДАМИ РЕСУРСТИҢ ТҰРАҚТЫ ДАМУҒА УЛЕСІ АЯСЫНДА ОЛАРДЫ ДАМЫТУ**

**Біздің басты
құндылығымыз – жұмыскерлеріміз**

Біздің жұмыскерлеріміз – бизнес-стратегиямыздың ғана емес, әлеуметтік миссиямыздың да басты элементі. Бизнесіміздең тиімділік жұмыскерлеріміздің кәсіби біліктілігіне, жоғары жауапкершілігіне және компанияға деген адаптациясына негізделген.

Қоғам әрқашан жұмыскерлерінің еңбек жағдайларын жақсартып, білім беру бағдарламаларын жетілдіруге және компания ішінде әлеуметтік дамыға арналған алаңдар қырып, жұмыскерлерді дамытуға тырысып отырады.

Жыл қорытындысы бойынша құпия хабарландыру желісі арқылы 140-тан аса өтініш қаралды. Барлық 100% өтініш белгіленген мерзімінде қаралып, тексерулер мен түзету іс-шаралары жүргізілді. Еңбекке ақытелеу және сыйлықақы беру бөлігінде Қоғамның 50-ден аса жұмыскерінің құқығы қорғалды.

Кадрлық құрам

2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ тізімдік саны

22 784**адамды құрады,**

ал нақты саны 20 867 адамды құрады, соның
ішінде 6 714-і – әйел.
Персоналдың гендерлік бөлінісі бойынша
63,4% - еркектен, 36,6% - әйелден тұрады.

Компаниядағы персоналдың қозғалысы туралы
егжей-тегжейлі деректер осы Есептің 2-қосымшасында
берілген.

Декреттік демалыстағы жұмыскерлерді қоса алғанда,
әкімшілік-басқарушылық персоналдың (ӘБП) тізімдік
саны

1 632**адамды құрады**

ӘБП нақты саны

1 434**адамды құрады**

6-кесте. Персоналдың қозғалысы бойынша деректер

Жас топтары	2019 жылы компанияға жұмысқа қабылданған персонал		2019 жылы компаниянан жұмыстан босатылған персонал	
	еркектер	әйелдер	еркектер	әйелдер
30-ға дейін	1 214	614	1 139	536
31-40	263	188	470	319
41-50	120	75	260	189
51+	39	17	287	226
Барлығы:	1 636	894	2 156	1 270

Бала күтімі бойынша жалақысы сақталмайтын демалыстағы жұмыскерлер саны есепті кезең соңында
1 917 адамды құрады. Бұл ретте әйелдер үлесі – 98%,
еркектер – 2%.

5-кесте. Персоналдың жынысы мен жасы
бойынша бөлгендегі саны

Жас топтары	еркектер	әйелдер
30-ға дейін	4 600	2 483
31-40	3 484	2 006
41-50	3 074	1 946
51+	2 988	1 724
Барлығы:	14 146	8 159

Кадрлардың тұрақтамауы

10,3 % құрады

2019 жылы өз қалауы бойынша

2 341**адам жұмыстан босатылды**

Персоналымыздың тиімділігін арттырамыз

ПЕРСОНАЛДЫ ТАРТУ ЖӘНЕ БЕЙІМДЕУ

2019 жылы бос жұмыс орнына 2989 конкурс жарияланып, түрлі арналар арқылы 60000-нан аса көрініс алынды. Ішкі кандидаттармен 406 бос жұмыс орны жабылды. Жалпы жабылған бос жұмыс орындарының 48% жаппай көсіп жұмысшыларына тиесілі болды, ал 45% - орта буынның мамандары мен басшылары. Функционалдық блоктар бойынша жабылған бос жұмыс орындарының үлесі: 52% - техникалық персонал, 26% - В2C және 10% - В2B.

Өтінім беруден бастап соғығы кандидатқа жұмыс туралы ұсынысты дайындауға дейінгі барлық кезеңді қоса алғанда, 2019 жылы персоналды іздеу және іріктеу үдерісі біріздендіріліп, Персоналды басқару бойынша ортақ қызмет көрсету орталығында орталықтандырылды.

Функцияны орталықтандыру персоналды тарту рәсімін оңтайландыруға және оның айқындылығын арттыруға, сондай-ақ олардың жасына, жынысына, үлті мен діни көзқарасына қарамастан, барлық кандидат үшін төң мүмкіндіктерді қамтамасыз етуге ықпал етті.

2019 жылы «PROtelecom» тағылымдаға бағдарламасы жобасы барлық филиалға таратылып, Қазақстанның 17 қаласын қамтыды. Жоба Қазақстан Республикасының үздік жоғары оқу орындарының түлектері арасынан талантты жастарды тартуды, сыртқы кадрлық резервті құруды, тартымды жұмыс беруші ретінде «Қазақтелеком» АҚ имиджін одан әрі қалыптастыруды, тәлімгерлік институтын дамытуды, Қоғамда кросс - өзара функционалдық іс-қимылды жақсартуды көздейді.

Тағылымдаға Қазақстанның 17 қаласынан 40 жоғары оқу орынның бейінді және бизнес мамандықтарының студенттері тартылды. Әрбір тағылымдаған өтушіге жобаның негізгі қатысушылары болып табылатын жоғары білікті жұмыскерлер қатынан тәлімгерлер бекітілген.

Осылайша, жоба қорытындысы бойынша финалистер анықталып, 22 жас маман жұмысқа қабылданды. Сонымен қатар компанияның барлық құрылымдық бөлімшесінде тәлімгерлер оқытылды.

2019 жылы жаңа жұмыскерлерді бейімдеу шеңберінде ойын түрінде оқыту нысаны әзірленді. Үдерістік геймификациясы жаңа жұмыскерге машиқтануға, білім алуға, компания туралы барынша тиімді ақпарат алуға мүмкіндік береді.

Жаңартылған бейімдеу бағдарламасы жаңа жұмыскерлерге ғана емес, компанияда бұрыннан қызмет атқаратын мамандарға да арналған. Жалпы бағдарлама персоналдың тұрақтама көрсеткішін азайтуға және жаңа жұмыскерді алғашқы жұмыс күнінен бастап компаниямен таныстыруға бағытталған.

КАДРЛЫҚ ӘКІМШІЛЕНДІРУ

Компания қызмет көрсету сапасын және HR үдерістерінің тиімділігін арттыру үшін бар күшін салуда. 2019 жылы мынадай жобалар әзірленді және іске асырылды:

ПБЖ Лотус корпоративтік ақпараттық жүйесін Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің порталымен ықпал-дастыру. Атальған жоба шеңберінде Қоғам жұмыскерлерінің аты-жөні, ЖСН, штаттық лауазымы, бөлімшесі, айлықақысы, орналасқан жері, еңбек шартын жасасу күні, аяқталу күні және т.б. сияқты жеке деректерін беру бойынша шлюз іске асырылады. Еңбек шарттарымен қатар оларға барлық қосымша келісім де беріледі.

HR бизнес-үдерістерін роботтандыру және автоматтандыру. Демалыстар мен іссапарлардың барлық түрі қамтылған 14 HR бизнес-үдерісін автоматтандырылды. Сондай-ақ «жұмыс уақытын есепке алу» және «жеке еңбек шарттарына қосымша келісімдер» үдерістері роботтандырылды. Роботтандыру аясында RPA (Robotic Process Automation) – роботтандырылған автоматты үдеріс технологиясы пайдаланылды. UiPath бағдарламалық жасақтамасын пайдаланатын бұл технология күнделікті жиі қайталанатын операцияларды орындайтын жұмыскердің орнын алмастыратын бағдарламалық робот болып табылады. Бұл ретте бағдарламалық робот 24/7 режимінде жұмыс істей алады.

мобильдік қосымша. Бұл жоба Қоғамның жұмыскерлеріне HR қызметтерін шынайы үақыт режимінде пайдалануға мүмкіндік береді. Жоба аясында SAP HCM, ПБЖ Лотус, ПыЖ АЖ, Мираполис ақпараттық есепке алу жүйелері мен 4telecom.kz порталының негізгі функционалдығы іске асырылды.

СЫЙАҚЫЛАУ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ

Өнімділікті басқару жүйесі жұмыскерлердің алдына тиісті кезеңге арналған қызметтің басты көрсеткіштері (ҚБК) түріндеңдегі нақты, өлшенетін мақсаттар мен міндеттер қоюды көздейді. Жұмыскерлер ҚБК орындалуына қарай сыйақыланады. Сондай-ақ жеке даму жоспары (ЖДЖ) жүйесі енгізілді, соның нәтижесінде әрбір жұмыскер өз білімі мен машинардың дамытуға жіті көңіл бөліп, жеке тиімділігі мен нәтижелілігін арттыра алады.

Еңбекке ақы төлеу және сыйлықақы беру жүйесі лауазымдарды және жұмыскерлердің жұмыс тиімділігін бағалауға негізделген.

- компания лауазымдарды бағалау үшін «Hay Group» компаниясының әдістемесі бойынша грейдтеу жүйесін пайдаланады. Лауазымдарды бағалаудың бірыңғай тәсілі компаниялар тобындағы лауазымдарды обьективті салыстыруға, еліміздегі, өнірдегі және жалпы ғаламдағы мамандардың жалақасын салыстыруға мүмкіндік берді.
- жұмыс тиімділігін бағалау үдерісі сыйақылау, ынталандыру, бонус беру, оқыту және кәсіби дамыту, сондай-ақ жұмыскерлерді ұстап қалу үшін негіз болып табылады. Жұмыскерлердің жұмыс тиімділігін бағалау Қоғамның стратегиялық мақсаттарын орындау үшін жұмыскерлердің жұмыс нәтижелеріне, машинардына, білімі мен құзыреттілігіне қойылатын талаптарлы анықтауға көмектеседі және мынадай негізгі қағидаттарға сүйенеді:
 - сенімге құрылған әділ және обьективті кері байланыс үсіну;
 - оқыту мен дамытуға қажеттіліктерді анықтауға көмектесу;
 - қызметтің жеке көрсеткіштерін жақсартуға ат салысу.
- «Қазақтелеком» АҚ қабылдаған уәждеу жүйесі қызметті бағалау мен сыйақылау бойынша енгізілген жүйені қоса алғанда, жұмыскерлерді олардың нақты жұмыс нәтижелеріне қарай сыйақылауды қамтамасыз етеді. Жұмыскерлерді тарту, ұстап қалу және ынталандыру үшін қажетті, экономикалық түрғыдан тиімді сыйақылау жүйесін құру маңызды болып табылады. Еңбекке ақы төлеу және сыйлық ақы берумен қатар, жеңілдіктер мен ақшалай емес сыйақыны қамтитын тұтас сыйақылауға көңіл бөлінеді.

ТАЛАНТТАРДЫ БАСҚАРУ

Қоғамда Персоналды басқару стратегиясына сәйкес негізгі лауазымдарды алмастырудың ішкі көзі ретінде кадрлық пулды қалыптастыру және даярлау мақсатын көздейтін «Таланттарды басқару» жобасы іске асырылуда. Атальған жоба талантты жұмыскерлердің жоғары кәсіптік деңгейін анықтау және

оларды ұстап қалу құралы болып табылады. Бұл жоба аясында «Көшбасшылық мектебі» жұмыс істейді, бұл бағдарламада резервтегі мамандар басқару және көшбасшылық дағдыларды дамыту бойынша кезең-кезеңмен оқытылады. Есепті кезең ішінде 83 негізгі бос жұмыс орнының ішіндегі басты бос лауазымдарға 42 резервист тағайындалды, бұл 50,6% құрайды.

ЖҰМЫСКЕРЛЕРІМІЗДІ ДАМЫТАМАСЫ

ЖҰМЫСКЕРЛЕРДІ ОҚЫТУ ЖӘНЕ ДАМЫТУ

2019 жылы бір жұмыскерге шаққанда оқытудың орташа сағат саны 47,37 сағатты құрады. 2019 жылы оқытылған және біліктілігін көтерген жұмыскерлер саны – 13118.

Ереккеттер

658 497 сағат

Әйелдер

324 335 сағат

457 колледж студенті үшін өндірісте техникалық оқу үйімдестірілді, соның ішінде 42 – дуалды оқыту жүйесі бойынша. 214 ЖОО студентіне тәжірибе алу базасы үсінілді.

2019 жылы 28 қашықтан оқытудың жаңа курсы әзірленді.

2018 жылдан бері «Өрлеу» бағдарламасы шеңберінде функционалдық академиялар іске қосылған, жұмыс істейде. Бұл академиялар мамандарды қызмет бағыттары бойынша мақсатты және нұктелі оқытуға бағытталған.

«Сату академиясы-2019» оқыту бағдарламасының 1-кезеңі іске қосылған. Бағдарлама қызметті бағалау нәтижелері жоғары мамандар мен басшылардың құзыреттілігін арттыру мақсатында B2C және B2B сегменттеріне арналған. Сондай-ақ Сату академиясы шеңберінде B2B басшылары үшін интегралдық сессия

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

өткізіліп, жаңа клиенттерді белсенді тарту, бұрынғы клиенттерді қайтару және қазіргі клиенттерді үстап қалу стратегиясын әзірлеу тақырыптары қарастырылды. Абоненттермен жұмыс мәселелері бойынша soft collection үшін оқыту, сондай-ақ B2C бағытының желілік басшылары үшін «Негізгі басқарушылық машиқтар» тренингі үйімдастырылды.

Техникалық академияда «Абоненттік оптикалық желіжолды құрастыру және GPON желісінде қызметтерді инсталляциялау», «ВЖЖ-да жұмыстар жүргізу кезінде еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі техникасы», «Дизель-генераторлық құрылыштарда жоспарлы-алдың алу жұмыстарын жүргізу» бағдарламалары бойынша виртуалды шынайылық пішімінде оқыту түрі енгізілуде. Әзірленген оқыту бағдарламасына сәйкес T1, T2 және T3 желілерін бірыңғай басқару орталығының телекоммуникация желілерін басқаруды орталықтаныру бойынша жұмыскерлерді сертификаттау жүргізілуде.

WOWIHR-2019 HR және ішкі коммуникациялар саласындағы ірі бизнес премиясында біздің компаниямыз «Виртуалды шынайылық пішімінде практикалық оқыту» DIGITAL SOLUTIONS (бизнесті дамытуға ықпал ететін IT-жобалар мен құралдар) номинациясында екінші орын алды.

Қаржы академиясы қаржы бағытындағы жұмыскерлердің құрылымдық оқытуға бағытталған. Дайындық жоспарына сәйкес қаржы-экономикалық бағыттағы жұмыскерлер лауазымдарының бейін сипатталып, оқыту тақырыптары анықталды. Академияны 2020 жылы іске қосу жоспарланып отыр.

Компания барлық жұмыскеріне қазақстандық үздік тренерлерден білім алу мүмкіндігін беру, адамдарды онлайн оқуға тарту, өзін өзі дамытуға талпындыру үшін бар күшін салуда. EducationPro жобасы компанияның кез келген жұмыскеріне танымал бизнес тренерлердің мастер кластарын вебинар пішімінде тыңдауға мүмкіндік береді. Бұғынгі таңда 7 вебинар өткізілді, әр вебинардағы тыңдаушылардың орташа саны 350 адамды құрайды. Вебинарлардың жазбасы ортақ медиатекаға орналастырылады және барлық жұмыскер өзіне ынғайлы уақытта оларға қол жеткізе алады.

Компанияда «Инфокоммуникациялық технологиялар академиясы» дирекциясының базасында негізгі компоненттері корпоратившілік оқыту және корпоративтік қашықтан оқыту жүйесі болып табылатын оқыту жүйесі жұмыс істеп келеді. Кез келген жұмыскер қашықтан оқу курсына тіркеліп, электронды жүйедегі курсарды оқи алады және курсты бітірген соң оқығандығы туралы сертификат беріледі.

Біздің компаниямыз үздік мамандарды тартады және олардың әлеуетін дамытып отырады. Соның дәлелі ретінде «Қазақтелеком» АҚ Ресей Федерациясының Екатеринбург қ. WorldSkills Hi-Tech 2019 аясындағы екінші еуразиялық ашық чемпионатта «Магистральдың байланысы желіжолдары. ТОБЖ салу және пайдалану» құзыреті бойынша үшінші орынға ие болды. Біздің мамандарымыз «Қазақтелеком» АҚ жұмыскерлерінің жоғары біліктілік деңгейін екінші жыл қатарынан растап отыр. Мұндай конкурстар халықаралық деңгейдегі үздік мамандармен тәжірибе алмасуға мүмкіндік береді, ал бұл өз кезегінде жұмыскерлердің кәсіби өсуге ынталандырады.

Корпоративтік мәдениетті жақсартамыз

БІЗДІҢ ҚҰНДЫЛЫҚТАР. CREDO ЖОБАСЫ

«Қазақтелеком» АҚ корпоративтік мәдениеті Компанияның ұзақ мерзімді стратегиясын іске асыруға ықпал ететін тиімді жұмыс ортасын құруға бағытталған.

Персоналдың мінез-құлқындағы өзгерістер – корпоративтік мәдениетті трансформациялаудағы түпкілікті мак-сат, ол идеологиялық құрамдасы мен бизнес-үдерістерін өзгерту жолымен қамтамасыз етіледі.

Компанияда CREDO корпоративтік құндылықтар модельі іске асырылған.

CREDO модельі мынадай бес құндылықты біріктіреді:

C – клиентке бейінділік, клиенттің күткенінен де асып түсуге тырысу,

R (responsibility) – нәтиже үшін жауапкершілік, шешім қабылдауда дербес бола білу,

E (enterpreneurship) – кәсіпкерлік рух, жаңа идеяларды ұсыну және бизнесі дамыту үшін жаңа мүмкіндіктерді іздестіру қабілеті,

D (digital culture) – цифрлық мәдениет, жұмыстағы және тұрмыстағы цифрлық технологиялар,

O (outstanding decisions) – көрнекі шешімдерді ұсыну және өмірде жүзеге асыра білу.

«Корпоративтік мәдениет» үдерісінің негізгі міндеттері:

1. Қоғам жұмыскерінің мінез-құлқын тәртіптемелейтін корпоративтік құндылықтарды, әлеуметтік этикалық нормаларды айқындау және насиҳаттау, корпоративтік коммуникация қағидаларын және корпоративтік стильді сақтау;
2. «mytelecom.kz» әлеуметтік желісін дамыту;
3. Қоғамда командалық жұмысты, ниеттестікті, қолайлы әрі шығармашалық ахуалды ынталандыратын корпоративтік іс-шараларды өткізу;
4. жұмыскерлердің пікірін анықтауға арналған зерттеулер жүргізу (әлеуметтік саул намалар).

2018 жылдың сәуір айынан бастап «Қазақтелеком» АҚ компаниясының жұмыскерлері CREDO жаңа корпоративтік мәдениет моделіне көшті.

«CREDO: табыс мәдениетіне жол» жобасы бизнес-үдерістер бойынша бірегей шешімдерді анықтауға, өндірістік шығындарды қысқартуға, клиенттік сервисті, жұмыскерлердің еңбек жағдайын жақсартуға және т.б. бағытталған.

2018-2019 жылдардың қорытындылары бойынша 5000 жұмыскер тартылды және 400 жоба әзірленді. Аталған жобаларды іске асыру компанияға 3 млрд теңgedен аса мөлшерде жиынтық кіріс әкелу әлеуетіне ие.

Енгізілген және іске асырылып жатқан басты жобалар туралы ақпарат компанияның 4telecom.kz ішкі порталағы орналастырылған.

«CREDO - табыс мәдениетіне жол» жобасын іске асыру Қоғамның барлық филиалдарына жоспарлы түрде таралып болады.

«CREDO - табыс мәдениетіне жол» жобасы Мәскеуде өткен халықаралық «Intercosm» конференциясында онлайн-дауыс беру қорытындысы бойынша үздік деп танылды.

Жастар саясаты

2018 жылдың соңында Жастелеком жастар үйінін трансформация жасалып, атасуы Ztelecom болып өзгерілді. Үйімдік құрылымына да өзгерістер енгізілді. Бұрынғы иерархиялық құрылымда компанияның түрлі бизнес-үдерістеріне қатысуға белсенді жастардың

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
Қосымшалар
Шоғырланырылған қаржылық есептілік

Тұрақты даму

мүмкіндігі болған жоқ. Ztelecom-да горизонталь-жазық ұйымдық құрылым жасалған. Трансформация барысында жастар ұйымының құрамы да езгерді – сандық құрамнан сапалық құрамға көшу таңдалды. Жастар ұйымының құрамын жаңарту үшін 2019 жылдың наурыз айында 6 ірі өнірде жас белсенді жұмыскерлердің қатысуымен ассесмент ұйымдастырылды. Нәтижесінде 35 көшбасшы іріктеліп, олар тренерлік бойынша оқудан өтті, көшбасшылық бағдарламасы бойынша 200 сағатқа жуық білім алып, Қоғамның 600-ден аса жұмыскерін оқытты.

Z-telecom жас көшбасшылары алдында жаңашыл идеялардың генераторы болу және жұмыскерлердің өмірін жаңарту мен бизнес-үдерістерді оңтайландыруға арналған түрлі жобалардың бастамашысы болу міндетті түр. Бұгінде компанияда жобаларды іске асыруға тартылған беленді жастар саны -250.

Өткен жылдың желтоқсан айында Алматы қ, Z-telecom жастар ұйымының форумы өтті, онда компанияның жас көшбасшылары мынадай номинациялар бойынша филиалдарда іске асырылған үздік жобалармен таныстырыды: «үздік инновациялық жоба», «үздік бизнес-жоба», «үздік жоба #PRO Адамдар».

Қараша айында Z-telecom мүшелері порт-фельдік компаниялардың жас жұмыскерлерін қолдау үшін Қорда құрылған «Jas Samuryq» ауқымды жобасының қолдауымен «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ ұйымдастырған слет жұмыссына қатысты. Іс-шаралар Қазақстанның барлық өнірінен 300-ден аса жас маман қатысты.

Спорттық іс-шаралар

Қоғамда жұмыскерлердің командылық рухы мен ынтымақтастырының нығайтатын спорттық іс-шаралар белсенді түрде ұйымдастырылады. Шаңғы жарысы, шахмат, үстел теннисі, армрестлинг, арқан тарту, мини-футбол, волейбол, мылтық ату және күш жаттығуларынан тұрақты түрде спартакиадалар өткізіліп тұрады. «Қазақтелеком» АҚ жұмыскерлері компанияның ішкі іс-шараларымен қатар, қалалық және республикалық деңгейдегі жарыстарға да қатысады.

- 2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ жұмыскерлері «Самұрық-Қазына» АҚ ұйымдастырған VI спартакиадаға қатысты. Компания атынан мынадай спорт түрлері бойынша командалар қатысты: стритбол, мини-футбол, волейбол, киберспорт, тоғыз-құмалақ.
- Өткен жылдың желтоқсан айында компания жұмыскерлері арасында - Counter Strike: Global Offensive және Dota2 - еki киберспорт түрінен «Қазақтелеком» АҚ I киберспорт турнири өтті. Иріктеу кезеңіне еліміздің барлық өнірінен CS: GO бойынша 22 команда және Dota2 бойынша 18 команда қатысты. Киберспортың жарыстар нәтижесінде мыңты командалар анықталды: Counter-Strike: Global Offensive финалдық ойнанда Сервистік фабрика мен Батыс ӨТД командалары кездесіп, 2:0 есебімен Сервистік фабрика жеңіске жетті. Dota2 бойынша ТЖБО құрама командасы АЖД командасын 2:0 есебімен үтты.

Алдағы уақытта компания жұмыскерлері арасында электрондық спорт түрін насиҳаттау мақсатында корпоративтік турнирлер еткізуі жоспарлап отыр.

- Орталық өнірлік телекоммуникация дирекциясының жұмыскерлері триатлоннан көшпілікке танылал Ironman 70.3. жарыстарына қатысты.

Ішкі коммуникациялар

Біз корпоративтік мәдениетті компанияның табысты дамуының маңызды факторы және персонал жұмысының тиімділігін арттырудың нәтижелі құралы деп санаймыз. Корпоративтік мәдениетті қалыптастыруға тиімді жасалған корпоратившілік коммуникациялар жүйесі ықпал етеді:

- 4telecom.kz корпоратившілк порталы;
- «Байланыс» журналы;
- CREDO жобасы;
- корпоративтік іс-шаралар.

Ішкі коммуникациялар бөлігінде 2019 жылы мынадай жұмыстар жүргізілді:

- коммуникациялар тұжырымдамасы әзірленді;
- коммуникациялар арналары жаңартылды: ішкі портал редизайны мен қайта құрылымдау жүзеге асырылды, қосымша функционал – бас директорлардың блогы мен қосымша айдарлар енгізілді. Компания басшыларының онлайн коммуникациялық көздесулерін өткізу тәжірибелі енгізілді. Осылайша, Қоғам Басқармасының барлық мүшелерімен онлайн-конференциялар, компанияның филиалдары мен құрылымдық бөлімшелері басшыларымен 100-ден аса іс-шара өткізілді;
- ішкі порталға кірудің орташа көрсеткіші күніне 5 мыңдан 8 мыңға дейін артты;
- жаңалықтар функционалымен мобильдік қосымша әзірленді;
- барлық филиалдарда корпоративтік жаңалықтарды есепке алу жазбалары жасалды.

Тұрақты даму саласындағы бастама #5. ӘЛЕУМЕТТІК-ЖАУАПТЫ ӘРІПТЕСТІК

Әлеуметтік саясат

«Қазақтелеком» АҚ жұмыскерлердің әлеуметтік қорғалуы, жұмыскердің ертеңгі күнге деген сенімділігін қолдау мәселелеріне жауапты қарайды.

«Қазақтелеком» АҚ әлеуметтік жауапкершілігі бизнеснің корпоративтік жауапкершілігінің маңызды құрамасы және Қоғамның тұрақты даму саласындағы қызыметтің басты көрсеткіштерінің бірі болып табылды.

«Қазақтелеком» АҚ тұрақты даму саласындағы әлеуметтік қызыметтің өзінің қатысу орындағында әлеуметтік және білім беру бағдарламалары, қызыметтің айқындығы, экологиялық мәселелерге көрінің тәсілдегі арқылы тұрғындар өмірінің сапасын арттыруға ерекше назар аударады.

Қоғамның әлеуметтік қызыметін дамытуға жүйелі амал-тәсіл мақсатында компанияда 2018-2021 жылдарға арналған «Қазақтелеком» АҚ әлеуметтік жобаларын іске асыру бойынша корпоративтік бағдарлама әзірленіп, бекітілді, атап атқанда: волонтерлік қозғалысты дамыту, әлеуметтік аз қамтылған жұмыскерлерді қолдау, балалар үйлерімен, қайырымдылық қорларымен ынтымақтастық және т.б.

Қоғамның жұмыскерлері мен зейнеткерлерінің әлеуметтік қорғалуы компанияның әлеуметтік саясатының міндетті құрамадас бөлігі болып табылады

Ұйым қызыметіндегі елеулі өзгерістерге қатысты хабарлама берудің ең аз кезеңі КР Еңбек кодексі бойынша 4 апта (30 күнтізбелік күн), Ұжымдық шарт бойынша 45 күнтізбелік күнді құрайды.

Бұгінде компания 9 мыңдан аса зейнеткерге әлеуметтік қолдау көрсетеді. Жыл сайын оларға атапу қайырымдылық қемек көрсету, кәсіби мерекеге және Қарттар күніне орай кездесулер өткізу көзделген.

Байланышылар күніне орай компанияның барлық филиалында байланыс ардагерлеріне құрмет көрсетілді. Қарт кісілерге және еңбек ардагерлеріне ерекше құрмет көрсету – компанияның мейірімділік пен қамқорлық көрсету дәстүрлерінің бірі. Іс-шараларын басты мақсаты – білім мен кәсіби дағдының негізін қалайтын келешек пен өткен шақ арасының үзілмеуі, үрпақтар сабақтастыры.

Әлеуметтік даму жобалары

Қатысу өнірлерінің және тұтас мемлекеттің дамуындағы жоғары көрсеткіштер үзақ мерзімдегі болашақта тұрақты даму саласындағы Қоғамның қойған мақсаттарына қол жеткізуіне ықпал ететін басты факторлардың бірі екенін түсіне отырып, Компания қатысу өнірлерінде және тұтас мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық дамуына көніл бөледі. Қатысу өнірлерінде компания өз іскери белсенділігімен қатар, мемлекеттік билік пен басқару органдарымен, коммерциялық емес және қоғамдық мекемелермен, корпоративтік

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

клиенттермен, тұтынушылармен және жалпы қоғаммен өзара іс-қимылда үздік жұмыс беруші және үздік әріптең мәртебесіне қол жеткізуге ұмтылады.

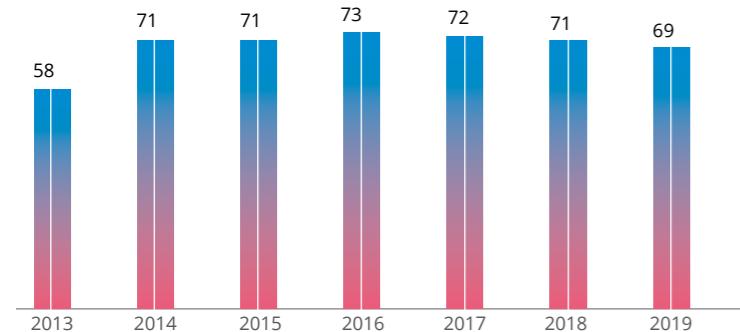
Бұл бағытта Қоғамның қызметі мыналарды қамтиды:

1. қатысу өнірлерінің өндірістік және экономикалық дамуына, оның ішінде жаңа телекоммуникациялық инфрақұрылым жасау, жұмыс орындарын құру бойынша жобаларды іске асыру арқылы қатысу;
2. әлеуметтік және қайырымдылық бағдарламалар арқылы өнірлерді әлеуметтік дамытуға қатысу;
3. жама мамандарды дайындауды үйімдастыру, профильдік орта арнайы және жоғары оқу орындарымен әріптестік қарым-қатынас орында, үйімда студенттер үшін тәжірибе мен тағылымдаудан өтініштеп үйімдастыру арқылы білім беру жүйесін дамытуға қолдау көрсету;
4. балалар мен жасөспірімдер спорты мен дene шынықтыруды дамытуды қоса алғанда, спорттық-сауықтыру қозғалысын қолдау;
5. мемлекет тұрғындарын тарифтер мен жылдамдық бойынша бәсекеге қабілетті жоғары сапалы байланыс қызметтерімен кеңінен қамту;
6. Қоғамның стратегиялық даму жоспарларына және Қазақстан Республикасы өнірлерімен өзара тиімді ынтымақтастық негізінде ықпалдастырылған операторды кезең-кезеңмен құра отырып, мобильдік желіні дамыту.

Әлеуметтік тұрақтылық

2019 жылды компанияда әлеуметтік тұрақтылық деңгейі 69% құрады, бұл рейтинг шкаласына сәйкес оны тұрақты дамып келе жатқан компаниялар санатына жатқызуға мүмкіндік береді.

26-сурет. Әлеуметтік тұрақтылық индексі, %

Қор компанияларының тобында жыл сайын өндірістік ұжымдарда әлеуметтік жағдайға мониторинг жүргізіліп отырады. Осы мақсаттарда «Әлеуметтік тұрақтылық индексі» (бұдан әрі - ӘТИ) зерттеуі жүзеге асырылады.

Компания жұмыскерлердің әлеуметтік ахуалына ерекше көңіл бөледі. Өндірістік персоналдың әлеуметтік көңіл-күйі мен ахуалы туындаған проблемаларды шешуде сындарлы көзқарас пен оң ахуалдың болуын көрсетеді. ӘТИ көрсеткіштерінде 5 пайызға дейін ауытқуға жол берілтінін атап ету қажет. Бұл ауытқуға еңбек ұжымдарының көңіл-күйіне тікелей әсер ететін шкі де сыртқы да факторлар болуы мүмкін.

Әлеуметтік өзара іс-қимыл және коммуникациялар орталығының үсінған нәтижелеріне сәйкес 2019 жылы көрсеткіштердің рұқсат етілген аралықта аз ғана төмендеуі тіркелді. ӘТИ 2018 жылмен салыстырғанда 2 позицияға төмендеді:

- «Іске тартылу» критерийі бойынша еңбек жағдайларына қанағаттану және компанияға ниеттестіктің елеулі төмендеуі байқалады. Сонымен қатар коммуникациялар мен өзара қарым-қатынасты бағалу бойынша ұстаным жақсарған;
- еңбек жағдайлары бойынша филиалдарда еңбек жағдайларын жақсарту қажеттілігі бар;
- «Персоналдың ниеттестігі» критерийі бойынша басшылықтың алдын ала біржақты пікірінің болмауы, еңбекке ақы төлеу мен басшылықлаузымдартға тағайындаулардағы әділдік мәселелеріне назар ерекше;
- еңбек қауіпсіздігі мен жұмыскерлердің барлық нұсқамаларды сақтау қажеттілігін түсіну деңгейі ете жоғары деңгейде. Сонымен қатар әрбір үшінші жұмыскер өз әріптестері тарапынан ЕҚ ережелерін бұзы фактілерін жасыруы да орын алады;
- бірінші басшылардан ақпарат алушын таралуы өткен жылмен салыстырғанда төмендеді. Менеджментке өндірістік мәселелермен қатар, әлеуметтік-тұрмыстық

мәселелер бойынша да еңбек ұжымының бірінші басшылармен кездесулерінің саны мен сапасын арттыру қажет;

- компанияда 2018 жылмен салыстырғанда әлеуметтік тыныштық байқалады. Еңбек ұжымының басым бөлігінде рұқсат етілген наразылық акцияларына қатысуни иеті байқалмайды және өздерін көтеріліске қатысуға итермелей алатын ешбір себеп жоқ деп санайды.

ӘТИ қорытындылары бойынша компания түзетуші әрекеттерді орындағы. Іске асырылған іс-шаралар талдамасы еңбек жағдайларын жақсарту бойынша айтартылған амалдар жүзеге асырылғанан көрсетіп отыр.

Ақпараттық саясат

Біздің ақпараттық ашықтығымыз – бизнеске сенімді арттырудың қажетті шарты, ал жария есептілік оның маңызды құрамдасы болып табылады.

Компанияда ақпаратпен жұмыс тәртібін анықтайтын Ақпараттық саясат, Ақпаратты ашу жөніндегі тәртіптеме енгізіліп, қолданылады. Осы құжаттарға сәйкес компания мүдделі тұлғаларға өз қызметі туралы елеулі ақпаратты үсінады және міндетті ақпаратты ашумен шектелмеудің (қолданылатын заңнама талаптарына сәйкес) және тұрақты негізде қоғамды стратегиясы мен миссиясы, саясаттары мен қағидалары, елеулі оқиғалары мен өз қызметінің басты көрсеткіштері, өткізілетін сатып алушыларды туралы хабардар ету туралы қабылдаған міндеттемелерін растижді. Ақпараттық саясатты іске асыруда компания мынадай қағидаттарды ұстанады:

- Анықтық қағидаты;
- Шұғылдық қағидаты;
- Жүйелілік қағидаты;
- Проактивтілік және достық қарым-қатынас қағидаты;
- Прагматизм және мақсатты аудиторияның мүддесін қорғау қағидаты;
- Цифрландыру және мультимедиялық қағидаты;
- Құпиялыштық қағидаты.

Компанияның ресми www.telecom.kz сайтындағы жарияланымдар, брифингілер, баспасөз конференциялары, мүдделі тараптармен кездесулер қоғамды ақпараттандыру мен инвестициялық қоғамдастықтың негізгі арналары болып табылады. Қоғам БАҚ-пен ынтымақтастық қарым-қатынас орнатып, түрлі іс-шаралар үйімдастырады. Бұл іс-шаралар барысында компанияның өкілдерімен кездесу үйімдастыруды, баспасөз конференциялары мен брифингілер өткізуді, сондай-ақ баспасөз хабарламаларын жариялауды қажет ететін қандай да бір оқиғаларға қатысты компанияның көзқарасы үсінілады.

Компанияның веб-сайты қызметтердің өтімділігін арттыруда және компанияның нарықтағы орнықтылығында басты құрал болып табылады және барынша ашықтық пен ақпараттың қолжетімділігін қамтамасыз етеді. 2019 жылы сайтқа кірудің ай сайынғы көрсеткіші 259 000-нан 396 000 дейін артты. Орташа есеппен алғанда сайтта әрбір кіруші 3 минут 11 секунд болады.

Барлық әлеуметтік медиа алаңдарында компания жазылушыларының саны 300 000-нан асады. 2019 жылы алдыңғы жылмен салыстырғанда компанияның ресми аккаунтарында 33% артық контент жарияланыды. Пайдаланушылардың өтініштеріне жауап беру уақытының орташа көрсеткіші 7 минут.

Компания жыл сайын баспа, телевизиялық және интернет басылымдары арасында бұқаралық ақпарат құралдарына арналған «Қазақтелеком» туралы үздік аналитикалық материал атты байқау өткізеді.

Қоғам жұмыскерлері үшін корпоратившілік «Байланыс» журналы шығарылады. Сонымен қатар 4telecom.kz. корпоратившілік сайт жұмыс жасайды.

Тұрақты даму саласындағы бастама 6#.
ЖАРАҚАТТАНУДЫ АЗАЙТУ ЖӘНЕ ЕҢБЕК
ҚАУІПСІЗДІГІ ДЕНГЕЙІН АРТТЫРУ

Компания адам өмірі мен денсаулығын жоғары құндылық ретінде қарайды, жұмыскерлері үшін қауіпсіз және салауатты еңбек жағдайын жасауға, сондай-ақ жұмыскерлерін еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі мәселелері бойынша хабардар етуге, оқытуға, қадағалауға, кеңес беруге тікелей жауапты. Компания жұмыскерлердің, мердігер ұйымдардың және халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігіне теріс салдардың дер кезінде бетін қайтару немесе жұмсарту маңыздылығын сезінеді.

Қоғамда тұрақты әдістемелік басшылықты, Қоғамда еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі жағдайын талдау және бақылауды қамтамасыз ететін еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігін басқару жүйесі жұмыс істейді. Жүйе «2001 ILO-OSH 2001 ЕҚБЖ МОТ еңбекті қорғауды басқару жүйесі басшылығына» және OHSAS 18001 халықаралық стандартына сәйкес еңбек қауіпсіздігін ұйымдастыруға бірыңғай талаптарды белгілейді.

Компанияда тұрақты негізде Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінің, сондай-ақ өзге нормативтік құқықтық актілер талаптарына сәйкес іс-шаралар тұрақты негізде жүргізіліп отырады, соның ішінде::

- еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғауға жауапты басшылар мен мамандарды оқыту;
- жұмыс орындарын аттестаттау;
- жұмыскерлердің медициналық тексеруден өтуі;
- жұмыскерлерді арнайы киіммен, арнайы аяқ киіммен және жеке қорғану құралдарымен қамтамасыз ету.

Компанияда 5 жылда 1 рет жұмыс орындарына аттестаттау жүргізіліп тұрады. Айталық, 2015 және 2019 жылдар аралығындағы кезеңде 6498 жұмыс орны аттестаттаудан өтті.

Есепті жылы заңнама талаптарының өзгеруін және Қоғам құрылымындағы өзгерістерді ескере отырып, еңбек қауіпсіздігі саласындағы 2 корпоративтік стандарт өзекті етілді.

Қоғам филиалдарында Өндірістік кеңестер құрылған және жұмыс істеуде және еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау мәселелері қараптырылады.

Жыл сайын жаппай мамандықтағы жұмыскерлер үшін жыл сайын еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі жөнінде оқыту және білімдерін кезең-кезеңмен тексеріп отыру жүргізіледі. **Айталық, 2019 жылы Қоғамның 15 570 жұмыскері үшін оқу жүргізілді.**

Жұмыскердің мамандығына қарай Қоғамда жиілігі жылына бір мәрте және үш жылда бір мәрте белгілі бір жұмыстарға рұқсат алуға сертификаттар бере отырып, өндірістік қауіпсіздік бойынша оқыту және білімді тексеру жүргізіледі. 2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі қызметі мәліметтері бойынша кәсіби аурулар компанияда болған жоқ. Қоғамда тақырыптық спорт іс-шаралары арқылы салауатты өмір салты идеясы насиҳатталады. Бұдан өзге, барлық жұмыскерлер олардың денсаулығына әлеуettі қауіпті анықтау үшін жыл сайынғы міндетті медициналық тексерумен бірге медициналық сақтандыру жүйесіне қосылған.

Технологиялық тәуекелдердің алдын алу үшін айтарлықтай қауіптер мен жол беруге болмайтын тәуекелдер жасалады.

Қауіпсіздікті арттыру бойынша жүргізілген жүйелі жұмыстарға қарамастан, 2019 жылы компанияда өндірістік жаракат алудың 2 оқиғасы тіркелді.

2019 жылға өндірістік жаракат коэффициенті 1000 жұмыскерге 0,03% болды, оның ішінде:

- Оңтүстік ӨТД - 0,03;
- Орталық ӨТД - 0,03;

Жазатайым жағдайлар туралы ақпарат

Филиал	Жазатайым жағдай себебі	Жарақаттың ауырлығы	Қабылданған шаралар
Оңтүстік ӨТД ЖЖ ТКО Қызылорда ЖЖТТ, Арап ЖТЦ	Қолданыстағы еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғау нұсқаулығын бұза отырып, мұз қатқан ӘБЖ тіреуінде жұмыс жүргізілген. 2 метр білктікте монтер қадауылдары мұз қатқан тіреуде үстап тұра алмай, тіреу бойымен төмен қарай сырғандау орын алған. Темірбетон приставаға соғылу нәтижесінде сол аяқ жараланған.	Ауыр дәреже	Оңтүстік ӨТД 2019.06.06 № 55/Д бұйрығы Сөсіг: <ul style="list-style-type: none">• Арап ЖТЦ бастығына;• Арап ЖТЦ ЖБҚ АҚ жетекші инженері;• Арап ЖТЦ ЖБҚ АҚ инженері. Керсетілсін: <ul style="list-style-type: none">• Қызылорда ЖЖТТ директорының пайдалану жөніндегі орынбасарына;• Оңтүстік ӨТД ЕҚЕҚ қызметі ЕҚЕҚ жетекші инженеріне (Қызылорда қ.)
Орталық ӨТД ЖЖ ТПО ТОБЖ Қарағанды ЖЖТТ	Қозғалыс қауіпсіздігі және ЖЕҚ қолданыстағы нұсқаулықтарын бұза отырып, жұмыскер автокөлікті тоқтату қажеттілігі туралы жүргізушін арнайы сигнал түймешігін басы ескертпей, ГАЗ-66 қозғалысы барысында өз бетінше жолаушы орындығынан тұрып, фургон салонында жүрген. Қозғалыс барысында теге-тендігін жоғалтып, фургонның артқы есігіне үрүлған, осылайша фургоннан асфальтқа құлап түсіп қалған. Жұмыскер құлған кезде автокөлік көшө қылышынан бас жолмен келе жатқан автокөлікті өткізіп барып, қозғалысын бастаған	Ауыр дәреже	HR ОҚО 2019.23.10 №_108/Д бұйрығы Ескертпе: <ul style="list-style-type: none">• кәбіл өзекі басшысына;• кәбілдік үчаске инженеріне. ТКО ОҚО тәртіп шараларын қабылдауға 2019.25.10 үйірарым

Әрт қауіпсіздігі

Әрт қауіпсіздігі шараларын іске асыру үшін 2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ ғимараттарының, үй-жайлары мен құрылыштарының әрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету тұжырымда-масы әзірленіп қабылданды. Тұжырымдамада жұмыс істеуші персонал мен компания

Бұғынгі компания	Корпоративтік басқару
Стратегия	Қосымша ақпарат
Бизнес және қаржылық шолу	Қосымшалар
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау	Шоғырланырылыған қаржылық есептілік
Тұрақты даму	

25 ЛЕТ

«Казактелең» АҚ жылдық есебі

Тұрақты даму саласындағы бастама #7. ҚОРШАҒАН ОРТАҒА КОМПАНИЯНЫҢ ҮІҚПАЛЫН ТӨМЕНДЕТУ

Телекоммуникация саласының басқа салалармен салыстырғанда қоршаған ортаға үіқпалы көп емес. Алайда өсіп отырған ғаламдық және жергілікті экологиялық проблемалардың маңыздылығына орай компания өз алдына қызметтінен қоршаған ортаға келетін тікелей немесе жанама әсерлердің азайту жолымен залалды қалпына келтіру шараларын іске асыруды қойып отыр. Компанияда экологиялық аспекттің басқару үшін экологиялық менеджмент жүйесі (ЭМЖ) құрылған, ол корпоративтік басқару жүйесінің құрамадас бөлігі және қаржылық емес тәуекелдердің басқару жүйесінің маңызды бөлігі болып табылады. Қоғам ISO 14001 халықаралық стандартқа сыйектік сертификатынан өткен және ЭМЖ үнемі жетілдіру жұмыстарын жүргізіп отырады.

Компанияның қоршаған ортаны ластағаны үшін төлем сомасы мынаны құрады:

- 2018 жылы ~ 20 млн теңге;
- 2019 жылы ~ 15 млн теңге.

ҚОЫБ әзірлеуге, экологиялық сараптамаға және қоршаған ортаны қорғау өзге іс-шаларына шығындар мынаны құрады:

- 2018 жылы – 71 млн. теңgedен астам;
- 2019 жылы – 107 млн теңgedен астам.

Компания Қоғам Стратегиясына және Экологиялық кодексіне сәйкес мынадай табиғат қорғау саласындағы басым даму бағыттарын айқындан отыр:

1. Атмосфераға ластаушы заттар шығаруды азайту;
2. Ақпарат берудің экологиялық жағынан қауіпсіз технологияларын пайдалану;

3. Қызметті іске асыру барысында экологиялық тәуекелдер мен мүмкін экологиялық салдар есебін жүргізу;
4. Энергия тұтыну құрылымында қалпына келетін энергия көздерін пайдалану және Қоғам обьектілерінде энергия сақтауышы және ресурс сақтаушы технологиялар енгізу есебінен телекоммуникация қызметтерін көрсету барысында энергия тұтыну үлесін төмендешу;
5. Қоршаған табиғи ортаға ең аз жүктеме түсіретін таза, шығынсыз және энергия үнемдеуші өндірістік «жасыл» технологияларды енгізу;
6. Тұрмыстық және өндірістік қалдықтардың пайда болу көлемін азайту;
7. Қоғам алып отырған аумақтарды абаттандыру және жасылдандаудыруды қоса алғанда, экологиялық қолайлы орта құру;
8. Жұмыскерлердің қоршаған ортамен байланысты мәселелерін шешудегі біліктілігі мен жете түсінуін арттыру.

2019 жылы Директорлар кеңесі компанияның экологиялық кодексінің жаңа редакциясын өзекті етіп бекітті. Онда Қоғамның қоршаған ортаға ұстанымы мен табиғат қорғаудың басым бағыттары анықталған.

2019 жылдың нәтижелері бойынша:

- филиалдарда атмосфераға зиянды заттардың рұқсат етілген шекті көлемі мен нормативтері жобалары әзірленді және атмосфераға стационарлық ластау көздерінің зиянды қалдықтарды шығаруына рұқсат алынды;
- қоршаған ортаға әсер етуді бағалау жобалары әзірленді;
- экологиялық акциялар іске қосылды.

Энергия

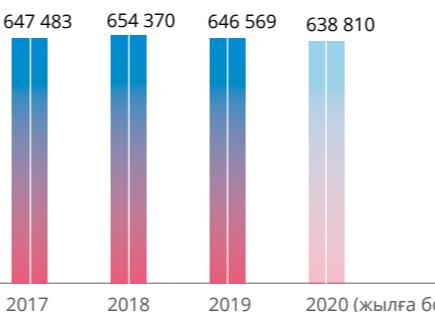
Тозғандарының орнына жаңаларын енгізе отырып, Қоғам ресурс сақтаушы және экологиялық технологияларға таңдау жасайды. Компанияда энергия сақтау бағдарламасы іске асырылуда, ол энергия ресурстарын тиімді пайдалану және шаруашылық айналымға қалпына келетін энергия көздерін тартуға бағытталған үйімдастыру, өндірістік, ғылыми шаралар өткізуі көздейді.

2019 жылы жанама энергия тұтынудың жалпы көлемі 2% азайды және

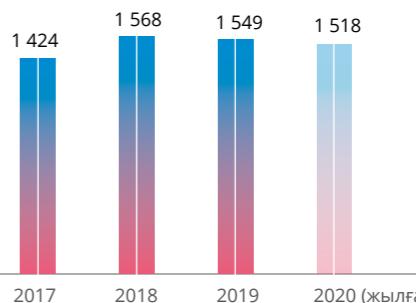
646 569 ГДЖ
құрады

Қоғам тікелей қалпына келмейтін энергия көздерін өз қажеттіліктері үшін тұтынады, атап айтқанда: бензин, дизель отыны, көмір, табиғи газ, сондай-ақ аралық энергия (электр энергиясы), олар сыртқы көздерден сатып алынады және тұтынлады. Қоғам тікелей қалпына келетін энергия көздерін тұтынбайды.

27-сурет. Аралық энергияны тұтыну (электр энергиясы), ГДж

28-сурет. Аралық энергияны үнемдеу (электр энергиясы), ГДж

7-кесте. Бастапқы қалпына келмейтін көздер бойынша бөлгендегі энергияны тікелей тұтынудың болжамды және нақты көрсеткіштері

Ашылуы Отын түрі	2017 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2020 жылға болжам
Бензин, тонна	823 423	713 649	795 553	710 500
Дизель ottyны, тонна	189 557	125 881	112 890	110 640
Көмір, тонна	1 506	1 032	1 044	1 000
Газ, мың куб. м	10 256	10 107	10 009	10 105
Жиыны:	1 024 742	850 443	919 496	832 245

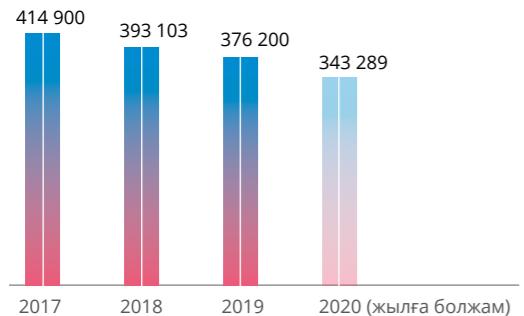
Резервтегі энергиямен жабдықтау көздерін сатып алу барысында біз энергия тиімділігі критерийін басшылықта аламыз. Компания көп жағдайда отын мен зиянды қалдықтар тұтыну тиімділігіне мейлінше қатақ талап қоятын көшбасшы европалық өндірушілер (Wilson) дизель генераторларын пайдаланады.

Су тұтыну

Қоғам қызметі су жинауға айтарлықтай әсер етпейді, алайда біз суды пайдалануды қысқартуға ұмтыламыз.

Компания бөлімшелерін сүмен қамтамасыз ету үшін негізінен сүмен жабдықтау үйімдарының жүйелеріндегі су пайдаланылады. Су алу екі шығыс көздерінен жүргізіледі – жерасты сулары (скважиналар) және Қазақстан Республикасы қорғау ортаны қорғау министрлігінің қорғауындағы жерусті сулары (өзендер, көлдер, теңіздер).

Жалпы алғанда компания бөлімшелерінің суды алуы 2019 жылы жылдана 376 200 м³ болды, бұл алдыңғы көрсеткішпен салыстырғанда 4.3%. Ұйымның су жинау орны барлық су объектісінің орташа жылдық көлемінің 5% жетпейді, сондықтан су көздеріне айтарлықтай әсер етпейді. 2020 жылға жоспарлы/болжамдық мәндер 343 289 м³. Компания бөлімшелері жыл сайын су ресурстарын ұтымды пайдалану, ауыз суды үнемді пайдалану, сумен жабдықтау желілерінде орын алған судың шығып кетуін тозған су құбырларын участекелерін алмастыру жолымен жою, сумен жабдықтау желілерінде құрылыштарды жөндеуге бағытталған іс-шаралар өткізіп тұрады. Сонымен қатар су жинақ көрсеткіштеріне «Жылжымайтын мүлікті оңтайландыру» жобасын іске асыру аясында жылжымайтын мүлік объектілерінің кетуі бойынша іс-шаралар ықпал етті.

29-сурет. Тұтынылған су көлемі, м³

Суды телекоммуникация қызметтерін ұсыну бойынша өндіріс үдерісінде қайта пайдалану жасалмайды. Компания суды тек санитарлы-тұрмыстық және шаруашылық мақсаттары үшін ғана пайдаланады. Орнатылған су тұтынуды есептеу аспаптары техникалық жағынан дұрыс жағдайда ұсталады.

Көлік

Көлік пайдалану – Қоғамның қоршаған ортаға тікелей әсері көздерінің бірі. 2019 жылдың аяғына Қоғамның көлік паркі 3 303 бірлік көлік құралы мен арнайы техниканы құрады.

Теріс әсерді төмендету мақсатында біз көлікте мотор отынынде газды пайдалануға көшудеміз. Газға көшірілген көлік саны 952 бірлік, оның ішінде 2019 жылы - 336 бірлік.

Биоалуантұрлілік

Қоғам объектілері аумағында 80 жылғы қорғалатын фауна обьектісі және АҚТХТ қызыл тізіміне және қорғалатын тұрлердің үлттық тізіміне кіргізілген 136 фауна түрі таралған аумақтарда орналасқан 15 айрықша қорғалатын орынды қамтиды.

Жерүсті тіршілік ету ортасын айналып өту жолақтарында құрылыштың теріс әсерінің алдын алу және жою мақсатында мынадай шараларға қолдау жасалады:

- тіркелген байланыс инфрақұрылымы обьектілерін орналастыру және желіжолдық инфрақұрылымның өзге түрлері үшін айналып өту жолақтарын салу, басты табиғи аумақтарды тиіспей, кіреберіс жолдар, желіжолдар, бағандар тұрғызыу, мүмкін болған жерлердің барлығында қолданыстағы инженерлік коммуникация трассалары мен тасымал дәліздерін пайдалану;
- жергілікті өсімдіктер түрлерін пайдалана отырып, қопарылған жер участекелерінде өсімдік қабатын қалпына келтіру.

Құстардың инфрақұрылым обьектілерімен соқтығысын төмендету үшін мынадай бақылау-алдын алу шаралары қабылданады:

- инфрақұрылымды басты биотоптар шегіне орналастыру;
- тиісі бағандар немесе стансалық құрылыштарда орналасқан антенналарға коммулятивті ықпалға жол бермеу, жаға бағандар жобалау барысында алдағы уақыттарда қосымша пайдаланушыларды қосу, сондай-ақ пайдаланылмайтын бағандарды бөлшектеу мүмкіндігімен конструктивті және электротехникалық мүмкіндіктер қарастыру.

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстан

Республикасының Экологиялық кодексі бөлігіндегі заңнама талаптарын сақтайды және әлеуетті экологиялық залал жағынан аумақты сәйкесінше бағалауды қарастырады және қалпына келтіру іс-шараларын жүргізеді.

«Қазақтелеком» АҚ жобалары құрамына қоршаған ортаға ықпалды бағалау (ҚОЫБ) және жер участекелерін қайта культивизациялау секілді міндетті түрде келтірілген экологиялық залалды жою бойынша іс-шаралар міндетті түрде кіргізілген.

Біздің экологияны жақсартуға қосқан үлесіміз

Қорғашан ортаға теріс әсерді төмендету іс-шараларынан өзге, Қоғам экология саласында бастамашылық жобаларды іске асырады.

- **Жұмыскерлерге арналған электрондық цифрлық қолтаңба.** Қоғамда қағазбен жүргізілетін құжат айналымы көлемін төмендету үшін электрондық цифрлық форматта құжаттарға бұрыштама қою мүмкіндігімен электрондық құжат айналымы енгізілді.

- 2019 жылы компания жұмыскерлеріне арналып тұрақты даму бойынша вебинар өткізілді.

- **«100 кг макулатура – бір ағашты қорғап қалады».** Ақпараттық жүйелер дирекциясы Қоғам филиалдары арасында алғаш рет әрі қарай өңдеу мақсатымен макулатура жинау үшін урнолардың орнына экобокстар орнатты. Бір айда жұмыскерлер 100 кг астам қағаз жинады. Осылайша, дирекция ұжымы облыс экологиясын сақтауға көмектесуде. 2020 жылдан бастап Қоғамда қоқыстарды бөліп жинауды енгізу жоспарлануда.

Бұғынгі компания

Стратегия

Бизнес және қаржылық шолу

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

Тұрақты даму

Корпоративтік басқару

Қосымша ақпарат

Қосымшалар

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Корпоративтік басқару

2019 жылы қабылданған шешімдер:

Директорлар кеңесі:

119

Басқарма:

246

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

Тұрақты даму саласындағы бастама #7. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ТИМДІЛІГІН КӨТЕРУ

Тиімді басқару құрылымы компанияны корпоративтік басқарудың негізі болып табылады. Ол акционерлік қоғам қызметіне мүдделі барлық тұлғаның құқықтары мен мүдделерін құрметтеуді көздейді және оның табысты қызметіне, оның ішінде беделінің нығаюына, қаржылық тұрақтылық пен кірістілікті сақтап тұруға септігін тигізеді.

«Қазақтелеком» АҚ корпоративтік басқару жүйесі акционерлік қоғам қызметін басқару мен бақылауды, сондай-ақ атқарушы орган, Директорлар кеңесі, акционерлер және мұдделі тараптар арасындағы өзара қарым-қатынас жүйесін қамтамасыз ететін үдерістердің жиынтығынан тұрады. Органдардың құзыреттілігі және шешімдер қабылдау тәртібі «Қазақтелеком» АҚ Жарғысында анықталып бекітілген.

Басқару органдары

Акционерлік қоғамның органдары мыналар болып табылады:

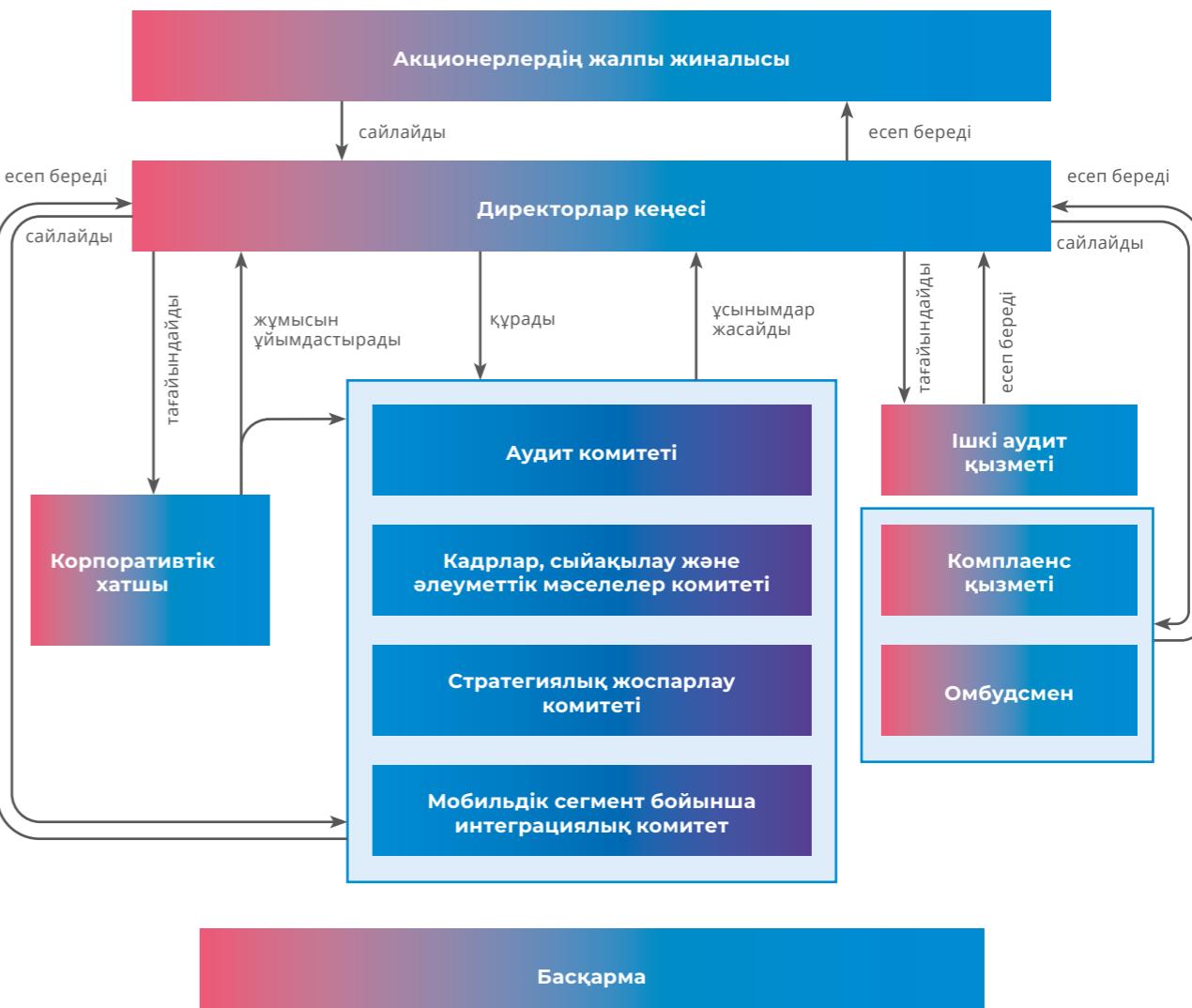
- 1. жоғарғы орган - Акционерлердің жалпы жиналышы;**
 - 2. басқару органы - Директорлар кеңесі;**
 - 3. атқарушы орган - Басқарма;**
 4. компанияның қаржы-шаруашылық қызметіне бақылау жасауды, тәуекелдерді ішкі бақылау, басқару саласындағы және корпоративтік басқару саласындағы құжаттардың орындалуын бағалауды, сондай-ақ акционерлік қоғам қызметін жетілдіру мақсатында консультация беруді жүзеге асыратын орган – **Ішкі аудит қызметі.**

Қызыметтің басты көрсеткіштер (ҚБК) жүйесі «Қазақтелеком» АҚ атқаруышы органы қызметінің тиімділігін бағалаудың негізгі элементі болып табылады. Акционерлік қоғам ҚБК тізбесі мен мақсатты мәндерін Директорлар кеңесі бекітеді. ҚБК-ға қол жеткізу мақсатында компания тиісті даму жоспарларын әзірлейді.

Басқарма қызметі акционерлердің мүдделерін барынша сақтау және Акционерлердің жалпы жиналышы мен Директорлар кеңесінің шешімдеріне толық есепті болу қағидаты негізіне құрылған.

Басқарма құрамының мүшелері – 9, Басқарма тәрағасы және Директорлар кеңесі сайлайтын басқа да тұлғалар.

30-сурет. «Казақтелеком» АҚ корпоративтік құрылымы

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

«ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ» АҚ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ

Директорлар кеңесі – «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен және (немесе) акционерлік қоғамның Жарғысымен акционерлердің жалпы жиналышының ерекше құзыретіне жатқызылған мәселелерді шешуді қоспағанда, Қоғам қызметіне жалпы басшылық жасауды жүзеге асыратын, сондай-ақ Басқарманың қызметін бақылайтын орган.

Директорлар кеңесінің мүшелері акционерлердің жылдық жалпы жиналышында сайланады және Қазақстан Республикасының заңнамасында, акционерлік қоғамның Жарғысында және «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі туралы ережеде белгіленген тәртіппен акционерлік қоғамның Директорлар кеңесінің өндірілген мүшелерінің өкілдегілерін мерзімінен бұрын тоқтатқан жағдайда кезектен тыс жалпы жиналыста қайта сайланады.

Директорлар кеңесінде бір орынға бір кандидат сайлауға түсетін жағдайды қоспағанда, акционерлер Директорлар кеңесінің мүшелерін таңдауды дауыс беруге арналған боллетендерді пайдалана отырып, кумулятивтік дауыс беру арқылы жүзеге асырады.

Директорлар кеңесінің мүшесі лауазымына сайлау үшін кандидатуралар:

- акционерлер – жеке адамдардан;
- Директорлар кеңесіне акционерлердің өкілдері ретінде сайлауға ұсынылған (ұсыным берілген) адамдар;
- компанияның акционері болып табылмайтын және Директорлар кеңесіне акционердің өкілі ретінде сайлауға ұсынылмаған (ұсыным берілмеген) жеке адамдар арасынан ұсынылуы мүмкін.

Директорлар кеңесінің кандидаттары мен мүшелері өз міндеттерін орындау үшін тиісті жұмыс тәжірибесіне, білімге, біліктілікке, оқ жетістіктерге және іскери және/несесе салалық салада және акционерлер мен акционерлік қоғамның мүддесі үшін тұтас беделге ие болу керек.

2020.01.01 жаңай бойынша «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің құрамы мына адамдардан тұрады:

Директорлар кеңесінің мүшелері:

- Нұржан Тәліпұлы Байдәүлетов
- Қуанышбек Бақытбекұлы Есекеев
- Абай Савитұлы Алимов
- Ерулан Айташұлы Құсайынов
- Серік Болатұлы Саудабаев

Директорлар кеңесінің мүшелері, тәуелсіз директорлар:

- Алексей Николаевич Буянов
- Гарретт Мартин Джонстон
- Дмитрий Александрович Заика
- Тимур Құрманғазыұлы Найзабеков

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 31 мамырдағы (№ 6 хаттама) шешімімен Нұржан Тәліпұлы Байдәүлетов «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің тәрағасы болып сайланды.

БАЙДӘУЛЕТОВ Нұржан Тәліпұлы

Директорлар кеңесінің тәрағасы
«Самұрық-Қазына» АҚ акционерінің өкілі
(5 570 668 жай (дауыс беретін) акция)

Тұған күні:
1960 жылғы 1 қыркүйек

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы
Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған күні:

2012 жылғы 8 мамыр
Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні:
2018 жылғы 30 мамыр

Акцияларға иелік етуі: Иелік етпейді

Білімі:
2017-2019

Ұлыбританияның Директорлар институтының IOD директорларын сертификаттаудың халықаралық бағдарламасы

09.1977-06.1986
Мәскеу теміржол көлігі институты. Мамандығы: Теміржол көлігінде тасымалдау үдерістерін басқару

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны және атқарған лауазымдары:

17.04.2016 – қазіргі уақытта
«Самұрық-Қазына» АҚ «Қазақтелеком» АҚ, «Қазақстан темір жолы» ҮҚ АҚ (04.12.2018 бастап), «Qazak Air» АҚ (01.04.2019 дейін), «Әйр Астана» АҚ (31.05.2019 дейін)
Директорлар кеңесіндегі «Самұрық-Қазына» АҚ өкілі

02.06.2014 – 17.04.2016
«Самұрық-Қазына» АҚ Активтерді басқару жөніндегі бас директор

27.11.2008-01.06.2014
«Самұрық-Қазына» АҚ Басқарушы директор

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

ЕСЕКЕЕВ Қуанышбек Бақытбекұлы

Директорлар кеңесінің мүшесі
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының төрағасы

Тұған күні:
1975 жылғы 10 маусым

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

**Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған
күні:**

2006 жылғы 16 желтоқсан

**Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған
күні:**

2018 жылғы 30 мамыр

Акцияларға иелік етуі: Иелік етпейді

Білімі:
2015–2017
Hult Business School, London, GB
Мамандығы: Қаржы
Дәрежесі: Executive MBA

2001–2002
Қазақ мемлекеттік басқару академиясы
Мамандығы: Менеджмент

1991–1995
Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университеті
Мамандығы: Қолданбалы математика
Математика ғылымдарының кандидаты

**Соңғы бес жылда үйимдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары:**
15.03.2010 – қазіргі уақытта
«Қазақтелеком» АҚ. Басқарма төрағасы, Директорлар
кеңесінің мүшесі

23.02.2007–15.03.2010
Қазақстан Республикасының Ақпараттандыру және бай-
ланыс агенттігі Төраға

АЛИМОВ Абай Савитұлы

Директорлар кеңесінің мүшесі,
акционер – Skyline Investment Company өкілі

Тұған күні:
1975 жылғы 29 қазан

Азаматтығы:
Қазақстан Республикасы

**Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған
күні:**

2018 жылғы 19 қараша

**Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған
күні:**

2018 жылғы 19 қараша

Акцияларға иелік етуі: Иелік етпейді

Білімі:
1998–2000
Т. Рысқұлов атындағы Қазақ ұлттық басқару академиясы
Мамандығы: Қаржы және кредит

1993–1997
Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университе^тті. Мамандығы: Құқықтану

**Соңғы бес жылда үйимдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары:**
05.2018 – қазіргі уақытта
Skyline Investment Company. Өкіл

01.2018 – қазіргі уақытта
«Parasat Advising Group» ЖШС. Басқарушы директор

08.2016–12.2017
«КИПРОС» ЖШС. Басқарушы директор

03.2010–12.2015
«PetroKazakhstan» мұнай холдингі.
Құқықтық мәселелер жөніндегі директор

САУДАБАЕВ Серік Болатұлы

Директорлар кеңесінің мүшесі
«Самұрық-Қазына» АҚ акционерінің өкілі
(5 570 668 жай (дауыс беретін) акция)

Тұған күні:

1977 жылғы 8 желтоқсан

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған

күні:

2010 жылғы 12 шілде

Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған

күні:

2018 жылғы 30 мамыр

Акцияларға иелік етуі: Иелік етпейді

Білімі:

2004–2006

Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық
университеті. Мамандығы: Экономика

1995–1999

Абай атындағы Алматы мемлекеттік университеті.
Мамандығы: Құқықтану

**Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары:**

02.05.2018 – қазіргі уақытта

«Самұрық-Қазына» АҚ
Активтерді басқару дирекциясының
«Коммуникациялар» секторының басшысы, «QazCloud»
ЖШС Қадағалау кеңесінің мүшесі (07.11.2019 бастап),
«Қазпошта» АҚ Директорлар кеңесінің мүшесі
(13.08.2010-01.04.2014, 26.10.2016-қазіргі уақытта)

11.07.2016–01.05.2018

«Самұрық-Қазына» АҚ
Коммуникациялар дирекциясының директоры

11.05.2014–10.07.2016

«Самұрық-Қазына» АҚ. Бас директордың активтерді
басқару жөніндегі орынбасары

17.06.2010–10.05.2014

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ.
Коммуникациялық активтерді басқару жөніндегі
директор

ҚҰСАЙЫНОВ Ерулан Айташұлы

Директорлар кеңесінің мүшесі,
акционер – Skyline Investment Company өкілі

Тұған күні:

1976 жылғы 28 қаңтар

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған

күні:

2018 жылғы 30 мамыр

Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған

күні:

2018 жылғы 30 мамыр

Акцияларға иелік етуі: Иелік етпейді

**Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары:**

12.2014 бастап

«Damina» білім беру орталығы» ЖШС бас директоры,
Khan Tengri Holding B.V. Директорлар кеңесінің мүшесі
(02.08.2019 бастап) «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС
Қадағалау кеңесінің мүшесі (09.08.2019 бастап)

04.2016–07.2017

«Қазкоммерцбанк» АҚ. Атқарушы директор, Басқарма
мүшесі, Басқарушы директор

07.2014–10.2014

«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС. Бас директордың
орынбасары

08.2006–12.2013

«Темірбанк» АҚ. Басқарма төрағасының кеңесшісі, басқа-
рушы директор, Басқарма мүшесі, филиал директоры,
басқарушы директор – Басқарма мүшесі, Басқарма
төрағасының орынбасары – Басқарма мүшесі

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

БУЯНОВ Алексей Николаевич

Тәуелсіз директор

Тұған күні:

1969 жылғы 15 тамыз

Азаматтығы:

Ресей Федерациясы

Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған күні:
2015 жылғы 30 маусым**Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні:**
2018 жылғы 30 мамыр**Акцияларға иелік етуі:** Иелік етпейді**Тәуелсіздік критерийлері:** «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабы 20 тармақшасында көрсетілген критерийлерге сәйкес келеді**Білімі:**

1986–1992

Мәскеу физика-техникалық институты (МФТИ).

Мамандығы: Қолданбалы физика және математика.

Біліктілігі: инженер-физик

Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және атқарған лауазымдары:2016 жылғы қаңтардан бастап қазіргі уақытта
Bengala Investments SA инвестициялық компаниясы,
директор, «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің төрағасы
(25.01.2019 бастап)

2014–2016

Redline Capital Management, басқарушы директоры,
«Московская Биржа» ААҚ, Биржа кеңесінің мүшесі

ГАРРЕТТ Мартин Джонстон

Тәуелсіз директор

Тұған күні:

1968 жылғы 22 шілде

Азаматтығы:

Ирландия, Ресей Федерациясы

Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған күні:
2015 жылғы 30 маусым**Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні:**
2018 жылғы 30 мамыр**Акцияларға иелік етуі:** Иелік етпейді**Тәуелсіздік критерийлері:** «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабы 20 тармақшасында көрсетілген критерийлерге сәйкес келеді**Білімі:**

1990–1991

Trinity колледжі, Дублин, Ирландия

Мамандығы: Халықаралық сауда, TMI дәрежесі (Postgraduate Diploma International Commerce)

1985–1990

Дублин университеті, Мамандығы: Экономика

Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және атқарған лауазымдары:15.06.2015 – қазіргі уақытта
appselekt.com. Chief Marketing Officer01.10.2014 – қазіргі уақытта
appselekt.com. Chief Marketing Officer15.01.2014–30.09.2014
Digicel Caribbean and Central America.
CEO Enterprise Solutions27.12.2011–11.01.2014
Rosnano MediInvest (RMI Partners).
Маркетинг және стратегия жөніндегі вице-президент

Бұлған компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

ЗАЙКА Дмитрий Александрович

Тәуелсіз директор

Тұған күні:

1975 жылғы 27 сәуір

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған күні:

2015 жылғы 30 маусым

Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні:

2018 жылғы 30 мамыр

Акцияларға иелік етуі: Иелік етпейді

Тәуелсіздік критерийлері: «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабы 20) тармақшасында көрсетілген критерийлерге сәйкес келеді

Білімі:

2003–2005

Қазақ мемлекеттік экономика университеті

Мамандығы: Қаржы менеджменті

Біліктілігі: экономист (ұздік диплом)

1992–1998

Алматы энергетика және байланыс институты

Мамандығы: Радиотехника

Біліктілігі: радиоинженер

Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және атқарған лауазымдары:

20.04.2012–15.08.2016

«АЛТЕЛ» АҚ. Тәуелсіз директор

29.08.2011 – қазіргі уақытта

«Химфарм» АҚ. Тәуелсіз директор

НАЙЗАБЕКОВ Тимур Күрманғазыұлы

Тәуелсіз директор

Тұған күні:

1983 жылғы 21 сәуір

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

Директорлар кеңесі құрамына алғашқы сайланған күні:

2018 жылғы 30 мамыр

Директорлар кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні:

2018 жылғы 30 мамыр

Акцияларға иелік етуі: Иелік етпейді

Тәуелсіздік критерийлері: «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабы 20) тармақшасында көрсетілген критерийлерге сәйкес келеді

Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және атқарған лауазымдары:

04.2016–09.2017

«Estate Management Company» АҚ. Басқарма төрағасы, Директорлар кеңесінің мүшесі, Ішкі аудит комитетінің, Стратегиялық жоспарлау, кадрлар және сыйақылау комитетінің мүшесі

09.2015–04.2016

«Commercial RE» ЖШС.

Қаржы директоры, бас директор

09.2014–09.2015

Union Bancaire Privee (Ұлыбритания).

Қаржы аналитигі/Еуропалық акциялар нарығы

10.2012–07.2014

Ұлттық инвестициялық корпорация.

Басқарушы директор, Басқарма мүшесі/Басқарма төрағасының кеңесшісі

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Есепті жылы Директорлар
кеңесінің құрамында 4 тәуелсіз
директор жұмыс істеді және олар
Қазақстан Республикасы заңна-
масының «тәуелсіз директор»
деген ұғымға қоятын талапта-
рына толық сәйкес келді.

«Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан
Республикасы Заңының 54-бабының 5-тармағына сәйкес
қоғамның директорлар кеңесі құрамының кемінде 30%
тәуелсіз директорлар болуға тиіс.

«Қазақтелеком» АҚ-да бұл талап орындалып отыр,
Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелерінің саны ең
төменгі шектен асып, 44% құрайды.

Тәуелсіз директорлардың тәуелсіздігін анықтау критерийлері

«Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан
Республикасы Заңының 1-бабының 20-тармақшасына
сәйкес тәуелсіз директор:

- аталған акционерлік қоғамның үлестес тұлғасы болып табылмайтын және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде ондай тұлға болмаған (оның осы акционерлік қоғамның тәуелсіз директоры қызметінде болған жағдайды қоспағанда);
- осы акционерлік қоғамның үлестес тұлғаларына қатынасы жөнінен үлестес тұлға болып табылмайтын;

- аталған акционерлік қоғамның немесе осы қоғам үйымының үлестес тұлғаларының лауазымды адамдара на бағынышты емес және директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде сол тұлғаларға бағынышты болмаған;
- мемлекеттік қызметші болып табылмайтын;
- осы акционерлік қоғам органдарының отырысында акционердің өкілі болып табылмайтын және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде ондай аудитор болмаған;
- аудиторлық үйім құрамында жұмыс істейтін аудитор ретінде осы акционерлік қоғамның аудитіне қатыспаған және өзі директорлар кеңесіне сайланар алдындағы үш жыл ішінде мұндай аудитке қатыспаған директорлар кеңесінің мүшесі.

«ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ» АҚ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ КОМИТЕТТЕРИ

Мәселелерді мейлінше терең және сапалы
пісықтау үшін Директорлар кеңесінің функцияларын тімді орындауға көмек көрсету мақсатында Директорлар кеңесі жаңында мынадай комитеттер құрылды:

- 1. Аудит комитеті;**
- 2. Кадрлар, сыйақылау және әлеуметтік мәселелер комитеті;**
- 3. Стратегиялық жоспарлау комитеті;**
- 4. Мобильдік сегмент бойынша интеграциялық комитет.**

Директорлар кеңесі комитеттерді құру туралы шешім қабылдайды, олардың дербес және сан құрамын, тәрағаларын, өкілдегі мерзімдерін, сондай-ақ функциялары мен жұмыс тәртібін анықтайды.

Барлық комитеттің қызметі Директорлар кеңесі бекітітін ішкі құжаттармен реттеледі, онда құрамы, біліктілігі, комитет мүшелерін сайлау тәртібі, комитеттердің жұмыс тәртібі, сондай-ақ мүшелерінің құқықтары мен міндеттері туралы ережелер қамтылады.

Аудит комитеті «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің консультациялық-кеңес беру органы болып табылады және өз қызметін Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген (2010.01.03 № 2 хаттама) Аудит комитеті туралы ережеге сәйкес жүзеге асырады.

Аудит комитетінің қызметі акционерлік қоғамның қархы-шаруашылық қызметін бақылаудың тімді жүйесін белгілеу, тәуекелдерді ішкі бақылау және басқару жүйелерінің сенімділігі мен тімділігін, сондай-ақ сыртқы және ішкі аудит тәуелсіздігін бақылау бойынша ұсынымдарды дайындау жолымен Директорлар кеңесіне көмек көрсетуге бағытталған.

«Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Комитет толығымен тәуелсіз директорлардан құралған, олар «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабы 20) тармақшасында көзделген тәуелсіз директорларды тану критерийлеріне сәйкес келеді.

2020.01.01 жағдай бойынша «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі:

Аудит комитеттің құрамы:

- Тимур Құрманғазыұлы Найзабеков – тәуелсіз директор.

Комитет мүшелері:

- Алексей Николаевич Буянов – тәуелсіз директор;
- Гарретт Мартин Джонстон – тәуелсіз директор;
- Дмитрий Александрович Заика – тәуелсіз директор.

Аудит комитеті туралы ережеге сәйкес комитет тәрағасы отырыстарға күн тәртібінің мәселелері бойынша ақпарат беру үшін:

- Директорлар кеңесінің мүшелерін;
- Ішкі аудит қызметінің басшысын;
- «Эрнст энд Янг» ЖШС сыртқы аудиторының өкілдерін;
- Қоғамның жұмысқерлерін (топ-менеджмент, құрылымдық бөлімшелердің басшылары, мамандар) шақырды.

Аудит комитет туралы ереженің 16-тармағына сәйкес тұрақты тұрде тоқсанына кемінде бір рет қатысу тәртібіндегі отырыстарын және қажеттілігіне қарай кезектен тыс отырыстарын еткізіп тұрады.

2019 жылда Аудит комитеті қатысу тәртібінде 11 отырыс өткізді. Оnda 35 мәселе қаралып, Қоғамның Директорлар кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді, оның ішінде мынадай мәселелер бар: ішкі аудит қызметінің жұмысы, ішкі бақылау және тәуекелдер, қаржылық есептілік, сыртқы аудит және басқа да маңызды мәселелер.

Комитет 2019 жылға арналған жұмыс жоспарына сәйкес жұмыс істеді.

Бұғынгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бақылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Корпоративтік басқару
 Бұғынгі компания
 Стратегия
 Бизнес және қаржылық шолу
 Тәуекелдерді басқару және
 ішкі бакылау
 Шоғырланырылған
 қаржылық есептілік

Бұғынгі компания
 Стратегия
 Бизнес және қаржылық шолу
 Тәуекелдерді басқару және
 ішкі бакылау
 Шоғырланырылған
 қаржылық есептілік

2019 жылды Аудит комитетінің отырыстарына ДК мүшелерінің қатысы:

Директорлар кеңесінің мүшелері	№ 1 01.02	№ 2 05.03	№ 3 18.03	№ 4 23.04	№ 5 21.05	№ 6 11.06	№ 7 22.07	№ 8 09.09	№ 9 30.10	№ 10 01.11	№ 11 29.11	Қатыспау себебі	Қатысу пайызы
T.K.Найзабеков	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
Гарретт Мартин Джонстон	+	+	-	+	-	+	+	+	+	-	+	Авиарейсті ауысты- ру(дәлеллі себеп.)	72,73%
A.Н. Буянов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
Д.А. Заика	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%

Аудит комитеті аудиторлық үдерісті мүқият қадағалайды, ішкі аудит қызметімен тұрақты түрде өзара іс-қимыл жасайды, сыртқы аудитормен, сондай-ақ аудиторлық және консультациялық қызметтер көрсететін компаниялардың өкілдерімен кездесу өткізеді.

Кадрлар, сыйақылау және әлеуметтік мәселелер комитеті өз қызметінде толығымен акционерлік қоғамның Директорлар кеңесіне есеп береді және өз қызметін Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген (2015.18.03 № 2 хаттама) «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің Кадрлар, сыйақылау және әлеуметтік мәселелер комитеті туралы ережеге сәйкес жүзеге асырады.

Мына мәселелер бойынша Директорлар кеңесінің ұсынымдарын дайындау комитеттің міндеттері болып табылады:

- акционерлік қоғам Басқармасының, Директорлар кеңесінің құрамына, еншілес ұйымдардың басшыларын, сондай-ақ Басшы жұмыскерлердің лауазымдар тізбесінен сәйкес басшы лауазымдарға кандидаттарды шақырды;
- компанияның жұмыскерлері мен лауазымдар тұлғаларын уәждеду және сыйақылау жүйелері;
- компания жұмыскерлерін әлеуметтік қолдау;
- демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;
- Директорлар кеңесінің тапсырмаларына және/немесе Қоғамның ішкі құжаттарының ережелеріне сәйкес өз құзыреті шегінде өзге де мәселелер.

2019 жылды «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің Кадрлар, сыйақылау және әлеуметтік мәселелер комитетінің құрамы мынадай:

Комитет төрағасы:

- Буянов Алексей Айташович- тәуелсіз директор¹.

Комитет мүшелері:

- Ерулан Айташұлы Құсайынов – Директорлар кеңесінің мүшесі;
- Серік Болатұлы Саудабаев – Директорлар кеңесінің мүшесі;
- Дмитрий Александрович Заика – тәуелсіз директор;
- Гарретт Мартин Джонстон – тәуелсіз директор;
- Тимур Құрманғазыұлы Найзабеков – тәуелсіз директор.

Кадрлар, сыйақылау және әлеуметтік мәселелер комитеті туралы ережеге сәйкес комитет төрағасы отырыстарға баяндамашылар, қадағалаушылар ретінде, сондай-ақ күн тәртібінің мәселелері бойынша ақпарат беру үшін:

- Директорлар кеңесінің мүшелерін;
- Қоғамның жұмыскерлерін (топ-менеджмент, құрылымдық бөлімшелердің басшылары, мамандар);
- Басшы жұмыскерлердің лауазымдар тізбесінен сәйкес басшы лауазымдарға кандидаттарды шақырды.

Кадрлар, сыйақылау және әлеуметтік мәселелер комитеті 2019 жылды қатысу тәртібімен 10 отырыс өткізді, онда 34 мәселе қаралып, олар бойынша Қоғамның Директорлар кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді. Атап айтқанда, мынадай мәселелер: Қоғам Басқармасының құрамына жұмыскерлерді сайлау, еншілес ұйымдардың бірінші басшылары лауазымдарына тағайындау, басшы жұмыскерлерге ҚБК бекіту, еңбекке ақы төлеу, персоналды басқару және басқа да мәселелер.

¹ А.Н. Буянов ДК 2019 жылғы 6 ақпандағы шешімімен комитет төрағасы болып сайланды.

2019 жылды Кадрлар, сыйақылау және әлеуметтік мәселелер комитетінің отырыстарына ДК мүшелерінің қатысы:

Директорлар кеңесінің мүшелері	№ 1 22.01	№ 2 11.03	№ 3 19.03	№ 4 29.03	№ 5 23.04	№ 6 28.05	№ 7 22.07	№ 8 05.11	№ 9 13.11	№ 10 25.12	Қатыспау себебі	Қатысу пайызы
А.Н. Буянов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
Д.А.Заика	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
С.Б. Саудабаев	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+		90%
Гарретт Мартин Джонстон	+	-	+	+	+	+	+	+	-	+		80%
Е.А.Құсайынов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
T.K.Найзабеков	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%

Комитет өз жұмысында «Қазақтелеком» АҚ Жарғысын, акционерлік қоғамның Корпоративтік басқару кодексін, Кадрлар, сыйақылау және әлеуметтік мәселелер комитеті туралы ережені, Директорлар кеңесінің шешімдерін мүлтіксіз басшылықта алды.

Стратегиялық жоспарлау комитеті

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен 2010 жылы құрылды. Стратегиялық жоспарлау комитеті «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің консультациялық-кеңес беру органы болып табылады және өз қызметін Директорлар кеңесінің шешімімен (2010.19.11 № 14 хаттама) бекітілген Стратегиялық жоспарлау комитеті туралы ережеге сәйкес жүзеге асырады.

Комитеттің міндеттері үзақ мерзімді перспективада акционерлік қоғам қызметінің тиімділігін арттыруға ықпал ететін іс-шараларды өзірлеу мәселелерін қоса алғанда, компанияның басым қызмет бағыттарын және оның даму стратегияларын анықтау мәселелері бойынша Директорлар кеңесіне ұсынымдарды өзірлеу және ұсыну болып табылады.

2019 жылды «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі Стратегиялық жоспарлау комитетінің құрамы мынандай:

Комитет төрағасы:

- Заика Дмитрий Александрович- тәуелсіз директор¹

Комитет мүшелері:

- Гарретт Мартин Джонстон – тәуелсіз директор;
- Алексей Николаевич Буянов – тәуелсіз директор;
- Тимур Құрманғазыұлы Найзабеков – тәуелсіз директор;
- Ерұлан Айташұлы Құсайынов – Директорлар кеңесінің мүшесі;
- Серік Болатұлы Саудабаев – Директорлар кеңесінің мүшесі;
- Абай Савитұлы Алимов – Директорлар кеңесінің мүшесі.

Комитеттің төрағасы отырыстарға қадағалаушылар, баяндамашылар ретінде, сондай-ақ күн тәртібінің мәселелері бойынша ақпарат ұсыну үшін:

- Директорлар кеңесінің, Басқармасының мүшелерін;
- Қоғамның, сондай-ақ еншілес ұйымдардың басшы және өзге жұмыскерлерін;
- консалтинглік компаниялардың өкілдерін шақырды.

Стратегиялық жоспарлау комитеті туралы ереженің 15-тармағына сәйкес комитеттің шешімімен бекітілген жыл сайынты жоспар бойынша тоқсанына кемінде бір рет, кезектен тыс отырыстарын қажеттілігіне қарай өткізіп отырады.

Стратегиялық жоспарлау комитеті 2019 жылы қатысу тәртібімен 10 отырыс өткізіп, онда 22 мәселе қаралады және олар бойынша Қоғамның Директорлар кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді. Бұл швед акционерінен Khan Tengri Holding B.V компаниясының акциялар пакетін сатып алу, бизнес-жоспарлау, Қоғамның акционерлік құнын арттыру стратегиясын мақұлдау, консультациялық қызметтерді тарту, стратегиялық жобаларды іске асыру және Қоғам қызметінің басқа да маңызды мәселелері.

¹ ДК 2019 жылғы 6 ақпандағы шешімімен комитет төрағасы болып сайланды.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Бұғанғи компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырланырылған
қаржылық есептілік

2019 жылды Стратегиялық жоспарлау комитетінің отырыстарына ДК мүшелерінің қатысуы

Директорлар кеңесінің мүшелері	№ 1 05.02	№ 2 11.03	№ 3 26.03	№ 4 09.04	№ 5 02.05	№ 6 22.05	№ 7 21.06	№ 8 22.07	№ 9 09.09	№ 10 05.11	Қатыспау себебі	Қатысу пайызы
Д.А. Заика	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
А.Н. Буянов	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	Авиарейсті аудыстыру	90%
Г.М. Джонстон	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	Авиарейсті аудыстыру	90%
Т.Қ. Найдабеков	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
А.С. Алимов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
Е.А. Құсайынов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
С.Б. Саудабаев	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		100%

Комитет ұзақ мерзімді перспективада қызмет тиімділігін арттыруға ықпал ететін іс-шараларды өзірлеу мәселелерін қоса алғанда, компанияның басым қызмет бағыттарын және оның даму стратегияларын анықтау мәселелері бойынша Директорлар кеңесіне ұсынымдарды өзірлеу және ұсыну міндетін толықтай шешеді.

- Александр Владимирович Лезговко – «Қазақтелеком» АҚ бас техникалық директоры;
- Тимур Тельманович Худайбердиев – «Қазақтелеком» АҚ бизнесі қамтамасыз ету және қолдау жөніндегі бас директоры;
- Наталья Валерьевна Лян – «Қазақтелеком» АҚ сыртқы активтерді басқару жөніндегі басқарушы директоры;
- Роман Владимирович Володин – «Мобайл телеком-Сервис» ЖШС бас директоры;
- Кукелис Каспарс – «Кселл» АҚ Басқарма төрағасы.

Мобильдік сегмент бойынша интеграциялық комитет Директорлар кеңесінің шешімімен құрылды (2019.18.03 № 8 хаттама) және Директорлар кеңесінің консультациялық-кеңес беру органы болып табылады, өз қызметін Директорлар кеңесінің 2019.18.03 № 8 шешімімен бекітілген «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің Интеграциялық комитеті туралы ережеге сәйкес жүзеге асырады.

2019 жылды Интеграциялық комитеттің құрамы мынандай:

Комитет төрағасы:

- Алексей Николаевич Буянов – тәуелсіз директор.

Комитеттің мүшелері:

- Дмитрий Александрович Заика – тәуелсіз директор;
- Ерғлан Айташұлы Құсайынов – Директорлар кеңесінің мүшесі;

2019 жылды Интеграциялық комитеттің отырыстарына ДК мүшелерінің қатысуы:

Директорлар кеңесінің мүшелері	№ 1 26.03	№ 2 09.04	№ 3 16.05	№ 4 06.08	№ 5 10.09	№ 6 18.11	Қатыспау себебі	Қатысу пайызы
А.Н. Буянов	+	+	+	+	+	+		100%
Д.А. Заика	+	+	+	+	+	+		100%
Е.А. Құсайынов	+	+	+	+	+	+		100%

Комитеттердің жұмысын бағалай келе, «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің комитеттері өз міндеттерін орындау барысында компанияның мүдделерін көздең, адал және орынды әрекет ететінін атап өтү қажет. Комитеттер есепті жылды комитеттер туралы

ережелерге, Директорлар кеңесінің шешімдеріне, Директорлар кеңесінің тапсырмаларына, сондай-ақ комитеттердің 2019 жылға жұмыс жоспарларына сәйкес акционерлік қоғамның Корпоративтік басқару кодексінде белгіленген мақсаттарын, міндеттері мен функционалдық міндеттерін орындаады.

КОРПОРАТИВТІК ХАТШЫ

Корпоративтік басқару жүйесінің тиімділігін қамтамасыз ету мақсатында акционерлік қоғамда Корпоративтік хатшы институты жұмыс істейді.

Директорлар кеңесі Корпоративтік хатшыны тағайындау туралы шешім қабылдайды, оның өкіллелтіктерінің мерзімін, функцияларын және қызмет тәртібін анықтайды.

Корпоративтік хатшы өз қызметінде Қоғамның Директорлар кеңесіне есеп береді және ҚР заңнамасының нормаларына, Қоғамның Жарғысына, Корпоративтік басқару кодексіне және өзге де ішкі құжаттарына сәйкес компания мен акционерлердің арасында, сондай-ақ компанияның органдары арасында өзара анық және тиімді іс-қимылды қамтамасыз етеді.

«Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік хатшысы Б.Қ. Әбдіқалықов мемлекеттік мәрапаттарға, «Ұздік байланысшы» салалық атағына ие. «Самұрық-Қазына» қоры компаниялары тобының үздік корпоративтік хатшыларының бірі деп танылды. Корпоративтік басқаруды және корпоративтік хатшылар институтын одан әрі жетілдіру бойынша түрлі іс-шаралардың тұрақты қатысушысы.

2019 жылғы Директорлар кеңесі қаралған негізгі мәселелер

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі өз отырыстарын жылдық жұмыс жоспарына сәйкес, сондай-ақ қажеттілігіне қарай өткізеді. 2019 жылғы «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі 19 отырыс өткізді, оның 16-сы қатысу тәртібінде және 3-еуі сырттай дауды беру нысанында өткіzlidі.

2019 жылғы «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің қаралуына 119 мәселе шығарылды. «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі 2019 жылғы қабылдаған ең маңызды шешімдердің ішінен мыналарын атап өтү қажет:

- «Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшелерін жаңа мерзімге сайлау туралы;
- «Кселл» АҚ Директорлар кеңесінің жаңа құрамын сайлау туралы;
- 2018 жылға «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің Стратегиялық жоспарлау, Аудит, Кадрлар, сыйақылау және алеуметтік мәселелер комитеттерінің есептері;
- «Қазақтелеком» АҚ филиалы – Сервистік фабрика құрып туралы;
- Қоғам акционерлерінің талабы бойынша орналастырылған акцияларды Қоғамның сатып алуы және оларды сатып алу бағасы туралы;

- 2018 жылға «Қазақтелеком» АҚ жылдық қаржылық есептілігін алдын ала бекіту туралы;
- Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар «Кселл» АҚ және «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-мен мәмілелер жасасу туралы;
- «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің Мобильдік сегмент бойынша интеграциялық комитеттің құрып туралы;
- 2019 жылға «Қазақтелеком» АҚ басшы жұмыскерлері қызметінің басты көрсеткіштерін есептеу карталары мен әдістемелерін бекіту туралы;
- «Қазақтелеком» АҚ Омбудсмені туралы;
- Khan Tengri Holding B.V. 49% акциясын сатып алу туралы;
- 2018 жылға «Қазақтелеком» АҚ жылдық есебін және тұрақты даму саласындағы «Қазақтелеком» АҚ есебін бекіту туралы;
- «Қазақтелеком» АҚ Іскеり әдеп кодексін бекіту туралы;
- 2019-2023 жылдарға «Қазақтелеком» АҚ тобының ҚБК (қызметтің басты көрсеткіштері) және бизнес-жоспарын бекіту туралы;
- «Қазақтелеком» АҚ филиалдары туралы ережелерді бекіту туралы;
- «Қазақтелеком» АҚ облигацияларын сатып алу туралы (ISIN KZX000000039);
- «Қазақтелеком» АҚ Экологиялық саясатын бекіту туралы;
- 2019-2029 жылдарға «Қазақтелеком» АҚ акционерлік құнын артыру стратегиясын бекіту туралы.

Тұрақты негізде (тоқсан сайын):

- «Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшелерінің;
- Ішкі аудит қызметінің;
- «Қазақтелеком» АҚ стратегиясын орындау бойынша;
- ірі инвестициялық жобаларды іске асыру туралы;

2019 жылғы ДК отырыстарына Директорлар кеңесі мүшелерінің қатысуы

Директорлар кеңесінің мүшелері	03.01 сырттай	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5	28.02 сырттай	№ 6	№ 7	№ 8	№ 9	№ 10	№ 11	№ 12	№ 13	№ 14	№ 15	№ 16	№ 17	№ 18	№ 19	№ 12 сырттай
Н.Т. Байдәүлетов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Қ.Б. Есекеев	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
А.С. Алимов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Е.А. Құсайынов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
С.Б. Саудабаев	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
А.Н. Буюнов	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Гарретт Мартин Джонстон	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+
Д.А. Заика	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Т.Қ. Найдабеков	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

- акционерлік қоғамның жоспарын іске асыру туралы;
- 2019-2021 жылдарға «Қазақтелеком» АҚ-да корпоративтік басқаруды жетілдіру бойынша іс-шаралар жоспарының орындалу барысы туралы;
- тәуекелдер туралы;
- шешімін «Қазақтелеком» АҚ Басқармасы қабылдаған жасалуына мүдделілік бар жасалған мәмілелер туралы есептер қаралады.

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің жұмысын бағалау саясаты туралы ақпарат

Есепті жылғы Директорлар кеңесінің жұмысын бағалау мәселелері 2018 жылғы 15 ақпандан бекітілген «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі мен оның комитеттерінің, Директорлар кеңесі мүшелерінің және «Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік хатшысының қызметін бағалау қағидаларымен реттелді.

Директорлар кеңесінің қызметін бағалау жалпы Директорлар кеңесінің, оның комитеттерінің, Директорлар кеңесінің әрбір мүшесінің және Корпоративтік хатшының жұмыс тиімділігін талдау жүргізуге, халықаралық үздік тәжірибелер және стандарттармен салыстырғанда Директорлар кеңесі жұмысының күшті және әлсіз жақтарын анықтауға, сондай-ақ Директорлар кеңесінің жасырын резервтері мен пайдаланылмаған әлеуетін анықтауға бағытталған.

Бағалау Директорлар кеңесі мен оның мүшелерінің компанияның үзак мерзімді құнын есіруге және тұрақты дамуына қосқан үлесін анықтауға, сондай-ақ бағыттарды айқындау, Директорлар кеңесінің жұмысын одан әрі жақсарту шараларына ұсыным беруге мүмкіндік береді.

«Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік басқару кодексімен және жоғарыда аталған қағидалармен Директорлар кеңесі бекіткен құрылымдық үдеріс аясында жыл сайынғы бағалау өткізу көзделген. Бұл ретте кемінде үш жылда бір рет тәуелсіз консультанттарды тарта отырып, бағалау жүргізіледі. Сауламаға және/немесе сұхбат алуға қатысады қоспағанда, ешқандай директорды оның қызметін бағалау үдерісіне тартуға болмайды.

2019 жылғы желтоқсан айында «Қазақтелеком» АҚ ДК мүшелері саулама жүргізу арқылы «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің жұмысына бағалау жүргізді. Сауламаға қатысқан барлық қатысушыға қатысты құпиялылықты сақтау қажеттілігін ескере отырып, ДК мүшелерінен алған бағалау нәтижелерінің негізінде ДК шешімімен 2019 жылдың жұмыс қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің қызметіне оң баға берілді.

Сондай-ақ Қоғамның Директорлар кеңесінің комитеттері 2019 жылғы өз қызмет нәтижелері бойынша Директорлар кеңесі тарапынан оң баға алды.

Директорлар кеңесі мүшелерін сыйақылау туралы ақпарат

Тәуелсіз директорларды сыйақылау талаптары олармен жасалған шарттарда көрсетілген. Тәуелсіз директорларды қоспағанда, «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің мүшелері өз жұмысын тегін жүргізеді.

Тәуелсіз директорлар бола отырып, Директорлар кеңесінің мүшелері жылдық белгіленген сыйақы және «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі комитетінің әрбір қатысуы тәртібімен өткізілетін отырысына қатысқаны үшін қосымша сыйақы алады. Тәуелсіз директорға Директорлар кеңесінің және оның комитеттерінің қатысуы тәртібімен өткізілетін отырыстарына келуіне байланысты, акционерлердің жылдық жалпы жиналышына, сондай-ақ акционерлердің, Директорлар кеңесі тәрағасының және/немесе Қоғам Басқармасының бастамасымен шақырылатын және тәуелсіз директордың тұрғылықты жерінен тыс жерде өткізілетін отырыстарға қатысқаны үшін шығыстары (жол жүру, тұру, тәуліктік шығыстар, Қазақстан Республикасында телефон байланысы, сканерлеу, ксерокөшіру, факс, құжаттарды басып шығару, тери қызметтері, Қазақстан Республикасында интернет желісіне қатынау, курьер және пошта қызметі) өтеледі.

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі мүшесінің функцияларын орындағаны үшін сыйақы төлеу акционерлік қоғамның

Директолар кеңесіне сайланған тәуелсіз директорларға ғана жүзеге асырылады. «Қазақтелеком» АҚ акционерлерінің жалпы жиналысының 2009 жылғы 4 қыркүйектегі № 39 хаттама және 2011 жылғы 29 желтоқсандағы № 46 хаттама шешімдеріне сәйкес жылдық белгіленген сыйақының және Директолар кеңесі комитетінің әрбір қатысчы тәртібімен өткізілетін отырысына қатысчының үшін қосымша сыйақының мөлшерлері:

1. «Қазақтелеком» АҚ әрбір тәуелсіз директоры үшін жылдық белгіленген сыйақы мөлшері;
2. Қазақстан Республикасының резиденттеріне – 11.09.2019 жылға дейін 6 660 000 теңге, 11.09.2019 жылдан бастап 16 650 000 теңге.

2019 жылға тәуелсіз директорларға төлемдер

ДК мүшелері – тәуелсіз директорлар	Валюта	Жылдық белгіленген сыйақы сомасы	Комитеттердің отырыстарына қатысчының үшін қосымша сыйақы сомасы	2019 жылдың қорытындысы
ҚР бейрезиденттері (2 адам)	АҚШ доллары	90 000	30 500	120 500
ҚР резиденттері (2 адам)	теңге	19 400 870	6 750 000	26 150 870
«Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасына, «Қазақтелеком» АҚ Жарғысына сәйкес барлық мүдделі тұлға үшін Директолар кеңесі мүшелерінің сыйақы мөлшері туралы мәліметті ашып көрсетеді.				

БАСҚАРМА

Басқарма акционерлік қоғамның міндеттерін орындау және стратегиясын іске асыру мақсатында оның ағымдағы қызметіне басшылық жасауды жүзеге асыратын алқалы атқарушы орган болып табылады.

- Қазақстан Республикасының резидентіне – 11.09.2019 жылға дейін 6 660 000 теңге, 11.09.2019 жылдан бастап 16 650 000 теңге.
- 2. Директолар кеңесі комитетінің қатысу тәртібіндегі, сондай-ақ теле-бейне конференцбайланыс арқылы өткізілетін әрбір отырысна қатысчыны үшін «Қазақтелеком» АҚ Директолар кеңесінің әрбір тәуелсіз мүшесі үшін қосымша сыйақы мөлшері:
 - Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне – 500 АҚШ доллары;
 - Қазақстан Республикасының резиденттеріне – 11.09.2019 жылға дейін 75 000 теңге, 11.09.2019 жылдан бастап 185 000 теңге.

ЕСЕКЕЕВ Қуанышбек Бақытбекұлы

«Қазақтелеком» АҚ Директолар кеңесінің мүшесі, Басқарма төрағасы

Тұған күні:

1975 жылғы 10 маусым

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына алғашқы сайланған күні:

2010 жылғы 15 наурыз

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына ағымдағы сайланған күні:

2019 жылғы 6 ақпан

Акцияларға иелік етуі: иелік етпейді

Білімі:

Жоғары. Математика ғылымдарының кандидаты

1991–1995

Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университеті. Мамандығы: қолданбалы математика, Математика ғылымдарының кандидаты

2001–2002

Қазақ мемлекеттік басқару академиясы. Мамандығы: менеджмент

2015–2017

Hult Business School, London, GB.
Мамандығы: қаржы
Дәрежесі: Executive MBA

Соғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны және атқарған лауазымдары:

23.02.2007–15.03.2010

Қазақстан Республикасының Ақпараттандыру және байланыс агенттігі, төраға

15.03.2010 – қазіргі уақытта

«Қазақтелеком» АҚ, Басқарма төрағасы, Директолар кеңесінің мүшесі

Қосымша жұмысы және басқа ұйымдардың директорлар кеңестеріндегі мүшелігі:

«Кселл» АҚ Директолар кеңесінің мүшесі, «QazCloud» ЖШС Қадағалау кеңесінің мүшесі

Компания акцияларына, жеткізушилдердің және компания бәсекелестерінің акцияларына иелік етуі: жоқ

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

ӨЗБЕКОВ Асхат Архатұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшесі,
«Қазақтелеком» АҚ бас қаржы директоры

Тұған күні:

1980 жылғы 18 маусым

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
алғашқы сайланған күні:

27.09.2016

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
ағымдағы сайланған күні:

14.03.2017

МАХАНБЕТӘЖИЕВ Батыр Әпенұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы мүшесі,
«Қазақтелеком» АҚ стратегиялық басқару
жөніндегі бас директоры

Тұған күні:

1972 жылғы 12 наурыз

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
алғашқы сайланған күні:

07.06.2010

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
ағымдағы сайланған күні:

17.03.2017

Акцияларға иелік етуі: иелік етпейді

Білімі:

жоғары.

1996–2000

«Тұран» университеті

Мамандығы: халықаралық экономика

**Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары:**

02.2012–12.2014

KMG EP International, қаржы директоры

01.2015 – по настоящее время

қазіргі уақытта: «Қазақтелеком» АҚ, басқарушы директор – бас қазынашы, басқарушы директор – қаржы бақылаушысы, «Қазақтелеком» АҚ бас қаржы директоры

**Қосымша жұмысы және басқа ұйымдардың директор-
лар кеңестеріндегі мүшелігі:**

жоқ

**Компания акцияларына, жеткізушілердің және компа-
ния бәсекелестерінің акцияларына иелік етуі:** жоқ

Білімі:

жоғары

1989–1994

М. Ломоносов ат. Мәскеу мемлекеттік университеті.

Мамандығы: экономикалық кибернетика, біліктілігі:
экономист-математик

2015–2017

Hult Business School, London, GB.

Мамандығы: қаржы. Дәрежесі: Executive MBA

**Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары::**

04.2010 – қазіргі уақытта:

«Қазақтелеком» АҚ, бас әкімшілік директор,
«Қазақтелеком» АҚ стратегиялық басқару жөніндегі бас
директоры

**Қосымша жұмысы және басқа ұйымдардың директор-
лар кеңестеріндегі мүшелігі:**

жоқ

**Компания акцияларына, жеткізушілердің және компа-
ния бәсекелестерінің акцияларына иелік етуі:** жоқ

Бұғынгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бақылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

ӘБДІЛДӘБЕКОВ Марат Мұхтарұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы мүшесі, «Қазақтелеком» АҚ ақпараттық технологиялар жөніндегі бас директоры

Тұған күні:

1967 жылғы 13 қазан

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына алғашқы сайланған күні:

08.06.2007

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына ағымдағы сайланған күні:

14.03.2017

Білімі:

жоғары

1984–1991

С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті.
Мамандығы: механика және қолданбалы математика

Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және атқарған лауазымдары:

05.2007 – қазіргі уақытта

«Қазақтелеком» АҚ, вице-президент – ақпараттық технологиялар жөніндегі бас директор, «Қазақтелеком» АҚ ақпараттық технологиялар жөніндегі бас директоры

Қосымша жұмысы және басқа үйімдардың директорлар кеңестеріндегі мүшелігі:

«KT Cloud Lab» ЖШС Қадағалау кеңесінің төрағасы,
«QazCloud» ЖШС Қадағалау кеңесінің мүшесі

Компания акцияларына, жеткізушілердің және компания бәсекелестерінің акцияларына иелік етуі: жоқ

АБЫХАНОВ Рафаэль Еламанұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы мүшесі, корпоративтік сегмент жөніндегі бас директор – «Қазақтелеком» АҚ филиалы – Корпоративтік бизнес жөніндегі дивизионның бас директоры

Тұған күні:

1971 жылғы 7 маусым

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына алғашқы сайланған күні:

09.09.2013

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына ағымдағы сайланған күні: 14.03.2017

Білімі:

жоғары

1990–1996

Қазақ ұлттық техникалық университеті. Мамандығы: радиотехника

Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және атқарған лауазымдары:

07.05.2009–08.09.2013

«Қазақтелеком» АҚ, операторлармен жұмыс жөніндегі басқарушы директор

09.09.2013 – қазіргі уақытта

«Қазақтелеком» АҚ, корпоративтік сегмент жөніндегі бас директор – «Қазақтелеком» АҚ филиалы – Корпоративтік бизнес жөніндегі дивизионның бас директоры

Қосымша жұмысы және басқа үйімдардың директорлар кеңестеріндегі мүшелігі:

«КТ-АЙИКС» ЖШҚ Қадағалау кеңесінің төрағасы

Компания акцияларына, жеткізушілердің және компания бәсекелестерінің акцияларына иелік етуі: жоқ

ЛЕЗГОВКО Александр Владимирович

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы мүшесі,
«Қазақтелеком» АҚ бас техникалық
директоры

Тұған күні:

1961 жылғы 15 қыркүйек

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
алғашқы сайланған күні:

26.03.2007

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
ағымдағы сайланған күні:

14.03.2017

Білімі:

жоғары

1978–1983

Алматы энергетика институты.

Мамандығы: автоматты электр байланысы

Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және

атқарған лауазымдары:

03.2007 – қазіргі уақытта

«Қазақтелеком» АҚ, вице-президент – бас техникалық
директор, «Қазақтелеком» АҚ бас техникалық директоры

Қосымша жұмысы және басқа үйімдардың директор-
лар кеңестеріндегі мүшелігі: жоқ

Компания акцияларына, жеткізушілердің және компа-
ния бәсекелестерінің акцияларына
иелік етуі: «Қазақтелеком» АҚ акцияларына ие

ПОГРЕБИЦКИЙ Игорь Евгеньевич

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы мүшесі,
бөлшек сегмент жөніндегі бас директор –
«Қазақтелеком» АҚ филиалы – Бөлшек бизнес
жөніндегі дивизионның бас директоры

Тұған күні:

1978 жылғы 19 мамыр

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
алғашқы сайланған күні:

29.03.2019

Білімі:

1995–2000

2000 Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті.

Мамандығы: «Радиотехника»

Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары:

01.2009–01.2018

«Кселл» АҚ, өнірлік филиалдың басшысы

01.2018 - қазіргі уақытта

«Қазақтелеком» АҚ, «Қазақтелеком» АҚ Бөлшек бизнес
жөніндегі дивизионның сату жөніндегі директоры, бөл-
шек сегмент жөніндегі бас директор – «Қазақтелеком»
АҚ филиалы – Бөлшек бизнес жөніндегі дивизионның
бас директоры

Қосымша жұмысы және басқа үйімдардың директор-
лар кеңестеріндегі мүшелігі:

жоқ

Компания акцияларына, жеткізушілердің және компа-
ния бәсекелестерінің акцияларына
иелік етуі: жоқ

МЕЙІРМАНОВ Нұрлан Кемалұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы мүшесі,
инновациялар жөніндегі бас директоры

Тұған күні:

1972 жылғы 3 тамыз

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
алғашқы сайланған күні:

02.05.2019

Білімі:

1989–1995

Қазақ химия-технологиялық институты. Мамандығы:

«Химиялық өндірістердің негізгі процестері және хими-
ялық кибернетика»

2008–2011

Ресей Федерациясының Президенті жаһындағы Ресей
халық шаруашылығы мен мемлекеттік қызметтің
академиясы»

2011

Халықаралық бизнес академиясы. Мамандығы: Іскери
әкімшілендіру докторы.

**Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары:**

01.2012–05.2019

«Қазақтелеком» АҚ, инновациялар жөніндегі басқарушы
директор

05.2019 – қазіргі уақытта

«Қазақтелеком» АҚ, инновациялар жөніндегі бас
директор

**Қосымша жұмысы және басқа үйімдардың директор-
лар кеңестеріндегі мүшелігі:**
«НҰРСАТ+» ЖШС Қадағалау кеңесінің төрағасы

**Компания акцияларына, жеткізушилердің және компа-
ния бәсекелестерінің акцияларына иелік етуі:** жоқ

ХУДАЙБЕРДИЕВ Тимур Тельманович

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы мүшесі,
бизнесті қамтамасыз ету және қолдау
жөніндегі бас директор – «Қазақтелеком»
АҚ филиалы – «Телеком Жинақтау»
дирекциясының бас директоры

Тұған күні:

1981 жылғы 25 наурыз

Азаматтығы:

Қазақстан Республикасы

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының құрамына
алғашқы сайланған күні:

02.05.2019

Білімі:

1998–2002

ҚР ішкі істер министрлігінің академиясы.

Мамандығы: заңгер

**Соңғы бес жылда үйімдардағы жұмыс орны және
атқарған лауазымдары:**

03.2011–04.2014

«Темірбанк» АҚ филиалы, филиал директорының
орынбасары;

01.2015–02.2016

«Тұрғын үй құрылыш жинақ банкі» АҚ, проблемалы қары-
збен жұмыс жөніндегі бастық

02.2016–03.2017

«Qazag Financial Croup» АҚ, «Global Building Contract»
ЖШС атқарушы директоры және Қадағалау кеңесінің
мүшесі

04.2017 – қазіргі уақытта

«Қазақтелеком» АҚ, «Қазақтелеком» АҚ «Телеком
Жинақтау» дирекциясының бас директоры,
«Қазақтелеком» АҚ басқарушы директоры, бизнесті
қамтамасыз ету және қолдау жөніндегі бас директор
– «Қазақтелеком» АҚ филиалы – «Телеком Жинақтау»
дирекциясының бас директоры

**Қосымша жұмысы және басқа үйімдардың директор-
лар кеңестеріндегі мүшелігі:**

жоқ

**Компания акцияларына, жеткізушилердің және компа-
ния бәсекелестерінің акцияларына иелік етуі:** жоқ

2019 жылы Басқарма құрамындағы өзгерістер

Басқарма мүшесі	Лауазымы	Мәртебесі
Кукелис К.	Бөлшек сегмент жөніндегі бас директор – «Қазақтелеком» АҚ филиалы – Бөлшек бизнес жөніндегі дивизионның бас директоры	Басқарма мүшесі ретінде өкілеттігі тоқтатылды
И.Е. Погребицкий	Бөлшек сегмент жөніндегі бас директор – «Қазақтелеком» АҚ филиалы – Бөлшек бизнес жөніндегі дивизионның бас директоры	Басқарма құрамына сайланды
Н.К.Мейірманов	Инновациялар жөніндегі бас директор	Басқарма құрамына сайланды
Т.Т. Худайбердиев	Бизнесті қамтамасыз ету және қолдана жөніндегі бас директор – «Қазақтелеком» АҚ филиалы – «Телеком Жинақтау» директориясының бас директоры	Басқарма құрамына сайланды

БАСҚАРМАНЫҢ 2019 ЖЫЛҒЫ ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ЕСЕП ЖӘНЕ ҚАБЫЛДАНҒАН ШЕШІМДЕРДІҢ ЕҢ МАҢЫЗДЫЛАРЫ

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы стратегияға, даму жоспарына және акционерлердің жалпы жиналышы мен Директорлар кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестікі қабылдай отырып, ұйымның құнделікті қызметіне басшылық жасауды жүзеге асырады.

Басқарма аптасына бір рет қатысу тәртібімен отырыс өткізеді, қажет болғанда қосымша отырыстар өткізеді.

2019 жылы «Қазақтелеком» АҚ Басқармасы қатысу тәртібімен 57 отырыс өткізді, онда Басқарманың 246 шешімі қабылданды.

Сырттай дауыс беру арқылы қабылданған шешімдер болған жоқ.

Есепті жылды Басқарма мынадай негізгі мәселелер бойынша шешімдерді қарады және қабылдады:

- «Қазақтелеком» АҚ және еншілес компаниялардың алдын ала жылдық қаржылық есептілігі, 2018 жылға арналған жылдық есеп, «Қазақтелеком» АҚ тұрақты даму саласындағы 2018 жылға арналған есебі, тәуекелдерді басқару бойынша тоқсан

сайынғы есептер, «Қазақтелеком» АҚ тәуекелдерін сәйкестендіру, бағалау және мониторингілеу қағидалары, «Қазақтелеком» АҚ тәуекел-аппетитін есептеу және каскадтау әдістемесі, 2019-2029 жылдарға акционерлік құнды арттыру стратегиясының жобасы және т.б. қаралды.

- Мынадай бірқатар құжаттар бекітілді: Операциялық бюджет туралы ереже, операциялық бюджет, күрделі салымдар бюджетінің және 2019-2023 жылдарға арналған даму жоспарының жобалары және т.б.

Басқарма мүшелерін сыйақылау туралы ақпарат

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасының мүшелерін сыйақылау шарттары мен тәртібі «Қазақтелеком» АҚ Басқармасы туралы ережемен, «Қазақтелеком» АҚ Орталық аппараты жұмыскерлерінің еңбегіне ақы төлеу туралы ережемен, сондай-ақ «Самұрық-Қазына» АҚ басшы жұмыскерлердің еңбегін бағалау және сыйақылау саласындағы саясатына сәйкес әзірленген «Қазақтелеком» АҚ басшы қызметкерлеріне бір жылдағы жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы төлеу қағидаларымен анықталған.

Директорлар кеңесі жоғарыда көрсетілген құжаттарға сәйкес Директорлар кеңесінің жаңындағы тиісті комитеттің ұсынымы бойынша Басқарма төрағасының және мүшелерінің лауазымдық айлықақыларының мөлшерін, еңбекке ақы және сыйлықа төлеу шарттарын анықтайды.

Сыйақы төлеудің негізгі шарты есепті жыл үшін шоғырландырылған жиынтық пайданың болуы болып табылады.

Басшы персоналдың бір жылдағы жұмыс қорытындысы бойынша сыйақылау Директорлар кеңесі бекіткен қызметтің уәждемелік басты көрсеткіштерін орындаға байланысты төлениді. Белгіленген корпоративтік ҚБК мақсатты мәндерін асыра орындау Басқарманың әрбір мүшесінің жеке үлесінің нәтижесі болып табылады.

Компанияның елеулі мәмілелері

«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы 2019 жылы Басқарманың 10 шешімін мақұлдады және Қоғамның Директорлар кеңесінің қаруына шығарды және жасалуына Қоғам мүдделі мәмілелерді жасасуға қатысты Басқарманың 6 шешімін бекітті.

Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілелердің тізбесі

№	Мәміленің атасы	«Қазақтелеком» АҚ шешімі
1	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілелерді «Келл» АҚ-мен жасасуды мақұлдау туралы»	Басқарманың 2019.04.02 № 5/12 шешімі
2	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілені «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-мен жасасуды мақұлдау туралы»	Басқарманың 2019.04.02 № 5/13 шешімі
3	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілені жасасуды мақұлдау туралы». Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС мен «Қазақтелеком» АҚ арасында байланыс объектілеріне техникалық күтім жасауға арналған 2016.23.12 № 624-43-ДТО шартқа № 3 қосымша келісім жасалды (2019.12.03 № 7 хаттама)	Басқарманың 2019.04.03 № 9/28 шешімі
4	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілені – «Нұрсағат+» ЖШС-мен 2017 жылғы 28 наурыздағы №104-27-ДСД бірлескен қызмет шартына № 2 қосымша келісім жасасуды мақұлдау туралы»	Басқарманың 2019.11.03 № 10/36 шешімі
5	«Жасалуына Қоғамның мүдделілігі бар мәмілені жасасуды мақұлдау туралы». Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес «Бәйтерек» үлттық басқарушы холдингі» АҚ-мен байланыс қызметтерін сатып алу туралы 2019.30.05 № 76-3 шарт жасалды (2019.29.03 №9 хаттама).	Басқарманың 2019.18.03 № 12/42 шешімі
6	Khan Tengri Holding B.V. 49% акциясын сатып алу бойынша мәміле жасасуды мақұлдау туралы	Басқарманың 2019.06.05 №20/71 шешімі
7	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілені жасасуды мақұлдау туралы». Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес «Қазақстандағы Қытай банкі» ЕБ пайдасына «Қазақтелеком» АҚ-ға кепілдеме беру шарттарын көрсете отырып, «Қазақтелеком» АҚ және «Келл» АҚ арасында 2019 жылғы 02 тамыздағы №561-15-СЛ кепілдеме беру туралы келісім жасалды (ДК 2019.28.05 № 14 хаттамасы)	Басқарманың 2019.17.05 №22/77 шешімі
8	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілені жасасуды мақұлдау туралы». Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес «Қазақтелеком» АҚ және «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС арасында 2019 жылғы 23 мамырдағы №1/365-09-ДЗ кредиттік шарт жасалды (ДК 2019.22.05 № 13 хаттамасы)	Басқарманың 2019.17.05 №22/78 шешімі
9	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілені – «Қазпошта» АҚ-мен телекоммуникациялық қызметтерді сатып алу туралы ұзақ мерзімді шартты жасасу туралы»	Басқарманың 2019.04.06 №26/100 шешімі
10	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілені – Kcell және/немесе Activ сауда маркаларымен тіркелген және үялы байланыс қызметтерінің конвергентtelgen топтамаларын сату туралы шартты жасасу туралы»	Басқарманың 2019.16.07 №32/128 шешімі
11	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделілігі бар мәмілені жасасуды мақұлдау туралы». Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес 2019.18.10 №СМ-170-19/621-15-СКЛ кредит жөлісін ашу туралы келісім жасалды (ДК 2019.23.07 № 15 хаттамасы)	Басқарманың 2019.16.07 №32/129 шешімі

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

№	Мәміленің атаяу	«Қазақтелеком» АҚ шешімі
12	«Жасалуына Қоғамның мүдделелігі бар мәмілені жасасу және ТЖД үйымдық басқару құрылымына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы»	Басқарманың 2019.26.08 №37/154 шешімі
13	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделелігі бар мәмілелерді «Қазақстан Даму банкі» АҚ-мен жасасуды мақұлдау туралы»	Басқарманың 2019.29.10 №48/198 шешімі
14	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделелігі бар мәмілені жасасуды мақұлдау туралы»	Басқарманың 2019.29.10 №48/199 шешімі
15	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделелігі бар мәмілені – 2019.14.11 № I&C-2019-00526 қызметтерді сатып алу туралы шартқа № 1 қосымша келісім жасасуды мақұлдау туралы»	Басқарманың 2019.09.12 №55/224 шешімі
16	«Жасалуына «Қазақтелеком» АҚ мүдделелігі бар мәмілені «QazCloud» ЖШС-мен – 2018 жылғы 6 тамыздағы № 523-24-ДЗ «QazCloud» ЖШС-мен бірлескен қызмет шартына қосымша келісім жасасу туралы»	Басқарманың 2019.23.12 №56/234 шешімі

КОМПАНИЯНЫҢ ІШКІ АУДИТИ

«Қазақтелеком» АҚ-да ішкі аудитті үйымдастыру мен жүзеге асыруды ішкі аудит қызметі (IAK) қамтамасыз етеді. IAK-Директорлар кеңесіне тікелей бағынады және есеп береді. IAK қызметіне жетекшілік етуді акционерлік қоғамның Директорлар кеңесінің Аудит комитеті жүзеге асырады.

IAK қызметінің негізгі мақсаты компания-яда тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйелерін жетілдіруде жүйелік амал-тәсілді енгізу арқылы Директорлар кеңесіне компанияны тиімді басқаруды қамтамасыз етуге арналған тәуелсіз және шынайы ақпарат ұсыну болып табылады.

IAK қызметі «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі бекіткен «Қазақтелеком» АҚ ішкі аудит қызметі туралы ережеге, «Қазақтелеком» АҚ-да ішкі аудитті үйымдастыру саясатына негізделген.

Аудиторлық тексеру Аудит комитеті мақұлдаған және акционерлік қоғамның Директорлар кеңесі бекіткен жылдық аудиторлық жоспарға сәйкес жүзеге асырылады.

«Қазақтелеком» АҚ ішкі аудит қызметінің қызметі ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына сәйкес келеді.
Бұл 2018 жылы «КПМГ Такс энд Эдвайзори» ЖШС тәуелсіз консультанты өткізген ішкі аудит жүйесін сыртқы бағалау нәтижелерімен расталған.

2019 жылы аудиторлық тексерудің бекітілген жылдық жоспарына сәйкес IAK 18 (он сегіз) жоспарлы аудиторлық іс-шара, сондай-ақ Директорлар кеңесінің тапсырмасы бойынша 1 (бір) жоспардан тыс аудиторлық іс-шара жүргізді. Аудиторлық тапсырмалардың мақсаттарына қол жеткізілді. Жұмыс ішкі аудит қызметінің 10 жұмыскерінің күшімен жүргізілді.

ҚОСЫМША АҚПАРАТ

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

ГЛОССАРИЙ

3G (third generation) – 3 буын мобильді байланыс технологиясы — жоғары жылдамдықты мобильді қатынауды интернет қызметтерімен және деректер беру арнасын құратын радиобайланыс технологиясымен біркіттерін қызметтер жинағы.

4G (fourth generation) – талабы жоғары үялды байланыс буыны. Төртінші буынға жылжымалы абоненттерге - 100 Мбит/с және стационарлы абоненттерге - 1 Гбит/с асатын жылдамдықпен деректер беруге мүмкіндік беретін перспективалық технологиялар.

5G (fifth generation) – бесінші буын технологиясының жоғары жылдамдықты сымсыз интернеті, деректерді алу/беру жылдамдығын арттыру және диапазонды кеңейту есебінен барынша тиімді байланысты және деректер мен байланыс қызметтеріне қатынауды қамтамасыз етеді.

ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line) – асимметриялық цифровы абоненттік желіжол) — арнаны өткізуінде қолжетімді жолағы кіріс және шығыс трафигі арасында ассимметриялы бөлінген модемдік технология.

AMPS (Advanced Mobile Phone Service) – бірінші буын желісіне жататын үялды байланыстың аналогтық стандарты.

API (Application programming interface) – бір компьютерлік бағдарлама басқа бағдарламамен әрекеттесе алатын тәсілдер сипаттамасы.

ARPU (Average Revenue Per User) – бір абонентке есептегендеге бір айдағы орташа түсім.

B2B (англ. Business to Business) – заңды тұлғалар арасындағы коммерциялық қарым-қатынастарды білдіретін термин.

B2C (ағыл. Business to Consumer) – заңды тұлға тұтынушы арасындағы коммерциялық қарым-қатынастарды білдіретін термин.

B2O (ағыл. Business to Operators) – заңды тұлға мен байланыс операторларының арасындағы коммерциялық қарым-қатынастарды білдіретін термин.

Big Data – үлкен көлемді деректерді өңдеу.

Blockchain – ақпараттан тұратын блоктардың белгілі бір қағидалар бойынша құрылған үздіксіз бірізді тізбегі. Көп жағдайда блоктар тізбектерінің көшірмелері көптеген түрлі компьютерлерде бір-біріне байланыссыз сақталады.

BSS (base station subsystem) – базалық стансылар кіші жүйесі — абоненттің мобильді терминалы және желі кіші жүйесі мен коммутация, GSM core network арасындағы дауыс және сигналдық трафик беруге жауапты жылжымалы радиотелефон байланысы жүйесінің негізгі элементтерінің бірі.

CDMA (Code Division Multiple Access) – кодты бөлініспен көптік қатынау, цифровы үялды байланыс (сымсыз) желісі. CDMA сымсыз байланыс жабдығын халықаралық байланысты стандарттау үйімі үшінші буын желілерін салуда ең перспективалы деп ұсынған.

Cost Per Action (CPA) – әрекетке төлем – пайдаланушы жарнама берушінің сайтында жасаған әрекеті үшін жарнама беруші төлейтін интернет-жарнама моделі.

DWDM (Dense Wave Division Multiplexing) – тығыз толынды мультиплексирлеу технологиясы. Мультисервистік және мобильдік желілер тірек инфрақұрылымы үшін барынша сенімді технология болып табылады, желінің өткізу мүмкіндігін шұғыл арттыруды қамтамасыз етеді және түбегейлі жаңа қызметтердің кең ауқымды жынтығын іске асырады.

EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution) – 2G және 2.5G (GPRS) желілері үстінен қосымша теңшеме ретінде жұмыс істейтін мобильді байланысқа арналған сымсыз деректер беру технологиясы.

ESG факторы (Environmental. Social. Governance) – қоршаған орта факторы, әлеуметтік факторлар және басқару факторлары.

EVDO (Evolution Data Optimized) – CDMA стандартындағы үялды байланыс желілерінде пайдаланылатын жоғары жылдамдықпен деректер беру технологиясы.

Firewall – компьютер желілері немесе хостілер арасындағы рұқсат етілмеген немесе қаламайтын хабарламалардың алдын алуға арналған технологиялық кедергі.

FMC – One contact (fixed mobile convergence) – тіркелген және үялды байланысты біркіттерін және кейіннен коммерциялық пайдалануға ауыстыратын технология.

FTTH (Fiber to the Home) – үйге дейінгі оптикалық талшық (жеке үй мағынасында).

FTTx (fiber to the x) – талшықты-оптикалық қосылу технологиясы.

GRPS – интернет желісіне қатынау үшін пайдаланылатын деректер беру технологиясы.

GSM – арналарды уақыты және жиілігі бойынша бөлөтін цифровы мобильді үялды байланыс ғаламдық стандарты, жоғары қауіпсіздігімен ерекшеленеді және 2G типті желілерде жұмыс істейді. Негізгі мақсаты – қоңыраулар жасау және хабарламалармен алмасу.

GPON (Gigabit passive optical network) – гигабитті пасив оптикалық желілер

IaaS (Infrastructure as a Service) – инфрақұрылым қызымет ретінде, айталық, виртуалдық серверлер және виртуалдық желі; клиент кез келген бағдарламалық жасақтаманы және қосымшаны орнатады.

IPTV (Internet Protocol Television) – IP протоколы бойынша деректер беру желілерінде цифрлық телевидение технологиясы (стандарты), цифрлық кәбілдік телевидение операторлары пайдаланатын жаңа буын телевидениесі.

IP-транзит – BGP протоколы бойынша деректер беру заманауи оптикалық желісі арқылы интернет желісіне басқарылатын және жоғары жылдамдықты қатынауды үсіну қызметі. BGP - интернет желісі үшін пайдаланылатын автономды жүйелер арасындағы динамикалық маршруттау протоколы.

IoT (ағыл. internet of things) – жеке обьектілерге орнатылған құрылғыларға интернет (сымсыз немесе сымсыз) арқылы ақпарат жіберуге және алуға мүмкіндік беретін технологиялардың жалпы атауы.

LoRa (ағыл. Long Range) – бұл технология және осы аттас модуляция әдісі болып табылады. Көлемі жағынан шағын деректерді алыс қашықтыққа сымсыз беру технологиясы, бөлектелген телеметрия желілері, машинаралық өзара іс-қимыл мен заттар интернеті үшін әзірленген.

LPWAN – телеметрия, машинаралық өзара әрекет және интернет заттар тармақталған желілері үшін әзірленген, көлемі шағын деректерді алыс қашықтыққа беру сымсыз технологиясы.

LTE (Long-Term Evolution) – деректермен жұмыс істейтін мобильді телефондар және басқа да терминалдарға арналған сымсыз жоғары жылдамдықта деректер беру стандарты.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

M2M (Machine-to-Machine) – машинааралық өзара іс-қимыл (машина-машинааралық өзара іс-қимыл) – машиналарға бір-бірімен ақпарат алмасуға немесе біржакты тәртіппен ақпарат беруге мүмкіндік беретін технологиялардың ортақ атаяу. Бұл датчиктерді немесе қандай да бір құрылғылардың параметрлерін мониторингілеудің сымарқылы және сымсыз жүйелері болуы мүмкін.

NPS (Net Promoter Score) – тұтынушылардың тауарға немесе компанияға берілгендейгі анықтау индексі (ұсынуға дайындық индексі), қайталама сатып алушы бағалау үшін қолданылады. Клиенттік адалдықты өлшеу бастапқы индекстерінің бірі болып табылады.

SaaS (Software as a Service) – бағдарламалық жасақтама қызмет ретінде, айталық, электронды пошта немесе басқа оффістік қосымша; клиент қосымшаны пайдаланады, қосымшаның базалық тәншемесін провайдер басқарады.

SDN/NFV – бағдарламалы-конфигурацияланатын желі (Software Defined Networks, SDN) және желілік функцияларды виртуалдандыру (Network Function Virtualization, NFV).

VAS (Value Added Services) – қосымша құны бар қызметтер.

VoIP (Voice over Internet Protocol) – немесе IP-телефония – бұл интернет арқылы дауыс байланысы.

VPN (Virtual Private Network - виртуалды жеке желі) – бір немесе бірнеше желілік қосылуларды (логикалық желі) басқа желінің үстімен (мысалы, интернет) қамтамасыз ететін технологиялардың жалпы атаяу.

VPS (virtual private server) – виртуалды бөлекtelgen сервер, қызмет виртуалды бөлекtelgen серверді жалға беру қызметі.

WAP (Wireless Application Protocol) – сымсыз деректер беру протоколы. Протокол GSM желілері үшін арнайы жасалған, онда портативті құрылғылардан интернет желісімен байланыс орнату қажет. WAP көмегімен мобильді құрылғы пайдаланушысы интернет желісіне кез келген ақпаратты жүктей алады.

AEM ТОБЖ – ауылдық елді мекендердегі талышқыты-оптикалық байланыс желіжолы.

ИКТ – ақпараттық-коммуникациялық технологиялар.

КЖК – интернетке кеңжолақты немесе жоғары жылдамдықты қатынау – модем қолданылатын коммутациялық қатынау және жалпы пайдаланылатын телефон желісін қолдану кезіндегі ең жоғарғы жылдамдықтан асатын, деректер беру жылдамдығымен интернетке қатынау.

БАЙЛАНЫС АҚПАРАТЫ

«Қазақтелеком» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

Мекенжайы: 01000 Қазақстан Республикасы, Нұр-Сұлтан қаласы, Занғы мекенжайы: Есіл ауданы, Сауран көш., 12
Байланысу орталығы: 160

Канцелярия:
Нұр-Сұлтан қаласы: 8(717) 2591600, 2580839;
Алматы қаласы: 8(727) 2587219, 2587215.
Электронды мекенжайы: telecom@telecom.kz

Талан-таражаға салу, алааяқтық және жемқорлық орын алуы немесе ықтималдылық фактілері бойынша: 8 (800) 080 19 94, sk.hotline@deloitte.kz
www.sk.deloitte-hotline.com

Сатып алу мәселелеріне қатысты шағымдар мен арыздарды жинау бойынша тікелей желі: 8(727) 226 82 61

Инвесторлармен өзара іс-қимыл мәселелері бойынша:
+7 (7272) 587 175

БАҚ-пен өзара іс-қимыл мәселелері бойынша:
+7 (7172) 59 15 04

Кадр мәселелері бойынша:
+7 (7272) 64 50 21

Сатып алу порталын техникалық қолдау:
+7 (7172) 55 2266 support2@skc.kz

КЕРІ БАЙЛАНЫС

Сіздің пікіріңіз біз үшін өте маңызды.
Егер тұрақты даму бойынша серікtestіk үшін немесе есепке қатысты жаңа идеялар мен жаңа мүмкіндіктер ұсынғыңыз келсе, бізге хабарласыңыз:

Әсия Жайлұбаева
Корпоративтік басқару қызметі
Email: assiya.zhailaubayeva@telecom.kz
Тел: +7 717 259 14 14

Айым Әблекенова
Корпоративтік басқару қызметі
Email: aiym.ablekenova@telecom.kz
Тел: +7 717 58 71 54

Бұғынгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Қосымшалар

Бұғынгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

1-қосымша. GRI стандартына есептің сәйкес келу кестесі

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
Есептіліктің стандартты элементтері				
GRI 102	102-1	Ұйымыңыздың атауын көрсетіңіз	ҚЫСҚАША ШОЛУ	Компания профилі
GRI 102	102-2	Негізгі брендтерді, өнімдерді, сондай-ақ қызметтерді көрсетіңіз	БИЗНЕС ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТАЛДАУ	Өнімдер мен сегменттер бойынша негізгі жетістіктер
GRI 102	102-3	Ұйымның штаб-пәтерінің орналасқан жерін көрсетіңіз	ҚЫСҚАША ШОЛУ	Компания профилі
GRI 102	102-4	Ұйым өз қызметін жүзеге асыратын елдер санын және негізгі қызмет жүзеге асырылатын немесе есеп қамтылатын тұрақты даму мәселелері түрғысынан мейлінше мәнді елдердің атауын көрсетіңіз	ҚЫСҚАША ШОЛУ	Компания профилі
GRI 102	102-5	Меншік сипатын және ұйымдық-құқықтық нысанды көрсетіңіз	ҚЫСҚАША ШОЛУ	Компания профилі
GRI 102	102-6	Ұйым жұмыс жасайтын нарықты көрсетіңіз (географиялық, бөліністің қоса алғанда, қызмет көрсетілетін салалар, сондай-ақ тұтынушылар мен бенефициарлар санаттары)	БИЗНЕС ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТАЛДАУ	
GRI 102	102-7	Ұйымның масштабын, оның ішінде: <ul style="list-style-type: none"> • жұмыскерлердің жалпы санын • бөлімшелердің жалпы санын • таза сатуды (жеке сектор ұйымдары үшін) • қарыз және меншікті капиталға бөлінген жалпы капиталды (жеке сектор ұйымдары үшін) • жеткізілетін өнімдер немесе қызметтер көлемін сипаттаңыз 	ТҰРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер ҚЫСҚАША ШОЛУ Акционерлік капитал құрылымы «Қазақтелеком» АҚ ұйымдық құрылымы БИЗНЕС ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТАЛДАУ Өнімдер мен сегменттер бойынша негізгі жетістіктер	

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
GRI 102	102-8	<p>1. Жалдау және жынысы туралы шарт бойынша бөле отырып, жұмыскерлердің жалпы санын көрсетіңіз.</p> <p>2. Жұмыспен қамтылу түрі мен жынысы бойынша бөле отырып, тұрақты жұмыскерлердің жалпы санын көрсетіңіз.</p> <p>3. Штаттағы және штаттан тыс жұмыскерлер, жынысы бойынша бөле отырып, жұмыс күшінің жалпы санын көрсетіңіз.</p> <p>4. Өңірлер және жынысы бойынша бөле отырып, жұмыс күшінің жалпы санын көрсетіңіз.</p> <p>5. Заң жағынан жеке еңбек немесе кәсіпкерлік қызметпен немесе кәсіпкерлікпен қызметпен айналысадын болып саналатын жұмыскерлер немесе қосалқы мердігерлердің штаттағы және штаттан тыс жұмыскерлерін қоса алғанда, штаттағы және штаттан тыс жұмыскерлерден ерекшеленетін адамдар үйім жұмысының елеулі улесін орындастының-орында майтынын хабарлаңыз</p>	ТҰРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер	
GRI 102	102-9	Үйімның қызметімен, негізгі брендтермен, өнімдермен және қызметтермен байланысты негізгі элементтерін қоса алғанда, үйімның жеткізу тізбегін сипаттаңыз	БИЗНЕС ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТАЛДАУ Жеткізу тізбегі	
GRI 102	102-10	<p>Мыналарды қоса алғанда, үйімның масштабтарының, құрылымы немесе меншігінің барлық елеулі өзгерістерін немесе есепті кезең бойында болған оның жеткізу тізбегін сипаттаңыз:</p> <ul style="list-style-type: none"> • қасіорындардың ашылуын, жабылуын және кеңейтілуін қоса алғанда, бөлімшелерге немесе олардың орналасуына қатысты өзгерістер; • акционерлік капитал құрылымындағы өзгерістер және капиталдың құру, қолдана немесе өзгерту бойынша басқа әрекеттер (жеке сектордың үйімдері үшін); • жеткізушилердің орналасқан жерінің өзгерүү, құрылымдар 	ҚЫСҚАША ШОЛУ Үйімдық құрылым	
GRI 102	102-11	Үйімның сақтық қағидатын пайдалана-ну-пайдаланбауын және қалай пайдаланатынын көрсетіңіз (үйім есептіліктің осы элементінде қызметті жоспарлау кезінде немесе жаңа өнімді енгізу кезінде тәуекелдерді басқаруға үйімның амал-тәсілін сипаттай алады)	ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ИШКІ БАҚЫЛАУ	
GRI 102	102-12	Сыртқы тараптар әзірлеген экономикалық, экологиялық және әлеуметтік хартияларды, қағидаттарды немесе үйім қосылған немесе қолдайтын басқа да бастамаларды санамалап көрсетіңіз	БАСТАМАЛАРДЫ ЕҢГІЗУ БОЙЫНША ТӘЖІРИБЕМЕН АЛМАСУ	

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
GRI 102	102-13	Мұдделерді қорғау бойынша негізгі қауымдастықтардағы (мысалы, салалық) және/немесе үлттық және халықаралық үйімдердағы мүшелік туралы хабарлаңыз	БАСТАМАЛАРДЫ ЕҢГІЗУ БОЙЫНША ТӘЖІРИБЕМЕН АЛМАСУ	
GRI 102	102-14	Есепте үйім үшін тұрақты даму мәні және тұрақты даму мәселелерін шешу кезінде үйім қолданатын стратегия туралы үйімда шешім қабылдайтын ең жоғары басшының (мысалы, бас атқарушы директордың, басқарма тәрағасының немесе жоғары дәрежедегі ұқсас атқарушы басшының) мәлімдемесін көлтіріңіз	БҮГІНГІ КОМПАНИЯ Басқарма тәрағасының алғы сөзі	
GRI 102	102-15	Басты ықпалдардың, тәуекелдердің, сондай-ақ мүмкіндіктердің сипаттамасын көлтіріңіз	ТҰРАҚТЫ ДАМУ Басты ықпалдар, тәуекелдер мен мүмкіндіктер	
GRI 102	102-16	Мінезд-құлыш және әдеп кодекстері сияқты үйімның құндылықтарын, қағидаттарын, стандарттары мен мінезд-құлыш нормаларын сипаттаңыз	ТҰРАҚТЫ ДАМУ ЖОФАРЫ ӘДЕП СТАНДАРТТАРЫ ЖӘНЕ ЖЕМҚОРЛЫҚА ҚАРСЫ КҮРЕС	
GRI 102	102-17	<p>1. Әдеп және заңға бағынуша мінезд-құлқы мәселелері бойынша, сондай-ақ үйімдағы алақол мінезд-құлыштың пайда болуымен байланысты мәселелер бойынша консультация алу үшін сенім телефонмен консультация сияқты ішкі және сыртқы механизмдерді сипаттаңыз</p> <p>2. Әдеппіз немесе заңсыз әрекеттер туралы, сондай-ақ үйімдағы алақол мінезд-құлышпен байланысты проблемалар туралы тікелей басшыға хабарлау, заңсыз қызмет фактілері туралы хабарлау механизмдері немесе ашық желілер сияқты ішкі және сыртқы механизмдерді сипаттаңыз</p>	ТҰРАҚТЫ ДАМУ ЖОФАРЫ ӘДЕП СТАНДАРТТАРЫ ЖӘНЕ ЖЕМҚОРЛЫҚА ҚАРСЫ КҮРЕС	
GRI 102	102-18	Жоғарғы корпоративтік басқару органдың комитеттерін қоса алғанда, үйімның корпоративтік басқару құрылымын сипаттаңыз. Үйім көрсетін экономикалық, экологиялық және әлеуметтік ықпалдар бойынша шешімдер қабылдау үшін қандай комитеттер жауп беретінін көрсетіңіз	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-19	Әкілеттіктерді бөліп жүктеу	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-20	Экономикалық, экологиялық және әлеуметтік тақырыптар үшін жауптасып басшылаузындар	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
GRI 102	102-21	Экономикалық, экологиялық және әлеуметтік тақырыптар бойынша мүдделі тараптарға консультация беру	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-22	Жоғары корпоративтік басқару органды мен оның комитеттерінің құрамы	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-23	Жоғары корпоративтік басқару органдының тәрағасы	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-24	Жоғары корпоративтік басқару органдын номиналдау және іріктеу	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-25	Мүдделер жанжалы	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-26	Мақсаттарды, құндылықтар мен стратегияны анықтаудағы жоғары корпоративтік басқару органдының рөлі	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-27	Жоғары корпоративтік басқару органдының ұжымдық білімі	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-28	Жоғары корпоративтік басқару органдының қызметін бағалау	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-29	Экономикалық, әлеуметтік және экологиялық ықпалдарды анықтау	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты ықпалдар, тәуекелдер мен мүмкіндіктер	
GRI 102	102-30	Тәуекелдерді басқару үдерістерінің тиімділігі	ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ИШКІ БАҚЫЛАУ	
GRI 102	102-31	Экономикалық, экологиялық және әлеуметтік тақырыптарға шолу	ТҮРАҚТЫ ДАМУ	
GRI 102	102-32	Тұрақты даму саласындағы есепті дайындаудағы жоғары корпоративтік басқару органдының рөлі	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-33	Аса маңызды мәселелер туралы ақпарат беру	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-34	Аса маңызды мәселелердің сипаты мен саны	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-35	Сыйақылау саясаттары	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-36	Сыйақылауды анықтау үдерісі	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-37	Еңбекке ақы төлеуге мүдделі тараптардың қатысы	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-38	Сыйақылаудың жылдық жалпы коэффициенті	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	
GRI 102	102-39	Сыйақылаудың жылдық коэффициентінің пайыздық артуы	КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ	

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
GRI 102	102-40	Ұйым өзара әрекет жасайтын мүдделі тараптар топтаратының тізімін көлтіріңіз	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	
GRI 102	102-41	Барлық жұмыскердің қанша пайызы ұжымдық шарттармен қамтылғанын көрсетіңіз	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер Әлеуметтік саясат	
GRI 102	102-42	Өзара іс-қимыл үшін мүдделі тараптарды анықтау және іріктеу қағидаттарын сипаттаңыз	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	
GRI 102	102-43	Нысандар мен мүдделі топтар бойынша өзара іс-қимыл жасау жиілігін қоса алғанда, мүдделі тараптармен өзара іс-қимылға үйімнің жасайтын амал-тәсілін сипаттаңыз және есепті дайындау барысының бір бөлігі ретінде қандай да бір өзара іс-қимыл элементтерінің қабылданғанын-қабылданбағанын хабарлаңыз	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл	
GRI 102	102-44	Ұйыммен өзара іс-қимыл шеңберінде мүдделі тараптар көтерген басты тақырыптар мен қауіптенуді, сондай-ақ осы басты тақырыптар мен қауіптенуге үйім қалай әрекет еткенін, оның ішінде өз есептілігін дайындау көмегімен сипаттаңыз. Мүдделі тараптардың қандай топтарты осы тақырыптардың қайсысын көтергенін немесе осы қауіптенудің қайсысын айтқанын хабарлаңыз	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Мәнділікті талдау	
GRI 102	102-45	<ul style="list-style-type: none"> • Есептілігі шоғырландырылған қаржылық есептілікке немесе үқас құжаттарға қосылған барлық заңды тұлғаны атап өтіңіз. • Есептілігі шоғырландырылған қаржылық есептілікке немесе үқас құжаттарға қосылған қандай да бір заңды тұлға туралы ақпараттың тұрақты даму саласындағы есепте бар-жоғын көрсетіңіз. Ұйым жалпы қолжетімді шоғырландырылған қаржылық есептілікте немесе үқас құжаттарда бар ақпаратқа сілтемені көлтіре отырып, есептіліктің осы стандарттың элементінде ашылатын мәлеметтерді аша алады 	Eсеп туралы	
GRI 102	102-46	<ol style="list-style-type: none"> 3. Есептің мазмұнын және тақырыптар шекарасын анықтау әдістемесін тусяндіріңіз. 4. Ұйымның есептің мазмұнын анықтау кезінде есептілік дайындау қағидаттарын қалай қолданғанын тусяндіріңіз 	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Мәнділікті талдау	

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
GRI 102	102-47	Есептің мазмұнын анықтау барысында анықталған барлық елеулі тақырып тізімін құрыңыз	ТҮРАҚТЫ ДАМУ елеулі тақырыптар матрицамыз	
GRI 102	102-48	Өткен есептерде жарияланған көрсеткіштерді қайта тұжырымдаудың барлық салдары және осындай қайта тұжырымдаудың себептері туралы хабарлаңыз	Қайта тұжырымдау жоқ	
GRI 102	102-49	Өткен есепті кезеңдермен салыстыра отырып, аспектілерді қамту және шекараларының елеулі өзгерістері туралы хабарлаңыз	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Тұрақты дамуға стратегиялық көзқарас	
GRI 102	102-50	Ақпарат ұсынылатын есепті кезең (мысалы, қаржылық немесе құнтізбелі жыл)	Есеп туралы	
GRI 102	102-51	Тұрақты даму саласындағы алдыңғы есепті жариялау күні (мұндай болған жағдайда)	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Есеп туралы	
GRI 102	102-52	Есептілік кезеңі (мысалы, жылдық немесе еki жылдық)	Есеп туралы	
GRI 102	102-53	Осы есепке немесе оның мазмұнына қатысты сұрақтар бойынша өтініш білдіргүе болатын байланысатын адамды көрсетіңіз	Байланысу ақпараты	
GRI 102	102-54	Ұйым таңдаған GRI нұсқасына сәйкес есепті дайындаудың нұсқасын көрсетіңіз (толық немесе жалпы)	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Тұрақты дамуға стратегиялық көзқарас	
GRI 102	102-55	Әр тармақ бойынша есепте бетін көрсете отырып, есепті дайындаудың таңдалған нұсқасы үшін GRI мазмұнының сілтегішін немесе осы элементтің таңдалмау себебін көрсетіңіз	GRI СТАНДАРТЫНА ЕСЕПТІҢ СӘЙКЕС КЕЛУ КЕСТЕСІ	

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
GRI 102	102-56	Есепті және оның бөліктерін растау мәселесі.	Есеп туралы	
Экономикалық нәтижелілік				
GRI 201	201-1	Құрылған және бөлінген экономикалық құн	БУГИНГИ КОМПАНИЯ	
			Топ қызметінің басты индикаторлары	
			Шоғырландырылған қаржылық есептілік	
GRI 201	201-4	Мемлекеттен алған қаржылық көмек	БУГИНГИ КОМПАНИЯ	
			Топ қызметінің басты индикаторлары	
			Шоғырландырылған қаржылық есептілік	
GRI 201	202-1	Әртүрлі жыныстағы жұмыскерлердің бастапқы деңгейінің стандартты жалақысының ұйым қызметі жүзеге асырылатын өнірлердегі белгіленген ең тәменгі жалақыға арақатынасы	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер	
Тікелей емес экономикалық ықпал				
GRI 203	203-1	Инвестицияларды дамыту және олардың инфрақұрылымға ықпалы, тегін қызметтер	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Әлеуметтік даму жобалары	
GRI 203	203-2	Ықпал ету саласын қоса алғанда, елеулі тікелей емес экономикалық ықпалдар	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Әлеуметтік даму жобалары	
Экологиялық талаптарға сәйкестік				

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
GRI 307	307-1	Экологиялық заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтамағаны үшін елеулі айыппұлдардың ақшалай мәні және салынған қаржылық емес санкциялардың жалпы саны		Есепті кезеңде экологиялық заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтамағаны үшін айыппұлдар мен қаржылық емес санкциялар тіркелемеді
Энергия				
GRI 302	G4-EN3	Ұйым ішінде энергияны тұтыну	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Энергия	
GRI 302	G4-EN4	Ұйымнан тыс энергияны тұтыну	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Энергия	
GRI 302	G4-EN5	Энергия сыйымдылығы	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Энергия	
GRI 302	G4-EN6	Энергия тұтынуды қысқарту	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Энергия	
Су				
GRI 303	G4-EN8	көзі бойынша бөле отырып, алынатын судың жалпы саны	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Су тұтыну	
GRI 303	G4-EN9	Ұйымның бас тоғаны елеулі әсер ететін су көздері	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Су тұтыну	

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
Биоалуантурлілік				
GRI 304	G4-EN11	Ұйымның меншігіндегі, жалға беретін немесе басқаруындағы және күзеттілітін табиги аумақтарда және биоалуантурлік құндылығы жоғары аумақтарда орналасқан, күзеттілітін табиги аумақтардың шекараларынан тыс немесе осындай аумақтарға жапсарлас орналасқан өндірістік аландар	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Биоалуантурлілік	
GRI 304	G4-EN11	Сақталған немесе қалпына келтірілген мекен ортасы	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Биоалуантурлілік	
GRI 304	G4-EN14	Түрдің тіршілік қаупінің дәрежесіне бөле отырып, мекен ортасы ұйым қызметі тиіп өтетін аумақтағы АҚТХТ Қызыл тізіміне және қорғалатын түрлердің ұлттық тізіміне енгізілген түрлердің жалпы саны	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Қоршаған ортаға компанияның ықпалын азайту Биоалуантурлілік	
Жұмыспен қамту мәселелері				
GRI 401	401-1	Жас тобы, жынысы мен өнірі бойынша бөле отырып, жалдамалы жұмыскерлердің жалпы саны мен пайызы, сондай-ақ кадрлардың тұрақтамауы	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер	
GRI 401	401-2	Ұйым қызметін жүзеге асырудың елеулі өңірлері бойынша бөле отырып, толық жұмыспен қамту шарттарымен жұмыс істейтін жұмыскерлерге берілетін, уақытша немесе толық емес жұмыспен қамту шартарымен жұмыс істейтін жұмыскерлерге берілмейтін жөнілдіктер	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер	
GRI 401	401-3	Жынысы түрғысынан аналығы/әкелігі бойынша демалыстан жұмысқа оралған жұмыскерлердің үлесі, сондай-ақ аналығы/әкелігі бойынша демалыстан шыққаннан кейін үйімда қалғандар үлесі	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер	
Жұмыскерлер мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы				
GRI 402	402-1	Ұйымның қызметтіндегі елеулі өзгерістерге қатысты хабарлаудың ең аз кезеңі, сондай-ақ ол ұжымдық келісімде анықталған ба?	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Әлеуметтік саясат	

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
---------------	----------------	-------------	-------------------------	----------

Жұмыс орнындағы деңсаулық пен қауіпсіздік

GRI 403	403-2	Өнір және жынысы бойынша бөле отырып, өндірістік жарақат түрлері мен деңгейі, кәсіби аурулардың деңгейі, жоғалтып алған күндер коэффициенті және жұмыс орнында болмау коэффициенті, сондай-ақ жұмыспен байланысты өлімнің жалпы саны	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Жарақаттарды азайту және еңбек қауіпсіздік деңгейін арттыру
GRI 403	403-3	Жұмыс түрлерімен байланысты жарақаттануы жоғары және ауыру қаупі жоғары жұмыскерлер	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Жарақаттарды азайту және еңбек қауіпсіздік деңгейін арттыру
GRI 403	403-4	Кәсіподактармен ресми келісімдерде деңсаулық және қауіпсіздік мәселелерін көрсету	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер

Даярлық және білім алу

GRI 404	404-1	Жұмыскерлердің жынысы және санаттары бойынша бөле отырып, бір жұмыскерді оқытудың орташа жылдық сағат саны	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер
GRI 404	404-2	Жұмыскерлердің жұмыс істеу қабілетін қолдауга, сондай-ақ мансабын аяқтаған кезде оларға қолдау көрсетуге шакыратын өмір бойы дағдылар мен білімін дамыту бағдарламалары	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер
GRI 404	404-2	Жұмыскерлердің жынысы және санаттары бойынша бөле отырып, нәтижелілік пен мансабын дамытуға мерзімді бағалау жүргізілетін жұмыскерлер үлесі	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер

Алуандылық және төң мүмкіндіктер

GRI 405	405-1	Жынысы, жас топтары, азшылық топтарына және алуандылықтың басқа белгілеріне тиесілігі бойынша бөле отырып, үйимнұның басшы органдары мен персоналның негізгі санаттарының құрамы	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Басты құндылық – біздің қызметкерлер
GRI 405	405-2	Жұмыскерлердің санаттары бойынша және үйим қызметін жүзеге асырудың елеулі өнірлері бойынша бөле отырып, ерлер мен әйелдердің базалық айлықақысының арақатынасы	Әйелдердің базалық мөлшерлемесі ерлердің базалық мөлшерлемесімен бірдей

GRI стандарты	Элемент нөмірі	Сипаттамасы	Есептің орналасқан жері	Ескертпе
---------------	----------------	-------------	-------------------------	----------

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ету

GRI 205	205-1	Сыбайлас жемқорлықпен байланысты оларға қатысты тәуекелдерді бағалау жүргілген бөлімшелердің жалпы саны мен пайызы және анықталған елеулі тәуекелдер	Сыбайлас жемқорлықпен байланысты оларға қатысты тәуекелдерді бағалау жүргілген бөлімшелердің жалпы саны мен пайызы бойынша деректер жоқ.
---------	-------	--	--

GRI 205	205-2	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ету саясаттары мен әдістері туралы ақпарат беру және оған оқыту	ТҮРАҚТЫ ДАМУ Жоғары әдеп стандарттары және жемқорлыққа қарсы күрес
GRI 205	205-3	Расталған сыбайлас жемқорлық жағдайлары мен қабылданған әрекеттер	БІЗДІҢ ҚЫЗМЕТ Жоғары әдеп стандарттары және жемқорлыққа қарсы күрес

Бұғынгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді бағалау және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік бағасыру
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

2-қосымша. Кадрлардың қозғалысы кестесі

«КазАқтелеком» АҚ филиалының атауы	Накты саны	Жас топтары		Жынысы	2019 жылы компанияға жүмысқа қабылданған персонал	Жынысы		Сырттан жаңадан жүмысқа қабылданған жұмыскерлер пайызы, %	2019 жылы компанияда жүмыстан босатылған персонал	Жас топтары		Жынысы		Компанияда жүмыстап босатылған жұмыскерлер пайызы, %	Кадрлардың тұрақтамауы, %			
		30-ға дейінгі	Жас топтары			30-ға дейінгі	Еркектер			4.9	37	30-ға дейінгі	12	Еркектер	18			
Орталық аппарат	349	30-ға дейінгі	36	Еркектер	164	33	30-ға дейінгі	13	Еркектер	17	4.9	37	30-ға дейінгі	12	Еркектер	18	5.1	7.4
		31-40	103	Әйелдер	185		31-40	16	Әйелдер	16	4.6		31-40	11	Әйелдер	19	5.4	
		41-50	123				41-50	3					41-50	10				
		51+	98				51+	1					51+	4				
Батыс өңірлік телекоммуникация дирекциясы	2465	30-ға дейінгі	865	Еркектер	1492	307	До 30	235	Еркектер	209	8.5	492	30-ға дейінгі	245	Еркектер	314	12.8	14.5
		31-40	593	Әйелдер	973		31-40	35	Әйелдер	98	4.0		31-40	81	Әйелдер	178	7.2	
		41-50	457				41-50	26					41-50	69				
		51+	550				51+	11					51+	97				
Шығыс өңірлік телекоммуникация дирекциясы	2329	30-ға дейінгі	614	Еркектер	1544	333	30-ға дейінгі	225	Еркектер	221	9.7	532	30-ға дейінгі	207	Еркектер	345	14.8	17.2
		31-40	591	Әйелдер	785		31-40	74	Әйелдер	112	4.8		31-40	130	Әйелдер	187	8.0	
		41-50	581				41-50	29					41-50	77				
		51+	543				51+	5					51+	118				
«Алматытелеңком» өңірлік телекоммуникация дирекциясы	3110	30-ға дейінгі	1153	Еркектер	2019	504	30-ға дейінгі	416	Еркектер	350	11.2	628	30-ға дейінгі	351	Еркектер	405	13.0	15.3
		31-40	830	Әйелдер	1091		31-40	47	Әйелдер	154	4.9		31-40	130	Әйелдер	223	7.17	
		41-50	561				41-50	32					41-50	61				
		51+	566				51+	9					51+	86				
Орталық өңірлік телекоммуникация дирекциясы	2991	30-ға дейінгі	983	Еркектер	2039	417	30-ға дейінгі	298	Еркектер	300	10.0	613	30-ға дейінгі	297	Еркектер	409	13.6	15.4
		31-40	735	Әйелдер	952		31-40	81	Әйелдер	117	4.0		31-40	154	Әйелдер	204	6.8	
		41-50	660				41-50	27					41-50	56				
		51+	613				51+	11					51+	106				
Солтүстік өңірлік телекоммуникация дирекциясы	1901	30-ға дейінгі	449	Еркектер	1312	240	30-ға дейінгі	153	Еркектер	179	9.4	321	30-ға дейінгі	135	Еркектер	226	11.9	13.0
		31-40	599	Әйелдер	589		31-40	60	Әйелдер	61	0.8		31-40	97	Әйелдер	95	5.0	
		41-50	434				41-50	14					41-50	35				
		51+	419				51+	13					51+	54				
Оңтүстік өңірлік телекоммуникация дирекциясы	2477	30-ға дейінгі	615	Еркектер	1597	108	30-ға дейінгі	83	Еркектер	76	3.0	227	30-ға дейінгі	88	Еркектер	130	5.2	6.0
		31-40	468	Әйелдер	880		31-40	15	Әйелдер	32	1.3		31-40	38	Әйелдер	97	4.0	
		41-50	651				41-50	8					41-50	33				
		51+	743				51+	2					51+	68				
Бөлшек бизнес жөніндегі дивизион	312	30-ға дейінгі	134	Еркектер	90	178	30-ға дейінгі	117	Еркектер	65	20.8	57	30-ға дейінгі	31	Еркектер	24	7.7	16.9
		31-40	81	Әйелдер	222		31-40	43	Әйелдер	113	36.2		31-40	18	Әйелдер	33	10.5	
		41-50	57				41-50	13					41-50	7				
		51+	40				51+	5					51+	1				

25 ЛЕТ

«Казақтелеком» АҚ жылдық есебі

Бұғанғи компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған
қаржылық есептілік

«Казақтелеком» АҚ филиалының атасы	Нақты саны	Жас топтары		Жынысы	2019 жылы компанияға жұмысқа қабылданған персонал	Жас топтары		Жынысы	Сырттан жаңадан жұмысқа қабылданған жұмыскерлер пайызы, %	2019 жылы компанияда жұмыстап болған персонал	Жас топтары		Жынысы	Компанияда жұмыстап болған жұмыскерлер пайызы, %	Кадрлардың тұрақтамауы, %			
		30-ға дейінгі	31-40			Еркектер	1102		7.1		173	30-ға дейінгі	40	Еркектер	122			
«Алыспен байланыс» бірлестігі	1339	30-ға дейінгі	259	Еркектер	1102	119	30-ға дейінгі	66	Еркектер	95						9.1	9.7	
		31-40	365	Әйелдер	237		31-40	30	Әйелдер	24					31-40	53	3.8	
		41-50	368				41-50	17							41-50	33		
		51+	347				51+	6							51+	47		
Телекоммуникация және орталық үйлердің басқару бас орталығы	1002	30-ға дейінгі	431	Еркектер	464	186	30-ға дейінгі	146	Еркектер	111					184	30-ға дейінгі	107	9.7
		31-40	300	Әйелдер	538		31-40	29	Әйелдер	75					31-40	40	8.7	
		41-50	148				41-50	8							41-50	15		
		51+	123				51+	3							51+	22		
Корпоративтік бизнес жөніндегі дивизион	519	30-ға дейінгі	123	Еркектер	217	125	30-ға дейінгі	53	Еркектер	43					117	30-ға дейінгі	29	6.5
		31-40	198	Әйелдер	302		31-40	51	Әйелдер	82					31-40	51	8.7	
		41-50	131				41-50	18							41-50	27		
		51+	67				51+	3							51+	10		
«Инфокоммуникациялық технологиялар академиясы» дирекциясы	56	30-ға дейінгі	8	Еркектер	17	14	30-ға дейінгі	6	Еркектер	9					13	30-ға дейінгі	5	14.2
		31-40	11	Әйелдер	39		31-40	4	Әйелдер	5					31-40	6	8.9	
		41-50	15				41-50	4							41-50	2		
		51+	22				51+	0							51+	0		
Ақпараттық жүйелер дирекциясы	427	30-ға дейінгі	80	Еркектер	281	44	30-ға дейінгі	19	Еркектер	28					39	30-ға дейінгі	18	5.3
		31-40	169	Әйелдер	146		31-40	15	Әйелдер	16					31-40	8	3.7	
		41-50	107				41-50	8							41-50	11		
		51+	71				51+	2							51+	2		
«Телеком Жинақтау» дирекциясы	244	30-ға дейінгі	68	Еркектер	130	46	30-ға дейінгі	25	Еркектер	28					43	30-ға дейінгі	13	13.5
		31-40	78	Әйелдер	114		31-40	13	Әйелдер	18					31-40	14	14	
		41-50	49				41-50	5							41-50	9		
		51+	49				51+	3							51+	7		
Телекоммуникация және инфрақұрылым обьектілердің құрылышы дирекциясы	32	30-ға дейінгі	5	Еркектер	19	8	30-ға дейінгі	2	Еркектер	6					5	30-ға дейінгі	1	12.5
		31-40	11	Әйелдер	13		31-40	5	Әйелдер	2					31-40	2	3.1	
		41-50	4				41-50	0							41-50	1		
		51+	12				51+	1							51+	1		
Сервистік фабрика	2252	30-ға дейінгі	207	Еркектер	1649	240	30-ға дейінгі	153	Еркектер	179					170	30-ға дейінгі	25	5.5
		31-40	458	Әйелдер	603		31-40	60	Әйелдер	61					31-40	53	2.0	
		41-50	591				41-50	14							41-50	37		
		51+	996				51+	13							51+	54		

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША

Мың теңгемен	Ескерп.	2019 жыл	2018 жыл ^{1,2}
АКТИВТЕР			
Айналымнан тыс активтер			
Негізгі құралдар	9	437.315.934	389.930.113
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	3	89.670.048	-
Материалдық емес активтер	10	223.340.462	121.476.465
Гудвил	5, 12	158.684.705	58.286.528
Айналымнан тыс активтер үшін төленген аванстар	9	8.998.288	765.088
Қауымдастырылған үйымдарға инвестициялар	11	2.218.889	77.669.224
Кейінге қалдырылған салық активтері	43	1.766.127	246.884
Шарт жасасу шығындары		977.279	1.037.984
Шартты орындау шығындары		574.012	107.539
Өзге де айналымнан тыс активтер	15	2.798.316	3.194.682
Өзге де айналымнан тыс активтер	14	4.170.159	9.649.734
Барлық айналымнан тыс активтер		930.514.219	662.364.241
Айналым активтері			
Тауарлы-материалдық қорлар	16	10.565.074	8.402.436
Сауда дебиторлық берешек	17	37.255.772	52.173.348
Аванстық төлемдер	18	5.696.515	1.416.363
Өтейтін актив	33	-	10.171.407
Корпоративтік табыс салығы бойынша алдын ала төлем		4.237.313	1.849
Шарт жасасу шығындары		457.366	420.604
Шартты орындау шығындары		859.495	115.285
Өзге де қаржылық емес айналым активтері	21	6.072.482	6.867.549
Өзге де қаржылық айналым активтері	19	5.227.326	4.685.111
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржылық активтер	20	4.964.633	-
Ақша қаражаты және олардың баламалары	22	71.321.822	45.350.092
		146.657.798	129.604.044
Сатуға арналған активтер	44	1.878.033	-
Барлық айналым активтері		148.535.831	129.604.044
БАРЛЫҚ АКТИВ		1.079.050.050	791.968.285

Бұғанға компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
**Шоғырландырылған
қаржылық есептілік**

Мың төңгемен	Ескертп.	2019 жыл	2018 жыл ^{1,2}
КАПИТАЛ ЖӘНЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Акционерлік капитал	23	12.136.529	12.136.529
Меншікті сатып алғынған акциялар	23	(7.065.614)	(6.464.374)
Шетелдік валютаны қайта есептей резерві	23	(3.292)	(15.157)
Өзге де резервтер	23	1.820.479	1.820.479
Бөлінбеген пайда		420.469.917	373.429.312
		427.358.019	380.906.789
Бақыламайтын қатысу үлестері	7	35.507.909	33.873.826
Барлық капитал		462.865.928	414.780.615
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар: ұзақ мерзімді бөлігі	24	339.138.061	135.838.411
Жалдау бойынша міндеттемелер: ұзақ мерзімді бөлігі	3	55.236.254	-
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер: ұзақ мерзімді бөлігі		-	15.975.306
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық активтер	26	1.318	993.705
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	43	42.448.856	41.056.405
Жұмыскерлерді сыйақылау міндеттемелері	25	16.315.828	14.471.353
Артықшылықты акциялардың қарыздық құрамдасы	23	814.868	874.244
Шарт бойынша міндеттемелер	27	6.878.309	5.699.301
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	28	6.875.583	1.444.530
Қысқа мерзімді міндеттемелер		467.709.077	216.353.255
Қарыздар: қысқа мерзімді бөлігі			
Жалдау бойынша міндеттемелер: ұзақ мерзімді бөлігі	24	28.477.663	57.614.129
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі	3	15.291.266	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер		-	6.754.019
Жұмыскерлерді сыйақылау міндеттемелерінің қысқа мерзімді бөлігі	30	20.151.913	18.853.954
Сауда кредиторлық берешек	25	1.147.812	1.334.417
Төленіу тиіс ағымдағы корпоративтік табыс салығы	29	59.397.839	42.147.405
Шарт бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер		1.345.601	3.319.656
Шарт бұзылғаны үшін айыппұл төлеу бойынша міндеттемелер	31	18.971.934	9.142.320
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	33	-	14.551.865
Прочие краткосрочные нефинансовые обязательства	32	3.247.984	7.116.650
		148.032.012	160.834.415
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтермен тікелей байланысты міндеттемелер	44	443.033	-
Барлық қысқа мерзімді міндеттемелер		148.475.045	160.834.415
Барлық міндеттемелер		616.184.122	377.187.670
БАРЛЫҚ КАПИТАЛ МЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕР		1.079.050.050	791.968.285

Басқарма тәрағасы **Қ.Б. Есекеев**
Бас қаржы директоры **А.А. Әзбеков**

Қоса беріліп отырған 8-шіден 102-ші парақтардағы есеп саясаты мен түсіндірме жазба шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

1. Топ модификацияланған ретроспективті әдісті пайдалана отырып, ҚЕХС (IFRS) 16 алғаш рет қолданды. Аталған әдіс бойынша салыстырмалы ақпарат қайта есептеле майді (3-ескертп.)

2. Бұл бағандары кейір сома 2018 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікке сәйкес келмейді, өйткені олар жүргізілген түзетулерді көрсетеді және олар туралы жан-жақты ақпарат 4, 5-ескертпелерде берілген.

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША

Мың төңгемен	Ескертп.	2019 жыл	2018 жыл ^{1,2}
Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім	34	420.659.896	216.542.790
Ауылдық мекендерде әмбебап қызметтерді көрсету үшін етемақы	35	7.420.778	6.183.581
Сатудың өзіндік құны	36	(292.479.664)	(154.015.612)
Жалпы пайда		135.601.010	68.710.759
Жалпы және әкімшілік шығыстар	37	(37.911.683)	(23.311.666)
Қаржылық активтердің құнсыздануынан залал	47	(2.689.585)	(3.907.083)
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан залал	9, 10, 18, 44	(5.679.796)	(1.169.713)
Сату шығыстары	38	(12.770.588)	(4.387.521)
Салықтарға және онымен байланысты айыппұлдар мен есімпұлдарға түзетпе жасау	48	5.816.045	-
		82.365.403	35.934.776
Операциялық пайда			
Қауымдастырылған үйымдар пайдасындағы Топтың үлесі	11	6.027.195	7.860.084
Қаржы шығыстары	40	(42.484.296)	(7.349.641)
Қаржы кірістері	40	4.305.508	3.067.029
Валюта баптарын қайта бағалаудан таза (шығыстар)/ кірістер	41	(1.269.021)	10.591.474
Негізгі құралдарды істен шығару кірістері		386.915	321.632
Өзге де кірістер	5	17.310.113	-
Өзге де шығыстар	42	3.442.931	4.358.724
Прочие расходы	42	(310.298)	(793.182)
Салық салынғанға дейінгі пайда		69.774.450	53.990.896
Табыс салығы бойынша шығыстар	43	(9.429.152)	(11.107.580)
Есепті жыл пайдасы		60.345.298	42.883.316
Пайда:			
Бас компанияның меншік иелерініki		57.086.449	43.067.365
Бақыламайтын қатысу үлестері	7	3.258.849	(184.049)

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2019 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША

Бас компанияның меншік иелеріне түседі

Мың теңгемен	Ескертпе	2019 жыл	2018 жыл ^{1,2}
ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ ТАБЫС/(ЗАЛАЛ)			
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуге жататын өзге де жиынтық табыс/(залал)(салықты шегергенде)			
Шетелдік еншілес үйімдардың есептілігін қайта есептедегі бағамдық айырмашылықтар		11.865	(8.803)
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуге жататын таза өзге де жиынтық табыс/(залал)		11.865	(8.803)
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуге жатпайтын өзге де жиынтық залал (салықты шегергенде)			
Табыс салығын шегергендең белгіленген төлемдері бар жоспарлар бойынша актуарлы залалдар	25	(1.156.810)	(2.512.956)
Келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына қайта жіктелуге жатпайтын таза өзге де жиынтық залал		(1.156.810)	(2.512.956)
Табыс салығын шегергендең бір жыл үшін өзге де жиынтық залал		(1.144.945)	(2.521.759)
Табыс салығын шегергендең бір жыл үшін барлық жиынтық кіріс		59.200.353	40.361.557
Мыналарға келетін:			
Бас компанияның меншік иелеріне		55.941.504	40.545.606
Бақыламайтын қатысу үлестері	7	3.258.849	(184.049)
		59.200.353	40.361.557
АКЦИЯРДАҒЫ ПАЙДА			
Бір жылдағы таза пайдага қатысты базалық және көбейтілген, теңгемен	23	5.192,83	3.914,04

Мың теңгемен	Акционерлік капитал	Меншікі сатып алған акциялар	Шетел валютасын қайта есептей резерві	Өзге резервтер	Бөлінбegen пайда	Барлығы	Бақыламайтын қатысу үлестері	Барлық капитал
2018 жылғы 1 қаңтарға	23	23	23	23				
КЕХС (IFRS) 15 және КЕХС (IFRS) 9 қолда- нуға байла- нысты есеп саясатының өзгерістер	12.136.529	(6.464.374)	(6.354)	1.820.479	351.621.657	359.107.937	-	359.107.937
2018 жылғы 1 қаңтарға (қайта есептелді)	-	-	-	-	(1.244.742)	(1.244.742)	-	(1.244.742)
На 1 января 2018 года (пересчи- тано)	12.136.529	(6.464.374)	(6.354)	1.820.479	350.376.915	357.863.195	-	357.863.195
Кезеңдері таза пайда	-	-	-	-	43.067.365	43.067.365	(184.049)	42.883.316
Өзге де жиын- тық залал	-	-	(8.803)	-	(2.521.759)	(2.521.759)	-	(2.521.759)
Барлық жиынтық кіріс	-	-	(8.803)	-	40.554.409	40.545.606	(184.049)	40.361.557
Дивидендтер (23-ескертпе)	-	-	-	-	(17.502.012)	(17.502.012)	-	(17.502.012)

Басқарма тәрағасы **Қ.Б.Есекеев**

Бас қаржы директоры **А.А.Өзбеков**

Бас бухгалтер **Е.Э.Сулейманов**

1. Топ модификацияланған ретроспективті әдісті пайдалана отырып, КЕХС (IFRS) 16 алғаш рет қолданды. Аталған әдіс бойынша салыстырмалы ақпарат қайта есептелмейді (3-ескертпе).

2. Бұл бағандары кейір сома 2018 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін шоғырландағырылған қаржылық есептілікке сәйкес келмейді, өйткені олар 4-ескертпеде жан-жақты сипатталғандай қайта жіктелуді көрсетеді.

Мың теңгемен	Акционерлік капитал	Меншікті сатып алған акциялар	Шетел валютасын қайта есептей резерві	Өзге резервтер	Бөлінбegen пайда	Барлығы	Бақыламайтын қатысу үлестері	Барлық капитал
Бақыламай- тын қатысу үлестері (5-ескертпе) ²	-	-	-	-	-	-	34.057.875	34.057.875
2018 жылғы 31 желтоқсанға²	12.136.529	(6.464.374)	(15.157)	1.820.479	373.429.312	380.906.789	33.873.826	414.780.615
2019 жылғы 1 қаңтарға¹	12.136.529	(6.464.374)	(15.157)	1.820.479	373.429.312	380.906.789	33.873.826	414.780.615
ҚХСС (IFRS) 16 қолда- нуға байла- нысты есеп саясатының өзгерістері (3-ескертпе) ¹	-	-	-	(372.725)	(372.725)	(131.766)	(504.491)	
2019 жылғы 1 қаңтарға (қайта есептелді)	12.136.529	(6.464.374)	(15.157)	1.820.479	373.056.587	380.534.064	33.742.060	414.276.124
Кезеңдегі таза пайда	-	-	-	-	57.086.449	57.086.449	3.258.849	60.345.298
Өзге де жиын- тық залал	-	-	11.865	-	(1.156.810)	(1.144.945)	-	(1.144.945)
Барлық жиынтық кіріс	-	-	11.865	-	55.929.639	55.941.504	3.258.849	59.200.353
Дивидендтер (23-ескертпе)	-	-	-	-	(8.516.309)	(8.516.309)	(1.493.000)	(10.009.309)
Меншік иелерімен өзге опе- рациялар (23-ескертпе)	-	(601.240)	-	-	(601.240)	-	(601.240)	
2019 жылғы 31 желтоқсанға	12.136.529	(7.065.614)	(3.292)	1.820.479	420.469.917	427.358.019	35.507.909	462.865.928

Басқарма төрағасы **Қ.Б.Есекеев**
Бас қаржы директоры **А.А.Өзбеков**
Бас бухгалтер **Е.Э.Сүлейманов**

1. Топ модификацияланған ретроспективті әдісті пайдалана отырып, ҚХСС (IFRS) 16 алғаш рет қолданды. Аталған әдіс бойынша салыстырмалы ақпарат қайта есептелмейді (3-ескертпе).

2. Бұл бағандың кейір сома 2018 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікке сәйкес келмейді, өйткені олар жүргізілген түзетулерді көрсетеді және олар туралы жан-жақты ақпарат 5-ескертпеде берілген.

АҚША ҚАРАЖАТЬЫН ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША

Мың тенге	Ескертпе	2019 жыл	2018 жыл*, **
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ			
Есепті кезең үшін салық салынғанда дейінгі пайда			
		69.774.450	53.990.896
Мыналарға түзетулер:			
Негізгі құралдардың және пайдалану құқығы нысанындағы активтердің тозуы (2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: негізгі құралдардың тозуы)	3, 9	73.481.369	35.546.828
Материалдық емес активтердің өтемпұлды	10	21.470.527	3.329.003
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан залал		5.679.796	1.169.713
Қаржылық активтердің құнсыздануынан залал	47	2.689.585	3.907.083
Бағамдық айырмадан іске асырылмаған залалдар/(кірістер)		1.357.817	(6.405.452)
Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелердегі өзгерістер		266.452	126.551
Тауарлы-материалдық қор құнын өткізуідің таза құнына дейін есептен шығару	37	57.343	30.673
Қауымдастырылған үйімдардың пайдасындағы Топ үлесі	11	(6.027.195)	(7.860.084)
Қаржыландыру бойынша шығыс	40	42.484.296	7.349.641
Қаржыландырудан түсken кіріс	40	(4.305.508)	(3.067.029)
Негізгі құралдардың істен шығынан кіріс		(386.915)	(321.632)
Салықтарға және онымен байланысты айыппұлдар мен өсімпұлдарға түзетпе жасау	48	(5.816.045)	-
Қауымдастырылған компанияларда бұған дейін тиесілі болған үlestі қайта бағалаудан кіріс	5	(17.310.113)	-
Операциялыш активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі операциялыш қызметтеннән ақша қаржатының қозғалысы		183.415.859	87.796.191
Операциялыш активтер мен міндеттемелердегі өзгерістер			
Сауда дебиторлық берешектегі өзгеріс		21.894.941	(5.602.091)
Тауарлы-материалдық қордағы өзгеріс		(1.320.367)	262.303
Өтемдік активтегі өзгеріс		10.171.407	-
Өзге де айналым активтеріндегі өзгеріс		13.320.260	(4.152.583)
Берілген аванстардағы өзгеріс		138.132	888.909
Сауда кредиторлық берешектегі өзгеріс		(20.225.411)	(318.020)
Шарт жасасу залалындағы және шартты орындаудағы залалдағы өзгеріс		(1.186.740)	(375.931)
Шарт бойынша міндеттемелердегі өзгеріс		3.303.265	906.894

Мың теңгемен	Ескертпе	2019 жыл	2018 жыл*, **
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелердегі өзгеріс		(12.242.827)	283.619
Операциялық қызметтөн ақша қаржатының түсімі		197.268.519	79.689.291
Төленген табыс салығы		(21.593.054)	(11.211.037)
Төленген пайыздар	47	(35.690.260)	(3.788.368)
Алынған пайыздар		1.136.754	1.661.720
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН АЛЫНҒАН ТАЗА АҚША АҒЫНДАРЫ		141.121.959	66.351.606
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ			
Негізгі құралдарды сатып алу		(60.371.479)	(19.615.661)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(9.337.598)	(2.875.572)
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржы активтерін сатып алу	20	(5.021.171)	-
Негізгі құралдарды өткізуден түсімдер		972.881	1.534.246
Еншілес үйімді сатып алу, алынған ақша қаржатының шегерімімен	5	(176.143.312)	(158.819.914)
Депозиттерді орналастыру		-	(12.196.800)
Депозиттер бойынша қаржатты қайтару		175.968	74.525.196
Жабылған банк кепілдігін шығару		(997.730)	(7.411.000)
Жұмыскерлерге ұзақ мерзімді қарыз беру		(2.567.141)	(2.858.020)
Жұмыскерлерден қарызды қайтару		401.182	394.960
Қауымдастырылған үйімдарға инвестиция	11	(423.980)	(563.000)
Жабылған банк кепілдігінен қаржатты қайтару		1.018.925	7.608.800
Инвестициялық қызметте пайдаланылған таза ақша ағындары		(252.293.435)	(120.276.765)
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТ			
Қарыздар алу	47	214.202.637	100.000.000
Қарыздарды өтегу	47	(53.118.449)	(2.029.593)
Жай және артықшылықта акциялар бойынша төленген дивидендтер	23	(9.041.085)	(16.996.235)
Бақыламайтын қатысу үлесіне төленген дивидендтер	7, 23	(1.493.000)	-
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелерді өтегу	47	-	(3.697.239)
Жалдау бойынша міндеттемелерді өтегу	47	(11.332.544)	-
Меншікті акцияларды сатып алу	23	(660.616)	-
Қаржылық қызметтөн алынған таза ақша ағындары		138.556.943	77.276.933
Ақша қаржатына және оның баламаларына бағам айырмасының әсері		(1.086.160)	6.519.140
Ақша қаржатына және оның баламаларына күтілетін кредиттік залал	22	(12.021)	(506.765)
Ақша қаржаты мен олардың баламаларының таза өзгерісі		26.287.286	29.364.149
Ақша қаржаттары және олардың баламалары, 1 қантарға		45.350.092	15.985.943
Ақша қаржаттары және олардың баламалары, 31 желтоқсанға	22	71.637.378	45.350.092

Басқарма төрағасы **Қ.Б.Есекеев**
Бас қаржы директоры **А.А.Әзбеков**
Бас бухгалтер **Е.Ә.Сүлейманов**

*Елеулі ақшалай емес
операцияларды ашу
45-ескертпеде берілген.*

¹. Топ модификацияланған ретроспективті әдісті пайдалана отырып, KEXC (IFRS) 16 алғаш рет қолданды.
Аталған әдіс бойынша салыстырмалы ақпарат қайта есептелмейді (3-ескертпе).

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР

2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ҮШІН

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Қазақтелеком» АҚ (бұдан әрі – «Компания» немесе «Қазақтелеком») 1994 жылы маусымда Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылды.

Компанияның тіркелген, орналасқан және қызметтің жүзеге асыратын орны Қазақстан Республикасы болып табылады. Компанияның заңды мекенжайы: 010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Сауран көшесі, 12, Қазақстан Республикасы.

Қазақстан Республикасының Үкіметі Компанияны Компания акцияларының 51% мөлшеріндегі бақылау пакеті меншігі болып табылатын «Самұрық-Қазына» үлттых әл-ауқат қоры» АҚ (бұдан әрі – «Самұрық-Қазына» немесе «Бас компания») ақылы бақылайды. Төменде 2019 жылғы 31 желтоқсанға Компания акционерлерінің тізбесі беріліп отыр:

	2019 жылғы 31 желтоқсанға	2018 жылғы 31 желтоқсанға
Самұрық-Қазына	51,0%	51,0%
SKYLINE INVESTMENT COMPANY S.A.	24,5%	24,5%
АДР (The Bank of New York – депозитарий)	9,6%	9,2%
«Алатай Капитал Инвест» ЖШС	3,7%	3,7%
«Бірыңғай жинақтау зейнетақы қоры» АҚ	3,4%	3,4%
Deran Investment B.V.	-	2,0%
өзгелері	7,8%	6,2%
100%	100%	100%

төменгі жалға алу төлемдерінің келтірілген құны бойынша капиталға айналдырылды. Жалға алу төлемдері жалға алу міндеттемесінің пайыздары (қаржыландыру шығындары ретінде танылды) мен азауы арасында бөлінді. Операциялық жалға алу жағдайында жалға алынған мүлік құны капиталға айналдырылмады, ал жалға алу төлемдері жалға алу мерзімі ішінде пайда мен зала құрамында желілік әдіспен жалға алу шығындары ретінде танылды. Барлық аванстық жалға алу төлемдері мен есептелген жалға алу төлемдері тиісінше «Аванстық төлемдер» және «Өзге кредиторлық берешек» құрамында танылды.

16 ҚЕХС (IFRS) қолдану нәтижесінде Топ қысқа мерзімді жалға беру мен құны төмен активтерді жалға беруді қоспағанда, барлық жалға беру шарттарын тану және бағалауға бірыңғай амал-тәсіл пайдалануды бастады. Топ стандартта қарастырылған практикалық сипаттағы ерекше ауыспалы талаптар мен жеңілдіктерді қолданды..

Бұған дейін қаржылық жалға беру ретінде жіктелген жалға беру

Бұған дейін қаржылық жалға беру ретінде жіктелген жалға беру үшін Топ танылған активтер мен міндеттемелердің бастапқы қолдану күніне бастапқы баланстық құнын өзгерктен жоқ (яғни пайдалану құқығы нысанындағы активтер мен жалға беру міндеттемелері 17 ҚЕХС (IAS) қолдану арқылы танылған жалға беру бойынша активтер мен жалға беру бойынша міндеттемелердің шамасына тең сомада бағаланды). 16 ҚЕХС (IFRS) мұндай жалға беруге 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданылды.

Бұған дейін операциялық жалға беру ретінде жіктелген жалға беру

Топ қысқа мерзімді жалға беру және құны төмен активтерді жалға беруді қоспағанда, бұған дейін операциялық жалға беру ретінде жіктелген жалға беру үшін пайдалану құқығы нысанындағы активтер мен жалға беру бойынша міндеттемелерді таныды. Шарттардың көбінде пайдалану құқығы нысанындағы активтер стандартты әдette қолданғандай, бірақ бастапқы қолдану күніне қосымша қарыз құралдарын тарту мөлшерлемесін пайдаланумен дисконттальған баланстық құнымен бағаланды.

Кейбір жалға беру шарттарында пайдалану құқығы нысанындағы активтер бұған дейін танылған жалға беруге байланысты алдын ала жүзеге асырылған немесе есептелген жалға беру төлемдерінің шамасына түзетілген жалға беру міндеттемелеріне тең шамамен танылды. Жалға беру міндеттемелері бастапқы қолдану күніне қосымша қарыз құралдарын тарту мөлшерлемесін пайдаланумен дисконттальған, қалған жалға беру төлемдерінің келтірілген құнымен танылды.

Сондай-ақ Топ практикалық сипаттағы қолжетімді жеңілдіктерді қолданып, соның нәтижесінде:

- негізінде балама сипаттамадағы жалға беру шарттарының портфелине қатысты бір дисконттау мөлшерлемесін пайдаланды;
- жалға алу мерзімі бастапқы қолдану күнінен 12 ай ішінде аяқтаратын жалға беру шарттарына қысқа мерзімге жалға беру қатысты танудан босатуды қолданды;
- пайдалану құқығы нысанындағы активті бастапқы қолдану күніне бағалаудан бастапқы тікелей шығындарды алып таstadtы;
- егер шартта жалға алууды ұзарту немесе қысқарту опционы болса, жалға алу мерзімін анықтау кезінде бұрынғы күнмен пайдалауды пайдаланды.

Жоғарыда айтылғаның негізінде 2019 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша:

- қаржылық жағдай туралы есепте 71.929.617 мың теңге мөлшерінде «Пайдалану құқығы нысанындағы активтер» танылды және жеке ұсынылды. Бұл сомаға бұған дейін қаржылық жалға беру құрамында 42.229.062 мың теңге мөлшерінде танылған, «Негізгі құралдар» құрамынан қайта жіктелген жалға беру активтерінің шамасы кіреді;
- 30.472.244 мың теңге мөлшерінде жалға беру бойынша қосымша міндеттемелер танылды («Жалға беру бойынша міндеттемелер» құрамына қосылған);
- бұған дейін операциялық жалға беру ретінде танылған 10.202 мың теңге мөлшеріндегі аванстық төлемдер мен 123.063 мың теңге көлеміндегі өзге кредиторлық берешекті тану тоқтатылды;
- активтер мен міндеттемелердегі өзгерістердің кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің сомасы 154.337 мың теңгеге азайтылды;
- бұл түзетулердің таза ықпалы «Бөлінбеген пайда» (372.725 мың теңге) және «Бақыламайтын қатысу үлестері» (131.766 мың теңге) құрамында көрсетілді.

2019 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша жалға беру міндеттемелерін 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша операциялық жалға беру міндеттемелерімен байлаша салыстыруға болады:

Мың теңгемен

2018 жылғы 31 желтоқсанға операциялық жалға беру бойынша шарт міндеттемелері

7.928.218

2019 жылғы 1 қаңтарға қосымша қарыз құралдарын тартудың өлшенген орташа мөлшерлемесі

11,91%

2019 жылғы 1 қаңтарға операциялық жалға беру бойынша дисконттальған шарт міндеттемелері

7.511.495

Минус

Қысқа мерзімді жалға беруге байланысты шарт міндеттемелері

(1.419.969)

Плюс

Бұған дейін қаржылық жалға беру ретінде жіктелген жалға беруге байланысты шарт міндеттемелері

22.729.325

2018 жылғы 31 желтоқсанға танылмаған ұзарту опционымен көзделген кезеңдердегі төлемдер

24.380.718

2019 жылғы 1 қаңтарға жалға беру бойынша міндеттемелер

53.201.569

(6) Қаржылық жағдай және пайда мен залал туралы есепте танылған сомалар

Төменде Топтың иелігіндегі пайдалану құқығы нысанындағы активтер мен жалға беру бойынша міндеттемелердің баланстық құны және оның кезең ішіндегі өзгерістері берілген:

Мың теңгемен	Пайдалану құқығы нысанындағы активтер				Жалға беру міндеттемелері
	Гимарраттар мен құрылыштар	Жабдық	Барлығы		
2019 жылғы 1 қаңтардағы жағдайға	29.700.555	42.229.062	71.929.617	53.201.569	
Түсімдер және модификация	4.160.502	619.429	4.779.931		4.779.931
Бизнесу біркітіруден түсім (5-ескертпе)	23.423.176	-	23.423.176		23.878.564
Есептелген тозу	(6.563.967)	(3.898.709)	(10.462.676)		-
Пайыздық шығындар (40-ескертпе)	-	-	-		8.006.074
Төлемдер	-	-	-		(19.338.618)
2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайға	50.720.266	38.949.782	89.670.048	70.527.520	
Жалға беру бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	-	-	-		15.291.266
Жалға беру бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	-	-	-		55.236.254

* Кестедегі кейбір сомалар 5-ескертпемен келіспейді, себебі олар жойылған түзетулерді көрсетеді.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Төмөнде пайда мен залал құрамында танылған сомалар берілген:

Мың теңгемен	2019 жыл
Пайдалану құқығы нысанындағы активтерге есептелген тозу	10.462.676
Жалға беру міндеттемелері бойынша пайыздық шығындар	8.006.074
Қысқа мерзімді жалға алу шығыстары (іске асырудың өзіндік құнына қосылған)	1.708.320
Қысқа мерзімді жалға алу шығыстары (жалпы және әкімшілік шығыстарға қосылған)	111.427
ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ ҚҰРАМЫНДА ТАНЫЛҒАН ЖАЛПЫ СОМА	20.288.497

Топтың жалға алу шарттары бойынша ақша құралдарының істен шығуы 2019 жылға 21.158.365 мың теңгені құрады. Сондай-ақ 2019 жылы Топтың 4.779.931 мың теңге мөлшерінде пайдалану құқығы нысанындағы активтер мен жалға беру міндеттемелерінің ақшалай емес түсімі болды.

23 ҲҚЕТК (IFRIC) түсіндіру «Пайдага салынатын салықты есептеу қағидаларына қатысты екіштылдық»

Түсіндіру 12 ҚЕХС (IAS) «Пайдага салынатын салық» қолдануға ықпал ететін салық түсіндірмелерінің екіштылдығы болатын пайдага салынатын салықты есептеу тәртібін қарастырады. Түсіндіру 12 ҚЕХС (IAS) қолдану салына жатпайтын салыққа немесе алымдарға қолданылмайды, сондай-ақ екішты салық түсіндірмелерімен байланысты пайыздар мен айыппуларға қатысты ерекше талаптардан тұрмайды. Атап айтқанда, түсіндіру мынадай мәселелерді қарастырады:

- үйім екішты салық түсіндірмелерін бөлек қарастыра ма;
- салық органдарының салық түсіндірмелерін тексеруіне қатысты үйім жасайтын қателіктер;
- үйім салық салынатын пайданы (салық залалын), салық базасын, пайдаланылмаған салық залалдарын, пайдаланылмаған салық жеңілдіктерін және салық мөлшерлемелерін қалай анықтайды;
- үйім фактілер мен жағдайлардың өзгерісін қалай қарастырады.

Үйім әрбір екішті салық түсіндіремесін бір немесе бірнеше басқа екішті салық түсіндірмелерімен бірге немесе бөлек қарайтынын шешу керек. Екіштылдықты шешу нәтижесін айқын дәлдікпен алдын ала айтуға мүмкіндік беретін амал-тәсілді пайдалану керек.

Бұл түсіндіру Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ықпал етпейді.

9 ҚЕХС-ға (IFRS) түзетулер – «Орнын әлеуетті теріс толтыру арқылы мерзімінен бұрын өтегу туралы шарттар»

9 ҚЕХС-ға (IFRS) сәйкес борыштық құрал амортизациялық құн немесе шартта көзделген ақша ағындары «борыштың негізгі сомасы және борыштың негізгі сомасының өтегінен бөлігіне пайыздар есебіне төлемдер болып қана табылады» деген талаптармен басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағалануы мүмкін (SPPI критерий) және құрал осында жіктеуге мүмкіндік беретін тиісті бизнес-модельдің шенберінде үсталады. 9 ҚЕХС-ға (IFRS) түзетулер қаржылық актив қандай жағдай немесе оқиға шартты мерзімінен бұрын бұзуға алып келетініне қарамастан, сондай-ақ қандай тарап төлейтініне немесе шартты мерзімінен бұрын бұзғаны үшін негізіді өтеді алатауды қарамастан, SPPI критерийін қанағаттандырады.

19 ҚЕХС-ға (IAS) түзетулер – «Бағдарламаға өзгерістер енгізу, бағдарламаны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтегу»

19 ҚЕХС-ға (IAS) түзетулер есепке алу тәртібін бағдарламаға өзгерістер енгізу, бағдарламаны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтегу есепті кезең ішінде болатын жағдайда қарастырады. Түзетулер бағдарламаға өзгерістер енгізу, бағдарламаны қысқарту немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтегу есепті кезең ішінде болса, үйім белгіленген төлемдері бар бағдарламаның таза міндеттемесін (активін) қайта бағалau үшін пайдаланылған, бағдарлама бойынша ұсынылатын сыйақыны көрсететін актуарлық жорамалдардан шыға отырып, бағдарламаға өзгерістер енгізгеннен кейін, оны қысқартқаннан кейін немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді толық өтегіннен кейін кезеңнің қалған бөлігіне қолданылатын ағымдағы кезеңнің қызметтер құнын және осы оқиғадан кейінгі бағдарламаның активтерін анықтау керек. Сондай-ақ үйім бағдарлама бойынша ұсынылатын сыйақыны көрсететін белгіленген төлемдері бар таза міндеттемені (активті) пайдалана отырып, бағдарламаға өзгерістер енгізгеннен кейін, оны қысқартқаннан кейін немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді толық өтегіннен кейін кезеңнің қалған бөлігіне қолданылатын пайыздардың таза шамасын және осы оқиғадан кейінгі бағдарламаның активтерін және белгіленген төлемдері бар

Үйім әрбір екішті салық түсіндіремесін бір немесе бірнеше басқа екішті салық түсіндірмелерімен бірге немесе бөлек қарайтынын шешу керек. Екіштылдықты шешу нәтижесін айқын дәлдікпен алдын ала айтуға мүмкіндік беретін амал-тәсілді пайдалану керек.

Бағдарламаның таза міндеттемесін (активін) қайта бағалau үшін пайдаланылған дисконттау мөлшерлемесін анықтау керек.

Есепті кезең ішінде бағдарламаға, оның қысқартылуына немесе бағдарлама бойынша міндеттемелерді өтеге ешқандай өзгеріс енгізілмегендіктен, бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ықпал етпейді.

28 ҚЕХС-ға (IAS) түзетулер – «Қауымдастырылған үйімдар мен бірлескен кәсіпорындарға ұзақ мерзімді салымдар»

Түзетулер үйім 9 ҚЕХС (IFRS) үlestік қатысу әдісі қолданылмайтын, бірақ қауымдастырылған үйімға немесе бірлескен үйімға (ұзақ мерзімді салымдар) таза инвестицияның бір бөлігін құрайтын қауымдастырылған үйімға немесе бірлескен үйімға ұзақ мерзімді салымдарға қолданатының түсіндіреді. Бұл түсіндіру маңызды болып табылады, ейткени ол мұндай ұзақ мерзімді салымдарға 9 ҚЕХС-дағы (IFRS) күтілетін кредиттік залалдардың моделі қолданылатының көздейді.

Түзетулерде 9 ҚЕХС (IFRS) қолдану кезінде үйім қауымдастырылған үйім немесе бірлескен үйім тартқан залалды не 28 ҚЕХС (IAS) «Қауымдастырылған үйімдар мен бірлескен кәсіпорындарға инвестиялар» қолдану нәтижесінде туындытын қауымдастырылған үйімға немесе бірлескен үйімға таза инвестицияның құнысыздануынан болған залалды назарға алууды қабылдамайтыны да түсіндіреді.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ықпал етпейді.

ҚЕХС жыл сайынғы жетілдіру, 2015-2017 жылдардағы кезең

3 «Бизнесі біріктіру» ҚЕХС (IFRS)

Түзетулер бірлескен операция болып табылатын бизнеске бағылау жасауды үйім алғанда, үйім әділ құны бойынша бірлескен операцияның активтері мен міндеттемелеріндегі бұдан бұрын бар қатысу үlestірін қайта бағалауды қоса алғанда, кезең-кезеңмен жүзеге асырылатын бизнесі біріктіруге қатысты

талаптарды қолданатының түсіндіреді. Бұл ретте сатып алушы бірлескен операциялардағы өзінің бұдан бұрын бар барлық қатысу үлесін қайта бағалau керек.

Үйім осы түзетулерді бизнесі біріктіруге қатысты қолдану керек, олардың күні 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын бірінші жылдық есепті кезеңнің басталуымен сәйкес келеді немесе содан кейін басталады. Бұл ретте мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ықпал етпейді, себебі оның ұсынылған кезеңдерінде мұндай операциялар жоқ.

11 «Бірлескен кәсіпкерлік» ҚЕХС (IFRS)

Бірлескен операциялардың қатысушысы болып табылатын, бірақ оған бірлескен бағылау жасай алмайтын тарап бұл термин 3 ҚЕХС-да (IFRS) анықталғандай, бірлескен операциялар аясындағы қызметі бизнесі білдіретін бірлескен операцияларға бірлескен бағылау жасауды ала алады. Түзетулерде мұндай жағдайларда осы бірлескен операциядағы бұдан бұрын бар қатысу үлесі қайта бағланбайтыны түсіндіреді.

Үйім осы түзетулерді бірлескен бағылауды алатын мәмілелерге қатысты қолдану керек және олардың күні 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын бірінші жылдық есепті кезеңнің басталуымен сәйкес келеді немесе содан кейін басталады. Бұл ретте мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ықпал етпейді, себебі оның ортақ бағылауға қол жеткізетін операциялары жоқ.

12 «Пайдага салынатын салық» ҚЕХС (IAS)

Түзетулер дивидендтерге қатысты салықтың салдары иегерлердің арасындағы бөлінегін гөрі, бөлінегін пайданы өндірғен өткен операцияларға немесе оқиғаларға байланысты екенін түсіндіреді. Демек, үйім осы өткен операцияларды немесе оқиғаларды қай жерде бастапқы танығанына қарай пайда немесе залал, өзге де жиынтық кіріс немесе меншікті капитал құрамында дивидендтерге қатысты салықтың салдарын тану керек.

Үйім бұл түзетулерді 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолдану керек. Бұл ретте мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Үйім осы түзетулерді алғаш рет қолданғанда, ол оларды ең ерте салыстырмалы кезеңнің басында немесе осы күннен кейін таныған дивидендтерге қатысты салықтың салдарына қолдануы тиіс.

Топтың қолданыстағы саясаты түзетулердің талаптарына сәйкес келетіндіктен, оларды қолдану Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне ықпал етпеді.

23 «Қарыздар бойынша шығындар» ҚЕХС (IAS)

Тұзетулер осы активті пайдалануға немесе сатуға көздел дайындаға қажетті барлық жұмыс аяқталғанда, үйім жіктелетін активті сатып алу үшін арнайы алынған қарызыд жалпы мақсатқа арналған қарызыд құрамында ескеру көрек екенін түсіндіреді.

Үйім осы тұзетулерді олар алғаш қолданылатын жылдық есепті кезең басталған күнге немесе содан кейінгі күнге жатқызылған қарыздар бойынша шығындарға қатысты қолдану көрек. Үйім осы тұзетулерді 2019 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолдану көрек. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Бұл тұзетулер Топқа қолданылмайды.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Төменде шығарылған, бірақ Топтың қаржылық есептілігін шығару күніне әлі күшіне енбеген жаңа стандарттар, тұзетулер мен түсіндірмелер берілген. Топ бұл стандарттарды, тұзетулер мен түсіндірмелерді, егер қолдануға жарамды болса, олар күшіне енген күннен бастап қолдануға идетті.

17 «Сақтандыру шарттары» ҚЕХС (IFRS)

2017 жылдың мамыр айында ҚЕХС жөніндегі кеңес сақтандыру шарттары үшін қаржылық есептіліктің жаңа, жан-жақты қамтылған стандарты 17 «Сақтандыру шарттары» ҚЕХС (IFRS) шығарды. Ол тану мен бағалау, ақпаратты үсіну мен ашу мәселелерін қарастырады.

17 ҚЕХС (IFRS) күшіне енгенде, ол 2005 жылы шығарылған 4 «Сақтандыру шарттары» ҚЕХС (IFRS) алмастыратын болады. 17 ҚЕХС (IFRS) оларды шығаратын үйім түріне қарамастан, сақтандыру шарттарының барлық түріне (яғни өмірді сақтандыру және өмірді сақтандырудан басқа сақтандыру, тікелей сақтандыру және қайта сақтандыру), сондай-ақ дискрецијалық қатысу шарттары бар белгілі бір кепілдіктер мен қаржы құралдарына қолданылады. Қолдану саласынан бірнеше ерекшелігі бар. 17 ҚЕХС (IFRS) негізгі мақсаты сақтандырушылар үшін анағұрлым тиімді және бірізді болып табылатын сақтандыру шарттарын есепке алу модельн үсінудан тұрады.

17 ҚЕХС (IFRS) алдыңғы жергілікті есеп саясатына негізделетін 4 ҚЕХС (IFRS) талаптарынан ерекшелігі есепке алушың барлық орынды аспектін қамти отырып, сақтандыру шарттарының жан-жақты есепке алу модельн үсінады. 17 ҚЕХС (IFRS) негізінде мыналармен толықтырылған жалпы модель бар:

- Тікелей қатысу талаптары бар сақтандыру шарттары үшін белгілі бір түрлендірүр (ауыспалы сыйақылау әдісі).
- Негізінен қысқа мерзімді шарттар үшін жеңілдетілген амал-тәсіл (сыйлықақыны бөлу негізінде амал-тәсіл).

17 ҚЕХС (IFRS) 2021 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын есепті кезеңдерге қатысты қүшіне енеді, бұл ретте салыстырмалы ақпаратты үсіну талап етіледі. Үйім 17 ҚЕХС (IFRS) алғашқы қолдану күніне немесе оған дейін 9 ҚЕХС (IFRS) пен 15 ҚЕХС (IFRS) да қолданған жағдайда мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Бұл стандарт Топқа қолданылмайды.

3 «Бизнесіті анықтау» ҚЕХС-ға (IFRS) тұзетулер

ҚЕХС (IASB) жөніндегі кеңес 2018 жылғы қазан айында «бизнес» деген терминнің анықтамасын өзгертуен және үйімдарға сатып алған қызмет пен актив түрлерінің жынтығы бизнес немесе бизнес емес екенін анықтауға көмектесетін 3 «Бизнесіті анықтау» ҚЕХС-ға (IFRS) тұзетулерді шығарды. Бұл тұзетулер бизнеске қойылатын ең аз талаптарды нақтылады, нарық қатысуышылардың да бір жетіспейтін элементтерді ауыстыра ала ма деген бағалауды жояды, үйімдарға сатып алған үдеріс елеулі болып табыла ма деп бағалауға көмектесуге нұсқаулар береді, бизнес пен нәтижелердің анықтамасын қысқартады және әділ құнды топтаудың міндетті емес тестісін енгізеді. Сондай-ақ тұзетулермен қатар жаңа көрнекі мысалдар берілген.

Бұл тұзетулер ауысу күнінде Топқа ықпал етпейді, себебі олар перспективалық негізде бастапқы қолдану күніне немесе одан кейін болатын операциялар мен өзге де оқиғаларға қатысты қолданылады.

Маңыздылықты анықтау – 1 ҚЕХС-қа (IAS) және 8 ҚЕХС-қа (IAS) тұзетулер

2018 жылғы қазан айында ҚЕХС (IASB) жөніндегі кеңес түрлі стандарттар арасындағы маңыздылықтың анықтамасын келісі және сол анықтаманың кейір аспектілерін нақтылау үшін 1 «Қаржылық есептілікті үсіну» ҚЕХС-ға (IAS) және 8 «Есепті саясаты, бухгалтерлік бағалаулар мен қателердегі өзгерістер» ҚЕХС-ға тұзетулер шығарды. Жаңа анықтамаға сәйкес «егер ақпаратты өткізу, бұрмалау немесе бұркей жалпы мақсаттағы қаржылық есептілікті негізгі пайдаланушылардың есеп беріп отырған нақты үйім туралы қаржылық ақпаратты үсінітін қаржылық есептілік негізінде қабылдайтын шешімдеріне ықпал етеді деп негізді түрде күтүге болатын болса, онда ақпарат маңызды болып табылады».

Үйім бұл тұзетулерді 2020 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңге қатысты қолдануы тиіс. Тұзетулер перспективалық негізде қолданылады. Бұл ретте

мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Маңыздылықтың анықтамасына түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай ықпал етпейді деп күтілуде.

Базалық пайыздық мөлшерлеме реформасы – 9 ҚЕХС-ға (IFRS), 39 ҚЕХС-ға (IAS) және 7 ҚЕХС-ға (IFRS) тұзетулер

2019 жылғы қыркүйек айында ҚЕХС жөніндегі кеңес «Қаржы құралдары: ашу» 9 ҚЕХС-ға (IFRS), 39 ҚЕХС-ға (IAS) және 7 ҚЕХС-ға (IFRS) тұзетулер шығарды. Олар банкаралық мөлшерлеме реформасының (IBOR) қаржылық есептілікке ықпалын талдау бойынша жұмыстың бірінші кезеңін аяқтайды. Тұзетулер қолданыстағы базалық пайыздық мөлшерлеме балама, тіпті тәуекелсіз пайыздық мөлшерлемемен (RFR) ауыстырылғанға дейін белгісіздік кезеңінде хеджирлеу есебін жүргізу мүмкіндігін үсінады.

Үйім бұл тұзетулерді 2020 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңге қатысты қолдануы тиіс. Тұзетулер ретроспективті негізде қолданылады. Бұл ретте мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Сонда да бұған дейін тоқтатылған кез келген хеджирлеу қарым-қатынастары қолдану кезінде қалпына келтірілуі мүмкін емес және ешқандай хеджирлеу қарым-қатынасы ретроспективада белгіленбейі тиіс. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Бұл тұзетулер Топқа қолданылмайды.

Қаржылық есептілікті үсінудың тұжырымдашылық негіздері

ҚЕХС (IASB) және ҚЕХС Интерпретациялау комитеті үшін тез арада күшіне енеді. Есеп саясатын өзірлейтіндер үшін және тұжырымдашылық негіздер базасында олар жылдық есепті кезеңдер үшін 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап немесе осы күннен кейін күшіне енеді.

ҚЕХС (IASB) және ҚЕХС Интерпретациялау комитеті үшін тез арада күшіне енеді. Есеп саясатын өзірлейтіндер үшін және тұжырымдашылық негіздер базасында олар жылдық есепті кезеңдер үшін 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап немесе осы күннен кейін күшіне енеді.

Қайта қаралған «Қаржылық есептіліктің тұжырымдалық негіздері» (Тұжырымдалық негіздер) стандарт болып табылмайды және тұжырымдалылардың бір де бір ешқандай стандартты немесе стандарттардағы талаптарды жоққа шығармайды.

Тұжырымдалық негіздердің мақсаты қолданылатын стандарттар болмаған жағдайда, Кеңеске стандарттар әзірлеуде, есеп саясатын құрастыруышыларға әзірлеу барысында көмектесу және барлық тараپқа стандарттарды түсіну мен түсіндіріп беруге көмектесу болып табылады.

ҚЕХС (IASB) 2018 жылғы наурыз айында Тұжырымдалық негіздерді шығарды. Олар қаржылық есептілік тұжырымдалаларының кешенді жынтығын, стандарттардың жинақтарын, бірізді есеп саясатын әзірлеу кезінде есептілікті құрастыруышыларға және басқаларға стандарттарды түсіну мен түсіндіріп беру жолында көмектесуге арналған нұсқауларды баяндайды. Тұжырымдалық негіздерге кейір жаңа тұжырымдар кіреді, жаңартылған анықтамаларды және активтер мен міндеттемелерді тану критерийлерін үсінады, кейір маңызды тұжырымдарды түсіндіреді. Қайта қаралған Тұжырымдалық негіздер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай ықпал етпейді деп күтілуде.

1 «Қаржылық есептілікті үсіну»: міндеттемелердің қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді деп жіктеу» ҚЕХС-ға (IAS) тұзетулер

ҚЕХС жөніндегі кеңес қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді міндеттемелерді жіктеуге арналған талаптарды көрсету үшін 2020 жылғы 23 қаңтарда 1 «Қаржылық есептілікті үсіну» (тұзетулер) ҚЕХС (IAS) 69-76-тармақтарына түзетулерді шығарды.

Тұзетулер мыналарды түсіндіреді:

- төлемді кейінге қалдыру құқығы нені білдіреді;
- кейінге қалдыру құқығы есепті кезеңнің соңында болуы қажеттігін;
- кәсіпорын кейінге қалдыру құқығын жүзеге асыруының ықтималдығы жіктеуге ықпал етпейтінін;
- егер айыrbасталатын міндеттемедегі кіркітірме туынды құрал үлестік құрал болып табылса ғана, міндеттеме талаптары оның жіктелуіне ықпал етпейді.

1 ҚЕХС-ға (IAS) тұзетулер 2020 жылғы 1 қаңтарда немесе осы күннен кейін басталатын есепті кезеңдерге қолданылуы тиіс. Тұзетулер 8 «Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаулар мен қателердегі өзгерістер» ҚЕХС-ға (IAS) сәйкес ретроспективті қолданылуы қажет. Мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі.

Шетел валютасын қайта есептеу

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі Компанияның және оның негізгі еншілес үйымдарының функционалдық валютасты болып табылатын теңгемен үсінуды. Теңгеген негізгі экономикалық айналымның валютасты болып табылады, онымен Компания және оның негізгі еншілес үйымдары жұмыс істейді. Топқа кіретін

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

әрбір компания өзінің функционалдық валютасын белгілеңді және әр компанияның қаржылық есептілігіне қосылған баптар осындағы функционалдық валютамен бағаланады.

Операциялар мен қалдықтар

Шетел валюталарындағы операцияларды ең алдымен Топтың компаниялары операция тану критерийлерін қанағаттандыратын күні қолданыстағы спот-бағам бойынша олардың функционалдық валютасында ескереді. Шетел валютасымен берілген монетарлық активтер мен міндеттемелер Қазақстан қор биржасы (бұдан әрі мәтін бойынша – «ҚҚБ») белгіленген және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі мәтін бойынша – «ҚРҰБ») жариялаған есепті күні қолданыстағы ресми бағам бойынша қайта есептеледі. Барлық айырмашылық жиынтық кіріс туралы шоғырланылған есепте пайда мен залалдарда көрсетіледі.

Шетел валютасында тарихи құны негізінде бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелерді жасау күнінде қолданыстағы бағамдар бойынша қайта есептеледі. Шетел валютасында әділ құнымен бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құнын белгілеу күніндеғі бағам бойынша қайта есептеледі. Әділ құны бойынша бағаланатын монетарлық емес баптарды есептеу кезінде туындаған пайда немесе залал баптың әділ құны өзгерісінен пайда немесе залалды тану қағидаттарына сәйкес ескеріледі (яғни, әділ құны бойынша қайта бағалаудан пайдасы мен залалы БЖК немесе пайда не залал құрамында танылатын баптар бойынша бағамды қайта есептедін бағам айырмашылықтары тиісінше БЖК немесе пайда не залал құрамында танылады).

Мына кестеде шетел валюталарының тенгеге шаққандағы бағамы берілген:

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ доллары	382,59	384,20
Евро	429,00	439,37
Ресей рублі	6,16	5,52

«КТ-АЙИКС» ЖШҚ (Ресей) шетелдегі бөлімшениң функционалдық валютасы ресей рублі болып табылады. Шетелдік бөлімшелердің активтері және міндеттемелері шоғырланыру барысында есепті күнде қолданыстағы тенгеге шаққандағы бағам бойынша қайта есептеледі, ал мұндай бөлімшелердің жиынтық кіріс туралы шоғырланылған есептің баптары мәміле жасау сәтіндегі қолданыстағы бағам бойынша қайта есептеледі. Мұндай қайта есептеуде туындаған бағамдық айырма өзге де жиынтық кіріс құрамында танылады.

Бизнесті біріктіру және гудвил

Объединение бизнеса учитывается с использованием метода пБизнесті біріктіру сатып алу әдісін пайдалана отырып ескеріледі. Сатып алу құны сатып алынатын компанияда бағылаудағы емес қатысу үлесі және сатып алу күніне әділ құны бойынша бағаланған берілген өтеге сомасы ретінде бағаланады. Бизнесті біріктіру бойынша әрбір мәміле үшін Топ сатып алатын компанияда бағылаудағы емес қатысу үлесін қалай бағалаудан туралы шешім қабылдайды: не әділ құны бойынша, не сатып алынатын компаниядағы таза активтерге сәйкесетін бара-бар үлес бойынша. Сатып алушмен байланысты шығындар олар келтірілген сәттен бастап жалпы және әкімшілік шығыстар құрамына қосылады.

Егер Топ бизнес сатып алса, онда ол шарт талаптары, экономикалық жағдай және сатып алу күніне тиісті жағдайларға қарай сатып алынған қаржылық активтер мен қабылданған міндеттемелерді тиісті дәрежеде жіктейді және белгілейді. Бұған туынды құралдардың негізгі шарттарына кіргізілген сатып алынатын компанияға бөлу қажеттілігіне талдау жатқызылады.

Сатып алуға тиесілі шартты өтеге сатып алу күніне әділ құны бойынша танылады. Меншікті капитал ретінде жіктелген шартты өтеге қайта бағаланбайды, ал оның келесі өтеге капитал құрамында ескеріледі. Қаржылық құрал болып табылатын актив немесе міндеттеме ретінде жіктелетін шартты өтеге 9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) қолдану саласына жатады және әділ құны бойынша бағаланады. Ал әділ құнының өзгерістері 9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) сәйкес жиынтық кіріс туралы шоғырланылған есепте танылады. 9 «Қаржы құралдары» ҚЕХС (IFRS) қолдану саласына жатпайтын өзге шартты өтеге әрбір есепті күнге әділ құны бойынша бағаланады, ал әділ құнының өзгерісі пайда мен залал құрамында танылады.

Гудвил әуелден бастапқы құны бойынша бағаланады (берілген өтеге сомасының және танылған бақыланбайтын қатысу үлестерінің артуы ретінде анықталатын) және бұдан бұрын сатып алушыға қатысу үлесінің Топ сатып алған таза сәйкестендірілетін активтер мен оның қабылдаған міндеттемелерінің сомасынан артуы ретінде анықталады

Егер сатып алынған таза активтердің әділ құны берілген өтеге сомасынан асатын болса, Топ барлық сатып алынған активтің және барлық қабылданған міндеттеменің анықталуының, сондай-ақ сатып алу күні танылуы тиіс соманы бағалау кезінде қолданылған іс-жосықтардың дұрыстығын қайтадан талдайды. Егер қайтадан бағалаудан кейін берілген өтеге таза сатып алынған активтердің әділ құнынан тағы да аз болып шықса, пайда пайда немесе залал құрамында танылады.

Кейіннен гудвил құнсызданудан келетін жиналған залалды шегере отырып, бастапқы құны бойынша бағаланады. Бизнесті біріктіру кезінде сатып алынған гудвилді тестілеу үшін гудвил Топ еншілес үйімді сатып алған күнінен бастап сатып алынатын еншілес үйімдің өзге де активтері немесе міндеттемелері көрсетілген бірліктерге жатуына немесе жатпауына қарамастан, бизнесті біріктіруден пайда көретін, ақша қаржатын өндіретін Топтың әрбір бірлігіне бөлінеді.

Егер гудвил ақша қаржатын өндіретін бірліктің бір бөлігін құраса және осы бірліктің бір бөлігі шығарылатын болса, шығарылатын қызметке жататын гудвил оның шығуынан түсете пайда немесе залал анықталған кезде осы қызметтің баланстық құнына қосылады. Бұл жағдайларда шыққан гудвил шығарылған қызмет құны мен ақша қаржатын өндіретін бірліктің қалған бөлігінің құнының қатынасы негізінде бағаланады.

Қауымдастырылған үйімдерге инвестициялар
Қауымдастырылған үйім – бұл қызыметтіне Компания елеулі ықпал ететін үйім. Елеулі ықпал – бұл инвестициялар обьектісінің қаржылық және операциялық саясаты бойынша шешімдерді қабылдауға қатыса алатын, бірақ осы саясатты бақылай алмайтын немесе бірлесіп бақылай алмайтын өкілеттік.

Елеулі ықпалдың болуын анықтау кезінде ескерілетін факторлар еншілес үйімдерды бақылаудың болуын анықтау кезінде ескерілетін факторларға үқсас.

Топтың қауымдастырылған үйімдарына инвестициялары үлестік қатысу әдісі бойынша ескеріледі.

Үлестік қатысу әдісіне сәйкес қауымдастырылған үйімға инвестиция басында бастапқы құны бойынша танылады. Инвестицияның баланстық құны нәтижесінде сатып алу күнінен кейін туындаған тәуелді үйімның таза активтерінде Топтың үлесіндегі өзгерістерді тану салдарынан түзетіледі. Қауымдастырылған үйімға жататын гудвил инвестицияның баланстық құнына қосылады және құнсыздануға бөлек тестіленбейді.

Егер қауымдастырылған үйімдағы қатысу үлесі сенімсіз активті қауымдастырылған үйімға салуға айырбас ретінде сатып алынса, Топ (а) З ҚЕХС (IAS) сәйкес әділ құны бойынша қауымдастырылған үйімдағы қатысу үлесін бағалайды; және (б) З ҚЕХС (IAS) сәйкес анықталғандай, бизнес болып табылатын активтерді сату немесе салу нәтижесінде туындаған пайданы немесе залалды толық көлемде таниды.

Жиынтық кіріс туралы шоғырланылған есеп қауымдастырылған үйімның қызымет нәтижелеріндегі Топтың үлесін көрсетеді. Осылай инвестиция обьектілерінің БЖК өзгерістері Топтың БЖК құрамында ұсынылады. Мұнымен қатар, егер қауымдастырылған үйімның меншікті капиталында тікелей танылған өзгеріс болса, Топ осы өзгерістегі өзінің үлесін таниды және орынды жерде бұл фактін меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырланылған есепте ашып көрсетеді. Қауымдастырылған үйіммен байланысты Топтың операциялары бойынша туындастырылған іске асырылаған пайда және залалдар Топтың қауымдастырылған үйімдағы бар қатысу үлесі деңгейінде алынып тасталған.

Қауымдастырылған үйімның пайдасындағы немесе залалындағы Топ үлесі операциялық пайдадан тыс жиынтық кіріс туралы шоғырланылған есепте тікелей ұсынылған. Ол қауымдастырылған үйімның еншілес үйімдарындағы бақыланбайтын қатысу үлестеріне салық салынғаннан кейінгі және есепке алынғаннан кейінгі пайда немесе залалды білдіреді.

Қауымдастырылған үйімның қаржылық есептілігі Топтың қаржылық есептілігі жасалатын есепті кезеңде жасалады. Қажет болған жағдайда есеп саясатын Топтың есеп саясатына сәйкестендіру мақсатында оған түзетулер енгізіледі.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Үlestik қатысу әдісін қолданғаннан кейін Топ қауымдастырылған үйімға салған өзінің инвестициясы бойынша құнсыздандыру қосымша залалды тану қажеттілігін анықтайды. Әр есепті қүнге Топ қауымдастырылған үйімға салған инвестициялардың құнсыздандыруна объективті растаулардың болуын белгілейді. Осындай растаулар болған жағдайда, Топ қауымдастырылған үйімға инвестицияның өтелетін сомасы мен оның баланстық құны арасындағы айырма ретінде құнсыздандыру сомасын есептейді және «Топтың қауымдастырылған үйімдар залалындағы үлесі» бабы бойынша жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепті залалды таниды.

Топ қауымдастырылған үйімға елеулі ықпал етуді жоғалтқан жағдайда қалған инвестицияны әділ құны бойынша бағалайды және таниды. Елеулі ықпалды немесе бірлесіп бақылауды жоғалту кезіндегі қауымдастырылған үйімның баланстық құны мен қалған инвестициялардың әділ құны және шығудан түсімдер арасындағы айырма пайда немесе залал құрамында танылады.

Активтер мен міндеттемелерді айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді деп жіктеу

Топ қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепті активтер мен міндеттемелерді айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді деп жіктеу арқылы ұсынады. Актив:

- оны сату қарастырылған немесе ол әддегі операциялық цикл аясында сатуға немесе тұтынуға арналған;
- ол негізінен сатуға арналған;
- оны есепті кезеңнен кейін 12 (он екі ай) ішінде сату қарастырылған; немесе
- ол есепті кезең аяқталғаннан кейін 12 (он екі ай) ішінде міндеттемелерді өтеу үшін оны айырбастауға немесе пайдаланауға шектеулер болу жағдайларын қоспағанда, ақша қаражаты немесе оның баламалары Барлық өзге актив айналымнан тыс актив ретінде жіктеледі.

Міндеттеме:

- оны әддегі операциялық цикл шеңберінде өтеу көзделген;
- ол негізінен сауда үшін ұсталған;
- ол есепті кезеңнен кейін 12 (он екі ай) ішінде өтелуге жатқан; немесе
- Топтың есепті кезеңнен кейін кемінде 12 (он екі ай) ішінде міндеттемелерді өтеуді кейінге қалдыруға шартсыз құқығы болған жағдайларда қысқа мерзімді болып табылады.

Контрагенттің қаруы бойынша үlestik құралдарды шығару және тапсыру арқылы реттеуге болатын міндеттеме талаптары атальған міндеттеменің жіктелуіне ықпал етпейді.

Топ барлық өзге міндеттемені ұзақ мерзімді міндеттеме ретінде жіктейді.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері айналымнан тыс/ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Әділ құны бойынша бағалау

Әділ құны бойынша бағаланатын немесе әділ құны қаржылық есептілікте ашылуы тиіс қаржы құралдары мен қаржылық емес активтердің әділ құны туралы ақпаратты ашу 47-ескертпеде көрсетілген.

Әділ құн бағалау күніне нарық қатысушылары арасында әддегі операция аясында активті сату немесе міндеттемелерді беру үшін төленген баға болып табылады. Әділ құн бойынша бағалау активті сату немесе міндеттемені беру бойынша операция мынадай жағдайларда өтетінін қарастырады:

- не атальған актив немесе міндеттеме үшін негізгі нарықта;
- не негізгі нарық болмағанда, атальған актив немесе міндеттеме үшін мейлінше оңтайлы нарықта.

Топқа негізгі немесе мейлінше оңтайлы нарық қолжетімді болуы тиіс.

Активтің немесе міндеттеменің әділ құны нарық қатысушыларының актив немесе міндеттеме бағасын анықтау кезінде пайдалануы мүмкін жорамалдарды қолдану арқылы бағаланады, бұл ретте нарық қатысушылары өздерінің үздік мүдделері үшін әрекет ететін көзделеді.

Қаржылық емес активтің әділ құнын бағалау нарық қатысушысының активті ең үздік әрі мейлінше тиімді тәсілмен пайдалану арқылы немесе атальған активті ең үздік әрі мейлінше тиімді тәсілмен пайдаланатын нарықтың басқа қатысушысына сату нәтижесінде экономикалық тиімділікті өндіру мүмкіндігін ескереді.

Топ бұл ретте орынды қадағалайтын шығыс деректерді барынша пайдалана отырып және қадағаламайтын шығыс деректерді мейлінше аз пайдалана отырып, туындаған жағдайларда қолдануға болатын және олар үшін әділ құны бойынша бағалау үшін жеткілікті деректер қолжетімді осындағы бағалау модельдерін пайдаланады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікте әділ құны бойынша бағаланатын немесе әділ құны шоғырландырылған қаржылық есептілікте ашылатын барлық актив пен міндеттеме жалпы алғанда әділ құны бойынша бағалау үшін айтарлықтай болып табылатын ең төменгі деңгейдің бастапқы деректері негізінде әділ құн көздерінің төменде берілген иерархиясы аясында жіктеледі:

- 1-денгей – ұқсас активтер немесе міндеттемелер бойынша белсенді нарықтағы бағаның нарық котировкалары (қандай да бір түзетулесіз).
- 2-денгей – бағалау модельдері, онда әділ құнды бағалау үшін мейлінше төмен сатыға жататын бастапқы деректер тікелей немесе жанама түрде нарықта бақыланатын болып табылады.
- 3-денгей – бағалау модельдері, әділ құнды бағалау үшін мейлінше төмен сатыға жататын бастапқы деректер нарықта бақыланбайтын болып табылады..

Мерзімді түрде қаржылық есептілікте қайта бағаланып отыратын активтер мен міндеттемелер жағдайында Топ әр есепті кезең соына жіктеуді қайтадан талдай отырып, оларды иерархия көзі деңгейлерінің арасында ауыстыру қажеттілігін анықтайды (жалпы әділ құн бойынша бағалау үшін мәнді болып табылатын ең төмен деңгейдегі бастапқы деректер негізінде).

Топтың тиісті бөлімшесі («Жұмыс тобы») инвестициялық жылжымайтын мүлікті және сату үшін қолда бар котировкаланбайтын қаржылық активтерді әділ құны бойынша мерзімді бағалаумен қатар, мысалы, тоқтатылған қызымет құрамында бөлуге арналған активтер сияқты активтердің әділ құны бойынша біржолы бағалауға арналған саясат пен іс-жосықтарды анықтайды. Жұмыс тобының құрамын Компания басшылығы анықтайды.

Сатуға арналған жылжымайтын мүлік обьектілері мен қаржылық активтер сияқты маңызды активтерді, сондай-ақ шартты өтеу сияқты маңызды міндеттемелерді бағалау үшін сыртқы бағалаушылар тартылады. Сыртқы бағалаушыларды тарту туралы шешімді жыл сайын Компанияның Аудит комитеті талқылап, бекіткеннен кейін Жұмыс тобы қабылдайды. Нарықты білуі, беделі, тәуелсіздігі және кәсіби стандарттарға сәйкестіріп өткізу критерийлері болып қабылданады. Бағалау комитеті сыртқы бағалаушылармен талқылағаннан кейін әрбір жағдайда қандай бағалау моделі мен бастапқы деректерді қолдану қажеттігі туралы шешім қабылдайды.

Әр есепті қүнге Жұмыс тобы Топтың есеп саясатына сәйкес қайтадан талдауды немесе қайтадан бағалауды қажет ететін активтер мен міндеттемелер құнының өзгерісін талдайды. Мұндай талдау аясында Жұмыс тобы бағалау кезінде қолданылатын ақпаратты шарттармен және басқа орынды құжаттармен салыстыру арқылы соғы бағалауда қолданылған негізгі бастапқы деректерді тексереді.

Жұмыс тобы және Топтың сыртқы бағалаушылары да әрбір активтің әділетті құнының және міндеттемелердің өзгерісін өзгерістің негізділігін анықтау мақсатында тиісті сыртқы ақпарат көздерімен салыстырады.

Жұмыс тобы және Топтың сыртқы бағалаушылары мерзімді түрде нәтижелерді Топтың Аудит комитетіне және тәуелсіз аудиторлары үсынып отырады, бұл ретте бағалау кезінде пайдаланылған негізгі кемшін түстар талқыланады.

Әділ құн туралы ақпаратты ашу мақсатында Топ активтер мен міндеттемелерді оларға тиесілі сипаттамалары мен тәуекелдерінің, сондай-ақ жоғарыда көрсетілген әділ құны көздерінің иерархиясында қолданылатын сипатты негізінде жіктейді.

Бұлған компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді бағалау және
ішкі бағылау
Тұрақты даму

Корпоративтік бағалау
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Сату үшін ұсталатын айналымнан тыс активтер және тоқтатылған қызмет

Топ айналымнан тыс активтердің және шығатын топтарды олардың баланстық құны ұзақ пайдалану нәтижесінде емес, негізінен оларды сату арқылы өтелуге жатса, сату үшін ұсталатын деп жіктейді. Сату үшін ұсталатын деп жіктелген айналымнан тыс активтер және шығатын топтар екі мәннің мейлінше аз мәні бойынша – баланстық құны және сату шығындарын шегергендегі әділ құны бойынша бағаланады. Сату ықтималдығы жоғары болып, ал актив немесе шығатын топ өзінің ағымдағы жағдайында дереу сатылуы мүмкін болғанда ғана сату үшін ұсталатын объектінің жіктеу критерийі сақталған болып саналады. Басшылықтың жіктеу күнінен кейін бір жыл ішінде аяқталған сату мәмілесі ретінде тану критерийіне сәйкестік күтілетін сатылымды жасауға мықты ниеті болуы тиіс.

Жіктеуден кейін сатуға арналған деп анықталған негізгі құралдар мен материалдық емес активтер амортизацияланбайды.

Бөлү үшін ұсталатындар деп жіктелген активтер мен міндеттемелер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептің айналымдағы/қысқа мерзімді баптары ретінде жеке ұсынылады.

Кетуші топ, егер ол кеткен немесе сатуға арналған деп жіктелетін компанияның құрамдасы болып табылса, тоқтатылған қызмет ретінде жіктеме критерийлерін қанағаттандырады және:

- қызметтің жеке негізгі бағытын немесе қызмет жүзеге асырылатын ірі географиялық өнірді білдіреді;
- қызмет жүзеге асырылатын ірі географиялық өнірдің немесе қызметтің жеке негізгі бағытының кетуін жүзеге асыру жөніндегі бірыңғай үйлестірілген жоспарға кіргізілген; не
- қайта сату мақсатында ғана сатып алынған еншілес үйім болып табылады.

Тоқтатылған қызмет жалғасатын қызмет нәтижелерінен алынып тасталады және жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте

тоқтатылған қызметтен салық салынғанда дейін алынған пайда немесе залал ретінде бөлек баппен ұсынылады..

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар болған жағдайда, олар жинақталған амортизацияны және құнсыздандығы жинақталған залалдарын шегергендегі бастапқы құны бойынша есептеледі. Мұндай құн жабдықтардың бір бөлігін ауыстыру құнын және мерзімді құрылыш жобалағын тану критерийлері орындалған жағдайда қарыздар бойынша шығындарды қамтиды. Белгілі уақыт аралығынан кейін негізгі құралдардың маңызды компоненттерін ауыстыру қажет болғанда, Топ оларды пайдалы қолданудың тиісті жеке мерзімдеріне сәйкес бөлек амортизациялады. Елеулі техникалық байқауды өткізу кезінде баламалы түрде оларға байланысты шығындар, егер тану критерийлері орындалса, негізгі құралдардың баланстық құнсыздандығы жабдықтарды ауыстыру ретінде танылады. Жөндеу мен техникалық күтім жасаудың барлық өзге шығындары жатқызылу сәтінде пайда немесе залал құрамында танылады. Активті оны қолданудан кейін пайдаланудан шығару бойынша күтілген шығындардың берілген құны, егер бағалау міндеттемелерін тану критерийлері орындалса, оны пайдаланғаннан кейін тиісті активтің бастапқы құнына қосылады. Пайдаланудан шығару бойынша танылған бағалау міндеттемесі туралы мейлінше толық ақпарат «Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер» бөлімінде беріледі (28-ескертпе).

Амортизация активтерді пайдалы қолданудың мынадай есептің мерзімдері ішінде жүйелік әдіспен есептеледі:

Жылдар	
Фимараттар	50
Құрылystар	10-20
Телекоммуникация жабдығы	3-20
Өзгелері	3-20

Жер амортизацияланбайды.

Негізгі құралдар объектінің және негізгі құралдардың кез келген бастапқыда танылған маңызды объекті компонентін тану олар шығарылғаннан кейін немесе олардың шығуы барысында немесе болашақта пайдаланудан экономикалық пайда болмайтын жағдайда тоқтатылады. Активті тануды тоқтату кезінде туындытын пайда немесе залал (істен шығарудан түсken таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептеледі) активті тануды тоқтату кезінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепке қосылады.

Негізгі құралдардың жою құны, пайдалы қолдану мерзімдері мен олардың амортизация әдістері әрбір қаржы жылының аяғында талданып, қажетіне қарай перспектivalы негізде түзету енгізіледі.

Аяқталмаған құрылыш

Аяқталмаған құрылыш қондыру күтіліп отырған машиналар және жабдықтар құрылышы барысында негізгі құралдармен берілген және бастапқы құны бойынша есептеледі. Аяқталмаған құрылышқа құрылыштың, жабдықтың өзіндік құны және өзге де тікелей шығындар қосылады. Активтерді салу аяқталғаннан кейін немесе жабдықты пайдалануға беру сәтінде құрылыш объектілері тиісті санатқа көшіріледі. Құрылыш объектілері амортизацияға жатпайды.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік

Инвестициялық жылжымайтын мүлік әуелден мәміле бойынша шығындарды қоса отырып, бастапқы құны бойынша бағаланады. Егер шығындарды тану критерийлері орындалса, баланстық құнға осындай шығындардың туындау кезіндегі бар инвестициялық жылжымайтын мүліктің бір бөлігін ауыстыру құны қосылады және инвестициялық жылжымайтын мүліктің ағымдағы қызмет көрсету шығындары алынып тасталады. Бастапқы танудан кейін инвестициялық жылжымайтын мүлік жинақталған тозу мен жинақталған құнсызданды шегергендегі бастапқы құны бойынша есептеледі. 50 жылды құрайтын тозу пайдалы қолданудың есепті мерзімі ішінде жүйелік әдіспен есептелінеді.

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте инвестициялық жылжымайтын мүлікті тану мынадай жағдайда тоқтатылады: ол істен шықса немесе ол пайдаланудан болашақта ешқандай экономикалық пайда болмаса. Истен шығудың таза түсімдері мен активтің баланстық құны арасындағы айырмашылық оны тану тоқтатылған есепті жылдың жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есебінде танылатын болады.

Инвестициялық жылжымайтын мүліктің санатына немесе оның санатынан ауыстыру жылжымайтын мүлікті пайдалану сипаты өзгергенде ғана жүзеге асырылады.

Инвестициялық жылжымайтын мүліктен меншік иесі орын алған жылжымайтын мүлік обьектісіне ауыстырыған кезде кейінгі есепке алушың шартты бастапқы құны пайдалану мақсаттарын өзгерту кезіндегі әділ құнды білдіреді. Меншік иесі алғында жылжымайтын мүлік обьекті болса, Топ мұндай жылжымайтын мүлікті пайдалану мақсаты өзгергенге дейінгі негізгі құралдарды есептегу саясатына сәйкес есепке алады.

Материалдық емес активтер

Жеке сатып алынған материалдық емес активтер бастапқы тануда бастапқы құннымен бағаланады. Бизнесті біркітіру нәтижесінде сатып алынған материалдық емес активтердің бастапқы құны сатып алу құніндегі әділ құнды білдіреді. Материалдық емес активтер бастапқы танудан кейін жинақталған амортизация мен құнсызданды салдарынан жинақталған шығындарды шегергеннен кейінгі сатып алу құннымен көрсетіледі. Өнімдердің дайындаға капиталға айналдырылған шығындарды қоспағанда, Топтың ішінде өндірілген материалдық емес активтер капиталдандырылмайды және тиісті шығындар олар тұындаған кезеңге пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Материалдық емес активтердің пайдалы қолдану мерзімдері шектеулі.

Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активтер осы мерзім ішінде амортизацияланады және осы материалдық емес активтің ықтимал құнсызданды белгілері болған жағдайда құнсыздандындаға бағаланады. Пайдалы қолданудың шектеулі мерзімі бар материалдық емес актив үшін амортизация мерзімі мен әдісі ең аз дегенде әр есепті кезеңнің аяғында қайта қаралады. Пайдалы қолданудың шектеулі мерзімі немесе активте жасалған болашақтағы экономикалық пайданың болжалды құрылымын өзгерту амортизация мерзімінемесе әдісін өзгерту кезеңінде бағасының өзгерістері ретінде ескеріледі. Пайдалы қолдану мерзімі шектеулі материалдық емес активтердің амортизациясына шығыстар жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте материалдық емес активтердің функциясы сәйкес келетін шығыстар санатында танылады.

Материалдық емес активті тануды тоқтатудан пайда немесе залал активтің шығынан таза түсім мен активтің баланстық құны арасындағы айырмашылық ретінде бағаланады және осы активті тануды тоқтату сәтінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есебінде танылады.

Материалдық емес активтер пайдалы қолданудың есепті мерзімі ішінде жүйелік әдіс бойынша амортизацияланады.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Жылдар	
Лицензиялар және тауар белгілері	3-20
Бағдарламалық жасақтама	1-14
Клиенттік база	8-10
Өзгелері	2-15

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есепті қүнге активтің ықтимал құнсыздану белгілерінің бар-жоғын тексереді. Егер осындағы белгілер болса немесе жыл сайынғы активтің құнсыздану мәніне тексеру қажет болса, Топ активтің өтелетін құнын бағалайды. Активтің немесе ақша қаражатын өндіретін бірліктің (ақша қаражатын өндіретін бірлік) өтелетін сомасы мынадай мөлшерлердің ең үлкені: істен шығу шығындарын шегергендеғі активтің (ақша қаражатын өндіретін бірліктің) әділ құны және активті (ақша қаражатын өндіретін бірлікті) пайдалану құндылығы. Өтелетін құн негізінен өзге де активтер немесе активтердің топтары өндіретініне қарамастан, актив ағынды өндірмейтін жағдайларды қоспағанда, жекелеген актив үшін белгіленеді. Егер активтің немесе ақша қаражатын өндіретін бірліктің баланстық құны оның өтелетін сомасынан асса, ондай актив құнсызданған болып саналады және өтелетін құнына дейін есептен шығарылады.

Пайдаланудан түскен құндылықты бағалау кезінде болашақтағы ақша ағындары активке тән ақша мен тәуекелдің уақытша құнының ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін салық салғанға дейінгі дисконту тау мөлшерлемесі бойынша келтірілген құннына дейін дисkonttalады. Шығуы бойынша шығындарын шегере отырып, әділ құнын белгілеу кезінде жақын мерзімде болған нарықтық операциялар есепке алынады. Олар болмаған жағдайда тиісті бағалау үлгісі қолданылады. Бұл есептегендегі акциялар нарығында еркін айналатын баға белгілеуімен, бағалау коэффициентерімен немесе әділ құнның басқа да қолжетімді көрсеткіштерімен расталады.

Топ жекелеген активтер жатқызылатын ақша қаражатын өндіретін әр бірлік үшін жеке дайындалатын егжей-тегжелі жоспарлар мен болжамды есептеулерге сәйкес құнсыздану сомасын анықтайды. Бұл жоспарлар мен болжамды есептеулер негізінен 5 (бес) жылға жасалады. Ұзақ мерзімді есу қарқындары бесінші жылдан кейінгі болашақтағы ақша ағындарына қатысты қолданылады және есептеледі.

Жалғасып отырған қызметтің құнсыздануынан болған залалдар құнсызданған актив функциясына сәйкес келетін шығыс санатарының құрамындағы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Топ гудвилді қоспағанда, әрбір есепті қүнге активтің құнсыздануынан бұдан бұрын танылған залалдардың белгісінің бар-жоғын немесе қысқарғандығын анықтайды. Егер мұндай белгі орын алса, Топ активтің немесе ақша қаражатын өндіретін бірліктің өтелетін құнның есептейді. Құнсызданудың бұдан бұрын танылған залалдары құнсызданудан болған залалды соңғы танылған мерзімнен бастап активтің өтелетін құнның анықтау үшін пайдаланылған жорамалдарда өзгеріс болған жағдайда ғана қалпына келтіріледі. Қалпына келтіру активтің баланстық құны оның өтелетін құнның аспайтын жолмен шектелген, сондай-ақ алдыңғы жылдары құнсызданудан болған залал танылған жағдайда аталған актив танылатын амортизация шегерілгенде баланстық құннан аспайды. Мұндай құнды қалпына келтіру жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Мынадай активтердің құнсыздануы болуы анықталған жағдайда мынадай критерийлер қолданылады:

Гудвил

Гудвил құнсыздануға жыл сайын 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, сондай-ақ оқиғалар немесе жағдайлар оның баланстық құнның құнсызданатының білдірсе, тестіленеді.

Гудвилдің құнсыздануы гудвил қатысы бар ақша қаражатын өндіретін әр бірліктің (немесе осындағы бірліктер тобының) өтелетін құнның бағалау жолымен анықталады. Егер ақша қаражатын өндіретін бірліктің өтелетін құнны оның баланстық құнның кем болса, онда оның құнсыздану залалы танылады. Гудвилдің құнсыздану залалы болашақ кезеңдерде қалпына келтірілмейді.

Қаржылық активтер

Бастапқы тану және бағалау

Бастапқы тану кезінде қаржылық активтер амортизацияланған құны, өзге жиынтық құн (ӨЖҚ) арқылы әділ құны бойынша және пайдаланылған залал арқылы әділ құны бойынша жіктеледі.

Бастапқы тану кезінде қаржылық активтердің жіктеу қаржылық активтердің өтелетін залаларынан бар-жоғын бағаланатын бизнес модель бойынша ақша ағындары шартында көзделген сипаттамаларға байланысты.

Қаржыландырудың елеулі компонентінен тұрмайтын немесе Топ практикалық сипаттағы жеңілдетуді қолданған сауда дебиторлық берешек 15 KEXC (IFRS) сәйкес анықталған мәміле бағасы бойынша бағаланады.

Қаржылық активті амортизацияланған құны бойынша немесе басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша жіктеу бағалау үшін осы активтің шарттық талаптары «борыштың негізгі сомасы және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздар есебі болып қана табылатын» ақша ағындарын алушмен негізделген болуы қажет. Мұндай бағалау SPPI-тест деп аталауды және әр құралдың деңгейінде жүзеге асырылады. «Ақшалай ағындар» критерийіне сәйкес келмейтін қаржылық активтер, ақша ағынды бизнес-модельге байланыссız пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатында жіктеледі.

Қаржылық активтерді бағалау үшін Топ қолданатын бизнес-модель ақша ағындарын өндіру мақсатында Топтың өзінің қаржылық активтерін басқаратын тәсілді сипаттайтының бизнес-модель шенберінде үсталады; және борыштың негізгі сомасына және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыз есебіне төлемдер болып қана табылатын ақша ағындарын көрсетілген күндері алушмен негізделген қаржылық активтің шарттық талаптары.

Амортизацияланатын құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер, шартта көзделген ақша ағынны алу үшін қаржылық активтерді үстап қалу мақсаты болып табылатын бизнес-модель аясында үсталады, ал өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатында жіктелетін қаржылық активтер, мақсаты шартта көзделген ақша ағынны алу әрі қаржылық активтерді сату жолымен келетін бизнес-модель аясында үсталады.

Заңнамамен немесе белгілі бір нарықтағы қағидаларға сәйкес («стандартты талаптарда» сату) белгіленген мерзімдерде жеткізу қажет етілетін активтерді сатып алу немесе сату бойынша барлық операция мәміле жасау күні, яғни Топ өзінің активті сатып алу немесе сату міндеттемесін алған күні танылады.

Топтың қаржылық активтеріне ақша құралдары және олардың баламалары, сауда дебиторлық берешек, өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтерінде.

Кейінгі бағалау

Кейіннен бағалау үшін қаржылық активтер төрт санатқа жіктеледі:

- амортизацияланатын құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борыштық құралдар);
- жинақталған пайда мен залалдарды кейіннен қайта жіктеу мен өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борыштық құралдар);
- тану тоқтатылған жағдайда жинақталған пайда мен залалды қайта жіктеусіз өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын үйімнің қалауы бойыншав жіктелетін қаржылық активтер (борыштық құралдар);
- пайда немесе залал арқылы бағаланатын қаржылық активтер.

Амортизациялық құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борыштық құралдар)

Бұл санат топ үшін мейлінше өзекті. Топ мынадай екі шарт орындалса, қаржылық активтерді амортизацияланған құны бойынша бағалайды:

- қаржылық актив мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу үшін қаржылық активтерді үстап болып табылатын бизнес-модель шенберінде үсталады; және
- борыштың негізгі сомасына және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыз есебіне төлемдер болып қана табылатын ақша ағындарын көрсетілген күндері алушмен негізделген қаржылық активтің шарттық талаптары.

Амортизациялық құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер нәтижесінде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып бағаланады және оларға құнсыздануға қатысты талаптар қолданылады. Пайда немесе залалдар активті тануды тоқтатқан, ол өзгерген немесе құнсызданған жағдайда пайда немесе залал құрамында танылады.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Амортизациялық құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер санатына Топ сауда және басқа дебиторлық берешекті, жұмыскерлерге берілетін қарызды, банк депозиттері мен басқа да айналымнан тыс және айналымдағы қаржылық активтерді жатқызады.

Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер (борыштық құралдар)

Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын берешек құралдары жағдайында пайыздық кіріс, валюта бағасын қайта есептеу және құнсыздандан келетін залал немесе осындан залалды қалпына келтіру пайда немесе залал туралы есепте танылады және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер жағдайындағыдай есептеледі. Әділ құнның қалған өзгерістері өзге жиынтық кіріс құрамында танылады. Тану тоқтатылған жағдайда өзге жиынтық кіріс құрамында танылған әділ құн өзгерістерінің жинақталған сомасы пайда немесе залал құрамына қайта жіктеледі.

Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын берешек құралдары санатына Топ өзге айналымнан тыс қаржылық активтер құрамында енгізілген берешек құралдарына ауыстырылатын инвестицияларды жатқызады.

Тануды тоқтату

Қаржылық активті (немесе – қолдануға болатын жерде – қаржылық активтің бір бөлігін) мынадай жағдайларда тану тоқтатылады (яғни Топтың қаржылық жағдайы туралы шоғырландырылған есептен алынып тасталады), егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданыс мерзімі өтіп кетсе; не
- Топ активтен ақша ағындарын алуға өз құқықтарын тапсырса немесе үшінші тарапқа алынатын ақша ағындарын толық көлемде және «транзиттік» келісім бойынша айтарлықтай кешіктірмей беру бойынша міндеттемені өзіне алса; не (а) Топ іс жүзінде активтің барлық тәуекелі мен пайдасын іс жүзінде тапсырса, не (б) Топ тапсырмаса, бірақ активтің барлық тәуекелі мен пайдасын іс жүзінде өзінде сақтамай, осы активтің бақылауын тапсырса.

Егер Топ активтен ақша ағындың арудың барлық құқығын тапсырса немесе транзиттік келісім жасаса, ол меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайданың сақталуын бағалайды, егер сақтаса, қандай көлемде сақтағанын бағалайды. Егер Топ тапсырмаса, оған қоса іс жүзінде активтің барлық тәуекелі мен пайдасын өзінде сақтамаса, сондай-ақ активтің бақылауын тапсырмаса, Топ тапсырылған активті ондағы өзінің қатысуын жалғастырып отырған деңгейде тануды жалғастырады. Бұл жағдайда Топ тиісті міндеттемені де таниды. Тапсырылған актив және тиісті міндеттеме Топ сақтаған құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Тапсырылған актив бойынша кепілдік нысанын қабылдайтын жалғасатын қатысу мынадай шамалардың ең аз шамасымен бағаланады: активтің бастапқы баланстық құны немесе төлемі Топтан талап етілуі мүмкін төлемді өтеудің жоғарғы сомасы.

Құнсыздану

Топ бағалау резервін пайда немесе залал арқылы әділ емес құнның бағаланатын барлық борыштық құралға қатысты болжады кредиттік залалдармен (БКЗ) таниды. БКЗ шартқа сәйкес тиесілі ақша ағындары мен аруды Топ күтіп отырған барлық ақша ағыны арасындағы бастапқы тиімді пайыздық мілшерлемені немесе оның шамалас мәнін пайдалана отырып дисконттальған айырманың негізінде есептеледі. Күтілетін ақша ағындары үстелатын құнсыздандуды сатудан немесе шарттық талаптардың ажырамас бөлігі болып табылатын кредиттік сапаны көтерудің басқа механизмдерін түсетең ақша ағындарынан тұрады.

БКЗ екі кезеңмен танылады. Бастапқы танығанынан бастап кредиттік тәуекелі елеулі артпаган қаржы құралдары жағдайында келесі 12 ай ішінде ықтимал (12 айлық болжады кредиттік залалдар) дефолттардың салдарынан пайда болуы мүмкін кредиттік залалдарға қатысты залалмен бағалау резерві құрылады. Бастапқы танығанынан бастап кредиттік тәуекелі елеулі артқан қаржы құралдары үшін дефолттың басталу мерзіміне қарамастан (барлық мерзімге болжады кредиттік залалдар), осы қаржы құралының қалған қолданыс мерзімі ішінде күтілетін кредиттік залалдарға қатысты залалмен бағалау резерві құрылады.

Топ сауда дебиторлық берешекке қатысты БКЗ есептеу кезінде жеңілдетілген амал-тәсілді қолданады. Олай болса, Топ кредиттік тәуекелдің өзгерісін қадағаламайды, мұның орнына әр есепті күнге барлық мерзімге болжады кредиттік залалдарға тең сомада залалмен бағалау резервін таниды.

Топ қарыз алушыларға арналған болжады факторларды және жалпы экономикалық жағдайларды ескере отырып түзетілген кредиттік залалдардың туындауына қатысты өзінің өткен тәжірибесіне сүйене отырып, бағалау резервтерінің матрицасын пайдаланды.

Егер шартта көзделген төлемдер 90 күнге кешіктірілсе, Топ қаржылық активтер бойынша дефолт болды деп санайды. Егер ішкі және сыртқы ақпарат Топ үстайтын, шартта көзделген қалған төлемдердің барлық сомасын кредиттік сапаны көтеру механизмдерін ескермей, Топтың алатыны екіталаң екенін көрсетсе, белгілі бір жағдайларда Топ қаржылық актив бойынша дефолт болды деген қорытындыға да келу мүмкін. Егер Топта шартта көзделген ақша ағындарын өтеуге қатысты негізіді болжамдар болмаса, қаржылық актив есептен шығарылады.

Қаржылық міндеттемелер

Бастапқы тану және бағалау

Қаржылық міндеттемелер бастапқы тану кезінде тиісінше пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелер, кредиттер мен қарыздар және кредиторлық берешек ретінде жіктеледі.

Барлық қаржылық міндеттеме мәміле бойынша оларға тікелей жататын шығындарды шегере отырып (кредиттер, қарыздар және кредиторлық берешек жағдайында), бастапқы кезде әділ құны бойынша танылады.

Топтың қаржылық міндеттемелері сауда және өзге де кредиторлық берешекті, қарыздар мен кредиттерді, қаржылық жалдау міндеттемелерін, қаржылық кепілдік шарттары мен артықшылықты акциялардың борыштық құрамдас бөлігін қамтиды.

Кейінгі бағалау

Қаржылық міндеттемелердің кейінгі бағалау мынадай түрде олардың жіктемесіне байланысты болады:

Кредиттер мен қарызы

Бұл санат Топ үшін мейлінше маңызды болып табылады. Бастапқы танудан кейін пайыздық кредиттер мен қарыз тиімді пайыздық мілшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизациялық құны бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар оларды тану тоқтатылғанда, сондай-ақ тиімді пайыздық мілшерлемені пайдалана отырып, амортизация есептелеүіне қарай пайда немесе залал құрамында танылады.

Амортизацияланған құн сатып алу кезіндегі дисконттарды немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мілшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялықтарды немесе шығындарды ескере отырып есептелеңеді. Тиімді пайыздық мілшерлеменің амортизациясы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есептегі қаржыланыру бойынша шығыстар құрамына қосылады.

Ең бастысы бұл санатқа пайыздық кредиттер мен қарыз кіреді. Толық ақпарат 24-ескертпеде берілген.

Қаржылық кепілдік шарттары

Топ шығарған қаржылық кепілдік шарттары белгілі бір борышкердің борыштық құрал талаптарына сәйкес уақытында төлем жүргізе алмау салдарынан осы шарт иесіне келтірілген залалдарды өтеуге төлем жүргізуі талап ететін шарттар болып табылады. Қаржылық кепілдік шарттары бастапқыда кепілдік шығаруға тікелей қатысты мәміленің шығындары ескерілген әділ құн бойынша міндеттеме ретінде танылады. Сонында міндеттеме мына шамалардың ең үлкені бойынша бағаланады: есепті қүнге қолданыстағы міндеттемені өтеуге қажетті шығындардың ең үздік бағасы және жинақталған амортизация шегеріле отырып, міндеттеменің танылған сомасы.

Артықшылықты акциялардың міндеттемелер құрамында көрсетілетін борыштық құрамдас бөлігі

Міндеттемелердің құрамында берілетін және міндеттеменің сипаттамасын көрсететін артықшылықты акциялардың борыштық құрамдасы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептегі міндеттеменің құрамында мәміле бойынша шығындар шегеріле отырып танылады. Көрсетілген акцияларға кепілдік дивидендтердің тиісті ең төмен мөлшері жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепті қаржыланыру шығыстарының құрамында көрсетіледі. Міндеттемелердің құрамында көрсетілген үlestің әділ құны бастапқы танылу кезінде үçас борыштық құрал арқылы нарықтық пайыздық мілшерлеме бойынша болашақтағы болжады ақша ағындарын дисконттая жолымен анықталады. Нәтижесінде міндеттемелердің құрамында көрсетілетін акциялар үлесі кредиттер мен қарыздарға қатысты қолданылатын қағидаттар арқылы есептеледі, ал капиталдың құрамында көрсетілетін акциялар үлесі келесі жылдары қайта бағаланбайды.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Сауда кредиторлық берешек

Сауда кредиторлық берешек бойынша міндеттемелер Топтың шоттары ұсынылғанына қарастан, алынған тауарлар мен қызметтер үшін болашақта төленуі тиіс әділ құны бойынша есептелінеді.

Тануды тоқтату

Егер міндеттеме өтелсе, жойылса немесе қолданыс мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттемені тану тоқтатылады. Егер қолда бар қаржылық міндеттеме айтарлықтай айрымашылықтары бар шарттарда сол кредитор алдында басқа міндеттеменің шарттары айтарлықтай өзгерілсе, мұндай ауыстыру немесе өзгеріс бастапқы міндеттеменің тоқтатылуы және жаңа міндеттемені танудың басы болып ескеріледі, ал олардың баланстық құны арасындағы айырмашылық жынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Қаржы құралдарының өзара есепке алынуы

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер өзара есепке алынуға жатады, ал нетто-сома ағымдағы сәтте танылған соманды өзара есепке алуға заңды қорғау құқығы бар кезде және есептесуді нетто-негізде жүргізуге, активтерді сатуға және онымен бір мезгілде міндеттемелерді өтеуге ниеті болғанда, қаржылық жағдай туралы шоғарылдырылған есепте көрсетуге жатады.

Тауарлы-материалдық қорлар

Қорлар мына екі шаманың мейлінше кішісімен бағаланады: бастапқы сатып алу құны және таза ықтимал сату бағасы.

Шығындар қорларды межелі орынға жеткізу кезінде келтірілген және оларды тиісті жағдайға келтіру шығыстарынан тұрады. Таза ықтимал сату құны әдettегі қызмет

барысындағы өндірісті аяқтауға есептік шығыстарды және сатудың ықтимал шығындарын шегергендері есептік сату бағасы ретінде анықталады. Сипаты мен міндетті үқсас барлық тауарлы-материалдық қорға қатысты бір ғана құнды есептеу формуласы қолданылады. Барлық қор орта есеппен алынған құнның әдісі бойынша бағаланады.

Ақша құралдары және қысқа мерзімді депозиттер

Қаржылық жағдай туралы есептегі ақша қаражаты мен қысқа мерзімді депозиттерге банктегі кассадағы ақша қаражаты және өтеу мерзімі 3 ай немесе одан аз, ақша қаражатының белгілі сомасына жеңіл аударылатын және құнның өзгеруіне қатысты тәуекел төмен қысқа мерзімді өтімділігі жоғары депозиттер кіреді.

Жалдау

2019 жылдың 1 қаңтарына дейін жалдау басталу күніне қаржылық жалдау немесе операциялық жалдау ретінде жіктелді. Топқа мен шік құқығымен байланысты барлық тәуекел және пайда өтетін жалдау қаржылық жалдау ретінде жіктеледі.

Қаржылық жалдау жалға алынатын мүлкітің әділ құны бойынша жалдау мерзімі басталу күніне немесе егер ол аз болса, ең аз жалдау төлемдерінің ағымдағы құны бойынша капиталға айналдырылды. Жалдау төлемдері қаржыландыру бойынша шығыстар мен жалдау бойынша міндеттеменің азаюы арасында қалған міндеттемелер қалдығы бойынша тұрақты пайыздық мөлшерлемені қамтамасыз ететіндей бөлінді. Қаржыландыру шығыстары тікелей жынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілді.

Жалға алынған актив оны пайдалы қолдану мерзімі ішінде амортизацияланды. Алайда Топқа жалдау мерзімінің соында активтің меншік құқығы ауысатындығына дәйекті сенімділік болмаса, актив мына кезеңдердің ең қысқа мерзімі ішінде амортизацияланды: активті пайдалы қолданудың есепті мерзімі және жалдау мерзімі.

Операциялық жалдау бойынша төлемдер жалдау мерзімі ішінде сзықты әдіспен жынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте операциялық шығыстар ретінде танылды.

2019 жылдың 1 қаңтарынан бастап шарт жасау сәтінде Топ келісім жалдау болып табылады ма немесе ол жалдау белгілеріне ие ме деген сұрақтарға қатысты бағалайды. Басқаша айтқанда, Топ шарт сәйкестендірілген активті пайдалануды бақылау құқығын белгілі

кезең мерзімі ішінде өтеу орнына беретінін немесе бермейтінін анықтайды.

Жалға беруші ретіндегі Топ

Топ қысқа мерзімді жалдауды және құны төмен активтерді жалдауды қоспағанда, барлық жалдау шарттарын тануға жіне бағалауға бірыңғай тәсілді қолданады. Топ жалдау төлемдерін жүзеге асыруға қатысты жалдау бойынша міндеттемелерді және базалық активтерді пайдалану құқығын билдіретін пайдалану құқы нысанындағы активтерді таниды.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер

Топ жалдаудың басталу күніне пайдалану құқығы нысанындағы активтерді таниды (яғни базалық актив пайдалану үшін қоложетімді болып табылатын). Пайдалану құқығы нысанындағы активтер жалдау бойынша міндеттемелердің қайта бағалауды түзетумен жинақталған амортизацияны және құнсыздандынан жинақталған залаладарды шегере отырып, бастапқы құны бойынша бағаланады.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің бастапқы құнына жалдау бойынша танылған шаманы, бастапқы көтерген тікелей залал және жалдау басталған күнге немесе осындағы күнге дейін жүргізілген жалдау төлемдері кіреді, жалдау бойынша алынған ынталандыру төлемдерін шегеріледі. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер мынадай кезеңдердің мейлінше қысқа кезеңдерінде сзықтық тәсілмен амортизацияланады: жалдау мерзімі немесе активтерді пайдалы қолданудың жорамал мерзімі. Топ пайдалы қолланудың мынадай мерзімдерін белгіледі:

Бұғынгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Жылдар

Гимараттар мен құрылыштар

5-10

Жабдық

3-15

Егер жалдау мерзімі соында жалданған активке меншік құқығы Топқа өтсе немесе активтің бастапқы құны оны сатып алу опционының орындаулын көрсетсе, актив оны пайдалы қолданудың жорамал мерзімінде амортизацияланады.

Пайдалану құқығы нысанындағы активтер де құнсыздануға қатысты тексеріледі. Есеп саясатының «Қаржылық емес активтердің құнсыздануы» бөлімін қаранды.

Жалдау бойынша міндеттемелер

Жалдауды бастау күніне Топ жалдау мерзімі ішінде жүзеге асырылуы тиіс жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланатын жалдау міндеттемелерін таниды. Жалдау төлемдерінде алуға арналған жалдау бойынша кез келген ынталандыру төлемдерін шегерумен бекітілген төлемдер (соның ішінде іс жүзінде бекітілген төлемдер), индекске немесе мөлшерлемеге тәуелді ауыспалы жалдау төлемдері және тарату құнының кепілдіктері бойынша төленеді деп күтілетін сомалар кіреді.

Жалдау төлемдерінен сондай-ақ Топ сатып алу опционын орындастырынына жеткілікті сенім болса, сатып алу опционы, және егер жалдау мерзімі Топтың жалдауды тоқтату опционын ықтимал орындауын көрсетсе, жалдауды тоқтату үшін төлемдер де кіреді. Индекске немесе мөлшерлемеге тәуелді емес ауыспалы жалдау төлемдері мұндай төлемдерді жүзеге асыруға алып келетін оқиға немесе шарт орын алатын кезеңде шығыстар ретінде танылады (олар қорларды өндіру үшін болған жағдайларды қоспағанда).

Жалдау төлемдерінің келтірілген құнын есептеу үшін Топ жалдаудың басталған күніне қосымша қаржатын тарту мөлшерлемесін пайдаланады, себебі жалдау шартына салынған пайыздық мөлшерлемені анықтау оңай болмайды. Жалдаудың басталған күнінен кейін жалдау бойынша міндеттеме шамасы пайыздарды есептеу үшін үлғаяды және жүзеге асырылған жалдау төлемдерін көрсету үшін азаяды. Сонымен бірге Топ жалдаудың түрленуі, жалдау мерзімінің өзгеруі, жалдау төлемдерінің өзгеруі (мысалы, мұндай төлемдерді анықтау үшін пайдаланылатын индекстер немесе мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты келешектегі төлемдердің өзгеруі) немесе базалық активті сатып алу опционының өзгеруі жағдайында жалдау бойынша баланстық құнды қайта бағалауды жүргізеді.

Қысқа мерзімді жалдау

Топ жалдау мерзімі жалдау басталған күннен 12 айдан аспайтын базалық стансылардың қысқа мерзімді жалдауына қатысты қысқа мерзімді жалдауды танудан босауды қолданады және жалға беруші шартты бұзу үшін өзсіз құқықта ие. Қысқа мерзімді жалдау шарттары бойынша жалдау төлемдері жалдау мерзімі ішінде шығыстарға біркелкі жатқызылады.

Топ жалға беруші ретінде

Топта активке қатысты меншік құқығына байланысты іс жүзіндегі барлық тәуекел мен пайда қалатын жалдау операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Операциялық жалдау шартын жасау кезінде келтірілген бастапқы тікелей залал жалға берілген активтің баланстық құнына қосылады және жалдаудан түсken кірістегі негізіндегі жалдау мерзімі ішінде танылады. Шартты жалдау төлемі алынған кезеңдегі пайда мен өзге кіріс құрамында танылады.

Бағалау міндеттемелері**Жалпы**

Егер Топтың өткен оқиғаның нәтижесінен туындаған (заңды немесе тәжірибеден келіп шығатын) қолданыстағы міндеттемесі болса, бағалау міндеттемелері танылады; осы міндетті өтеу үшін қажет болатын экономикалық пайданың жылыстауы ықтимал болып табылады және осындай міндеттеме сомасының сенімді бағасы алынуы мүмкін. Егер Топ бағалау міндеттемелерінің бір бөлігінің немесе барлық бағалау міндеттемесінің өтелуін көздесе, мәселен, сақтандыру шарты бойынша, мұндай өтеуге қол жеткізу ешқандай күдік тудырмайды деген жағдайда ғана өтеу жеке актив ретінде көрсетіледі. Бағалау міндеттемесіне жататын шығыс өтеуді шегергенде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетіледі.

Егер ақшаның уақытша құнының ықпалы айтартықтай болса, онда бағалау міндеттемелері салық салғанға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталағы, олар бұл қолданымды болғанда, нақты бір міндеттемеге тән тәуекелдерді көрсетеді. Егер дисконттау қолданылса, онда бағалау міндеттемесінің ұлғаюы уақыт ете келе қаржыландыру шығыстары ретінде танылады.

Объектілерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелер

Орын алғып отырған участкеде пайдаланудан шығару бойынша бағалау міндеттемесі объектілерді жабу және қалпына келтіруге, сондай-ақ қоршаған ортаны қалпына келтіруге (инфрақұрылымды бөлшектеу және жоюды қоса алғанда, қоқыстарды шығару және түртілген участкелерді қалпына келтіру) көзделген болашақтағы шығындарға қатысты қоршаған ортаны тиісті бұзу орын алатын есепті кезеңде қалыптасады.

Пайдаланудан шығару бойынша шығындар есептің ақша ағындарын пайдалана отырып есептеген міндеттемелерді реттеуге күтілетін шығындардың дисконтталаған құны бойынша есептеледі және тиісті активтің бастапқы құны бөлігі ретінде танылады. Ақша ағындары пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелерге тән тәуекелдерді көрсететін салық салғанға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконтталағы. Дисконт амортизациясы туындауына қарай шығыстар есебіне жатады және қаржыландыру бойынша шығыстар ретінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады. Пайдаланудан шығару бойынша есепті болашақтағы шығындар жыл сайын талданады, қажетіне қарай түзетіледі. Есепті болашақтағы шығындардағы немесе қолданылағы дисконтттау мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиісті актив құнына қосылады немесе алынғын тасталады.

Жұмыскерлерге сыйақы беру**Әлеуметтік салық**

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамалық талаптарына сәйкес әлеуметтік салықты төлейді. Әлеуметтік салық бойынша шығыстар олардың пайда болуы кезіндегі шығыстарға жатқызылады.

Мұнымен қатар Топ жинақтаушы зейнетақы қорларға жұмыскерлердің жарнасы ретінде төленетін жұмыскерлердің жалақысынан 10% үстайды. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес жұмыскерлер өз зейнетақы төлемдері үшін жауптап болады және Топтың жұмыскерлер зейнетке шыққаннан кейін оларға қосымша сыйақы беру бойынша ағымдағы немесе болашақтағы міндеттемелері жоқ.

Зейнеткерлік төлемдер

Топ өз қызметкерлеріне еңбек қызметі аяқталғаннан кейін зейнетақы немесе басқа жәрдемақы төлеумен байланысты ешқандай шығыстарды көтермейді. Қазақстан Республикасының заңнамалық талаптарына сәйкес Топ жұмыскерлердің жалақысынан зейнетақы салымын үстап қалады және өз жұмыскерлері атынан оларды мемлекеттік немесе жеке зейнетақы қорларына аударады. Зейнеткерлік салымдар жұмыскерлердің міндетті болып табылады және Топтың жұмыскерлер зейнетке шыққаннан кейін оларға төлемдер бойынша ағымдағы және келешектегі міндеттемелері жоқ. Жұмыскерлер зейнетке шыққаннан кейін барлық зейнетақы төлемдерін тікелей зейнетақы қорлары жүзеге асырады.

Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар

Компаниямен жасалынатын ұжымдық шарт белгілі бір жұмыскерлер үшін бірқатар ұзак мерзімді сыйақылар мен жұмыстан босағанда алатын жәрдемақыларды көздейді (бұдан әрі – «Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар»).

Ұзақ мерзімді сыйақылар белгілі жыл саны бойы жұмыс істеген жұмыскерлерге төленеді, ал жұмыстан босағанда алатын жәрдемақылар Компанияның ұжымдық шартында көзделген еңбек қызметінің аяқталуына байланысты біржолғы төлемдерді білдіреді. Көрсетілген

Бұғынгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

сыйақылар көлемі жұмыскердің орташа жалақысы мен жұмыс өтіліне қарай өзгереді.

Белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша сыйақылар беру құны «болжамдалатын шартты бірлік» әдісін пайдаланумен анықталады.

Актуарлы пайда мен залалды қамтитын қайта бағалау нәтижелері, сондай-ақ белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік бағдарлама бойынша таза міндеттеме бойынша таза пайыздар құрамына қосылған соманы қоспағанда, активті шекті шамасының ықпалы және бағдарлама активтерінің кірістілігі (белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік бағдарлама бойынша таза міндеттеме бойынша таза пайыздар құрамына қосылған соманы қоспағанда) тиісті пайда мен залал туындаған кезеңдегі өзге де жиынтық кіріс арқылы бөлінбеген пайда құрамына тиісті соманы жатқыза отырып, қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте тез арада танылады. Қайта бағалау нәтижелері келесі кезеңдерде пайда немесе залал құрамына жіктелмейді.

Бұрынғы қызметтер құны мына даталардың мейлінше ертерегіне пайда немесе залал құрамында танылады:

- жоспарды өзгерту немесе секвестрлеу құні; және
- Компания қайта құрылымдауға тиісті шығындарды танитын құн.

Таза пайыздар белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза міндеттемеге немесе таза активке қатысты дисконттау мөлшерлемесін пайдалану арқылы анықталады. Компания белгіленген төлемдері бар жоспар бойынша таза міндеттеменің көрсетілген өзгерістерін жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте «Өткізуіндегі өзіндік құны», «Жалпы және әкімшілік шығыстар» баптары құрамында таниды.

Меншікті сатып алынған акциялар

Топ сатып алған меншікті үlestік құралдар (меншікті сатып алған акциялар) бастапқы құны бойынша танылады және капиталдан алынып тасталады. Пайда немесе залал құрамында Топтың меншікті үlestік құралдарын сатып алуға, сатуға, шығаруға немесе жоюға байланысты пайда немесе залал танылмайды. Меншікті сатып алынған акциялардың баланстық құны мен оларды кейіннен сату кезінде алынған өтеу сомасы арасындағы айырмашылық капиталда танылады.

Ақша қаражатымен төленген дивидендтер және бас компания акционерлеріне ақшалай емес активтерді бөлу

Бөлініс бекітіліп, одан әрі Топтың қарастыру мәні болып табылғанда жағдайда Топ бас компания акционерлеріне ақша қаражатын және ақшалай емес активтерді бөлуге қатысты міндеттемені таниды. Заңнамаға сәйкес бөліністі акционерлер бекітеді. Тиісті сома тікелей меншікті капитал құрамында танылады.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Ақшалай емес активтерді бөлу міндеттегемесі болінуге жататын активтердің әділ құны бойынша бағаланады, ал осы активтердің әділ құнының қайта бағалау тікелей меншікті капитал құрамында танылады.

Ақшалай емес активтерді бөлу сәтінде міндеттеменің баланстық құны мен болінген активтердің баланстық құны арасындағы айырмашылық жынытық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады.

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім

Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім тауарларды немесе қызметтерді бағылау сатып алушыға берілетін жағдайда және осы тауарларға немесе қызметтерге айырбас ретінде Топ аудуды күтіп отырған өтеді көрсететін сомада таниды.

Топтың қызметі негізінен деректер беру қызметтерін, тіркелген және ұялы байланыс қызметтерін, байланыс арналарын жалға беру, жергілікті, қалааралық және халықаралық қоныраулар бойынша қызметтерді, желіаралық қосылыстарды ұсынумен/басқа операторларға трафикті берумен, қосымша қызметтерді және мобильдік құрылғыларды сатумен байланысты.

Қосымша қызметтерге SMS, MMS, ақпараттық қызметтер және ұшінші тұлғалардың контентін ұсыну, факс және дауыс поштасы қызметтері кіреді.

Шарттың басында Топ сатып алушымен жасалған шартта уәде етілген тауарларды және қызметтерді бағалайды және орындауға міндет ретінде сатып алушыға уәде етілген белгілі бір тауарды немесе қызметті немесе белгілі бір тауарлардың немесе қызметтердің жынытығын анықтайды.

Топ өзі жасасқан және түсім аудуды қөздейтін барлық шарт бойынша принципал болу туралы қорытындыға келді. Себебі барлық жағдайда ол шарт бойынша міндетті өзіне қабылдаған негізгі тарап болып табылады және тауарлар мен қызметтер сатып алушыға берілгенге дейін оларды бақылайды.

Қызметтер көрсетеу

Жергілікті, қалааралық және халықаралық телекоммуникация байланысы қызметтерін көрсетеу Топ кірісінің негізгі көзі болып табылады.

Өндөретін трафиктің нақты минут саны ескеріле отырып, жергілікті және шетелдік операторларға желіаралық қосылыс үшін төлем қызмет көрсетілуіне қарай танылады.

Қалааралық және халықаралық телефон байланысы қызметтерінен және ұялы байланыс операторларын қоса алғанда, бөгөн операторлардың абоненттерімен қосылу қызметтерінен кіріс Топ желісі бойыша қонырау жасалған сәтте танылады.

Кеңжолақты және басқа интернет қызметтеріне немесе дауыс қызметтеріне қатынау үшін негізінен ай сайынғы төлемдерден тұратын абоненттік төлем уақыт өте келе кіріс ретінде тендей танылады. Интернетке коммутацияланатын қатынаудан кіріс клиентке ұсынылатын нақты эфирлік уақыт негізінде танылады.

Аналогты және цифрлық байланыс арналарын және жеке желілерді жалға беруден кіріс, сондай-ақ көтерме қатынаудан кіріс уақыт өте келе кіріс ретінде танылады. Себебі Топ шарт бойынша өз міндеттерін орындау барысында сатып алушы бір уақытта пайда түсіреді және тұтынады.

Жаңа абоненттерді тіркелген және сымсыз байланыс желілеріне қосу кезінде алынған өтмелейтін аванстық төлемдер клиентпен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде танылады. Клиентпен қарым-қатынастың болжалды кезеңі бұрынғы қарым-қатынас тәжірибесіне, сондай-ақ салалық тәжірибеге негізделеді.

Клиенттерге ұсынылатын жабдық

Топ интернет және деректер беру бойынша басқа қызметтерді, сондай-ақ модемді, роутерлерді және басқаларды қоса алғанда, атальған қызметтерді көрсетеу үшін жабдық ұсынады.

Топ ағымдағы операциялық қорсеткіштер талдауын негізге ала отырып, абонент Топтың қызметтерінен бөлек пайдалана алмайтын жабдық орындау үшін жеке сәйкестендірілетін міндет болып табылмайды деген қорытынды жасады.

Топ шартты орындау шығындары ретінде тегін ұсынылатын жабдық құнын ақшаға айналдырады. Шартты орындау шығындары клиентке қызмет көрсетілетін кезең ішінде амортизацияланады.

Жабдықты және мобильді құрылғыларды өткізу

Топ клиенттер үшін қызметтер мен тауарларды бір ұсыныс топтамасына біркітіре алады. Ұсыныста бірнеше тауарды, қызметті немесе активтерге құқықты жеткізу немесе ұсыну (кешенді ұсыныстар) қамтылуы мүмкін. Кейір жағдайларда келісімдерге бастапқы орнату, қосу немесе активация қосылуы мүмкін және бекітілген төлеммен немесе келешкеге жалғасатын төлемдер жынытығымен бекітілген төлемді қөздейді. Жабдықпен байланысты шығындар өткізуден түсетін кірісті тану сәтінде танылады. Кірістер жеке сатудың салыстырмалы бағасы негізінде жабдық пен қызметтер арасында бөлінеді.

Жекелеген сату бағасы Топ мобильдік құрылғылар мен байланыс қызметтерін сатын бағанамалық баға негізінде анықталады. Топ ұсынатын қызметтерді немесе тауарларды алушмен ғана байланысты пайдаланыла алатын мамандандырылған жабдық жеке есепке алынбайды, қызметтерді ұсыну бойынша келісімнің жалпы кезең ішінде біркелкі танылады.

Клиенттерге біреуден артық қызмет ұсынтын шарттар бойынша қызмет сомасы оқшауланған сатудың салыстырмалы бағасын пайдаланумен тауарлар мен қызметтер арасында бөлінеді. Әр жекелеген орындау міндеттемесі үшін мәміле бағасын анықтау күрделі бағаларды талап етуі мүмкін. Топ әрбір жекелеген орындау міндеттемесі үшін оқшауланған сату бағасын әдette қажет жерінде көлемі үшін шегерімдерді ескере отырып, тұрақты түрде оқшауланған негізде сатылатын тауарлар немесе қызметтер бойынша бағалар негізінде анықтайды.

Роуминг бойынша шегерімдер

Топ роуминглік шегерімдерді ұсыну туралы келісімді біркетар ұялы байланыс операторларымен жасайды. Келісімдердің талаптарына сәйкес Топ шегерім беруге міндетті, сондай-ақ оларды негізінен операторлар арасында роуминглік трафик көлеміне байланысты алуға құқылы.

Топ тарихи деректерге негізделген және тиісті өзгерістерді ескере отырып, алуға немесе ұсынуға арналған шегерімдер сомасын анықтау үшін түрлі бағалау мен жорамалдарды пайдаланады. Бағалау деректері жақадан пайда болған ақпаратты көрсетеу үшін ай сайын түзетіліп отырады.

Топ алынған шегерімдерді роуминг бойынша шығыстардың азауы, ал шегерім беруді – роуминг қызметтері түсімнің көлемінің азауы ретінде есепке алады. Топ қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте роуминг бойынша серіктестер алдында тиісті дебиторлық және кредиторлық берешекті көрсетеу тәсілін анықтаумен роуминглік шегерімдерді ұсыну туралы түрлі келісімдердің шарттарын талдайды.

Қаржыландырудың елеулі компоненті

Топ негізінен сатып алушылардан қысқа мерзімді аванстық төлемдер алады. Егер шарт жасасу сәтінде уәделі тауарды немесе қызметті сатып алушыға тапсыру мен мұндай тауар немесе қызмет үшін төлем арасындағы кезең бір жылдан аспайды деп күтілсе, 15 ҚЕХС-де (IFRS) көзделген практикалық сипаттың жеңілдігін пайдалану нәтижесінде Топ қаржыландырудың елеулі компоненті әсерін ескере отырып, уәделі өтем сомасын түзетпейді.

Сондай-ақ Топ халықаралық желіге қосылысты іске қосу үшін үзак мерзімді аванстар алады. Қаржыландырудың елеулі компонентін көрсетеу үшін мұндай шарттар бойынша мәміленің тіркелген бағасы шарт жасасу кезінде Топ пен сатып алушылар арасындағы жеке қаржыландыру операциялары үшін қолданылатын мөлшерлемен пайдалану арқылы дисконтталауды.

Шарт жасасу шығындары

Топ төлем скретч-карта, сим-карталардың және мобильді телефондардың бір бөлігін сауда агенттері арқылы сатады. Топ B2C сегментінде жақадан қосылған абоненттер үшін сату жөніндегі агенттерге комиссиялық сыйақы төлейді. Комиссиялық сыйақы қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте шарт жасасу шығындары клиентпен өзара қарым-қатынастың болжалды кезең ішінде жүйелі түрде амортизацияланады.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Шарт бойынша қалдықтар

Шарт бойынша активтер

Шарт бойынша актив сатып алушыға тапсырылған тауарлардың немесе қызметтердің орнына өтем алуды үйімдастыру құқығы болып табылады. Егер Топ сатып алушыға тауарларды немесе қызметтерді сатып алушы өтемді төлөгөнгө дейін немесе өтем төленуге тиіс болған сәтке тапсырса, онда шартты болып табылатын, алынған өтемге қатысты шарт бойынша актив танылады.

Сауда дебиторлық берешек

Дебиторлық берешек Топтың шартсыз болып табылатын өтемге құқығын білдіреді (яғни, мұндай өтем төленуге тиіс болатын сәттің басталуы уақыт ағынына ғана байланысты болады). Қаржы активтеріне қатысты есеп саясаты Қаржы активтері – бастапқы тану және кейінгі бағалау бөлімінде қаралады.

Шарт бойынша міндеттемелер

Шарт бойынша міндеттеме – бұл Топ сатып алушыдан орнына өтем алған (не өтем төленуі тиіс) тауарларды немесе қызметтерді сатып алушыға тапсыру міндеттемесі. Егер Топ тауарды немесе қызметті сатып алушыға бермей түрүп, сатып алушы өтем төлесе, төлем жүзеге асырылған сәтте немесе төлем төленуі тиіс болған сәтте (қайсысы бірінші болуына қарай) шарт бойынша міндеттеме танылады. Топ шарт бойынша өз міндеттемелерін орындаған жағдайда шарт бойынша міндеттеме түсім ретінде танылады.

Ауылдық елді мекендерде әмбебап қызметтер көрсету үшін өтемақы

Әмбебап қызметтер көрсету үшін өтемақы алынатынына және оған байланысты шарттар орындалатынына негізді сенімділік болған жағдайда ол әділ құны бойынша танылады. Егер өтемақы шығыстар бабына қатысты болса, ол мұндай өтемақыны орнына өтемақы алынған шығындарға жүйелік жатқызу үшін қажетті кезеңдердегі кірістер құрамында көрсетіледі. Егер өтемақы активке қатысты болса, онда оның әділ құны алдағы кезеңдердің Кірістер кредит шоттарына қосылады және тиісті активтің болжалды қызмет мерзімі ішінде жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте тең үлестермен жыл сайын есептен шығарылады.

Кірістерге жататын өтемақы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте операциялық қызметтенн кіріс ретінде жеке баппен көрсетіледі.

Пайыздық кіріс

Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын барлық қаржы құралы мен сату үшін қолда бар активтер ретінде жіктелген пайыздық қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалану арқылы танылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл қаржы құралын болжалды пайдалану мерзімі немесе бұл орынды болған жағдайда қаржы активінің не міндеттемесінің таза баланстық құнына дейінгі барынша қысқа кезең ішінде алдағы күтілетін төлемдерді немесе ақшалай қаржат түсімін нақты дисконттайдын мөлшерлеме. Пайыздық кіріс жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте қаржыландыру кірісінің құрамына қосылады.

Дивидендтер

Дивидендтерден кіріс Топтың төлемді алу құқығы белгіленген кезде танылады және бұл әдettette акционерлер дивидендтерді бекітken кезде жүргізіледі.

Шығыстарды тану

Шығыстар жатқызылуына қарай танылады және олар есептеу қафидатының негізінде жатқызылатын кезеңдегі жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрінеді.

Абоненттерді қосу бойынша шығыстар

Топ клиентпен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде болашақ кезеңдердің тиісті кірістеріне жататын қатынауды іске қосу қызметтерін көрсетумен байланысты шығыстардың мерзімін үзартуды көрсетеді.

Қарыз алу бойынша шығыстар

Активті сатып алу, салу немесе өндіруге тікелей байланысты және оны Топтың қалауы бойынша пайдалануға немесе сатуға дайындау үшін міндетті түрде ұзақ уақытты қажет ететін қарыз алу бойынша шығындар осындағы активтің бастапқы құнының бөлігі ретінде капиталға айналдырылады. Қарыз алу бойынша барлық өзге де шығын олар жаратылған кезеңдегі шығыстарға жатады. Қарыз алу бойынша шығындарға қарыз құралдарына қатысты Топ тартқан пайыздар мен өзге де шығындарды төлеу кіреді.

Табис салығы

Ағымдағы табис салығы

Ағымдағы табис салығы бойынша активтер мен міндеттемелер салық органдарынан өтеге немесе салық органдарына төлеуге көзделген сома бойынша бағаланады. Осы соманы есептеу үшін қолданылатын салық мөлшерлемелері және салық заңнамасы – бұл Топ өз қызметтің жүзеге асыратын және салық салынатын пайда алатын елдердегі есепті қүнге қабылданған немесе нақты қабылданған мөлшерлемелер мен салық заңнамасы.

Тікелей капиталда танылған баптарға жататын пайданың ағымдағы салығы жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте емес, капитал құрамында танылады. Компания башшылығы тиісті салық заңнамасы әртүрлі қарастырылуы мүмкін салық декларацияларында көрсетілген ұстанымдарды бағалауды уақытылы жүзеге асырып отырады және қажетіне қарай бағалау міндеттемелерін құрайды.

Кейінге қалдырылған табис салығы

Кейінге қалдырылған табис салығы қаржылық есептілік мақсаты үшін активтер мен міндеттемелердің салық базасы және олардың баланстық құны арасындағы есепті қүндеңгі уақытша айырмашылықтарды анықтау жолымен міндеттемелер әдісі бойынша есептелінеді.

Кейінге қалдырылған салық активтері есептелеудің уақыт айырмасы, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері мен пайдаланылмаған салық залалдары қарыз есептелеу мүмкін салық салынатын пайда болуы мүмкін деген айтарлықтай қытималдық дәрежесінде, мынадай жағдайларды қоспағанда, барлық есептелеудің уақыт айырмашылықтары, пайдаланылмаған салық жеңілдіктері мен пайдаланылмаған салық залалдары бойынша танылады:

- есептелеудің уақыт айырмашылығына қатысты кейінге қалдырылған салық активі бизнесінің біріктіру салдарынан болмаған және операцияны іске асыру сәтінде бухгалтерлік пайдага да, салық салынатын пайда мен залалға да әсер етпейтін активті немесе міндеттемені бастапқы тану нәтижесінде пайда болады;

• еншілес үйымдарға, қауымдастырылған үйымдарға инвестициялармен, сондай-ақ бірлескен кәсіпкерлік туралы келсімдерге қатысу үлестерімен байланысты есептелеудің уақыт айырмашылықтарына қатысты кейінге қалдырылған салық активі уақыт айырмашылықтары көз жетерлік болашақта пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайда орын алады деген айтарлықтай ықтималдылық бар деңгейде танылады.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің балансстық құны әрбір есепті қүні қарастырылады және кейінге қалдырылған салық активтерінің барлығын немесе бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін салық салу пайдасы жетерліктер орын алады деген ықтималдылық болса, төмендейді. Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтері әрбір есепті қүні қарастырылады және болашақтағы салық салу пайдасы кейінге қалдырылған салық активтерін пайдалануға мүмкіндік береді деген айтарлықтай ықтималдылық болған деңгейде танылады.

Кейінге қалдырылған салық активтері мен міндеттемелері жағдайына қарай есепті қүні қолданысқа енгізілген немесе нақты қолданысқа енгізілген салық мөлшерлемелері (және салық заңнамасы) негізінде актив салынатын, ал міндеттеме өтелетін есепті жылы қолданылатын салық мөлшерлемелері бойынша бағаланады.

Пайда немесе залалдың құрамынан тыс танылған баптарға жататын кейінге қалдырылған салық та пайда мен залал құрамында танылмайды. Кейінге қалдырылған салық баптары олардың негізіндегі операцияларға сәкес немесе өзге жиынтық кіріс құрамында, болмаса тікелей меншікті капиталда танылады.

Кейінге қалдырылған активтер және кейінге қалдырылған салық ағымдағы салық активтері мен міндеттемелерін есепке алу құқығы заңды қорғаумен қамтамасыз етілсе және кейінге қалдырылған салық бір салық салынатын компанияға және салық органына қатысты болған жағдайда, бір-біріне қарыз есепке алынады.

Бизнесінің біріктіру аясында пайда болған, бірақ осы қүнге жеке тану критерийлеріне сәйкес келмейтін салық пайдасы фактілер мен жағдайтардың өзгеруі туралы жаңа ақпарат пайда болған жағдайда кейіннен танылады. Түзету бағалау кезеңі ішінде жүзеге асырылған болса (егер оның шамасы гудвил мөлшерінен аспаса) гудвилдің азаюы деп танылады, өзге жағдайларда ол пайда немесе залал құрамында танылады.

Топ кейінге қалдырылған активтер мен кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін өзара есепке алууды өзінде ағымдағы салық активтерін ағымдағы салық міндеттемелерінен қарыз есепке алуға заңмен қорғалған құқығы болғанда ғана және кейінге қалдырылған активтер мен кейінге қалдырылған міндеттемелер бір

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

салық органы салатын және операцияларына салық салынатын бір үйімға немесе ағымдағы салық міндеттемелері мен активтері бойынша есептеулерді нетто негізде жүргізуі, не бұл активтерді өткізіп, бұл міндеттемелерді бір мезгілде кейінге қалдырылған міндеттемелер немесе активтердің елеулі сомасын өтеу немесе орнын толтыру күтілетін әрбір келешектегі кезеңде өтеу болжанатын, операцияларына салық салынатын бірнеше үйімдердан алынатын пайда салықтарына жатқызылатын жағдайда ғана жүргізеді.

Шартты активтер мен міндеттемелер

Шартты активтер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Олар экономикалық пайда ағыны мүмкін жерлерде ашылады.

Шартты міндеттемелер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Олар экономикалық пайданы көрсететін ресурстардың жылыстауы үлкен болмаған жағдайларды қоспаған кездерде ашылады.

Байланысты тараптар

КХЕС (IAS) 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашуға» сәйкес тараптар немесе қаржылық немесе операциялық шешімдер қабылдау кезінде бір тарап екінші тарапты бақылау немесе айтарлықтай әсер ету мүмкіндігіне ие болса, олар байланысты тараптар деп саналады.

Байланысты тараптармен операциялар Топтың байланысты тараптары болып табылатын компаниялардан алынған немесе соларға сатылған мүлік, жұмыс және қызметтер үшін есептесулердің жай-күйін көрсету үшін пайдаланылады. Ұқсас сипаттағы баптар жиынтықпен ашылады, бұған байланысты тараптармен операциялардың шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсерін түсіну үшін ақпаратты жеке ашу талап етілген жағдайлар жатпайды.

4. ЕЛЕУЛІ ЕСЕПТІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУ МӘНДЕРІ МЕН ЖОРАМАЛДАР

Топтың шоғырландырылған қаржы есептілігін дайындау оның басшылығынан шоғырландырылған есептілікте көрсетілетін кіристердің, шығыстардың, активтер мен міндеттемелердің сомаларына, сондай-ақ осы баптар туралы және шартты міндеттемелер туралы ақпаратты ашуға әсер ететін пайымдаулары, бағалау мәндері мен жорамалдарды шығаруды талап етеді. Осы жорамалдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік болашақта активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына маңызды түзетулер енгізу қажеттілігін талап ету мүмкін және оларға қатысты осындай жорамалдар мен бағалаулар қабылданады.

Топтың тәуекелдерге ұшырағыштығы туралы және белгісіздіктер туралы басқа да ақпаратты ашу мынадай ескертпелерде ұсынылған:

- Қаржы құралдары және қаржы тәуекелдерін басқару мақсатары мен қағидаттары – 47-ескертпе.
- Сезімталдықты талдау туралы ақпаратты ашу – 12 және 25-ескертпелер.

Пайымдаулар

Топтың есеп саясатын қолдану барысында басшылық шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылған сомаларға айтарлықтай әсер ететін мынадай пайымдауларды қолданды:

Жалға беруді ұзарту опционымен немесе жалға беруді тоқтату опционымен жалдау мерзімін анықтау – Топ жалға беруші ретінде

Топ мерзімінен бұрын тоқтатуға жататын жалдау мерзімі ретінде, егер ол орындалады деген жеткілікті сенімділік болса, оларға қатысты жалдауды ұзарту опционы көзделген кезеңдерімен, немесе орындалады деген жеткілікті сенімділік болса, оларға қатысты жалдауды тоқтату опционы көзделген кезеңдерімен жалдау кезеңін белгілейді.

Топта жалдауды ұзарту опционы немесе жалдауды тоқтату опционы кіретін бірнеше жалдау шарттары бар. Топ пайымдауды өзінде жалдауды ұзарту опционын немесе тоқтату опционын орындағы алады деген жеткілікті сенімділік бар ма дегенді бағалау үшін қолданады. Бұл ретте ол кез келген опционның орындалуы үшін экономикалық ынталандырудың пайда болуына алып келетін барлық орынды факторларды ескереді. Жалдау күнінен кейін Топ елеулі оқиға пайда болған кезде немесе Топтың бақылауындағы және оның жалдауды немесе (жалдауды тоқтату) ұзарту опционын орындау (немесе орындау) мүмкіндігіне әсер ететін жағдайтар өзгергенде жалдау мерзімін қайтадан бағалайды.

Топ мерзімінен бұрын тоқтатуға жатпайтын мейлінше қысқа кезеңмен техника мен жабдықты жалдау шарттары бойынша жалдау мерзімін белгілеу кезінде, оларға қатысты ұзарту опционы көзделген кезеңдерді ескерді. Топ әдette осы жалдау шарттары бойынша ұзарту опционын орындауды, себебі бұл активтердің оңай ауыстыру мүмкіндігінің болмауы өндірісіне елеулі кері әсер етеді.

47-ескертпені қараңыз, онда жалдау мерзімін анықтау кезінде ескерілмеген, жалдауды ұзарту опционыдағын немесе жалдауды тоқтату опционыдағын көзделген кезеңдерге жататын ықтимал келешектегі жалдау төлемдері туралы ақпарат көрсетілген.

Сатуға арналған активтер

2019 жылдың 17 маусымында Топтың Директорлар кеңесі екі сатылы ашиқ тендер өткізу арқылы 100% еншілес үйімі «KT Cloud Lab» ЖШС жарғылық капиталына қатысу үлесінің 100% сату туралы шешімін жариялады. «KT Cloud Lab» ЖШС сатуға арналған шығатын топ ретінде жіктелді. Директорлар кеңесі мыналады басшылықта ала отырып, еншілес үйім осы құнға сатуға арналған ретінде жіктеу критерийлеріне сай деп шешті:

- «KT Cloud Lab» ЖШС тез арада сату үшін қолда бар және өзінің ағымдағы жағдайында сатып алушыға сатыла алады;
- сатумен байланысты іс-шаралар басталды және бұл ретте сату бастапқы жіктеу құнінен бастап бір жыл ішінде аяқталады деп күтілуде;
- әлеуетті сатып алушы сәйкестендірілді және есепті құнға онымен келіссөздер аяқталуға жақын;
- акционерлер 2019 жылы 17 маусымда сату жоспарын бекітті.

Тоқтатылған қызмет туралы толық ақпарат 44-ескертпенде берілген.

Бағалау мәндері мен жорамалдар

Келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына маңызды түзетулер енгізу себебі болатын есепті қундегі бағалаулардағы болашақ туралы негізгі жорамалдар және белгісіздіктің басқа да негізгі көздері төменде қаралады. Топтың жорамалдары мен бағалау мәндері шоғырландырылған қаржылық есептілікте дайындау кезінде көзделген бастапқы деректерге негізделген. Алайда болашақта қатысты ағымдағы жағдайлар мен жорамалдар Топ бақылай алмайтын нарықтық өзгерістерден немесе жағдайлардан өзгеру мүмкін. Мұндай өзгерістер болуына қарай жорамалдарда көрсетіледі.

Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің пайдалы қызмет мерзімі

Топ негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің қалған пайдалы қызмет мерзімін әрбір қаржы жылының соңында бағалайды және егер күтілгені ілгерідегі бағалаулардан басқаша болса, өзгерістер 8 ҚЕХС(IAS) «Есеп саясаты, есептік бағалаудағы өзгерістер мен қателерге» сәйкес есептік бағалаудағы өзгерістер ретінде ескеріледі.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Егер активтің немесе ақша қараждатын өндіретін бірліктің баланстық құны мына шамалардың ең үлкені болып табылатын, оның етелетін құнынан асса, құнсыздану орын алады: істен шығу шығындары мен пайдалану құндылығын шегергендеңді әділ құн. Истен шығу шығындарын шегергендеңді әділ құнды есептеу тәуелсіз тараптар арасында ұқсас активтерді сатудың қолданыстағы, міндетті құші бар операциялар бойынша қолда бар ақпаратқа немесе активтің істен шығарылуына байланысты келтірілген қосымша шығындарды шегергендеңді қадағаланатын нарықтық бағаларға негізделген. Пайдалану құндылығын есептеу дисконттальған ақша ағындарының үлгісіне негізделген. Ақша ағындары бюджеттен келесі 5 (бес) жылға алынады және өткізу үшін ақша ағындарын өндіретін бірліктің құнсыздануына тексерілтін активтер нәтижесін жақсартатын Топтың болашақта әлі де міндеттемелерінің немесе қомақты инвестицияның болмауынан қайта құрылымдау бойынша қызметтөн тұрмайды. Қайтарылатын құн дисконттальған ақша ағындары үлгісінде пайдаланылатын дисконттау мөлшерлемесіне, сондай-ақ күтілген ақша түсімдерінде және экстраполяция мақсатында пайдаланылған есім қарқынына мейлінше бейім. Сезімталдықты талдауды қоса алғанда, ақша қараждатын өндіретін түрлі бірліктердің етелетін сомасын анықтау кезінде пайдаланатын басты жорамалдар туралы толық ақпарат 12-ескертпенде келтіріледі және түсіндіріледі.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Болжалды кредиттік залал үшін бағалау резерві

Топ кредиттік мекемелердегі дебиторлық берешек және қаражат (ақшалай қаражат пен оның баламалары, банк салымдары) бойынша болжалды кредиттік залалдарға резервтер жасайды.

Болжалды кредиттік залалдарды сауда және өзге дебиторлық берешекке қатысты бағалау кезінде Топ стандартта қарастырылған жеңіл амал-тәсілін қолданды және аталған қаржы құралдарының барлық қызмет мерзіміне болжалды кредиттік залалдарды есептеді. Топ кредиттік залалдар пайда болуының бұрынғы тәжірибесі негізінде дайындалған, қарызға алушыларға тән факторлар мен жалпы экономикалық талаптар ескеріле отырып түзетілген бағалау резервтерінің моделін пайдаланды. Топ кредиттік залалдар пайда болуының бұрынғы тәжірибесін түзету үшін болжалды ақпарат негізінде матрицаны жаңартып отыратын болады. Мысалы, келесі жыл ішінде телекоммуникациялық секторда дефолт жағдайлары артуына алып келуі мүмкін болжалды экономикалық талаптар нашарлайды деп күтілсе (мысалы, ЖІӨ), онда дефолттың тарихи деңгейі түзетіледі. Алдыңғы кезеңдердегі дефолт деңгейі туралы бақыланатын деректер әрбір есеп күніне жаңартылады және болжалды бағалардың өзгерістері талданады.

Экономикалық талаптар арқылы болжанатын дефолттың тарихи бақыланатын деңгейлері мен БКЗ арасындағы өзара байланысты бағалау маңызды есеп бағасы болып табылады. БКЗ мөлшері жағдайлар мен болжанатын экономикалық талаптардың өзгерістеріне сезімтал болады. Топтың кредиттік залалдар пайда болуының бұрынғы тәжірибесі мен экономикалық талаптар болжамы сатып алушының болашақтағы нақты дефолты үшін көрсеткіш болмауы мүмкін. Топтың сауда дебиторлық берешегі бойынша БКЗ туралы ақпарат 17-ескертпеде берілген.

Кредиттік мекемелердегі қаражатқа (ақшалай қаражат пен оның баламалары, банк салымдары) қатысты Топ 12 айлық кезеңге

болжалды кредиттік залалдарды есеп шықты. 12 айлық болжалды кредиттік залалдар – бұл бүкіл мерзімдегі болжалды кредиттік залалдардың бір бөлігі. Олар есепті күннен кейін 12 ай ішінде ықтимал, қаржы құралы бойынша дефолттар салдарынан туындастын болжалды кредиттік залалдар болып табылады. Бірақ бастапқы тану сәтінен бастап қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекел айтарлықтай артқан жағдайда, залалға арналған бағалау резерві бүкіл мерзімдегі болжалды кредиттік залалдарға тең сома мен бағаланады.

Егер шарт бойынша төлемдер 30 күннен аса кешіктірілсе, Топ кредиттік тәуекел айтарлықтай артты деп есептейді. Сондай-ақ шарт бойынша төлемдер 90 күнге кешіктірілсе, қаржы құралы бойынша дефолт деп саналады. Бірақ ішкі немесе сыртқы ақпарат Топ бекітін кредиттік сапаны арттыру тетіктерін есепке алмағанда, шартта қарастырылған төлемдердің барлық қалған сомасын Топтың алуды ықтималдығы аз деп көрсетсе, Топ белгілі бір жағдайларда қаржы активі бойынша дефолт болды деген қорытынды жасауы мүмкін.

Осылайша, 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша болжалды кредиттік залалдарға арналған резервтер 9.791.112 мың теңге сомасында құрылды (2018 жыл: 7.902.678 мың теңге) (14, 17, 19 және 22-ескертпелер). Экономикадағы, саладағы өзгерістер және нақты сипаттамалар шоғырландырылған қаржылық есептілікте ескерілген резервтерге ықпал етуі мүмкін.

Шартта қаржыландырудың елеулі компонентінің болуы

Топтың сатып алушыға қызмет көрсетуі мен сатып алушының мұнай қызметтердің ақысын төлеу сәті арасындағы уақыт аралығына байланысты Топ кейір ұзақ мерзімді шарттарда қаржыландырудың елеулі компоненті қамтылған деген қорытындыға келді.

Мұндай шарттар бойынша мәміле бағасы шарт жасасу кезінде Топ пен сатып алушы арасындағы қаржыландырудың жеке операциясына қолданылатын мөлшерлемені пайдалану арқылы дисkontтады.

Шарт жасасу шығындары

Топ дедалдық комиссияны шарт жасасудың қосымша шығыны деп есептейді және мұнай шығындарды сатып алушылармен шарт жасасу шығындары бойынша актив ретінде ақшаға айналдырады. Топ шарт жасасу шығындарын жүйелік негізде амортизациялайды және бұл сатып алушыларға қызмет көрсету мерзімдеріне сәйкес келеді. Қызмет көрсетудің болжалды мерзімдері өзгерген жағдайда Топ амортизация мерзімдерін қайта қарайды.

Шарт бойынша міндеттемелер

Кейінге қалдырылған кірістер шарт бойынша міндеттемелер ретінде танылады және клиенттермен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде көрсетіледі. Пайымдама жасау барысында басшылық 15 ҚЕХС (IFRS) жазылған клиенттермен шарттар бойынша түсімді танудың егжей-тегжейлі критерийлерін, салалық тәжірибелін және Топтағы кетудің тарихи көрсеткішін есепке алды.

Әтелмейтін аванстық төлемдер

Жеке пайда түсірумен байланысы жоқ, іске қосу қызметтері мен сымды және сымсыз байланыс қызметтері үшін аванстық төлемдер шарт бойынша міндеттемелердің құрамына енгізіледі және клиентпен өзара қарым-қатынастың болжалды кезеңі ішінде көрсетіледі. Пайымдама жасау барысында басшылық 15 ҚЕХС-да (IFRS) көзделген қосу қызметтерінен кірісті тану критерийлерін, салалық тәжірибелін және клиенттердің қызметтерден бас тартуы туралы тарихи деректерді ескереді. 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша клиентпен қарым-қатынастың орташа кезеңі тіркелген телефония клиенттері үшін 13 (он үш) жыл және интернет клиенттері үшін 5 (бес) жыл деп бағаланады.

Объектілерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттеме

Объектілерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттеме объектілерді жабуға және қалпына келтіруге, сондай-ақ қоршаған ортаны тиісті бұзушылық орын алатын есепті кезеңде қоршаған ортаны қалпына келтіруге көзделген болашақтағы шығындарға қатысты танылады. Пайдаланудан шығару бойынша шығындар есептік ақша ағындарын пайдалана отырып есептелген міндеттемелерді реттеуге күтілетін шығындардың дисkontтадан құны бойынша есептеледі және тиісті активтің бастапқы құнының бөлігі ретінде танылады. Ақша ағындары пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелерге тән тәуекелдерді көрсететін салық салғанға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисkontтады.

Дисконт амортизациясы туындауына қарай шығыстар есебіне жатады және қаржыландыру бойынша шығыстар ретінде жыныстық кіріс туралы шоғырландырылған есепте танылады. Пайдаланудан шығару бойынша есепті болашақтағы шығындар жыл сайын талданады, қажетіне қарай түзетіледі. Есепті болашақтағы шығындардағы немесе қолданылатын дисконттау мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиісті актив құнына қосылады немесе алынып тасталады.

Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер

Топ белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемелердің дисконттадан құнын және ағымдағы қызметтердің тиісті құнын есептеу үшін актуарлық бағалау әдісін қолданады. Осы әдістің аясында көрсетілген жәрдемақыларды төлеуге болатын жұмыс істеп жатқан және бұрында жұмыс істеген жұмыскерлерге қатысты демографиялық жорамалдарды (жұмыс істеп жатқан жұмыскерлер арасында және еңбек қызметін аяқтаған жұмыскерлер арасында өлім-жітім деңгейі, кадрлар тұрақсызыдығы т.с.), сондай-ақ қаржылық сипаттағы жорамалдарды (дисkontтау мөлшерлемесі, болашақтағы ең аз жылдық жалақы деңгейі) пайдалану көзделеді. Мұндай міндеттемелер ұзақ мерзімді сипатта болады және тиісінше, белгісіздік деңгейі жоғары.

Жұмыскерлерге берілетін сыйақылар бойынша міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі жылдық есепті кезең аяқталғаннан кейін Топтың он екі ай ішінде төлеуді жоспарлаған міндеттемелері болып табылады.

Қолданылатын дисконттау мөлшерлемесін анықтау кезінде Топ басшылығы тиісті валютада жоғары кірісті корпоративтік облигациялардың пайызыдық мөлшерлемелерін есепке алады.

Өлім-жітім деңгейі ашық қолжетімді өлім-жітім кестелеріне негізделген. Болашақта жалақы мөлшерлерін ұлғайту инфляцияның күтілетін болашақтағы қарқындарына негізделеді.

Қолданылған жорамалдар туралы толық ақпарат 25-ескертпеде ашып көрсетілген.

Кейінге қалдырылған салық активтері

Кейінге қалдырылған салық активтері салық салудан пайда алынады әрі оған қарсы пайдаланылған салық шығындары ескеріледі деген ықтималдылық болған деңгейде пайдаланылған салық шығындары бойынша танылады. Болашақтағы салық салынатын пайданы алудың ықтимал мерзімі мен мөлшері, сонымен қатар салықтық жоспарлаудың стратегиялары негізінде шоғырландырылған қаржылық есептілікте тануға болатын

Бұғынгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бакылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

кейінге қалдырылған салық активтерінің сомасын анықтау үшін басшылықтың маңызды пайымдауы қажет.

2019 жылы Топ жеке тұлғалардан күмәнді қарыз бойынша шегерімдерге салық салуға амал-тәсілді қайта қарады және 520.178 мың теңге сомаға жеке тұлғалардан дебиторлық берешек бойынша болжалды кредиттік залал бойынша кейінге қалдырылған салық активтерін тануды алып тастанды (17-ескертпе).

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына Топта болашақтағы кезеңдерге көшірген салық залалдарының сомасы 1.377.725 мың теңгени құрады (2018 жылғы 31 желтоқсан: нөл мың теңге).

2019 жылдың 31 желтоқсанына танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің балансы құны 1.766.127 мың теңгени (2018 жылғы 31 желтоқсан: 246.884 мың теңге) құрайды. 2019 жылдың 31 желтоқсанына танылмаған кейінге қалдырылған салық активтерінің балансы құны 0 мың теңге (2018 жылғы 31 желтоқсан: 1.377.725 мың теңге). Толық ақпарат 43-ескертпеде берілген.

Жалдау – қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін бағалау

Топ жалдау шартына салынған пайыздық мөлшерлемені оңай анықтай алмайды, сондықтан жалдау бойынша міндеттемені бағалау үшін қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін қолданады. Қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін қолданады. Қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесі – бұл ұқсас мерзімге және ұқсас экономикалық жағдайларда пайдалану құқығы нысанындағы актив құнына ұқсас құнмен активті алуға қажетті қарыз қаражатын ұқсас қамтамасыз ету кезінде Топ тарта алатын пайыздық мөлшерлеме. Осылайша, қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесі Топ «төлеуге тиіс болатын» пайызды көрсетеді және оның анықтасы жалдау шарттарын көрсету үшін бақыланатын мөлшерлемелерді түзету қажет болса немесе бақыланатын мөлшерлеме болмаған жағдайда, есептеу бағалауарын талап етеді. Топ бақыланатын бастапқы

деректерді, болған жағдайда, пайдаланумен қосымша қарыз қаражатын тарту мөлшерлемесін анықтайды (нарықтық пайыздық мөлшерлеме сияқты) және үйім үшін ерекше белгілі есептеу бағалауларын қолданады.

Қаржы құралдарының әділ құны

Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған есепте танылған қаржы құралдарының және қаржылық міндеттемелердің әділ құны белсенді нарық деректері негізінде анықталынбайтын болса, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін қолдана отырып анықталады. Бұл модельдер үшін бастапқы деректер ретінде мүмкіндігінше қадағалайтын нарықтардан түскен ақпарат қолданылады, алайда бұны іс жүзіне асыру мүмкін болмаған жағдайда, әділ құнын белгілеу үшін белгілі бір пайымдау үлесі талап етіледі. Пайымдау етімділік тәуекелі, кредит тәуекелі және волатильділік сияқты бастапқы деректерді есепке алуды қамтиды. Осы факторларға байланысты жорамалдарға өзгерістер шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнына әсер етуі мүмкін.

Толық ақпарат 47-ескертпеде берілген.

Бизнесі біріктіру кезінде сатып алынған активтер мен міндеттемелердің әділ құны

Топ бизнесі біріктіру кезінде сатып алынған немесе өзіне қабылдаған сәйкестендірілетін активтерді, міндеттемелер мен шартты міндеттемелерді олардың әділ құны бойынша сатып алу күніне жеке тануы тиіс, бұл бағаларды қолдануды білдіреді. Мұндай бағалаулар болашақтағы ақша ағындарын болжау барысында елеулі пайымдаулар қолдануды талап ететін түрлі бағалау әдістеріне және өзге жорамалдар машықтарына негізделген.

Сатып алу күніне «Кселл» АҚ және «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» таза активтері әділ құнын бағалау негізінде танылды (5-ескертпе).

Салыстырмалы деректерді қайта жіктеу

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы жынытық кіріс туралы шоғырландырылған есепте кейір сомалар 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдағы жынытық кіріс туралы шоғырландырылған есепте ұсыну құрылымына сәйкестендіру үшін қайта жіктелді. Топ өз шоғырландырылған қаржылық есептілігі ұсынылымы өзгерітті, себебі жаңа ұсыным шоғырландырылған қаржылық есептіліктің пайдаланушылары үшін мейлінше өзекті ақпаратты көрсетеді.

Мың теңге	Бұған дейін ұсынылғаны	Қайта жіктеу	Ескертпе	түзетілгені
2018 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАННА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛДАҒЫ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП				
Қаржылық емес активтердің құнсыздануынан шығын ¹	-	(1.169.713)	[1]	(1.169.713)
Операциялық пайда	37.104.489	(1.169.713)	35.934.776	
Өзге шығыстар	(1.962.895)	1.169.713	[1]	(793.182)
Салық салғанға дейінгі пайда	53.990.896	-	53.990.896	

Көрсетілген қайта жіктеу таза пайдаға, жынытық кіріске немеме капиталған әсер еткен жоқ.

Сонымен қатар, гудвилл 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте қабылданған ұсынымға сәйкес 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есептің бөлек жолына қайта жіктелді.

5. БИЗНЕСІ БІРІКТИРУ

2019 жылғы сатып алу

«Хан Тенгри Холдинг Б.В.» сатып алу
2016 жылғы 29 ақпанды Топ Қазақстан Республикасында GSM және LTE стандартында үтқыр телекоммуникациялық қызметтер көрсететін «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясының акционерлік капиталының 51% және дауыс беру акцияларының 49,48% сатып алды. «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» – биржада айналымда жоқ, жекеменшік үйім. «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» 2019 жылдың 28 маусымына дейін Топтың қауымдастырылған үйімі болды (11-ескертпе).

Топ пен Tele2 арасындағы келісімге сәйкес Топ мәміле жасалған күннен үш жыл өткеннен кейін кез келген уақытта Tele2-ден «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясына қатысу үlestірінің 49% сатуды талап етуге сөзсіз құқығы бар («колл» опционы). Tele2-нің Топтан «Хан

Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясына қатысу үlestірінің 49% сатып алууды талап етуге симметриялық құқығы болды («пут» опционы).

2018 жылы желтоқсан айының соңында «Кселл» АҚ акцияларының 75%, сатып алуы бойынша мәміленің жабылуына байланысты 2018 жылдың 28 желтоқсанында Топ Tele2 A.В.-дан «пут» опционын орындау туралы хабарлама алды.

2019 жылдың 1 наурызынан бастап Топқа Tele2-ден «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» өз акцияларының 49% сатуға талап етуге құқық беретін «колл» опционын кез келген уақытта орындау мүмкін еди. Алайда 2019 жылдың 1 наурызынан бастап «колл» опционы да, «пут» опционы да Топқа «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» елеулі қызметін басқаруға құқық берген жоқ, себебі Топ «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» акцияларын Tele2-ден 49% сатып алу мәмілесі жабылғаннан кейін 12 ай ішінде тәуелсіз компанияға сенімгерлік басқаруға беруге міндетті; оны таңдау да Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікі және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитеті бекіту қажет. 2019 жылдың 1 наурызындағы жағдай бойынша Топ «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» басқаруға ие болған жоқ.

2019 жылы 23 мамырда Топ Tele2-ден «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» акционерлік капиталының қалған 49% және айналымдағы барлық акциялары бойынша дауыс беретін акцияларының 50,52% сатып алу бойынша мәміле жасады, сатып алу үдерісін 2019 жылы 28 маусымдаға аяқтады. Топ сатып алған қалған 49% үлесі үшін сыйлықа 181.534.893 мың теңгени құрады, оған 101.118.483 мың теңге мөлшеріндегі төленген ақша қаражаты мен сатушы Tele2-ге сыйлықа төлеу мақсаттарына «Мобайл Телеком-Сервис ЖШС» берген 80.416.410 мың теңге мөлшеріндегі қарыз кіреді.

2019 жылы маусымда Топ Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікі және тұтынушылардың құқықтарын қорғау комитетінен сенімгерлік басқару туралы келісімнің шарттарына мақұлдау алды

¹ 1.169.713 мың теңге сомасындағы қаржылық емес активтердің құнсыздануынан залал өзге операциялық емес шығыстардан қайта жіктелді және жынытық кіріс туралы шоғырландырылған есепте операциялық шығыстарда бөлек жолмен көрсетілген.

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырландырылған қаржылық есептілік

және онда Топ «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» бақылайды деп көрсетілген.

2016 жылы 25 ақпанды Топ 2024 жылғы 19 желтоқсанға дейінгі мерзімге 10.008.780 мың теңгеге дейінгі кредиттік лимитпен «Қазақстан Даму банкі» АҚ-дағы кредиттік желі бойынша «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» қауымдастырылған үйлім міндеттемелері бойынша кепілдік

ұсынды. 937.145 мың теңге мөлшерінде берілген кредиттік желі «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» қауымдастырылған үйлімдағы қалған акцияларды сатып алуға байланысты бизнесі тіркіру бойынша мәміле құнына қосылды.

«Хан Тенгри Холдинг Б.В.» қатысу үлесі бақылауды алу күніне дейінгі қатысу үлесі әдісін пайдаланумен шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілді.

Сатып алу күніне «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компанияның сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінің алдын ала әділ құны мына түрде көрсетіледі:

**Сатып алынған кезде
тәнілған алдын ала
әділ құн**

Мың теңге

АКТИВТЕР

Негізгі құралдар	99.771.598
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	26.457.939
Материалдық емес активтер	112.272.032
Айналымнан тыс активтерге төленген аванстар	2.061.017
Ақша қаржаты және олардың баламалары	5.391.581
Өзге айналымнан тыс қаржылық активтер	77.640
Сауда дебиторлық берешек	14.921.849
Тауарлы-материалдық қорлар	909.245
Аванстық төлемдер	2.439.609
Корпоративтік табис салығы бойынша алдын ала төлем	614.125
Өзге айналымдағы қаржылық емес активтер	2.023.828
Өзге айналымдағы қаржылық активтер	887.739
БАРЛЫҚ АКТИВ	267.828.202

МИНДЕТТЕМЕЛЕР

Сауда кредиторлық берешек	(27.070.515)
Қарызы	(8.799.548)
Жалдау бойынша міндеттемелер	(26.913.327)
Шарт бойынша міндеттемелер	(8.094.854)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелер	(9.058.099)
Активтерді тарату бойынша міндеттемелер	(4.826.230)
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	(2.460.538)
Өзге қысқа мерзімді қаржылық емес міндеттемелер	(1.193.897)
БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	(88.417.008)

Мың теңге

Әділ құны бойынша сәйкестендірілетін таза активтер

2019 жылы 28 маусымда сатып алынған 49% қатысу үлесіне берілген сыйлықақы*

Сатып алу күніне бастапқы 51% қатысу үлесінің алдын ала әділ құны

Сатып алу күніне сатып алынған сәйкестендірілетін активтердің алдын ала әділ құны

«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС берген кепілдік

Гудвил (12-ескертпе)

САТЫП АЛУ КЕЗІНДЕГІ АҚША АҒЫНДАРЫНЫҢ ТАЛДАМАСЫ

Еншілес үйімда сатып алынған ақша қаржатының таза сомасы

Берілген сыйлықақы¹

Ақша қаржатының таза жылыштауы

**Сатып алынған кезде
тәнілған алдын ала
әділ құн**

179.411.194

181.534.893

99.211.623

280.746.516

179.411.194

937.145

100.398.177

5.391.581

(181.534.893)

(176.143.312)

2019 жылы 31 желтоқсанға шоғырландырылған қаржылық есептіліктік тәнілған таза активтер олардың әділ құнын алдын ала бағалауға негізделді, ал Топ «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясының меншігіндегі активтерге тәуелсіз бағалау жүргізеді. Бұл бағалау 2019 жылдың 31 желтоқсанына шоғырландырылған қаржылық есептіліктің шығу сәтіне аяқталған жоқ.

Лицензиялар, тауар белгілері, бағдарламалық жасақтама және абоненттік база материалдық емес активтердің негізгі құрамдастары болып табылады.

Сатып алу күніне сауда дебиторлық берешектің әділ құны 14.921.849 мың теңгени құрайды. Сауда дебиторлық берешектің баланстық құны 14.921.849 мың теңгени құрайды және барлық шарт сомалары толық көлемде өтелуі мүмкін.

Топ сату күніне қалған жалдау төлемдерінің келтірілген құнын пайдаланумен жалдау бойынша сатып алынған міндеттемелерді бағалауды. Пайдалану құқығы нысанындағы активтер нарықтық шарттармен салыстырғанда жалдау шартының қолайлы талаптарын көрсету үшін түзетілген жалдау міндеттемелеріне тең сомада бағаланды.

Мәміле бойынша 1.167.150 мың теңге сомасындағы шығындар жалпы және әкімшілік шығыстар құрамына қосылды.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері негізінен салық салу мақсаттары үшін негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің жылдамдатылған амортизациясынан болатын салық әсеріне байланысты.

100.398.177 мың теңгеге тең гудвил сомасына сатып алушан күтілетін синергетикалық әсер құны кіреді. Гудвилдің барлық сомасы мобильді телекоммуникациялық байланыс сегментіне жатқызылды. Танылған гудвил салық салу мақсаттары үшін толық көлемде де, ішінара көлемде де шегеруге жатпайды деп күтілуде.

2019 жылы Топ, бақылауды алу күніне дейін әділ құны 99.211.623 мың теңгеге құраған, қатысу үлесі әдісімен анықталып, 81.901.510 мың теңге құраған қолданыстағы қатысу үлесін қайта бағалау нәтижесінде үлестік қатысу әдісімен ескерілетін қауымдастырылған үйімға қолданыстағы қатысу үлесін қайта бағалаудан 17.310.113 мың теңге сомасындағы кірісті таныды.

Сатып алған күннен бастап «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясының Топтың түсіміне үлесі 75.553.128 мың теңгеге құрады, салық салуға дейінгі пайдаға үлесі 13.211.745 мың теңге. Егер біркітіру жыл басында өткен болса, Топтың түсімі 468.651.157 мың теңгеге құрап, салық салынғанға дейінгі пайда 80.653.198 мың теңге болар еди.

1. Топ сатып алған қатысу үлесінің 49% үшін берілген сыйлықақы 181.534.893 мың теңгеге құрады, оған 101.118.483 мың теңгеге мөлшеріндегі төленген ақша қаржаты мен 80.416.410 мың теңге мөлшеріндегі «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС берген қарыз кіреді.

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

2018 ЖЫЛҒЫ САТЫП АЛУ**«Кселл» АҚ САТЫП АЛУ**

2018 жылғы 21 желтоқсанда Топ «Кселл» АҚ дауыс беруші акцияларының 75% сатып алды. «Кселл» АҚ акциялары Лондон қор биржасында және Қазақстандық қор биржасында бағаланады. «Кселл» АҚ Қазақстан Республикасында тіркелген және Қазақстан Республикасында мобильді байланыс қызметтерін көрсетеді.

Сатып алу күніне «Кселл» АҚ сәйкестендірілетін активтері мен міндеттемелерінің әділ құны мынаны құрады:

Мың теңге	Сатып алған кездеңі әділ құн
АКТИВТЕР	
Негізгі құралдар	120.440.693
Материалдық емес активтер	110.130.516
Айналымнан тыс активтерге төленген аванстар	729.049
Ақша құралдары және олардың баламалары	6.922.533
Өтейтін актив	10.171.407
Сауда дебиторлық берешек	15.969.678
Тауарлы-материалдық қор	5.680.540
Аванстық төлемдер	975.529
Шарттарды жасау шығындары	388.802
Өзге айналымнан тыс активтер	37.986
Өзге айналым активтері	6.232.204
БАРЛЫҚ АКТИВ	277.678.937
МІНДЕТТЕМЕЛЕР	
Сауда кредиторлық берешек	(14.047.602)
Қарызы	(66.316.119)
Шарт бойынша міндеттемелер	(3.772.341)
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы	(2.694.377)
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(22.679.511)
Активтерді тарату бойынша міндеттемелер	(1.285.482)
Шартты бұзу үшін айыппұл төлеу бойынша міндеттеме	(14.551.865)
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	(8.111.511)
БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕ	(133.458.808)
Сатып алу күніне әділ құны бойынша таза активтер	144.220.129
Бақыламайтын қатыс үлесуі	(34.057.875)
Барлық әділ құны бойынша сәйкестендірілетін таза актив	110.162.254
Сатып алу кезінде пайда болатын гудвил (12-ескертпе)	55.580.193
Берілген сыйлықақы	165.742.447
САТЫП АЛУ КЕЗІНДЕГІ АҚША АҒЫНДАРЫНЫҢ ТАЛДАМАСЫ	
Еншілес үйымда сатып алынған ақша қарожатының таза сомасы	6.922.533
Төленген ақша қарожаты	(165.742.447)
Ақша қарожатының таза жылыштауы	(158.819.914)

Топ GSM және LTE стандартындағы мобильді телекоммуникация байланысы сегментінде өз орнын қеңейтуге мүмкіндік беретін болғандықтан «Кселл» АҚ-ны сатып алды.

«Кселл» АҚ бұрынғы иелерімен сатып алу-сату шарты аясында 165.742.447 мың теңге сомасындағы өтем ақша қарожатымен төленді.

Топ сатып алу обьектісіне бақыламайтын қатысу үлесін оның сәйкестендірілетін таза сатып алу активтеріне қатысуына барабар үлеспен бағалауға шешім қабылдады.

2018 жылғы 31 желтоқсанға шоғырландырылған қаржылық есептілікте танылған таза активтер олардың әділ құнын алдын ала бағалауға негізделген, ал Топ «Кселл» АҚ компаниясының меншігіндегі активтерге тәуелсіз бағалау жүргізді. Бұл бағалау 2018 жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілікті Басқарма төрағасы мақұлдаған сәтте аяқталмаған болатын.

2019 жылғы желтоқсанда бағалау аяқталды және сату күніне әділ құн өзгерді:

- негізгі құралдар 120.440.693 мың теңгеге құрады, алдын ала құнмен салыстырғанда 379.000 мың теңгеге азайды;
- материалдық емес активтер 110.130.516 мың теңгеге құрады, алдын ала құнмен салыстырғанда 2.297.000 мың теңгеге үлгайды;
- өтем активі 10.171.407 мың теңгеге құрады, алдын ала құнмен салыстырғанда 742.492 мың теңгеге азайды;
- өзге айналым активтері 6.232.204 мың теңгеге құрады, ал келісімшарттық міндеттемелер 3.772.341 мың теңге, бұл алдын ала құннан 3.525.405 мың теңгеге төмен;
- кейінге қалдырылған салық міндеттемелері 22.679.511 мың теңгеге құрады, алдын ала құнмен салыстырғанда 2.159.279 мың теңгеге үлгайды.

2018 жылдың салыстармалы ақпараты алдын ала бағалау түзетулерін көрсету маңыздында қайта есептелді. Нәтижесінде бақыламайтын қатысу үлесі 60.320 мың теңгеге азайды және танылған гудвил сәйкесінше 923.451 мың теңгеге үлгайтылды. Осылайша, сатып алу кезінде пайда болған нақтыланған гудвил сомасы 55.580.193 мың теңгеге құрады. Сатып алу күнінен бастап 2018 жылдың 31 желтоқсанына дейін материалдық және материалдық емес активтердің амортизациясы бойынша шығыстардың үлғаюы елеулі болған жоқ.

Лицензиялар, тауар белгілері, бағдарламалық жасақтама және абоненттік база материалдық емес активтердің негізгі құрамдастары болып табылады.

Сатып алу күніне сауда дебиторлық берешектің әділ құны 15.969.678 мың теңгеге құрады. Сауда дебиторлық берешектің жалпы сомасы 15.969.678 мың теңге және шарттар бойынша сомалар толық көлемде алынуы мүмкін деп күтілуде.

Мәміле бойынша 1.933.255 мың теңге шығын әкімшілік шығыстар құрамына енгізілді.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері негізінен салық мақсаттары үшін негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің жылдамдатылған салық әсерімен байланысты.

55.580.193 мың теңгеге тәңгеге үлгайды. Гудвил сомасына сатып алуша алудан күтіледі синергетикалық әсер құны кіреді. Барлық гудвил сомасы мобильді телекоммуникация байланысы сегментіне жатқызылған. Танылған гудвил толық көлемде де, ішінара көлемде де салық салу мақсаттары үшін шегерілуге жатпайды деп күтілуде.

Сатып алу күніне «Кселл» АҚ мен «Кар-Тел» ЖШС арасындағы желіні бірлесіп пайдалану туралы келісім бұзылғаны үшін 14.551.865 мың теңге сомасындағы міндеттеме және аталған айыппұлдан 75% өндіру бойынша Telia Company және Fintur Holding B.V.-дан 10.171.407 мың теңге сомасында алуға өтем активі және жоғарыда аталған сомалардың кейінге қалдырылған салық міндеттемелері танылды.

Сатып алу күнінен бастап «Кселл» АҚ-ның Топ түсіміне үлесі 2018 жылғы 4.257.756 мың теңгеге құрады, ал Топтың салық салынғанда дейінгі пайдасына үлесі - 544.955 мың теңге. Егер біркітіру 2018 жылдың басында жүргізілсе, Топтың түсімі 355.148.278 мың теңгегі, ал салық салынғанда дейінгі пайда 50.722.371 мың теңгегі құраган болар еди.

6. ШОҒЫРЛАНДЫРУ

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке мынадай еншілес үйымдар енгізілді:

Tіrkey	Қатысу үлесі	
	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Хан Тенгри Холдинг Б.В.	Нидерланды	100,00%
«КТ-АЙИКС» ЖШС	Россия	100,00%
«KT Cloud Lab» ЖШС	Казахстан	100,00%
«Востоктелеком» ЖШС	Казахстан	100,00%
«Info-Net Wireless» ЖШС	Казахстан	100,00%
«Нұрсат+» АҚ	Казахстан	100,00%
«Кселл» АҚ	Казахстан	75,00%
«Нұрсат» АҚ	Казахстан	-

2019 жылы 28 маусымда Топ «Хан Тенгри Холдинг Б.В.»-ны бақылауды алды, ол 5-ескертпеде көрсетілгендей, бұған дейін Топтың қауымдастырылған үйымы болған.

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің «Нұрсат» АҚ еншілес үйымын өз еркімен тарату туралы» шешімі (2017 жылғы 31 наурыз) негізінде 2019 жылы 6 ақпанда «Нұрсат» АҚ-ның 2018 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдайы бойынша қорытынды тарату балансы бекітілді. 2019 жылы 22 ақпанда «Нұрсат» АҚ жарияланған акцияларын шығаруды жою туралы Ұлттық банктің куәлігі алынды.

7. ИШІНАРА МЕНШІКТЕГІ ЕЛЕУЛІ ЕНШІЛЕС ҮЙЫМДАР

«Кселл» АҚ

Төменде елеулі бақыланбайтын қатысу үлестері бар «Кселл» АҚ еншілес үйымы туралы қаржылық ақпарат ұсынылған.

Tіrkey елі	Қатысу үлесі	
	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
«Кселл» АҚ	Казахстан	25,00%

Төменде елеулі бақыланбайтын қатысу үлестері бар осы еншілес үйым бойынша жинақталған қаржылық ақпарат ұсынылған. Бұл ақпарат Топтың үйымдары арасындағы операцияларды алып тастағанға дейінгі сомаға негізделген.

Сатып алған күннен бастап 2019 және 2018 жылдарға «Кселл» АҚ жиынтық кірісі туралы жинақталған есеп:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жылғы 21 желтоқсан мен 2018 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша түсім	156.656.861	4.529.042
Өткізуінің өзіндік құны	(122.318.966)	(3.908.547)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(8.924.684)	(539.329)
Қаржылық активтердің құнсыздандынуынан залалдар	(2.256.120)	(32.153)
Қаржылық емес активтердің құнсыздандынуынан залалдар	(1.844.104)	-
Өткізу бойынша шығыстар	(2.887.221)	(94.600)
Салық және онымен байланысты айыппұлдар мен өсімақшаларға түзетпе жасау	5.816.045	-
Қаржыландыру бойынша шығыстар	(11.533.490)	(519.149)
Қаржыландырудан кіріс	1.448.836	34.703
Валюталық баптарды қайта бағалаудан таза (шығыстар)/ кірістер	(91.454)	4.464
Негізгі құралдардың істен шығуынан кіріс	18.740	372
Басқа кірістер	298.312	-
Басқа шығыстар	(84.469)	(19.758)
Салық салғанға дейінгі пайда	14.298.286	(544.955)
Табис салығы бойынша шығыстар	(1.262.891)	(191.237)
Есепті жылға пайда	13.035.395	(736.192)
Бас компанияның меншік иелеріне келетіні	9.776.546	(552.143)
Бақыланбайтын қатысу үлестерінен келетіні	3.258.849	(184.049)
Бақыланбайтын қатысу үлестерінің пайдасына төленген дивидендер	1.493.000	-

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша «Кселл» АҚ қаржылық жағдайы туралы жинақталған есеп:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Айналымнан тыс активтер	233.814.894	233.763.209
Айналым активтері	42.545.530	30.830.529
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	(94.966.875)	(36.799.969)
Қысқа мерзімді міндеттемелер	(39.361.913)	(92.298.465)
Барлық меншікті капитал	142.031.636	135.495.304
Мыналарға келетін:		
Бас компанияның меншік иелеріне	106.523.727	101.621.478
Бақыланбайтын қатысу үлестеріне	35.507.909	33.873.826

Сатып алған күннен бастап 2019 және 2018 жылдарға «Кселл» АҚ ақшалай қаражатының қозғалысы туралы жинақталған есеп:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жылғы 21 желтоқсан мен 2018 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін	АҚШАЛАЙ ҚАРАЖАТ ПЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ- НЫҢ ТАЗА ӨЗГЕРІСІ
		2018 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін	
Операциялық қызмет	34.625.643	(637.956)	2.796.006
Инвестициялық қызмет	(18.182.552)	6.662.534	6.029.042
Қаржылық қызмет	(13.596.795)	-	
Ақшалай қаражат пен оның баламаларына бағамдық айырмадан нәтиже	(50.290)	4.464	

8. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ

- Басқару мақсатында Топ бизнес-бөлімшелерді Топтың үйымдық құрылымына қарай ұсынады және мынадай есептік операциялық сегменттерден тұрады:
- «Казактелеком» АҚ, «Востоктелеком» ЖШС, «KT Cloud Lab» ЖШС бизнес-бөлімшелерінің жергілікті, қалааралық және халықаралық тіркелген байланыс қызметтерін көрсетуі;
 - «Хан Тенгри Холдинг Б.В» және «Кселл» АҚ еншілес үйымдарының бизнес-бөлімшелері GSM және LTE стандартында мобилдік телекоммуникациялық байланыс қызметтерін көрсетуі.
- Басшылық ресурстарды бөлу және олардың қызмет нәтижелерін бағалау туралы шешімдер қабылдау мақсатында әрбір бөлімше қызметінің операциялық нәтижелеріне мониторинг жүргізді. Сегменттер қызметінің нәтижелері операциялық пайда немесе залал негізінде бағаланады, оларды бағалау шоғырландырылған қаржылық есептілікте операциялық пайда немесе залалды бағалауға сәйкес жүргізіледі.

Төмендегі кестелерде 2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына аяқталған жылдар үшін Топтың салалық сегменттері бойынша кіріс пен пайда туралы ақпарат көрсетілген.

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Тіркелген телекоммуникациялық байланыс	GSM және LTE стандартындағы мобилдік телекоммуникациялық байланыс	Өзгелері	Элиминациялар мен түзетулер	Топ
САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАР БОЙЫНША ТҮСІМ					
Сыртқы сатып алушыларға өткізу	211.648.838	215.977.168	454.668	-	428.080.674
Сегменттер арасында өткізу	22.294.505	6.957.249	280.201	(29.531.955)	-
Сатып алушылармен шарттар бойынша барлық түсім					
	233.943.343	222.934.417	734.869	(29.531.955)	428.080.674
ҚАРЖЫЛЫҚ НӘТИЖЕЛЕР					
Амортизация және тозу	(37.694.711)	(57.869.046)	(228.346)	840.207	(94.951.896)
Қаржыландыру шығыстары	(26.007.763)	(19.222.602)	-	2.746.069	(42.484.296)
Қаржыландыру кірістері	4.932.477	1.585.120	433	(2.212.522)	4.305.508
Дивидендтерден кірістер	9.101.302	-	-	(9.101.302)	-
Қауымдастырылған үйымдардың пайдасындағы Топтың үлесі	-	5.830.925	196.270	-	6.027.195
Қаржылық емес активтердің құнсыздандынуынан залалдар	(300.971)	(5.377.947)	(878)	-	(5.679.796)
Қаржылық активтердің құнсыздандынуынан залалдар	(28.402)	(2.653.023)	(8.160)	-	(2.689.585)
Табыс салығы	(6.307.021)	(3.090.505)	(5.687)	(25.939)	(9.429.152)
Сегменттің пайдасы/(залалы)	32.337.163	13.808.437	(148.686)	23.777.536	69.774.450
Операциялық активтер	750.602.980	699.934.914	2.677.106	(374.164.950)	1.079.050.050
Операциялық міндеттемелер	348.535.158	301.021.346	317.483	(33.689.865)	616.184.122
ӨЗГЕ АҚПАРАТТЫ АШУ					
Қауымдастырылған үйымдарға инвестициялар	-	-	2.218.889	-	2.218.889
Сатуға арналған активтер	-	-	-	1.878.033	1.878.033
Курделі шығындар	41.930.188	28.758.575	-	41.085	70.729.848

2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Тіркелген телекоммуникациялық байланыс	GSM және LTE стандартындағы мобиЛЬДІК телекоммуникациялық байланыс	Өзгелері	Элиминациялар мен түзетулер	Топ
САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАР БОЙЫНША ТҮСІМ					
Сыртқы сатып алушыларға өткізу	217.668.184	4.493.142	565.045	-	222.726.371
Сегменттер арасында өткізу	252.366	35.900	222.987	(511.253)	-
Сатып алушылармен шарттар бойынша барлық түсім	217.920.550	4.529.042	788.032	(511.253)	222.726.371
ҚАРЖЫЛЫҚ НӘТИЖЕЛЕР					
Амортизация және тозу	(37.477.326)	(1.288.815)	(109.690)	-	(38.875.831)
Қаржыландыру шығыстары	(6.830.492)	(519.149)	(72)	72	(7.349.641)
Қаржыландыру кірістері	3.030.209	34.703	2.189	(72)	3.067.029
Қауымдастырылған үйімдардың пайдасындағы/(зала-лындағы) Топтың үлесі	-	7.743.570	116.514	-	7.860.084
Қаржылық емес активтердің құнсыздандынын залалдар	(1.169.713)	-	-	-	(1.169.713)
Қаржылық активтердің құнсыздандынын залалдар	(3.874.468)	(32.153)	(462)	-	(3.907.083)
Табыс салығы	(10.915.839)	(191.237)	(504)	-	(11.107.580)
Сегменттің пайдасы/(залалы)	46.187.814	7.198.613	(130.593)	735.062	53.990.896
Операциялық активтер	551.021.413	406.415.921	2.218.590	(167.687.639)	791.968.285
Операциялық міндеттемелер	247.072.042	131.281.208	260.773	(1.426.353)	377.187.670
ӨЗГЕ АҚПАРATTЫ АШУ					
Қауымдастырылған үйімдарға инвестициялар	-	76.070.585	1.598.639	-	77.669.224
Курделі шығындар	49.676.196	316.434	90.946	-	50.083.576

Сегменттер бойынша кіріс шоғырландыру кезінде алынып тасталады.

1. Қаржыландыру шығыстары мен қаржыландыру кірістеріне сегментаралық қаржыландыру шығыстары мен сегментаралық қаржыландыру кірістері кіреді.

2. Сегменттердің операциялық пайдасына сегментаралық операциялар пайдасы кіреді.

3. Курделі шығындарға негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу кіреді.

Пайданы салыстырып тексеру

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Сегменттердің пайдасы	45.996.914	53.255.834
Өзгелері	23.777.536	735.062
Топтың пайдасы	69.774.450	53.990.896

Активтерді салыстырып тексеру

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Сегменттердің операциялық активтері	1.453.215.000	959.655.924
Компанияның еншілес үйымдарға инвестицияларын элиминациялау	(338.530.820)	(166.261.286)
Топшілік дебиторлық және кредиторлық берешек бойынша қалдықтарды элиминациялау	(35.634.130)	(1.426.353)
ТОПТЫҢ БАРЛЫҚ АКТИВІ	1.079.050.050	791.968.285

Міндеттемелерді салыстырып тексеру

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Сегменттердің операциялық міндеттемелері	649.873.987	378.614.023
Топшілік дебиторлық және кредиторлық берешек бойынша қалдықтарды элиминациялау	(33.689.865)	(1.426.353)
ТОПТЫҢ БАРЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕСІ	616.184.122	377.187.670

9. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР

Негізгі құралдардың 2019 және 2018 жылдардағы қозғалысы мына түрде берілген:

Мың теңгемен	Жер	Фимараттар мен құрылыштар	Жабдық	Өзгелері	Аяқталмаған құрылыш	Барлығы
БАСТАПҚЫ ҚҰНЫ						
На 1 января 2018 года	691.098	49.047.691	517.931.603	13.835.617	17.391.796	598.897.805
2018 жылғы 1 қаңтарға	451	101.547	9.502.685	533.433	36.955.437	47.093.553
Түсімдер	2.249.378	4.628.774	92.836.754	2.544.564	18.181.223	120.440.693
Еншілес үйымды сатып алу (5-ескертпе)	-	1.947.461	17.652.886	16.638	(19.616.985)	-
Аударымдар	(13.317)	(978.467)	(5.418.161)	(215.536)	(258.846)	(6.884.327)
Істен шығару	2.927.610	54.747.006	632.505.767	16.714.716	52.652.625	759.547.724
2019 жылғы 1 қаңтарға	2.927.610	54.747.006	632.505.767	16.714.716	52.652.625	759.547.724
КЕХС (IFRS) 16 қол- дануға байланысты есептік саясаттағы өзгерістер(3-е- скертпе)	-	-	(87.599.840)	-	-	(87.599.840)
2018 жылғы 1 қаңтарға (қайта есептелген)	2.927.610	54.747.006	544.905.927	16.714.716	52.652.625	671.947.884
Түсімдер	23	404.498	20.516.975	794.880	36.868.969	58.585.345
Еншілес үйымды сатып алу (5-ескертпе)	130.814	12.424.003	67.354.510	1.498.750	18.363.521	99.771.598
Пайдаланудан активтерді шығару бойынша міндет- темелерді баға- лаудағы өзгеріс (28-ескертпе)	-	-	577.768	-	-	577.768
Аударымдар	-	1.375.068	22.942.450	133.075	(24.450.593)	-
Істен шығару	(13.973)	(325.011)	(4.094.966)	(372.918)	(87.885)	(4.894.753)
Сатуға арналған активтер (44-ескертпе)	-	(405.118)	(1.021.623)	(74.182)	-	(1.500.923)
2019 жылғы 31 желтоқсанға	3.044.474	68.220.446	651.181.041	18.694.321	83.346.637	824.486.919

Мың теңгемен	Жер	Фимараттар мен құрылыштар	Жабдық	Өзгелері	Аяқталмаған құрылыш	Барлығы
ЖИНАҚТАЛҒАН ТОЗУ МЕН ҚҰНСЫЗДАНУ						
2018 жылғы 1 қаңтарға	589	18.346.827	309.326.682	10.942.557	1.259.538	339.876.193
Есептелген тозу	-	1.976.120	32.722.740	745.830	-	35.444.690
Істен шығару	(589)	(284.707)	(5.052.424)	(209.739)	(155.813)	(5.703.272)
2018 жылғы 31 желтоқсанға	-	20.038.240	336.996.998	11.478.648	1.103.725	369.617.611
2019 жылғы 1 қаңтарға	-	20.038.240	336.996.998	11.478.648	1.103.725	369.617.611
КЕХС (IFRS) 16 қол- дануға байланысты есептік саясат- тағы өзгерістер (3-ескертпе)	-	-	(45.370.778)	-	-	(45.370.778)
2019 жылғы 1 қаңтарға (қайта есептелген)	-	20.038.240	291.626.220	11.478.648	1.103.725	324.246.833
Есептелген тозу	-	2.540.063	58.978.020	1.500.610	-	63.018.693
Құнсыздану	-	-	2.136.947	-	3.077.728	5.214.675
Істен шығару	-	(136.918)	(3.837.861)	(358.882)	4.565	(4.329.096)
Сатуға арналған активтер (44-ескертпе)	-	(43.346)	(886.731)	(50.043)	-	(980.120)
2019 жылғы 31 желтоқсанға	-	22.398.039	348.016.595	12.570.333	4.186.018	387.170.985
ҚАЛДЫҚ ҚҰНЫ						
2018 жылғы 31 желтоқсанға	2.927.610	34.708.766	295.508.769	5.236.068	51.548.900	389.930.113
2019 жылғы 31 желтоқсанға	3.044.474	45.822.407	303.164.446	6.123.988	79.160.619	437.315.934

Топ 2019 жылдың ішінде технологиялық ескіру және бүлінү (2018 жыл: нөл теңге) салда-рынан өтелетін құнға дейінгі белгілі бір негізгі құралдарды есептен шығарумен байланысты 4.921.832 мың теңге мөлшеріндегі құнсыздану-дан залалды таныды. Құнсыздану жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есептегі операци-ялық шығыстар құрамында көрсетілді. Мұнымен қатар Топ сатуға арналған активтердің балан-стық құнын сату шығындарын шегере отырып, оларың әділ құнына дейін төмендету үшін құн-сызданудан залалды 292.843 мың теңге мөл-шерінде таныды (44-ескертпе).

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанын-дағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыш объектілері желінің базалық стансыларын, мобиЛЬДІК коммутаторлық серверлерді және

басқа телекоммуникациялық жабдықтар мен қызметтерді құрастыру үшін жабдық ретінде ұсынылған.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайдаланудағы толықымен амортизацияланған негізгі құралдардың бастапқы баланстық құны 347.558.082 мың теңге құрады (2018 жылғы 31 желтоқсанға: 166.079.984 мың теңге).

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 8.998.288 мың теңге сомасындағы айналымнан тыс активтер үшін төленген аванстар ең алдымен «Қазақстан Республикасының ауылдық елді мекендерін тал-шықты-оптикалық байланыс жүйесінде түрлі технологиялардың қаржылық есептегілді. Мұнымен қатар Топ сатуға арналған активтердің балан-

стық құнын сату шығындарын шегере отырып, оларың әділ құнына дейін төмендету үшін құн-сызданудан залалды 292.843 мың теңге мөл-шерінде таныды (44-ескертпе). Топ 2019 жылдың ішінде 423.395 мың теңге сомасында айналымнан тыс активтер үшін берілген аванстардың құнсызданудын залалды таныды.

10. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

2019 және 2018 жылдардағы материалдық емес активтер қозғалысы мына түрде берілген:

Мың теңгемен	Лицензиялар мен тауар белгілері	Бағдарламалық жасақтама	Өзгелері	Аяқталмаған құрылыш	Барлығы
БАСТАПҚЫ ҚҰН					
2018 жылғы 1 қаңтарға	15.729.998	20.949.661	4.368.577	-	41.048.236
Түсімдер	596.243	375.271	13	2.018.496	2.990.023
Еншілес ұйымды сатып алу (5-ескертпе)	99.965.947	1.365.031	7.609.096	1.190.442	110.130.516
Аударымдар	55.461	(55.335)	(126)	-	-
Істен шығару	(3.870.985)	(144.726)	(1.243.671)	-	(5.259.382)
Аяқталмаған құрылыштан аударымдар	152.071	1.866.425	-	(2.018.496)	-
2018 жылғы 31 желтоқсанға	112.628.735	24.356.327	10.733.889	1.190.442	148.909.393
Түсімдер	3.604.581	5.503.654	186.964	2.271.536	11.566.735
Еншілес ұйымды сатып алу (5-ескертпе)	108.505.524	1.889.628	1.876.880	-	112.272.032
Істен шығару	(1.185.574)	(1.489.826)	-	-	(2.675.400)
Сатуға арналған активтер (44-ескертпе)	-	(729.247)	-	-	(729.247)
Аяқталмаған құрылыштан аударымдар	90.406	2.181.130	-	(2.271.536)	-
2019 жылғы 31 желтоқсанға	223.643.672	31.711.666	12.797.733	1.190.442	269.343.513
ЖИНАҚТАЛҒАН АМОРТИЗАЦИЯ МЕН ҚҰНСЫЗДАНУ					
2018 жылғы 1 қаңтарға	8.581.883	16.524.377	3.055.767	-	28.162.027
Амортизациялық есептеулөр	1.507.815	1.138.848	682.348	-	3.329.011
Құнсыздану	1.169.713	-	-	-	1.169.713
Істен шығару	(3.869.426)	(123.726)	(1.234.671)	-	(5.227.823)
2018 жылғы 31 желтоқсанға	7.389.985	17.539.499	2.503.444	-	27.432.928
Амортизациялық есептеулөр	14.323.291	5.973.030	1.174.206	-	21.470.527
Істен шығару	(1.165.320)	(1.489.771)	-	-	(2.655.091)
Сатуға арналған активтер (44-ескертпе)	-	(245.313)	-	-	(245.313)
2019 жылғы 31 желтоқсанға	20.547.956	21.777.445	3.677.650	-	46.003.051
ҚАЛДЫҚ ҚҰНЫ					
2018 жылғы 31 желтоқсанға	105.238.750	6.816.828	8.230.445	1.190.442	121.476.465
2019 жылғы 31 желтоқсанға	203.095.716	9.934.221	9.120.083	1.190.442	223.340.462

Лицензиялар және тауарлық белгілер, бағдарламалық жасақтама және өзгелері бизнесті біріктіру нәтижесінде сатып алған материалдық емес активтерді қамтиды (5-ескертпе).

2018 жыл ішінде Топ құнсызданудан 1.169.713 мың теңге сомасында залалды таныды, бул тіркелген телекоммуникациялық байланыс сегментінде еншілес ұйымдардың («KT CloudLab» ЖШС, «Востоктелеком» ЖШС) қызметтің өзгерту салдарынан өтелетін құнға дейінгі белгілі бір лицензияларды есептен шығаруды талап

етті. Залал жынтық кіріс туралы шоғырландырылған есептегі қаржылық емес активтердің құнсыздануынан залалдар құрамында көрсетілді. Өтелетін құн 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жекелеген активтер деңгейінде активтерді пайдалану құндылығын есептей негізінде нөл теңге мөлшерінде анықталды.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайдаланудағы толығымен амортизацияланған материалдық емес активтердің бастапқы құны 52.411.724 мың теңге құрады (2018 жылғы 31 желтоқсан: 10.408.974 мың теңге).

11. ҚАУЫМДАСТЫРЫЛҒАН ҰЙЫМДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке мынадай қауымдастырылған ұйымдар енгізілді:

Мың теңгемен	Негізгі қызмет	Тіркелген елі	2019 жылғы 31 желтоқсанға	2018 жылғы 31 желтоқсанға
Баланстық құны	Иелену үлесі	Баланстық құны	Иелену үлесі	
«QazCloud» ЖШС	АТ қызметтері	Қазақстан	2.218.889	49%
Хан Тенгри Холдинг Б.В.	Телекоммуникация қызметтері	Нидерланд	-	-

2.218.889

77.669.224

2019 және 2018 жылдардағы қауымдастырылған ұйымдарға инвестициялардың баланстық құнындағы қозғалыс мына түрде берілген:

Мың теңгемен	Хан Тенгри Холдинг Б.В.	«QazCloud» ЖШС	Барлығы
2017 жылғы 31 желтоқсанға	68.327.015	919.125	69.246.140
Жарғылық капиталға қосымша жарна	-	563.000	563.000
Қауымдастырылған ұйымдардың пайдасындағы үлес	7.743.570	116.514	7.860.084
Қауымдастырылған ұйымдардың өзге де жынтық кірісіндегі үлес	-	-	-
Жарияланған дивидендтер	-	-	-
2018 жылғы 31 желтоқсанға	76.070.585	1.598.639	77.669.224
Жарғылық капиталға қосымша жарна	-	423.980	423.980
Қауымдастырылған ұйымдардың пайдасындағы үлес	5.830.925	196.270	6.027.195
Қауымдастырылған ұйымдардың өзге де жынтық кірісіндегі үлес	-	-	-
Жарияланған дивидендтер	-	-	-
Қауымдастырылған ұйымға инвестициялардың тандуды тоқтату (5-ескертпе)	(81.901.510)	-	(81.901.510)
2019 жылғы 31 желтоқсанға	-	2.218.889	2.218.889

«Хан Тенгри Холдинг Б.В.»**компаниясына инвестициялар**

5-ескертпеде көрсетілгендей, Топ «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясына бақылауды сатып алды және «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» бақылауды алған күннен бастап шоғыранады. «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясындағы Топтың қатысу үлесі бақылауды алған күнге дейін үлестік қатысу әдісін пайдалана отырып, шоғырандырылған қаржылық есептілкіт ескерілді.

«Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясына инвестициялар (жалғасы)

Мың теңгемен	2019 жылғы 31 желтоқсанға	2018 жылғы 31 желтоқсанға
Айналымнан тыс активтер	-	155.086.820
Айналымдағы активтер, қоса алғанда	-	23.058.916
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	-	2.210.329
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, қоса алғанда	-	(104.123.963)
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	-	(96.705.693)
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, қоса алғанда	-	(38.288.604)
Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	-	(1.732.635)
Меншікті капитал	-	35.733.169
Меншікті капиталдағы Топтың үлесі – 51%	-	18.223.916
Гудвил	-	57.846.669
Топ инвестицияның баланстық құны	-	76.070.585
2019 жылғы 1 қаңтар мен 2019 жылғы 28 маусым аралығындағы кезең үшін		2018 жыл
Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім	67.183.065	120.803.222
Тозу және амортизация	(9.540.681)	(13.221.235)
Қаржылық кірістер	134.131	313.473
Қаржылық шығыстар	(6.428.117)	(10.440.744)
Табыс салығы бойынша (шығыстар)/ үнемдеу	(1.991.712)	4.792.155
Есепті жылға пайда	11.433.187	15.183.470
Өзге жиынтық кіріс	-	-
БАРЛЫҚ ЖИЫНТЫҚ КІРІС	11.433.187	15.183.470
Топтың бір жылғы пайдадағы үлесі	5.830.925	7.743.570

«QazCloud» ЖШС-ға инвестициялар

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесінің шешімі негізінде «Қазақтелеком» АҚ және «Самұрық-Қазына Бизнес Сервис» ЖШС арасында 2016 жылғы 17 тамызда «Қазақтелеком» АҚ-ның «Kazakhtelecom Industrial Enterprises Services» ЖШС жарғылық капиталына қатысу үлесінің 51% сатып алу-сату шарты жасалды.

2017 жылғы 4 қазандан «Kazakhtelecom Industrial Enterprises Services» ЖШС атауын «QazCloud» ЖШС деп өзгерти, қайта тіркеуден өтті.

2017 жылғы 25 шілдеде «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі «QazCloud» ЖШС жарғылық капиталына 1.973.960 мың теңге мөлшерінде қосымша инвестициялық жарна енгізу туралы шешімді мақұлдады.

2017 жылғы 15 қарашада, 2018 жылғы 27 сәуірде, 2019 жылғы 29 сәуір мен 2019 жылғы 30 желтоқсанда Топ «QazCloud» ЖШС жарғылық капиталына тиісінше, 986.980 мың теңге, 563.000 мың теңге, 200.000 мың теңге және 223.980 мың теңге мөлшерінде ақша қаражатымен жарна енгізді. «QazCloud» ЖШС жарғылық капиталына қосымша жарналар Топтың қатысу үлесін өзгертуп, себебі екінші қатысушы «Самұрық-Қазына Бизнес Сервис» ЖШС да өз үлесіне сәйкес «QazCloud» ЖШС жарғылық капиталына жарна енгізді.

Төменде көрсетілген кестеде әділ құнды бағалау негізінде Топтың «QazCloud» ЖШС-ға инвестициялары бойынша жинақталған қаржылық қапарат қамтылған:

Мың теңгемен	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Айналымнан тыс активтер	2.982.071	2.547.778
Айналымдағы активтер, қоса алғанда	3.356.967	1.683.356
Ақшалай қаражат пен оның баламалары	2.621.936	979.863
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, қоса алғанда	(395.465)	(393.421)
Ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	-	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, қоса алғанда	(1.415.229)	(575.184)
Қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	(855.425)	(180.537)
Меншікті капитал	4.528.344	3.262.529
Меншікті капиталдағы Топтың үлесі – 49%	2.218.889	1.598.639
Топ инвестицияның баланстық құны	2.218.889	1.598.639
Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім	3.489.009	3.767.779
Тозу және амортизация	(603.879)	(290.644)
Қаржылық кірістер	27.085	75.454
Қаржылық шығыстар	(57.264)	(30.798)
Табыс салығы бойынша шығыстар	(100.137)	(52.915)
Есепті жылға пайда	400.550	237.784
Өзге жиынтық кіріс	-	-
БАРЛЫҚ ЖИЫНТЫҚ КІРІС	400.550	237.784
Топтың бір жылғы пайдадағы үлесі	196.270	116.514

12. ҚҰНСЫЗДАНУ МӘНІНЕ ТЕКСЕРУ

Гудвил

Бизнестерді біркітіру нәтижесінде сатып алынған гудвилді құнсыздануға тестілеу мак-сатында ақша қаржатын өндіретін үш бір-лікке («АҚФБ») («IP TV», «Кселл» АҚ және «Хан Тенгри Холдинг Б.В.») бөлінген. IP TV АҚФБ

Ақша қаржатын өндіретін әрбір бірлікке бөлінген гудвилдің баланстық құны:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
«Хан Тенгри Холдинг Б.В.» (5-ескертпе)	100.398.177	-
«Кселл» АҚ (5-ескертпе)	55.580.193	55.580.193
IP TV	2.706.335	2.706.335
	158.684.705	58.286.528

Топ 2019 және 2018 жылдардың желтоқсанында құнсыздануға тест жүргізді.

Хан Тенгри Холдинг Б.В.»

«Хан Тенгри Холдинг Б.В.» АҚФБ компаниясының өтелетін құны істен шығару шығында-рын шегергенде, әділ құны есебінің негізінде анықталды. Себебі ол анағұрлым сенімді нәтиже береді деп саналды. Осы бағалау әдісі әділ құнның 3-денгейін білдіретін бағыланбайтын бастапқы деректерге (дисконтаған ақша ағындарына) негізделген.

Болжанатын ақша ағындарына қолданыла-тын салық салудан кейінгі дисконттау мөлшерлемесі 16,96% құрады (2018 жыл: 12%), ал бес жылдық мерзім шегінен тыс ақша ағындары 1,5% өсу қарқының ескерумен экстраполирленген (2018 жыл: 1,5%).

Осы талдау нәтижесінде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басшылық аталған АҚФБ құнсыздануын анықтаған жоқ.

«Кселл» АҚ
«Кселл» АҚ АҚФБ компаниясының өтелетін құны істен шығару шығындарын шегер-генде, әділ құны есебінің негізінде анықталды. Себебі ол анағұрлым сенімді нәтиже береді деп саналды. Осы бағалау әдісі әділ құнның

тіркелген телекоммуникация байланысы сегментінің бір бөлігі болып табылса, «Кселл» АҚ мен «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» мобилю-дік телекоммуникациялық байланыс сегментінің бір бөлігі болып табылады.

Активтерді пайдалану құндылығының есептеу кезінде пайдаланылатын басты жорамалдар

«IP TV» АҚФБ активтерін пайдалану құндылығын және «МобиЛЬДІ телекоммуникациялық байланыс» АҚФБ істен шығару шығындарын шегергенде әділ құнды есептеу кезінде мынадай көрсеткіштерге қатысты жасалған жорамалдар елеулі мәнге ие болды:

- болжанатын кезең ішіндегі клиенттік база және түсімнің өсу қарқынына тікелей әсер ететін абоненттен түсетін орташа кіріс;
- қаржылық жоспарға салынатын күрделі салымдар деңгейі;
- қаржылық жоспарға салынатын EBITDA маржасы;
- болжанатын кезеңнен тыс ақша ағындары эстраполяциясы үшін өсу қарқыны;
- дисконттау мөлшерлемесі.

Клиенттік база, абоненттен түсетін орташа кіріс және түсімнің өсу қарқыны

Клиенттік база және абоненттен түсетін орташа кіріс маңызды, себебі Топ басшылығы өз бөсекелестеріне қатысты болжалды кезең ішінде бөлімшенің позициясы қалай өзгеретінін бағалайды.

Топ басшылығы болжалды кезең ішінде IP TV клиенттік базасын ұлғайтуды күтеді, себебі Топ «Қазақтелеком» АҚ нарықтағы үлесін ұлғайту үшін «Қазақтелеком» АҚ инфрақұрылымының басымдылығын пайдалануды жоспарлайды.

Топ басшылығы халық санының болжалды ұлғаюна негізделген болжалды кезеңде мобиЛЬДІ сегменттегі клиенттік базаның ұлғаюын күтеді. Нәтижесінде Топ бүкіл болжалды кезең ішінде бөлімшенің түсімі артуын күтеді.

Күрделі салымдар деңгейі

«МобиЛЬДІ телекоммуникациялық байланыс» АҚФБ-ге күрделі салымдар деңгейі маңызды. Себебі бөлімшенің клиенттік базаны арттыруды техникалық қолдау және нарық талаптарының өзгерістеріне жауап беру мүмкіндігін анықтайды. Күрделі салымдар деңгейі бөлімшенің халықтың байланыс қызметтеріне қажеттілігін қамту мен желінің сапалық көрсеткіштерін жақсартудағы артықшылықтарын сақтауға және нағайтуға деген қажеттіліктерімен анықталады.

EBITDA маржасы

EBITDA маржасы «МобиЛЬДІ телекоммуникациялық байланыс» АҚФБ бөлімшесінің нарық талаптары, бәсекелестік және өзге факторлар ескерілген өз қаржылық жоспарына салатын кірістілік деңгейін көрсетеді. Аталған көрсеткіштің үдемелі қарқыны бөлімшениң үнеміне сәйкес келеді.

Өсу қарқыны

Өсу қарқыны жарияланған салалық зерттеу материалдары негізінде анықталады.

Дисконттау мөлшерлемесі

Дисконттау мөлшерлемелері АҚФБ-ге тән тәуекелдердің ағымдағы нарықтық бағасын ақшаның үақытша құнын және ақша ағында-рын бағалауға енгізілген АҚФБ құрамына кіретін активтер бойынша жеке тәуекелдерді есепке ала отырып көрсетеді. Дисконттау мөлшерлемесінің есебі Топ қызметтіне және оның операциялық сегменттеріне тән нақты талаптарға негізделген және өз капита-лының орташа есептелген құнына жүгіне отырып анықталады. Капиталдың орташа есептелген құны қарызық, сонымен бірге акционерлік капиталды есепке алады. Акционерлік капиталдың құны Топ акционерлерінің инвестициялары бойынша күтілетін кіріс негізінде анықталады. Қарызық капиталдың құны Топ қыз-мет көрсетуге міндетті пайыздық қарызыға негізделген. Белгілі бір сегменттерге тән тәуекелдер бета жеке коэффициенттерін қолдану арқылы есепке алынады. Бета коэффициенттері ашық қолжетімді нарық ақпараты негізінде жыл сайын қайта бағаланады.

Жорамалдардағы өзгерістерге сезімталдық – «IP TV»

Басты жорамалдарда өтелетін сомаға өзгерістердің үқпалы мынадай:

Клиенттік база, абоненттен түсетін орташа кіріс және түсімнің өсу қарқыны

Басшылық Топқа тиесілі нарықтағы үлесі болжалды кезең ішінде өспейді деп күткенімен, қаржылық жоспарға сәйкес клиенттік базаның өсу қарқының 16,80% аса төмендеуіне алып келіп, «IP TV» АҚФБ-де құнсызданудан залалдың 1.247 мың теңге сомаға туындауна әкеліп соқтырады.

Күрделі салымдар деңгейі

Күрделі салымдар деңгейі 366,50% аса ұлғаятын болса, бұл «IP TV» АҚФБ-де құнсызданудан залалдың 2.127 мың теңге сомаға туындауына алып келеді.

Жұмыскерлерге қарыздар 1 жылдан аса және 15 жылға дейінгі мерзімге берілген пайызызың қарызы болып табылады. Атальған қарызы беру күніне жылдық 12,2%-дан 19,1%-ға дейін нарықтық мәлшерлемелер бойынша дисkontтады (2018 жыл: жылдық 12,2-ден 22%-ға дейін). Ұзақ мерзімді қарызы жұмыскерлердің жалақысынан берешекті ұстап қалу жолымен өтеделі. Қарызы жұмыскерлердің жылжымайтын мүлкі түрінде қамтамасыз ету негізінде беріледі.

2018 жылғы 31 желтоқсанға ұзақ мерзімді дебиторлық берешек 3.659.333 мың теңге сомаға «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-дан

берешек болып табылады. 2016 жылы 29 ақпанда Топ және «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС Компанияның алдындағы «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС берешегін төлеу мерзімін 2031 жылға дейін ұзартуға келісті. Берешек 10% мөлшерлеме бойынша қайта құрылымдау күніне дисконттады. Бірақ Топ 5-ескертпен сипатталғандай, «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясына бақылауды алғандықтан, 2019 жылғы 31 желтоқсанға тиісті өтелмеген сома толықтай алынып тасталған.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1.118.077 мың теңге сомаға (2018 жылғы 31 желтоқсанға: 3.009.995 мың теңге) ұзақ мерзімді дебиторлық берешек байланыс телефондарын сатып алуға клиенттермен жасалған келісімдермен берілген.

15. АЙНАЛЫМНАН ТЫС ӨЗГЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына айналымнан тыс өзге қаржылық емес активтерге мыналар кірді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Операторлар бойынша болашақ кезеңдердің шығыстары	1.679.290	671.168
Өтеуге ұзақ мерзімді ҚҚС	1.041.255	1.711.640
Абоненттерді қосу бойынша болашақ кезеңдердің шығыстары	-	692.795
Өзгелері	77.771	119.079
	2.798.316	3.194.682

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына Топтың айналымнан тыс өзге қаржылық емес активтері мынадай валюталармен көрсетілген:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
АҚШ доллары	1.216.292	190.440
Тенге	1.119.026	2.523.514
Басқа валютамен	462.998	480.728
	2.798.316	3.194.682

16. ТАУАРЛЫ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына тауарлы-материалдық қорларға мыналар кірді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Сатудың таза ықтимал бағасы бойынша қайта сатуға арналған тауарлар	7.261.070	4.580.048
Өзіндік құны бойынша кәбілдік материалдар	1.506.324	1.657.088
Өзіндік құны бойынша өзге де материалдар және шикізат	926.043	1.076.600
Өзіндік құны бойынша қосалқы бөлшектер	541.525	636.318
Өзіндік құны бойынша отын	330.112	452.382
	10.565.074	8.402.436

2019 жылдың ішінде 57.343 мың теңге сома (2018 жыл: 30.673 мың теңге) таза ықтимал сату бағасы бойынша көрсетілген тауарлы-материалдық қорларға қатысты шығыстар ретінде танылды (37-ескертпе). Бұл сома «Жалпы және әкімшілік шығыстар» бабы бойынша көрсетілді.

17. САУДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына сауда дебиторлық берешекке мыналар кірді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Сауда дебиторлық берешек	42.206.665	55.348.456
	42 206 665	55.348.456
Минус: болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(4.950.893)	(3.175.108)
	37.255.772	52.173.348

31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы болжалды кредиттік залалдар үшін резервтегі қозғалыс мина түрде берілген:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жыл басына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(3.175.108)	(3.146.484)
Бір жылға есептегу (47-ескертпе)	(2.569.696)	(622.360)
Бір жылдағы есептен шығару	785.721	593.736
Сатуға арналған активтер	8.190	-
Жыл соңына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(4.950.893)	(3.175.108)

Төменде 2019 жылғы 31 желтоқсанға Топтың сауда дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелге ұшырауы туралы ақпарат резервтер матрицаларын пайдалану арқылы ұсынылған:

Мың тәңгемен	Ағымдағы	Төлемдердің мерзімін өткізу							
		1 күннен 30 күнге дейін	31 күннен 60 күнге дейін	61 күннен 90 күнге дейін	91 күннен 120 күнге дейін	121 күннен 360 күнге дейін	360 күн- нен аса	Барлығы	
Болжалды кре- диттік залал пайызы	2,00%	2,44%	8,04%	7,64%	8,10%	32,59%	100%		
Дефолт кезінде жалпы есеп айрысу жиын- тық баланстық құны	29.549.281	3.480.458	1.152.284	1.244.615	1.041.629	2.576.623	3.161.775	42.206.665	
Болжалды кре- диттік залал	(592.272)	(85.006)	(92.587)	(95.109)	(84.370)	(839.774)	(3.161.775)	(4.950.893)	

Төменде 2018 жылғы 31 желтоқсанға Топтың сауда дебиторлық берешек бойынша кредиттік тәуекелге ұшырауы туралы ақпарат резервтер матрицаларын пайдалану арқылы ұсынылған:

Мың тәңгемен	Ағымдағы	Төлемдердің мерзімін өткізу							
		1 күннен 30 күнге дейін	31 күннен 60 күнге дейін	61 күннен 90 күнге дейін	91 күннен 120 күнге дейін	121 күннен 360 күнге дейін	360 күн- нен аса	Барлығы	
Процент ожидаемых кредитных убытков	0,49%	4,52%	9,12%	9,33%	15,11%	23,98%	100%		
Расчетная общая валовая балансовая стоимость при дефолте	38.033.653	4.302.479	2.970.636	2.381.772	1.772.938	5.069.507	817.471	55.348.456	
Ожидаемые кредитные убытки	(186.502)	(194.524)	(270.799)	(222.139)	(267.811)	(1.215.862)	(817.471)	(3.175.108)	

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына Топтың сауда дебиторлық берешегі мынадай валюталармен берілген:

Мың тәңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Тенге	35.008.599	48.905.384
АҚШ доллары	1.830.387	3.098.781
Ресей рублі	261.932	165.322
Басқа валютамен	154.854	3.861
	37.255.772	52.173.348

2018 жылдың 31 желтоқсанына Топтың сауда дебиторлық берешегіне телекоммуникация қызметтерін көрсету және IP VPN жөлісі арқылы деректер беруге қатынау ұсыну нәтижесінде туындаған 12.400.895 мың теңге сомындағы «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС

дебиторлық берешегін қамтыды. Топ 5-ескертпеде сипатталғандай, «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» компаниясына бақылауды алғандықтан, 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тиісті берешек толықтай алынып тасталған.

18. АВАНСТЫҚ ТӨЛЕМДЕР

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына авансстық төлемдерге мыналар кірді:

Мың тәңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Аванстық төлемдер	5.741.078	1.419.500
Минус: құнсыздану үшін резерв	(44.563)	(3.137)
	5.696.515	1.416.363

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін құнсыздану үшін резерв қозғалысы:

Мың тәңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жыл басына құнсыздану үшін резерв	(3.137)	(70.653)
Бір жылда (есептелгені)/ қалпына келтірілгені	(41.426)	67.516
Жыл соңына құнсыздану үшін резерв	(44.563)	(3.137)

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына қысқа мерзімді активтерге төленген аванстар Топтың операциялық қызметі үшін қызметтер мен ТМК жеткізгені үшін мердігерлерге берілді.

19. АЙНАЛЫМДАҒЫ ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына айналымдағы өзге де қаржылық активтерге мыналар кіреді:

Мың тенге	2019 жыл	2018 жыл
Банк депозиттері	3.399.500	3.576.340
Жұмыскерлерге берілген қарыздар	1.879.405	2.132.007
Қолданылуы шектеулі ақша қаражаты	929.499	438.812
Жұмыскерлердің берешегі	283.688	228.993
Алуға жататын сыйақы	-	108.103
Өзге де дебиторлық берешек	3.555.821	2.421.526
	10.047.913	8.905.781
Минус: болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(4.820.587)	(4.220.670)
	5.227.326	4.685.111

«Эксимбанк Қазақстан» АҚ-да орналасқан депозитті қоспағанда, 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың бастапқы мерзімі 3 (үш) айдан артық, бірақ 12 (он екі) айдан аз банк депозиттері болмады (2018 жыл: жылдық 1,25-тен 10,5% дейін).

2018 жылғы 31 желтоқсанға болжалды кредиттік залалдарға арналған резервке банк тарағынына байланысты «Эксимбанк Қазақстан»

АҚ-да орналастырылып, депозитке аударылған 3.399.500 мың тенге мөлшеріндегі резерв кіреді.

Қолданылуы шектеулі ақша қаражаты банк операцияларын жүзеге асыруға лицензияны қайтарып алуға байланысты өндіріп алуға ықтималдығы аз ретінде бағаланатын «Қазинвестбанк» АҚ мен «Эксимбанк Қазақстан» АҚ-дағы шоттарда тиісінше, 430.045 мың тенге және 499.454 мың тенге сомаға ақша қаражатын білдіреді. Болжалды кредиттік залалдар үшін резерв осы ақша қаражатының барлық сомасына ескерілген.

31 желтоқсанға аяқталған жылдар үшін болжалды кредиттік залалдар үшін қаражат мынадай түрде берілген:

Мың тенге	2019 жыл	2018 жыл
Жыл басына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(4.220.670)	(1.281.945)
Бір жылға есептеге (47-ескертпе)	(108.003)	(2.860.001)
Бағамдық айырма нәтижесі	-	(106.000)
Бір жылда есептен шығару	7.540	27.276
Ақша қаражаты мен оның баламаларынан аударылғаны (22-ескертпе)	(499.454)	-
Жыл соңына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(4.820.587)	(4.220.670)

Төменде 2019 жылғы 31 желтоқсанға жұмыскерлерге берілген қарыз және өзге дебиторлық берешек бойынша Топтың кредиттік тәуекелге ұшырауы туралы ақпарат резервтер матрицасын пайдалану арқылы берілген:

Мың тенге	Ағымдағы	Төлемдердің мерзімін кешіктіру							
		1 күннен 30 күнге дейін	31 күннен 60 күнге дейін	61 күннен 90 күнге дейін	91 күннен 120 күнге дейін	121 күннен 360 күнге дейін	360 күннен аса	Барлығы	
Болжалды кредиттік залалдар пайызы	1,36%	3,45%	8,83%	3,48%	11,64%	46,78%	100,00%		
Дефолт кезінде жалпы есеп айрысу жынтық баланстық құны	5.271.177	3.918	10.692	4.138	3.221	13.692	412.076	5.718.914	
Болжалды кредиттік залалдар	(71.509)	(135)	(944)	(144)	(375)	(6.405)	(412.076)	(491.588)	

2018 жылғы 31 желтоқсанға жұмыскерлерге берілген қарыз және өзге дебиторлық берешек бойынша талдау мынадай түрде берілген:

Мың тенге	Ағымдағы	Төлемдердің мерзімін кешіктіру							
		1 күннен 30 күнге дейін	31 күннен 60 күнге дейін	61 күннен 90 күнге дейін	91 күннен 120 күнге дейін	121 күннен 360 күнге дейін	360 күннен аса	Барлығы	
Болжалды кредиттік залалдар пайызы	1,02%	5,01%	9,99%	10,00%	25,01%	70,01%	100,00%		
Дефолт кезінде жалпы есеп айрысу жынтық баланстық құны	4.419.090	12.522	5.305	3.211	5.709	13.406	431.386	4.890.629	
Болжалды кредиттік залалдар	(44.921)	(627)	(530)	(321)	(1.428)	(9.385)	(431.386)	(488.598)	

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына айналымдағы қаржылық активтер мынадай валюталармен берілген:

Мың тенге	2019 жыл	2018 жыл
Тенге	5.070.053	4.552.766
АҚШ доллары	157.273	124.948
Өзгелері	-	7.397
	5.227.326	4.685.111

20. ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНАТЫН ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 4.964.633 мың теңге мөлшерінде өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер 2019 жылы тамызда стып алынған АҚШ қазынашылық вексельдерге инвестициялар болып ұсынылған. Топ қаржылық активтерді өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша таныды. Себебі шарттық ақша ағындары негізгі сома

болып қана табылады және қаржылық активтер шарттық ақша ағындарын жинау және қаржылық активтерді сату үшін бизнес-модель шеңберінде ұсталады. Атаулы сома 2020 жылғы тамызға дейін өтеу мерзімімен және 1,7% деңгейіндегі купонның жылдық мөлшерлемесімен 12.880.000 АҚШ доллары (сатып алу күніне баламасы 5.021.171 мың теңге). Акциялардың әділ құны белсенді нарықта жарияланып белгіленген бағаға сүйене отырып анықтады (1-денгей).

21. АЙНАЛЫМДАҒЫ ӨЗГЕ ДЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына айналымдағы өзге де активтерге мыналар кірді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Өтелуге жататын ҚҚС	3.468.766	4.046.770
Корпоративтік табыс салығынан басқа, алдын ала төленген салық	1.734.131	1.345.611
Операторларды қосу бойынша келешек кезеңдердің шығыстары	237.750	143.086
Абоненттерді қосу бойынша келешек кезеңдердің шығыстары	-	799.362
Өзгелері	631.835	532.720
	6.072.482	6.867.549

22. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҚ БАЛАМАЛАРЫ

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына ақша қаражаты мен онық баламаларына мыналар кіреді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Ағымдағы банк шоттарындағы ақша қаражаты	67.674.762	45.763.434
Өтеу мерзімі ашылу күнінен бастап 90 күннен аз депозиттер	3.631.562	72.802
Кассадағы ақша қаражаты	34.830	20.621
	71.341.154	45.856.857
Минус: болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(19.332)	(506.765)
БАРЛЫҚ АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҚ БАЛАМАЛАРЫ	71.321.822	45.350.092

Ағымдағы банк шоттарына орналастырылған ақша қаражатына пайыздар жылдық 0,2 %-дан 8,0%-ға дейінгі пайыздық мөлшерлемелер бойынша есептеледі (2018 жылғы 31 желтоқсан: жылдық 0,1%-дан 8,5%-ға дейін).

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 3.631.562 мың теңге сомасындағы қысқа мерзімді депозиттер Топтың ақша қаражатына ағымдағы қажеттілігіне қарай жылдық 7,50%-дан 8,40%-ға дейінгі пайыздық мөлшерлемен бір күннен үш айға дейінгі түрлі кезеңдерге орналастырылған болатын (2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 72.802 мың теңге).

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есептің мақсаттары үшін ақша қаражаты мен оның баламалары 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналардан тұрды:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Ағымдағы банк шоттарындағы ақша қаражаты	67.674.762	45.763.434
Өтеу мерзімі ашылу күнінен бастап 90 күннен аз депозиттер	3.631.562	72.802
Шығатын топқа жататын ағымдағы банк шоттарындағы ақша қаражаты (44-ескертпе)	315.556	-
Кассадағы ақша қаражаты	34.830	20.621
Минус: күтілетін кредиттік залалдар үшін резерв	(19.332)	(506.765)
БАРЛЫҚ АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҚ БАЛАМАЛАРЫ	71.637.378	45.350.092

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына ақша қаражаты мен оның баламалары мынадай валюталармен көрсетілген:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
АҚШ доллары	43.199.243	29.886.154
Тенге	27.356.685	15.314.144
Евро	652.984	21.541
Ресей рублі	107.521	128.024
Өзгелері	5.389	229
	71.321.822	45.350.092

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін болжалды кредиттік залалдар үшін резервтегі қозғалыс:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жыл басына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(506.765)	(20.240)
Есептелгені (47-ескертпе)	(12.021)	(486.525)
Айналымдағы өзге қаржылық активтерге аударылғаны (19-ескертпе)	499.454	-
Жыл соңына болжалды кредиттік залалдар үшін резерв	(19.332)	(506.765)

23. КАПИТАЛ

Жарияланған және шығарылған акциялар

	Акциялар саны		Мың теңгемен		
	Жай акциялар	Артықшылықты дауыс бермейтін акциялар	Жай акциялар	Артықшылықты дауыс бермейтін акциялар	Барлық шығарылған акция
2017 жылғы 31 желтоқсанға	10.922.876	1.213.653	10.922.876	1.213.653	12.136.529
2018 жылғы 31 желтоқсанға	10.922.876	1.213.653	10.922.876	1.213.653	12.136.529
2019 жылғы 31 желтоқсанға	10.922.876	1.213.653	10.922.876	1.213.653	12.136.529

Акционерлерден сатып алынған меншікті акциялар

	Акциялар саны		Мың теңгемен		
	Жай акциялар	Артықшылықты дауыс бермейтін акциялар	Жай акциялар	Артықшылықты дауыс бермейтін акциялар	Барлығы
2017 жылғы 31 желтоқсанға	215.553	893.097	2.966.250	3.498.124	6.464.374
Меншікті акцияларды сатып алу	-	-	-	-	-
Бұрын сатып алынған меншікті акцияларды сату	-	-	-	-	-
2018 жылғы 31 желтоқсанға	215.553	893.097	2.966.250	3.498.124	6.464.374
Меншікті акцияларды сатып алу	1.299	21.771	86.367	514.873	601.240
Бұрын сатып алынған меншікті акцияларды сату	-	-	-	-	-
2019 жылғы 31 желтоқсанға	216.852	914.868	3.052.617	4.012.997	7.065.614

Сатып алынған акцияларды шегергендердегі шығарылған акциялар

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатып алынған акцияларды шегергендердегі шығарылған жай және артықшылықты акциялар саны тиісінше 10.706.024 және 298.785 (2018 жылғы 31 желтоқсанға: тиісінше 10.707.323 және 320.556 акция).

2018 жылдың 13 желтоқсаны мен 2019 жылдың 8 қаңтары аралығында Топтың атына бақыламайтын акционерлерден «Кселл»

АҚ-ның 75% акциясын сатып алу жөнінде ірі мәміле жасау туралы Топтың Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 12 желтоқсандағы шешімімен олардың көліспейтіндігіне байланысты олардың акцияларын сатып алу жөніндегі талабымен өтініші келіп түсті. Сатып алуға барлығы 34.911 жай және 21.962 артықшылықты акция қойылған (бірқатар өтінімді қайтарып алушмен). Топ 2019 жылдың сәуір, мамыр және шілде айларында бақыламайтын акционерлерден артықшылықты акция үшін 26.377 теңге және жай акция үшін 66.487 теңге бағамен жалпы сомасы 660.616 мың теңгеге 22.771 артықшылықты акцияны және 1.299 жай акцияны сатып алды.

Артықшылықты акциялар

Артықшылықты акциялар иелерінің бір акцияяшаққанда 300 теңге мөлшерінде жыл сайынғы кумулятивті дивидендтердің және жай акциялардың иелеріне төленетін акцияға дивидендтер сомасынан алуға құбыныса иелерінде.

Артықшылықты акциялар бойынша дивидендтерді төлеу «Қазақтелеком» АҚ акционерлері жиналасының шешімін талап етпейді. Жыл сайынғы кумулятивті дивидендтердің болашақтағы ақша ағындарының дисконталған құны 2019 жылғы 31 желтоқсанға сомасы 814.868 мың теңге қаржы міндеттемесін құрайды (2018 жылғы 31 желтоқсанға: 874.244 мың теңге). Бұл міндеттеме ұзақ мерзімді міндеттемелер құрамындағы артықшылықты акциялардың борыштық құрамадас бөлігі ретінде көрсетілген. 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша артықшылықты акциялардың борыштық құрамадас бөлігі 2019 жыл ішінде 22.771 артықшылықты акцияны сатып алу нәтижесінде 59.376 мың теңгеге төмендейді. Егер акционерлердің жалпы жиналасы артықшылықты акциялардың иелерінің құқықтарын шектейтін шешімді, сондай-ақ Топтың қайта ұйымдастыру немесе тарату туралы шешімді қабылдау туралы мәселені қарастыраса, сонымен бірге артықшылықты

акциялар бойынша дивидендтер жарияланған төлем күнінен соң 3 (үш) ай ішінде төленбеген жағдайда, артықшылықты акциялардың иелері дауыс беру құқығына ие.

Дивидендтер

Артықшылықты акциялар бойынша төленетін дивидендтердің міндетті мөлшері Компания Жарғысына сәйкес бір акцияға шаққанда 300 теңгегі құрайды. Тиісінше, артықшылықты акциялар құрамадастырылған қаржы құралдары болып табылады, демек міндеттемелер мен капиталда ескерлітін компоненттер қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте бөлек жолмен міндеттемелер немесе капитал құрамында көрсетіледі. 2019 жылғы 31 желтоқсанға 89.635 мың теңге сомасындағы белгіленген дивидендтер есептелінді (2018 жыл: 96.167 мың теңге) және пайда мен заладар туралы есепте пайыздар бойынша шығыс ретінде көрсетіледі (40-ескертпе).

2019 жылғы 30 сәуірде «Қазақтелеком» АҚ акционерлерінің жылдық жалпы жиналасында қабылданған шешімінің негізінде Компания 2018 жылдың қорытындылары бойынша 154.202 мың теңге сомасында артықшылықты акциялар бойынша қосымша дивидендтердің және 9.855.107 мың теңге мөлшерінде жай акциялар бойынша дивидендтерді жариялады (2018 жылғы 31 желтоқсанға: 415.373 мың теңге және 17.086.639 мың теңге, тиісінше). Жай акциялар бойынша есептелген дивидендтер 2019 жылдың ішінде төленді. 2018 жылғы акция (жай және артықшылықты) дивиденді 781,06 теңгегі құрады (2017 жылғы 1 595,79 теңгегі құраған).

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін төлеуге дивидендтердегі қозғалыс:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жыл басына төлеуге дивидендтер	2.033.495	1.628.625
Бас компанияның акционерлеріне кәдімгі акциялар бойынша жарияланған дивидендтер	8.362.107	17.086.639
Бақыламайтын акционерлерге кәдімгі акциялар бойынша жарияланған дивидендтер	1.493.000	-
Міндетті мөлшерден тыс артықшылықты акцияларға жарияланған дивидендтер	154.202	415.373
Артықшылықты акциялардың борыштық құрамадас бөлігі бойынша пайыздық шығыс (40-ескертпе)	89.635	96.167
Бас компанияның акционерлеріне төленген дивидендтер	(9.041.085)	(17.193.309)
Бақыламайтын акционерлерге төленген дивидендтер	(1.493.000)	-
Жылдың соңына төлеуге дивидендтер (30-ескертпе)	1.598.354	2.033.495

Топ 2019 жылға 156.411 мың теңге мөлшерінде дивидендтер бойынша төлем көзінен салық төледі (2018 жыл: 197.074 мың теңге).

Әзге резервтер

Компания Жарғыға сәйкес жарияланған жарғылық капиталдың 15% мөлшерінде резервтік капитал құрды. Бұл резервтік капитал бөлінбеген пайдадан құрылған. 2019 және 2018 жылдары резервтік капиталда қозғалыстар болмады.

Шетел валютасын қайта есептеу қоры

Шетел валютасын қайта есептеу қоры қолданыстағы валютасы теңге емес және З-ескертпеде берілген есеп саясатына сәйкес қаржылық есептілігі шоғырландырылған қаржылық есептілікке қосылатын еншілес

компаниялардың қаржылық есептілігін қайта есептеу кезінде пайда болатын бағамдық айырмашылықтарды көрсету үшін пайдаланылады.

Акция пайдасы

Акцияның базалық кірісі жыл бойы айналымда болған жай және артықшылықты акциялардың орта есеппен алғандағы санын бас компанияның (артықшылықты акциялар бойынша төленетін дивидендердің таза сомасын ескере отырып түзетілген) жай акцияларын ұстаушылардың арасында бөлуге жататын бір жылдағы таза пайданы бөлумен есептеледі.

Топта әлеуеті артатын жай акциялар болмағандықтан, акцияның көбейтілетін пайда көлемі акцияның базалық пайда көлеміне тең.

Келесі кесте акцияның базалық және көбейтілетін пайдасын өсептеу кезінде пайдаланылатын кірістер және акциялар бойынша деректерді көрсетеді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Таза пайда	57.086.449	43.067.365
Конвертацияланатын артықшылықты акциялар бойынша пайыздар (40-ескертпе)	89.635	96.167
Акцияға базалық және аралас пайданы өсептеу үшін таза пайда	57.176.084	43.163.532
Акцияға базалық және аралас пайданы өсептеу үшін жай және артықшылықты акциялардың орташа алынған саны	11.010.577	11.027.879
Акцияға базалық және аралас пайда, теңге	5.192,83	3.914,04

Есепті құн мен осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті құру қүнінің арасында жай акциялармен немесе әлеуетті жай акциялармен ешқандай басқа операция жүргізілмеді.

Қазақстан қор биржасының («ҚҚБ») талаптарына сәйкес ашылатын қосымша ақпарат**Жай акциялардың құны ҚҚБ талаптарына сәйкес есептелген**

Төменде ҚҚБ талаптарына сәйкес есептелген бір жай акцияның құны берілген:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Активтер жиыны	1.079.050.050	791.968.285
Минус: материалдық емес активтер	382.025.167	179.762.993
Минус: міндеттемелер жиыны	616.184.122	377.187.670
Минус: сатып алынған акцияларды шегергендең артықшылықты акциялардың аталау құны	298.785	320.556
ҚҚБ талаптарына сәйкес жай акция құнын өсептеу үшін таза активтер	80.541.976	234.697.066
Жай акциялар саны	10.706.024	10.707.323
ҚҚБ талаптарына сәйкес есептелген бір жай акция құны (теңгемен)	7.523	21.919

Артықшылықты дауыс бермейтін акциялардың иелеріне төлеуге жататын дивидендтердің, артықшылықты дауыс бермейтін акциялардың санына бөлінген артықшылықты дауыс бермейтін акциялардың капиталы мен борыштық компонентіндегі артықшылықты дауыс бермейтін акциялардың мөлшері ақпаратты ашуға басқа табылады. ҚҚБ талаптарына сәйкес акционерлер, олардың төлем деректемелері туралы өзекті ақпараттың болмауынан төленбейтін артықшылықты акциялар бойынша төлеуге жататын дивидендтер есепте ескерілмейді. Аталған көрсеткіш 2019 жылғы 31 желтоқсанға 3.727 теңгени құрайды (2018 жылғы 31 желтоқсанға: 3.727 теңге).

24. ҚАРЫЗ

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына қарыз мыналардан тұрды:

Мың теңгемен	Орташа есептелген пайыздық мөлшерлеме	2019 жыл	Орташа есептелген пайыздық мөлшерлеме	2018 жыл
Жылдық мөлшерлемесі 7,78%-дан 12,18%-ға дейінгі тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар облигациялар	12,14%	206.857.207	12,16%	106.661.234
Жылдық мөлшерлемесі 7,25%-дан 12,86%-ға дейінгі тіркелген пайыздық мөлшерлемесі бар қарыз	11,18%	160.758.517	11,01%	86.791.306
367.615.724				193.452.540

2018 жылдың 6 қарашасы мен 12 желтоқсанында Топ 12,18% мөлшерлемемен жалпы сомасы 100.000.000 мың теңгеге және 2024 жылдың қарашасында өтеу мерзімімен «Астана» халықаралық қор биржасында («АIX») купондық облигацияларды листингілеуді жүзеге асыруды. Бір облигацияның номиналды құны – бір мың теңге. Осы шығарылымдағы облигацияларды Бас компания сатып алды.

«Қазақтелеком» Директорлар кеңесі жоғарыда көрсетілген мерзімде осы купондық облигациялар бойынша қамтамасыз ету ретінде «Кселл» АҚ акцияларын кепілге беру туралы шешім қабылдады. 2019 жылды 31 желтоқсанға акциялар кепілге берілмеді.

Топ 2019 жылды 21 ақпанда 11,84% кірістілікпен 17,024,648 мың теңге сомаға Қазақстандық қор биржасына облигацияларды орналастыруды жүзеге асырды, ал 2018 жылды 16 қаңтарда 4,950,000 мың теңге сомаға облигациялар орналастырылған болатын. Екі орналастыру Топ 2017 жылды 14 желтоқсанда жариялаган, Топтың қаржыландыру көздерін кеңейту мен әртараптандыруға, Топтың қаржылық міндемелерінің орташа мерзімін арттыруға және қаржыландыру шығындарын төмендетуге бағытталған бағдарламаның шеңберінде іске асырылды.

Топ 2019 жылды 22 мамырда 90.000.000 мың теңге мөлшеріндегі лимитпен және 12,2%-ға тең тиімді сыйақы мөлшерлемесімен «Қазақстан Халық банкі» АҚ-мен кредиттік желі ұсыну туралы келісім жасасты. Кредиттік желі 2027 жылды 21 мамырға дейінгі мерзімге ұсынылды.

Топ 2019 жылды 19 маусымда 12,18% мөлшерлемемен және 2026 жылдың маусым айында өтеу мерзімімен 80.000.000 мың теңге жалпы сомаға «Қазақстандық қор биржасы» АҚ-да облигацияларды орналастырыды. Бір облигацияның атаулы құны – бір мың теңге.

Топ 2019 жылды 18 қазанда 26.666.667 мың теңге мөлшеріндегі лимитпен «Қазақстан Даму банкі» АҚ-мен кредиттік желі ұсыну туралы келісім жасасты. Мұлік кредит бойынша қамтамасыз ету болып табылады – «Қазақстан Республикасының ауылдық елді мекендерін талшықты-оптикалық байланыс желіжолдары технологиясы бойынша кеңжолақты қатынаумен қамтамасыз ету» жобасы бойынша мемлекеттік-жекешелік серіктестік шарты бойынша болашақта түсетін ақшана талап ету құқығы.

Қарызды өтеу мерзімі мынадай түрде берілген:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Қарыздың ағымдағы бөлігі	28.477.663	57.614.129
1 жылдан 2 жылға дейінгі өтеу мерзімімен	38.648.363	7.392.518
2 жылдан 5 жылға дейінгі өтеу мерзімімен	196.418.649	23.780.192
5 жылдан аса өтеу мерзімімен	104.071.049	104.665.701
Қарыздың барлық ұзақ мерзімді бөлігі	339.138.061	135.838.411
БАРЛЫҚ ҚАРЫЗ	367.615.724	193.452.540

2019 жылды 31 желтоқсандағы және 2018 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған борыштық бағалы қағаздар мен қарыз мынаны құрады:

Өтеу күні	Валютасы	Атаулы сыйақы мөлшерлемесі	2019 жыл	2018 жыл	2018 год
ОБЛИГАЦИЯЛАР					
«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары (KTCB.1024 және KTCB.1024)	2024 жылды 1 қараша	Тенге	12,18%	103.833.333	101.461.458
«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары (KZTKb3)	2026 жылды 19 маусым	Тенге	12,18%	80.189.473	-
«Кселл» АҚ жергілікті облигациялары (KCELb1)	2021 жылды 16 қаңтар	Тенге	11,84%	22.828.111	5.193.713
«Қазақтелеком» АҚ жергілікті облигациялары (KZTKb3)	2020 жылды 10 қаңтар	Тенге	7,78%	6.290	6.063
ҚАРЫЗ					
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	2027 жылды 21 мамыр	Тенге	12,20%	79.135.027	-
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	2024 жылды 19 желтоқсан	Тенге	7,25-9,41%	29.226.311	25.266.233
«Еуразия банкі» АҚ	2024 жылды 20 мамыр	Тенге	12,54%	28.956.330	29.749.590
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	2032 жылды 30 маусым	Тенге	8,10%	13.293.317	-
«Банк ВТБ» АҚ	2020 жылды 1 ақпан	Тенге	11,90%	5.087.740	-
«Қазақстандағы Қытай банкі» ЕБ АҚ	2022 жылды 20 тамыз	Тенге	11,08%	5.059.792	-
«Альфа Банк» АҚ	2019 жылды 7 маусым	Тенге	12,86%	-	10.086.666
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	2021 жылды 16 шілде	Тенге	11,62%	-	9.976.714
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	2019 жылды 2 желтоқсан	Тенге	11,62%	-	7.818.525
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	2019 жылды 20 қыркүйек	Тенге	11,62%	-	3.893.578
БАРЛЫҒЫ					
				160.758.517	86.791.306

2019 жылды 31 желтоқсандағы бас компания Топтың «Қазақстандық Даму Банкі» АҚ-дан алған 20.902.442 мың теңге мөлшеріндегі кредит желісі бойынша кепілгер болды (2018 жылды 31 желтоқсандағы: 24.961.627 мың теңге).

Ковенанттар

Топ кредиттік шарттардың талаптарына сәйкес қаржылық және қаржылық емес ковенанттарды орындауды қамтамасыз етуге міндettі. Қаржылық ковенанттарды сақтамау кредиторларға кредиттерді мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығын береді. 2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топ барлық қаржылық және қаржылық емес ковенантты сақтады.

25. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ БЕРУ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Топ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес әлеуметтік салықты төлейді. Әлеуметтік салық және жалақыны есептеу олардың туындауына қарай шығыстарда көрсетіледі.

Сондай-ақ Топ жұмымыскерлердің жалақысынан жинақтаушы зейнеттердің жарнасы ретінде төленетін 10 % ұстап қалады. Мұндай шығыстар орын алған кезең бойынша көрсетіледі.

Жұмымыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына Компанияның сыйақы беру бойынша жалпы міндеттемелері мыналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспарлар бойынша міндеттемелердің дисконтталған құны	16.823.296	15.225.384
Басқа ұзақ мерзімді төлемдер бойынша міндеттемелердің дисконтталған құны	640.344	580.386
17.463.640	15.805.770	

Зейнеткерлік жоспар Компания мен жұмымыскерлер арасында жасалған еңбек шартына сәйкес мемлекеттік зейнеткағымен қамтамасыз ету бойынша міндеттемелерді орындауды қөздөйді. Басқа ұзақ мерзімді төлемдер мерейтойлық, құндерге сыйақылар төлемін, негізгі жұмымыскерлердің өліміне байланысты төлемдер және басқаларды қамтиды.

Топ мұндай міндеттемелермен қор құрған жоқ.

Төменде 2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына белек төлемдері бар белгіленген төлемдермен зейнеткерлік жоспарлар бойынша міндеттемелердің дисконтталған құнын салыстыру берілген:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жыл басына барлық міндеттемелер	15.225.384	12.474.055
Ағымдағы қызметтердің құны	431.740	366.783
Пайыздар шығыны	1.277.409	923.080
Кезең ішінде төленген сыйақы	(1.502.655)	(1.285.569)
Басқа жиынтық кіріс құрамындағы кезең ішінде танылған актуарлы залал	1.391.418	2.747.035
Жыл соңына барлық міндеттемелер	16.823.296	15.225.384
Жыл бойына өтелеңтін міндеттемелер	(1.061.940)	(1.255.222)
Бір жылдан аса мерзімде өтелеңтін міндеттемелер	15.761.356	13.970.162

Төменде 2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына белек төлемдері бар белгіленген төлемдермен басқа ұзақ мерзімді төлемдер бойынша міндеттемелердің дисконтталған құнын салыстыру берілген:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жыл басына барлық міндеттемелер	580.386	458.129
Ағымдағы қызметтердің құны	53.440	46.548
Өткен қызметтер құны	-	212.923
Пайыздар шығыны	48.695	33.902
Кезең ішінде төленген сыйақы	(68.464)	(73.532)
Басқа жиынтық кіріс құрамындағы кезең ішінде танылған актуарлы залал	26.287	(97.584)
Жыл соңына барлық міндеттемелер	640.344	580.386
Жыл бойына өтелеңтін міндеттемелер	(85.872)	(79.195)
Бір жылдан аса мерзімде өтелеңтін міндеттемелер	554.472	501.191

2019 жылға танылған актуарлық залал көбінесе дисконттау мөлшерлемесіне қатысты орын алған жағдайдың өзгеруі нәтижесінде туындағы.

Ағымдағы қызметтердің құны, пайыз шығындары мен жұмымыскерлерге басқа сыйақылар бойынша жалпы сомасы 1.837.571 мың теңгеге актуарлы шығындар өзіндік құны бойынша шығыстар мен жұмымыскерлерге шығындар құрамында жалпы және әкімшілік шығыстарда көрсетілді (2018 жыл: 1.485.652 мың теңге) (39-ескертпе).

2019 жылға өзге жиынтық кіріс құрамында танылған, табыс салығын шегеріп тастағандағы актуарлық залал 1.156.810 мың теңгегі құрады (2018 жыл: 2.512.956 мың теңге).

Топтың танылмаған актуарлық залал немесе өткен қызметтерден танылмаған құны болмады.

Міндеттемелерді есептеуде Компания жұмымыскерлерінің өлім деңгейіне қатысты жарияланған статистикалық деректер мен жұмымыскерлердің саны, жасы, жынысы мен еңбек өтіліне қатысты Топтың нақты деректері пайдаланылды. Топтың зейнеткерлік жоспарлары бойынша зейнеткерлік міндеттемелерді анықтау кезінде пайдаланылған басқа да негізгі болжамдар мына кестеде көрсетілген:

	2019 жыл	2018 жыл
Дисконттау мөлшерлемесі	7,60%	8,39%
Ең төменгі жылдық жалақының болжамды үлғаюы	8,00%	8,66%

Төменде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша елеулі жорамалдар үшін сезімталдықтың сандық талдауы берілген:

	Дисконттау мөлшерлемесі	Ең төменгі жылдық жалақының болжамды үлғаюы
Сезімталдық деңгейі	0,5%-ға өсім	0,5%-ға төмендеу
Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемелерге ықпал, мың теңгемен	(960.179)	1.342.120
		1.380.472
		(1.287.095)

Төменде 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша елеулі жoramалдар үшін сезімталдықтың сандық талдауы берілген:

	Дисконттау мөлшерлемесі				Ең төменгі жылдық жалақының болжамды үлғаюы
	0,5%-ға өсім	0,5%-ға төмендеге	1%-ға өсім	1%-ға төмендеге	
Сезімталдық деңгейі					
Белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемелерге ықпал, мың теңгемен	(886.813)	1.175.846	1.218.675	(1.156.773)	

Жоғарыда көрсетілген сезімталдық талдауы белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемеге негізгі жoramалдардың дәйекті өзгерістері ықпал ететін әдістің негізінде жүргізілді, есепті кезең соңындағы жағдай бойынша олардың мәндері экстраполяцияла арқылы анықталады. Сезімталдық талдауы басқа жoramалдар өзгермейтін жағдайда елеулі жoramалдардың өзгерісіне негізделеді. Сезімталдық талдауы белгіленген төлемдері бар зейнеткерлік бағдарламасы бойынша міндеттеменің нақты өзгерісін көрсетпеу мүмкін, себебі жoramалдардың өзгерістері бір-біріне қатыссыз өтетіндіктен оның орын алу мүмкіндігі аз.

26. ӨЗГЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына өзге ұзак мерзімді қаржылық міндеттемелер минаңдай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Ұзақ мерзімді кредиторлық берешек	1.318	78.147
Берілген кепілдіктер	-	915.558
1.318	993.705	

Берілген кепілдіктер

2016 жылдың 25 ақпанында Компания 2024 жылдың 19 желтоқсанына дейін 10.008.780 мың теңгеге дейін кредиттік лимитпен «Қазақстан Даму Банкісі» АҚ несие желісі бойынша «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» қауымдастырылған үйимының міндеттемелеріне кепілдік берді. 2018 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдайға «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» міндеттемелері бойынша берілген кепілдік болжалды кредиттік залалға бағалау резерві ретінде қаралады. 2019 жылдың 28 маусымдағы жағдайға 937.145 мың теңге көлеміндегі берілген кепілдік «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» қауымдастырылған үйимындағы қалған акцияларды сатып алушмен байланысты бизнесті біркітіру бойынша мәміле құнына кіргізілді (5 ескертпе).

27. ШАРТ БОЙЫНША ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2019 жылғы және 2018 жылғы 31 желтоқсанға ұзак мерзімді міндеттемелер минаңдай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Операторлармен шарттар бойынша міндеттемелер	4.292.035	3.425.567
Абоненттерді қосу шарттары бойынша міндеттемелер	889.219	1.163.051
Шарттар бойынша өзге міндеттемелер	1.697.055	1.110.683
6.878.309	5.699.301	

2019 жылғы 31 желтоқсанға шарт бойынша міндеттемелер қозғалысы:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
1 қаңтарға шарт бойынша міндеттемелер	14.841.621	9.456.950
Алдағы кезеңдерге жыл ішінде жатқызылды	239.214.018	15.801.393
Қолма-қол ақша ретінде танылды	(228.205.396)	(10.966.307)
Дисконт амортизациясы	-	549.585
31 желтоқсанға шарт бойынша міндеттемелер жиыны	25.850.243	14.841.621
Қысқа мерзімді (31-ескертпе)	18.971.934	9.142.320
Ұзақ мерзімді	6.878.309	5.699.301

28. АКТИВТЕРДІ ЖОЮ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Активтерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелер

Активтерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелер резерві ақша ағындарын бағалау пайдаланыла отырып, участеклер мен обьектілерді бастапқы жағдайына қалпына келтіруге болжалды шығынның дисконттадан құнымен көрсетілді және нақты актив құнының бір бөлігі ретінде танылады. Ақша ағындары салық салынғанға дейінгі ағымдағы мөлшерлеме бойынша дисконттады. Ол ақша ағындарын пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелерге тән тәуекелдерді көрсетеді.

2019 және 2018 жылдарғы 31 желтоқсанға активтердің істен шығуы бойынша міндеттемелер резервінің қозғалысы:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
1 қаңтарға активтерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелердің резерві	1.444.530	145.985
Қосымша құрылған резерв (9-ескертпе)	577.768	12.375
Дисконт амортизациясы (40-ескертпе)	372.555	688
Бизнесті біркітіру (5-ескертпе)	4.826.230	1.285.482
31 желтоқсанға активтерді пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелердің резерві	7.221.083	1.444.530
Қысқа мерзімді (32-ескертпе)	345.500	-
Ұзақ мерзімді	6.875.583	1.444.530

29. САУДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек миналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Негізгі құралдарды жеткізу үшін сауда кредиторлық берешек	32.009.038	17.445.106
Көрсетілген қызмет үшін сауда кредиторлық берешек	25.952.370	23.512.079
Алынған ТМК үшін сауда кредиторлық берешек	1.436.431	1.190.220
	59.397.839	42.147.405

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына сауда кредиторлық берешекке пайыз есептелген жоқ.

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына сауда кредиторлық берешек миналадай валюталармен берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Тенге	50.257.574	30.835.928
АҚШ доллары	7.898.867	10.879.035
Евро	977.256	19.525
Ресей рублі	256.091	410.722
Өзгелері	8.051	2.195
	59.397.839	42.147.405

30. ӨЗГЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

На 31 декабря 2019 и 2018 годов прочие краткосрочные финансовые обязательства включали:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жұмыскерлермен есептесу	16.111.648	11.100.616
Төлеуге арналған дивидендтер (23-ескертпе)	1.598.354	2.033.495
Хан-Тенгри Холдинг Б.В. алдындағы міндеттемелер	-	4.842.282
Берілген кепілдер	-	43.174
Өзгелері	2.441.911	834.387
	20.151.913	18.853.954

«Хан Тенгри Холдинг Б.В.» алдындағы міндеттемелер

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» алдындағы міндеттемелер Топ пен Tele2 арасында 2016 жылғы ақпандың «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» 51% акциясын сатып алу туралы келісімге сәйкес «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» қауымдастырылған үйімінде Топтың қосымша салымы сомасын білдірді. 2019 жылғы 20 мамырдағы «Хан Тенгри Холдинг Б.В.», «Қазақтелеком» АҚ және Tele2 Sverige AB өзара есеп айырысу туралы келісім жасады, оған сәйкес «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» алдындағы міндеттемелер «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС 4.842.282 мың теңге сомасына сауда дебиторлық берешек есебінен есептелді.

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелерге пайыздар есептелін-беді, баланстар көбінесе теңгемен көрсетілді.

31. ШАРТ БОЙЫНША ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер миналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Алынған аванстар	17.052.535	7.208.814
Операторлармен шарттар бойынша міндеттемелер	1.338.555	902.722
Абоненттерді қосуға шарттар бойынша міндеттемелер	409.310	471.924
Шарттар бойынша өзге міндеттемелер	74.662	14.673
Өзгелері	96.872	544.187
	18.971.934	9.142.320

Алынған аванстар клиенттерге телекоммуникациялық байланыс, интернет, IP-TV қызметтерін көрсеткені үшін алдын ала төлемді білдіреді. Клиенттерді үш негізгі топқа бөлуге болады: жеке тұлғалар, жеке фирмалар және мемлекеттік сектор.

32. ӨЗГЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына өзге қысқа мерзімді міндеттемелер миналарды қамтыды:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Табыс салығынан басқа, төлемге салық	2.042.840	6.305.705
Зейнетакы қорларымен есептесу	558.931	561.920
Активтердің кетуі бойынша міндеттемелер	345.500	-
Өзгелері	300.713	249.025
	3.247.984	7.116.650

33. ӨТЕЛІМДЕЛЕТИН АКТИВТЕР ЖӘНЕ ШАРТТА БҰЗҒАНЫ ҮШІН АЙЫППУЛ ТӨЛЕМІ БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

2019 жылғы 12 сәуірде «Қазақтелеком» АҚ еншілес үйімі «Кар-Тел» ЖШС Желіні бірлесіп пайдалану туралы келісімді (бұдан әрі - Келісім) бұзыу туралы хабарлама алды, себебі «Кселл» АҚ 2018 жылғы желтоқсанда бақылауышы акционер ауысқан болатын. Бұл Келісім шарттары бойынша Келісімді бұзыу туралы және Келісімде көрсетілгендей тетікке сәйкес анықталатын бұзғаны үшін төлем төлеуге екінші тарапқа талап қююға құқық береді «Кселл» АҚ сонымен қатар, «Кар-Тел» ЖШС-дан бұзғаны үшін 14.551.865 мың теңге көлемінде төлемге шот алды. Сонымен қатар, «Кселл» АҚ 75% сату-сатып алу шарты талаптары бойынша Telia Company және Fintur Holding B.V. Топқа бұзғаны үшін төлемеге 75% өз үлесін төлеуге кепілдік берді. Алайда, 2019 шілдеде Telia Company және Fintur Holding B.V. келіссөздер жүргізілгеннен кейін өтемделетін актив сомасы 10.913.899 мың теңгеден 10.171.407 мың теңгеге қайта қаралды.

2019 жылғы 10 маусымда Топ шартты бұзғаны үшін айыппулын толықтай өтеді. 2019 жылғы 25 шілдеде Telia Company және Fintur Holding B.V. «Қазақтелеком» АҚ пайдасына 6.157.326 мың теңге және 4.014.149 мың теңге, аударды, сәйкесінше «Кселл» АҚ-ы «Кар-Тел» ЖШС Желіні берлесіп пайдалану туралы келісімді бұзғаны үшін төлеген айыппулдың 75% осылайша толық өтеді.

34. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ШАРТТАР БОЙЫНША ТҮСІМ

31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін сатып алушылармен шарттар бойынша түсім мынадай баптармен берілді:

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін				
Мың теңгемен	Тіркеңген телекоммуникациялық байланыс	Мың теңгемен	Тіркеңген телекоммуникациялық байланыс	Мың теңгемен
Деректер беру қызметтері	106.657.901	62.664.151	15.198	169.337.250
Сымды және сымсыз телефон байланысы қызметтері	39.830.602	116.592.951	-	156.423.553
Желіаралық қосылыс қызметтері	15.162.225	15.510.651	-	30.672.876
Жабдық және мобильді құрылыштар сату	-	19.092.662	-	19.092.662
Байланыс арналарын жалға беру	9.595.335	-	-	9.595.335
Өзгелері	32.981.489	2.116.753	439.978	35.538.220
	204.227.552	215.977.168	455.176	420.659.896
B2C ¹	105.585.105	174.184.160	-	279.769.265
B2B ²	34.665.007	16.051.632	455.176	51.171.815
B2O ³	28.030.146	25.437.915	-	53.468.061
B2G ⁴	35.947.294	303.461	-	36.250.755
	204.227.552	215.977.168	455.176	420.659.896
2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін				
Мың теңгемен	Тіркеңген телекоммуникациялық байланыс	Мың теңгемен	Тіркеңген телекоммуникациялық байланыс	Мың теңгемен
Деректер беру қызметтері	111.745.082	1.554.392	-	113.299.474
Сымды және сымсыз телефон байланысы қызметтері	44.991.160	1.557.710	-	46.548.870
Байланыс арналарын жалға беру	18.542.643	-	-	18.542.643
Желіаралық қосылыс қызметтері	14.353.098	595.431	-	14.948.529
Өзгелері	21.917.114	785.609	500.551	23.203.274
	211.549.097	4.493.142	500.551	216.542.790
B2C ¹	104.849.713	3.132.867	-	107.982.580
B2B ²	31.853.238	764.822	500.551	33.118.611
B2O ³	42.539.481	595.431	-	43.134.912
B2G ⁴	32.306.665	22	-	32.306.687
	211.549.097	4.493.142	500.551	216.542.790

1. B2C (Business-to-consumer – тұтынушыға арналған бизнес) түпкілікті тұтынушыларға (жеке тұлғалар) көрсетілетін қызметтер.

2. B2B (Business-to-business – бизнеске арналған бизнес) ірі кәсіпорындар мен ШОБ қоса алғандағы корпоративтік секторға көрсетілетін қызметтер.

3. B2O (Business-to-operators – операторларға арналған бизнес) байланыс операторларына көрсетілетін қызметтер.

4. B2G (Business-to-government – мемлекетке арналған бизнес) мемлекеттік секторға көрсетілетін қызметтер.

35. АУЫЛДЫҚ ЖЕРЛЕРДЕ ӘМБЕБАП ҚЫЗМЕТТЕРДІ КӨРСЕТУГЕ ӨТЕМАҚЫ

2017 жылы судидиялау туралы нормативтік құжаттарға өзгерістер енгізілді. Атап айтқанда, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 2 мамырдағы № 238 қаулысымен әмбебап қызметтер операторларын анықтау бойынша конкурсар өткізуінді жаңа қағидаларын, соның ішінде субсидия ставкаларын есептеу тәртібі және үәкілдегі органның байланыс операторына әмбебап қызметтер көрсету міндеттемесін беру тәртібі, байланыс операторларына әмбебап байланыс қызметтерін ұсыну бойынша талаптар, әмбебап байланыс қызметтері тізбесі бекітілді және Қазақстан Республикасы Үкіметінің ішінәра шешімдерінің күші жойылды деп танылды.

Осы субсидиялармен байланысты ешқандай орындалмаған шарттар немесе күтпеген жағдайлар жоқ. 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға алынған субсидиялардың жалпы сомасы 7.420.778 мың теңге (2018 жыл: 6.183.581 мың теңге).

36. САТУДЫҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ

31 желтоқсанға аяқталған жылдары өзіндік құн мына түрде берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Тозу және амортизация	90.479.527	38.587.880
Жұмыскерлерге арналған шығыстар (39-ескертпе)	69.737.976	53.723.725
Желіаралық қосылыс қызметтері	31.145.689	7.685.137
Жөндеу және техникалық күтім жасау шығыстары	17.330.758	7.532.292
SIM-карталар, скретч-карталар, бастапқы топтамалар мен мобильдік құрылыштар құны	17.288.323	-
Байланыс арналарын жалға беру	13.375.816	9.346.137
Жиілік диапазонын пайдалану үшін төлемдер	10.066.530	1.269.941
Электроэнергия	7.534.144	2.901.765
Материалдар	7.094.023	6.213.926
Байланыс қызметтерін көрсету құқығына төлемдер	4.968.143	2.940.937
Контент шығыстары	4.809.281	5.379.248
Күзет және қауіпсіздік	2.822.916	2.190.836
«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС GSM стандартындағы радиожиілік шоғырын пайдалану үшін төлем	2.667.239	5.263.310
Коммуналдық қызметтер	2.040.847	1.881.526
Қысқа мерзімді жалдау бойынша шығыстар	1.708.320	-
Іссапар шығыстары	1.115.966	780.069
Мұлікті сақтандыру	671.954	397.980
«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС биллинг жүйесін пайдалану үшін төлем	111.135	219.305
Орынжайларды және жабдықты жалдау шығыстары	-	1.754.904
Спутниктік байланыс қызметтері	-	765.528
Басқалары	7.511.077	5.181.166
	292.479.664	154.015.612

37. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдары жалпы және әкімшілік шығыстар мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жұмыскерлерге арналған шығыстар (39-ескертпе)	17.904.255	13.075.235
Тозу және амортизация	4.472.369	287.951
Табыс салығынан басқа салық	4.070.810	3.104.911
Консультациялық қызметтер	3.528.329	3.138.478
Әлеуметтік іс-шаралар	885.195	715.633
Жөндеу және техникалық күтім жасау шығыстары	716.424	216.900
Іссапар шығыстары	647.782	589.980
Коллекторлық қызметтер	609.581	-
Материалдар	435.828	234.471
Сактаңдыру	208.651	162.063
Жұмыскерлердің біліктілігін арттыру	170.128	223.382
Банк комиссиялары	142.734	54.262
Қүзет және қауіпсіздік	115.561	94.278
Қысқа мерзімді жалдау бойынша шығыстар	111.427	-
Өткізуудің таза құнына дейін тауар-материалдық қорлардың құнын есептен шығару (16-ескертпе)	57.343	30.673
Жабдықты жалдау	-	162.519
Өзгелері	3.835.266	1.220.930
	37.911.683	23.311.666

38. ӨТКІЗУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдары өткізу бойынша шығыстар мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Маркетинг және жарнама	6.796.043	2.499.979
Шарт жасасу шығындарын амортизациялау	5.155.168	1.511.909
Өзгелері	819.377	375.633
	12.770.588	4.387.521

39. ПЕРСОНАЛҒА АРНАЛҒАН ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдары персоналға арналған шығыстар мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Жалақы	78.538.576	59.778.384
Еңбекке ақы төлеу қорынан салық	7.266.084	5.534.924
Жұмыскерлерге сыйақы беру шығыстары (25-ескертпе)	1.837.571	1.485.652
	87.642.231	66.798.960

31 желтоқсанда аяқталған жылдары персоналға арналған шығыстарды бөлу мынадай баптар бойынша берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Сатудың өзіндік құны (36-ескертпе)	69.737.976	53.723.725
Жалпы және әкімшілік шығыстар (37-ескертпе)	17.904.255	13.075.235
	87.642.231	66.798.960

40. (ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР)/ҚАРЖЫЛАНДЫРУДАН ТҮСКЕН КІРІСТЕР

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға қаржыландауды бойынша шығыстар және қаржыландаудан түсken кірістер мынадай баптармен берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР		
Қарыздар бойынша пайыздық шығыстар (47-ескертпе)	(32.246.010)	(4.016.403)
Жалдау міндеттемелері бойынша пайыздық шығыс (3-ескертпе)	(8.006.074)	-
Жұмыскерлерге берілетін ұзақ мерзімді қарыздарды дисконттау	(1.072.221)	(1.054.793)
Ұзақ мерзімді кредиттік берешекті дисконттау амортизациясы	(619.362)	(549.789)
Дисконтың амортизациясы (активтердің істен шығу бойынша міндеттемелер резерви) (28-ескертпе)	(372.555)	(688)
Артықшылықты акциялардың борыштық құрамадас бөлігі бойынша пайыздық шығыстар (23-ескертпе)	(89.635)	(96.167)
Айналымнан тыс өзге де қаржылық активтерді дисконттау	(11.808)	(66.310)
Қаржылық жалдау міндеттемелері бойынша пайыздық шығыс (47-ескертпе)	-	(1.565.491)
Басқа кірістер	(66.631)	-
	(42.284.296)	(7.349.641)

Мың төңгемен	2019 жыл	2018 жыл
ҚАРЖЫЛАНДЫРУДАН ТҮСКЕН КІРІСТЕР		
Берілген зайымдар бойынша пайыздық кіріс	1.007.975	-
Ұзақ мерзімді кредит берешегін дисконттау	977.095	-
Ұзақ мерзімді берешек бойынша дисконт амортизациясы	872.308	981.797
Ақша қаржатының қалдықтары бойынша пайыздық кіріс	842.788	994.635
Депозиттер бойынша пайыздық кіріс	293.104	653.487
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек бойынша дисконт амортизациясы	200.873	337.264
Шығарылған кепілдіктер бойынша пайыздық кіріс	21.586	82.148
Басқа кірістер	89.779	17.698
	4.305.508	3.067.029

41. ВАЛЮТАЛЫҚ БАПТАРДЫ ҚАЙТА БАҒАЛАУДАН ТҮСКЕН ТАЗА КІРІСТЕР/ (ШЫҒЫСТАР)

2015 жылдың 20 тамызында Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі «теңгегенің еркін айырбас бағамына» өтуі және валюта дәлізін алып тастағаны туралы хабарлады. Нәтижесінде қазақстандық төңгеменің АҚШ доллары мен басқа да басты валюталарға қатысты бағамы шамамен 90% пайызға айтарлықтай құнсызданды. Кейіннен АҚШ долларына шаққандағы теңге бағамы нарықтық жағдайларға байланысты айтарлықтай толқып отырды. Топ 2019 жылдың валюталық баптарды қайта бағалаудан 1.269.021 мың төңге көлеміндегі таза кірісті таныды (2018 жылы: Топ валюталық баптарды қайта бағалаудан 10.591.474 мың төңге көлеміндегі таза пайданы таныды).

42. ӨЗГЕ ДЕ КІРІСТЕР/(ШЫҒЫСТАР)

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға өзге де кірістер мен шығыстар мынадай баптармен берілді:

Мың төңгемен	2019 жыл	2018 жыл
ӨЗГЕ КІРІСТЕР		
Жалға беру кірістері	1.953.194	3.229.876
Коммуналдық шығыстардан кірістер	251.998	421.558
Өзгелері	1.237.739	707.290
	3.442.931	4.358.724
ӨЗГЕ ШЫҒЫСТАР		
Негізделмеген қызметтенн шығыстар	(248.153)	(396.991)
Жалға беру шығыстары	(14.167)	(14.292)
Өзгелері	(47.978)	(381.899)
	(310.298)	(793.182)

Жалдау кірісі негізінен технологиялық жабдықтарды орнату үшін алаңдарды үшінші тұлғаларға жалға беруден тұрады.

43. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға табыс салығы бойынша шығыстар мыналарды қамтыды:

Мың төңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	18.300.742	11.736.193
Откен жылға табыс салығына қатысты түзетулер	(75.644)	-
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу	(8.795.946)	(628.613)
	9.429.152	11.107.580

Топ және оның «КТ-АЙИКС» ЖШҚ басқа, еншілес компаниялары Қазақстан Республикасында салық салынуға жатады. «КТ-АЙИКС» ЖШҚ Ресей Федерациясында салық салынуға жатады.

Жоғарыда көрсетілген еншілес үйімнан басқа, Топ пен еншілес үйімдар үшін ресми салық мөлшерлемесі 2019 және 2018 жылдары 20% құрады.

20% көлеміндегі ресми мөлшерлемені (2018 жыл: 20%) пайдалану арқылы есептелген салық салынғанға дейінгі пайдаға қатысты табыс салығы бойынша шығыстарды 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға ағымдағы корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстармен салыстыру төменде берілген:

Мың төңгемен	2019 жыл	2018 жыл
20% ресми салық мөлшерлемесі бойынша есептелген табыс салығы	69.774.450	53.990.896
20% ресми салық мөлшерлемесі бойынша есептелген табыс салығы	13.954.890	10.798.179
Күтілетін кредит шығындарына кейінге қалдырылған салық активтері	520.178	-
Жұмыскерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелермен байланысты шегерілмейтін шығыстар	367.514	210.031
Тауарлы-материалдық қорларды есептен шығару	6.594	22.358
Танылмаған кейінге қалдырылған салық активтеріндегі өзгеріс	-	7.777
Қаржы активтерінің құнсыздануынан залал	-	778.198
Откен жылдың табыс салығына қатысты түзетулер	(75.644)	-
Қауымдастырылған үйімдардың пайдасындағы Топтың үлесі	(1.205.439)	(1.572.017)
Көшіруге салық залалдары	(1.377.725)	-
Қауымдастырылған үйім, а тиесілі болған үлесті қайта бағалаудан кіріс	(3.462.023)	-
Шегерілмейтін шығыстар	700.807	863.054
ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША БАРЛЫҚ ШЫҒЫС	9.429.152	11.107.580

25 ЛЕТ

«Казактелең» АҚ жылдық есебі

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
**Шоғырланырылған
қаржылық есептілік**

Бұғанға компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бакылау
Тұрақты даму

2019 жылдың 31 желтоқсанына шоғырланырылған қаржылық есептілікте көрсетілген сомалар, активтер мен міндеттемелер арасындағы мерзімдік айырмашылықтарына есепті күнде қолданыстағы ресми салық мөлшерлемелерін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салықта мынадай позициялар қамтылды:

	Қаржылық жағдай туралы шоғырланырылған есеп		Жынтық кіріс туралы шоғырланырылған есеп		Жаңа стандарттар қолданудан тиімділік		Бизнес сатып алу (5 ескертпе)		Өзге жынтық залал құрамында	
	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан	2018 жыл	2019 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2018 жыл	2018 жыл
Мың тенгемен										
Негізгі құралдар	11.813.629	-	943.787	-	-	-	10.869.842	-	-	-
Көшіруге салық залалдары	1.377.725	1.377.725	-	-	-	-	-	1.377.725	-	-
Активтердің кетуі бойынша міндеттемелер	1.444.217	288.906	190.065	31.810	-	-	965.246	257.096	-	-
Жұмыскерлерге сыйақы-лар бойынша міндеттемелер	1.258.300	1.104.258	(80.566)	(65.204)	-	-	-	-	234.608	234.079
Айналымнан тыс активтер бойынша дисконт	665.484	917.356	(251.872)	(19.407)	-	-	-	-	-	-
Алдағы кезең кірісі	650.877	28.610	622.267	(6.614)	-	-	-	-	-	-
Жалдау бойынша міндеттемелер	606.701	-	452.364	-	154.337	-	-	-	-	-
Жұмыскерлердің пайдаланбаган демалыстары бойынша есептелген резерв	601.040	338.438	262.602	81.370	-	-	-	-	-	-
Күтілетін кредит залалына есептелген резерв	547.369	806.268	(384.698)	(39.222)	-	204.630	125.799	185.875	-	-
Материалдық емес активтер	136.254	210.672	(74.418)	45.322	-	-	-	-	-	-
Зайым бойынша төлем пайыздары	788	468.247	(467.459)	-	-	-	-	468.247	-	-
Шартты бұзғаны үшін айып-пұл төлеу міндеттемелері	-	2.910.373	(2.910.373)	-	-	-	2.910.373	-	-	-
Өзгелері	5.688.819	1.550.424	1.154.010	252.171	-	-	2.984.385	363.660	-	-
Минус: танылмаған салық активтері	-	(1.377.725)	1.377.725	92.891	-	-	-	(1.377.725)	-	-
Минус: кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін шегергенде кейінге қалдырылған салық активтері	(23.025.076)	(8.376.668)	296.864	(464.926)	-	(204.630)	(14.945.272)	(4.185.251)	-	-

	Қаржылық жағдай туралы шоғырланырылған есеп		Жынтық кіріс туралы шоғырланырылған есеп		Жаңа стандарттар қолданудан тиімділік		Бизнес сатып алу (5 ескертпе)		Өзге жынтық залал құрамында	
	Мың тенгемен	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан	2019 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2018 жыл	2019 жыл
Кейінге қалдырылған салық активтері										
Негізгі құралдар	1.766.127	246.884	1.130.298	(91.809)	154.337	-	-	-	-	234.608
КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕРИ										
Материалдық емес активтер	32.267.812	32.864.233	(3.630.084)	(13.458)	-	-	3.033.663	10.554.444	-	-
Өтемдеуіші актив	33.256.731	14.001.200	(1.714.177)	(239.464)	-	-	20.969.708	14.001.200	-	-
Өзгелері	(50.611)	384.860	(435.471)	(2.574)	-	261.096	-	126.338	-	-
Минус: кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін шегергенде кейінге қалдырылған салық активтері	(23.025.076)	(8.376.668)	296.864	(464.926)	-	(204.630)	(14.945.272)	(4.185.251)	-	-
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	42.448.856	41.056.405	(7.665.648)	(720.422)	-	56.466	9.058.099	22.679.511	-	-
Жаңа стандарттар қолданудан тиімділік	-	-	-	-	154.337	(56.466)	-	-	-	-
Бизнес сатып алу (5 ескертпе)	-	-	-	-	-	-	9.058.099	22.679.511	-	-
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша үнемдеу	-	-	8.795.946	628.613	-	-	-	-	234.608	234.079
Қаржылық жағдай туралы шоғырланырылған есепте кейінге қалдырылған салық активтері және міндеттемелері былайша көрсетілген:										
Мың тенгемен										
Кейінге қалдырылған салық активтері	1.766.127	246.884								
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері	(42.448.856)	(41.056.405)								
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелері	(40.682.729)	(40.809.521)								
КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕРИН САЛЫСТАРУ, НЕТТО 1 қаңтарға сальдо										
Есепті кезеңге табыс салығы бойынша үнемдеу – мерзімдік шектердің пайда болуы және қалпына келтіру	8.795.946	628.613								
Басқа жынтық залалдың құрамындағы танылған кейінге қалдырылған салықты шегергенде	234.608	234.079								
Жаңа стандарттар қолданудан тиімділік	154.337	(56.466)								
Бизнеснің біріктіру аясында сатып алынған кейінге қалдырылған салықтар (5-ескертпе)	(9.058.099)	(22.679.511)								
31 желтоқсанға сальдо	(40.682.729)	(40.809.521)								

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Топ бір салық органды алатын табыс салығына қатысты ағымдағы салық активтері мен ағымдағы салық міндеттемелерін және кейінгे қалдырылған салық активтері мен кейінгеге қалдырылған салық міндеттемелерін есептеге заңды құқығы болған жағдайда ғана салық активтері мен міндеттемелері арасында өзара есепке алу жүргізеді.

Кейінгеге қалдырылған салық активі болашақта осы актив қарсы қолданылуы мүмкін салық салынатын пайдаға қол жеткізуідің айтартықтай ықтималдығы болатын дәрежеде ғана танылады. Қазақстан Республикасының заңналасына сәйкес салық залалдары олар пайда болған күннен бастап 10 жылға дейін кейінгеге қалдырылуы мүмкін және 2019 жылы аяқталған бастайды. Кейінгеге қалдырылған салық активтері тиісті салық үнемін іске асыру ықтималдығы жоқ дәрежеде азайтылады.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ жынтығы 30.844.785 мың теңгені (2018 жылғы 31 желтоқсанда: 13.908.799 мың, теңге) құрайтын еншілес және қауымдастырылған үйымдардағы инвестициялармен байланысты үақытша айырмашылықтарға қатысты кейінгеге қалдырылған салық активтерін таныған жоқ, себебі Топ осы үақытша деректердің пайдалануын бақылай алады және бұл үақытша айырмашылықтар жуырдағы болашақта пайдаланылатын болады.

44. КЕТЕТИН ТОП

«KT Cloud Lab» ЖШС

2019 жылғы 17 маусымда «Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі «KT Cloud Lab» ЖШС еншілес үйымындағы «Қазақтелеком» АҚ 100% қатысу үлесін екі кезеңдік ашық конкурс арқылы сату туралы шешім қабылдады.

2019 жылғы 13 қарашада «KT Cloud Lab» ЖШС еншілес үйымының жарғылық капиталындағы «Қазақтелеком» АҚ 100% қатысу үлесін 1.435.000 мың теңгеге сату бойынша тендер нәтижелері жарияланды. Тендер жеңімпазы болып «Soft Art» ЖШС анықталды. Тендер шарттарына сәйкес сату-сатып алу шартын

жасау портфельдік компаниялары тобының бас компаниясы - «Самұрық-Қазына» АҚ макұлдауынан кейін мүмкін болады. Топ жеңімпаздың бекітіліүін мейлінше ықтимал деп бағалайды және 2020 жылғы сәуірде шешім күтілуде.

«KT Cloud Lab» ЖШС сату есепті күннен басталатын жыл ішінде аяқталатын болады деп күтілуде. 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «KT Cloud Lab» ЖШС активтері мен міндеттемелерін сатуға арналған актив ретінде жіктелген.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша «KT Cloud Lab» ЖШС сатуға арналған актив ретінде жіктелген активтері мен міндеттемелерінің негізгі кластары төменде көрсетілген:

Мың теңгемен		2019 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР		
Негізгі құралдар	520.803	
Материалдық емес активтер	483.934	
Өзге айналымнан тыс қаржылық активтер	83.841	
Тауар-материалдық қорлар	9.631	
Сауда дебиторлық берешек	266.252	
Өзге айналымдағы қаржылық емес активтер	37.923	
Өзге айналымдағы қаржылық активтер	129.380	
Берілген аванстар	30.713	
Ақша қарожаты және оның баламалары	315.556	
Сатуға арналған деп жіктелген активтер	1.878.033	
МІНДЕТТЕМЕЛЕР		
Кейінгеге қалдырылған салық міндеттемелері	17.450	
Сауда кредиторлық берешек	79.144	
Басқа қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	179.651	
Шарт бойынша міндеттемелер	126	
Өзге қысқа мерзімді қаржылық емес міндеттемелер	166.662	
Сатуға арналған деп жіктелген активтермен байланысты емес басқа міндеттемелер	443.033	
Кету тобымен тікелей байланысты емес активтер	1.435.000	

Негізгі қарожаттың құнсыздануы

Сатуға деп арналған актив ретіндегі «KT Cloud Lab» ЖШС активтері мен міндеттемелерді тікелей жіктеудің алдында бірқатар негізгі құралдар объектілерін қайтарылатын сомасын бағалау жүргізілді. Нәтижесінде сатуға арналған активтер құрамында активтердің баланстық құнын әділетті құнына дейін төмендегу үшін 292.843 мың теңге сомасында құнсызданудан залал танылды. Бұл құнсызданудан залал қаржылық емес активтердің құнсыздануынан шығын құрамында бірлескен кіріс туралы шоғырланылған есепте көрсетілген.

45. АҚШАСЫЗ ОПЕРАЦИЯЛАР

Ул ақшасыз айтартықтай операциялар ақша қарожаттың қозғалысы туралы шоғырланылған есептен алынып тасталды:

2019 жылға Топ алдыңғы жылды сатып алынған негізгі құралдар және материалдық емес активтер үшін 17.425.331 мың теңге төлемді (2018 жыл: 4.635.188 мың теңге). 32.009.038 мың теңге сомасындағы негізгі құралдар 2019 жылды сатып алынды, бірақ 2019 жылдың 31 желтоқсанына төленген жоқ (2018 жыл: 17.445.106 мың теңге).

2019 жылғы 20 мамырда «Хан Тенгри Холдинг Б.В.», «Қазақтелеком» АҚ және Tele2 Sverige AB өзара есеп айрысу туралы келісім жасалды, оған сәйкес «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» алдындағы міндеттемелер 4.842.282 мың теңге сомасындағы «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-дан сауда дебиторлық берешек есебіне кірді (30-ескертпе).

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына аяқталған жылдар үшін байланысты тараптармен сату мен сатып алу және 2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанына байланысты тараптармен мәмілелер бойынша қалдық мынадай түрде берілді:

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІ САТУ		
Бас компания	190.428	359.794
Бас компания бақылайтын кәсіпорын	2.758.492	2.519.743
Қауымдастырылған үйым («Хан Тенгри Холдинг Б.В.»)	18.516.552	23.907.818
Қауымдастырылған үйым («Qaz Cloud» ЖШС)	695.499	913.141
Мемлекеттік мекемелер	36.252.401	32.306.666
ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІ САТУ		
Бас компания	(559)	779
Бас компания бақылайтын кәсіпорын	2.582.219	3.267.303
Қауымдастырылған үйым («Хан Тенгри Холдинг Б.В.») [1]	10.185.382	11.042.238
Қауымдастырылған үйым («Qaz Cloud» ЖШС)	313.338	279.525
Мемлекеттік мекемелер	109.485	9.328
ҚАРЫЗДАР БОЙЫНША ЕСЕПТЕЛГЕН СЫАҚЫ		
Мемлекеттік бақылауындағы кәсіпорындар		
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	2.233.153	2.035.544
Қарыздар бойынша орташа сыйақы мөлшерлемесі	8,24%	8,00%

Бүгінгі компания
Стратегия
Бизнес және қаржылық шолу
Тәуекелдерді басқару және
ішкі бақылау
Тұрақты даму

Корпоративтік басқару
Қосымша ақпарат
Қосымшалар
Шоғырланылған қаржылық есептілік

2019 жылды жалдау шартына сәйкес Топ 680.885 мың теңге сомасына телекоммуникациялық жабдықты алды (2018 жылды 14.871.625 мың теңгеге).

2019 жылды Топ алдында 2.210.760 мың теңге сомасына берілген сомадан қызметкерлерінің жалақысынан ссуда сомасын үстап қалды.

46. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

«Бас компания бақылайтын кәсіпорындар» санатына бас компания бақылайтын үйымдар кіреді. Бас компания бақылайтын кәсіпорындарға кіретін компаниялармен операциялар негізінен Топтың «Қазақстан Темір жолы» АҚ, «Қазмұнайгаз ҰК» АҚ, «КЕГОК» АҚ, «Қазпочта» АҚ-лармен операцияларымен берілген. Топ телекоммуникация қызметтерін бас компанияға, бас компания бақылайтын кәсіпорындарға көрсетеді. Мемлекеттік мекемелер санатына түрлі мемлекеттік құрылымдар мен министрліктер кіреді.

Байланысты тараптармен операциялар (2019 жылғы 28 маусымға дейінгі «Хан Тенгри Холдинг Б.В.» және оның еншілес үйімі «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-мен мәмілелерді қоса алғанда) тараптар арасында келісілген талаптармен жасалды. Олардың нарықтыққа сәйкес келуі міндетті болған жоқ және үшінші тараптар үшін қолжетімсіз болуы мүмкін. Жыл аяғына өтелмеген қалдықтар

қамтамасыз етілмеген, қысқа мерзімді болып табылады, ал есептеулер төменде сипатталған жағдайларды қоспағанда, ақшалай нысанда жүргізіледі.

2019 жылдың 31 желтоқсанына Топ байланысты тараптардың дебиторлық берешегіне қатысты 67.633 мың теңге көлеміндегі күтілетін кредиттік залалды бағалау резерві ретінде таныды.

Мың теңгемен	2019 жыл	2018 жыл
Бас компания	11.500.000	1.461.458
Қарыздар бойынша орташа сыйақы мөлшерлемесі	11,50%	11,50%

АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

Мемлекеттің бақылауындағы кәсіпорындар («Қазақстан Даму Банкі» АҚ)	64	103
ҚАРЫЗДАР		
Мемлекеттің бақылауындағы кәсіпорындар («Қазақстан Даму Банкі» АҚ)	42.519.628	25.266.233
Бас компания	103.833.333	101.461.458

САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

Бас компания	17.425	130.725
Бас компания бақылайтын кәсіпорын	678.645	613.921
Қауымдастырылған үйім («Хан Тенгри Холдинг Б.В.»)	-	16.248.774
Қауымдастырылған үйім («Qaz Cloud» ЖШС)	98.055	105.827
Мемлекеттік мекемелер	7.030.150	11.431.512

КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

Бас компания	73	39
Бас компания бақылайтын кәсіпорын	352.044	469.260
Қауымдастырылған үйім («Хан Тенгри Холдинг Б.В.»)	-	11.014.949
Қауымдастырылған үйім («Qaz Cloud» ЖШС)	75.991	-
Мемлекеттік мекемелер	991.114	735.815

БАСҚА АЙНАЛЫМНАН ТЫС АКТИВТЕР

Басты басқарушы жұмыскерлерге үзақ мерзімді қарыздар	28.707	35.914
--	--------	--------

2019 және 2018 жылдары Топ бас компания бақылайтын кәсіпорындарға байланыс қызметтерін көрсетті, сондай-ак осы кәсіпорындардан телекоммуникация қызметтерін ұсыну саласында оепарциялық қызметті қолдау үшін тауарлар мен қызметтерді сатып алды.

1. 2019 жылы Топтың жиынтығы Топтың жалпы шоғырландырылған қолма-қол түсімінің 4% құрайтын «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-нан (бұдан әрі «МТС»), «Хан-Тенгри Холдинг Б.В.» еншілес үйімінан, деректер беру, интернетке қатынауды ұсыну, байланыс арналарын жалдау қызметтерінен, желиаралық қосылыстар қызметтерінен кірістерді және басқа да кірістерді қоса алғанда, айтартықтай операциялары бар. Топ сонымен қатар МТС GSM стандарты радиожиілік шоғырын пайдалану қызметтерін, желиаралық қосылыстар қызметтері, конвергентті қызметтер үшін мобильдік трафик және МТС көрсететін және жиынтығы 2019 жылы Топты сатудың жалпы шоғырландырылған өзіндік құнының 3% құрайтын қызметтерді сатып алды.

2019 және 2018 жылдарға аяқталған жылдар үшін МТС-дан сату және сатып алу мына түрде берілді:

Мың теңгемен	2019 жылдың 1 қаңтарынан бастап 2019 жылдың 28 маусымына дейін	2018 жыл
САТУ		
Деректер беру қызметтері ¹	7.566.176	13.911.058
Байланыс арналарын жалға беру ²	5.646.243	1.590.226
Желиаралық қосылыстар қызметтері ³	2.778.374	5.482.615
Базалық стансылар үшін үй-жайлар жалдау	342.678	624.182
Базалық стансыларға күтім жасау ⁴	338.132	659.989
Басқалары	1.844.949	1.639.748
	18.516.552	23.907.818
САТЫП АЛУ		
Желиаралық қосылыстар қызметтері ⁵	4.473.217	845.920
GSM стандарты радиожиілік шоғырын пайдалану төлемі ⁶	2.667.239	5.263.310
Көтерме тарифтер бойынша ұтқыр трафик ⁷	2.551.672	3.621.460
Биллинг жүйесін пайдалану үшін төлем ⁸	111.135	219.305
Өзгелері	382.119	1.092.243
	10.185.382	11.042.238

Бұл қызметтерді көрсету өзара байланысты түрлі шарттардың әрбірі бойынша Топ белгілі бір қызметтер түрлерін көрсетеді немесе алынады. Ол үшін Топ сыйақы алады немесе төлейді, оның үшінші тараптармен шарттар бойынша талаптардан айырмашылығы болуы мүмкін. Үшінші тараптармен шарттар бойынша талаптардан айырмашылығы Топ және қауымдастырылған компания арасындағы көлемге шегерім және басқа да айрықша шарттармен түсіндірілуі мүмкін. МТС-дан/ға сатып алынатын және сатылатын қызметтер көлемі үшінші тараптармен балама қызметтер көлемінен асады.

1. Деректер беру қызметтері бойынша кіріс тіркелген және сымсыз байланыс арналарын ұсынудан кірістерді, сондай-ақ интернет жөлісіне қатынаудан кірістері білдіреді және ұсынылған арналарың еткізу мүмкіндігі (Мбит/сек), сондай-ақ ұсынылған байланыс арналары саны негізінде есептеледі.

2. Желиаралық қосылыстар қызметтері бойынша кірістер қосылыс минутының нақты санының негізінде есептеледі.

3. Байланыс арналарын жалға беруден кіріс LTE желісі базалық стансыларын пайдалана отырып (4G стандарты радиожиілік шоғыры аясында) үйімдастырылған, келісілген техникалық сипаттамаларын деректер беру арналарын үақыта жалға беруден кірісті білдіреді және жалға берілген байланыс арналарының нақты саны негізінде есептеледі. 2016 жылғы актанды Топ 4G стандарты радиожиілік шоғырын жалдау туралы МТС-мен шарт жасады. 4G стандарты радиожиілік шоғырын жалдау туралы шартпен бір-мезгілде Топ және МТС Топ төменде сипатталғандай төлем жасайтын GSM стандарты радиожиілік шоғырын пайдаланғаны үшін төлемді және биллинг жүйесін пайдаланғаны үшін төлемді ұлғайтуға келісті. 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін байланыс арналарын жалға беруден кірістер 2.778.374 мың теңге болды (2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 5.482.615 мың теңге).

4. Базалық стансыға күтім жасаудан кіріс радиоқатынау желілерінің тұрақты және іркіліссіз жұмысын қамтамасыз ету үшін орындалатын сервистік жұмыстар кешенін ұсынуды білдіреді және күтім жасалатын базалық стансылардың нақты санының негізінде есептеледі.

5. Желиаралық қосылыстар қызметтері бойынша шығыстар қосылыс минутының нақты саны негізінде есептеледі.

6. GSM стандарты радиожиілік шоғырын пайдаланғаны үшін төлем МТС тиесілі GSM стандарты радиожиілік шоғырын пайдаланғаны үшін ай сайынғы тіркелген төлемді білдіреді. 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін GSM стандартты радиожиілік ауқымын пайдаланғаны үшін төлем 2.667.239 мың теңге болды (2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 5.263.310 мың теңге).

7. Көтерме тарифтер бойынша ұтқыр трафик шығыстары «Қазақтелеком» АҚ абоненттері нақты тұтынған ұтқыр оператор желісінде трафик көлемін білдіреді және шығыс минуттари, қысқа хабарламалар (SMS), ұтқыр трафик мегабайттары нақты санының негізінде есептеледі.

8. Биллинг жүйесін пайдаланғаны үшін төлем МТС тиесілі биллинг жүйесін пайдаланғаны үшін ай сайынғы тіркелген төлемді білдіреді. 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін биллинг жүйесін пайдаланғаны үшін төлем 111.135 мың теңге болды (2017 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін: 219.305 мың теңге).

25 ЛЕТ

«Қазақтелеком» АҚ жылдық есебі

Басты басқаруышы персоналға сыйақы беру

2019 жылғы 31 желтоқсанда және 2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға жалпы және әкімшілік шығыстар құрамында қоса берілген жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілген басты басқаруышылық персоналға сыйақының жалпы сомасы тиісінше 1.040.277 мың теңге және 637.785 мың теңге болды. Басты басқаруышылық персоналға өтемақы ебек келісімінде тіркелген жалақыдан, сондай-ақ жылға жыл нәтижелері бойынша сыйақыдан құралған.

35-ескертпеде көрсетілгендей, Қазақстан Республикасының Үкіметі Топқа ауылдық жерлерде әмбебап қызметтер көрсету үшін белгілі бір өтемақы ұсынады.

24-ескертпеде көрсетілгендей, 2018 жылғы 31 желтоқсанда Топта Бас компания кепіл болған (2017 жылғы 31 желтоқсанға: 24.961.627 мың теңге) 20.902.442 мың теңге сомасындағы қарыз болды.

47. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН ҚАФИДАТТАРЫ

Қаржы активтерінің құнсыздандынуынан болатын залалдар

2019 жылдың 31 желтоқсанында аяқталытын бір жылдағы қаржы активтерінің құнсыздандынуынан болатын залалдар 2.569.696 мың теңге сомасына сауда дебиторлық берешек бойынша (17-ескертпе), 108.003 мың теңге мөлшеріндегі басқа айналымдық қаржылық активтер (19-ескертпе), 135 мың теңге мөлшеріндегі айналымнан тыс басқа қаржы активтері (14-ескертпе), 12.021 мың теңге көлемінде ақша қаражаты және оның баламалары (22-ескертпе) (2018 жылы: 622.360 мың теңге көлемінде сауда дебиторлық берешек бойынша, 2.860.001 мың теңге көлемінде басқа айналымдық қаржылық активтер, 135 мың теңге мөлшеріндегі айналымнан тыс басқа қаржы активтері, 486.525 мың теңге көлемінде ақша қаражаты және оның баламалары) бойынша бір жылдағы қор есептемесінен жасақталады.

Топтың негізгі қаржы құралдарының құрамына қарыздар, жалдау бойынша міндеттемелер, ақша қаражаты мен оның баламалары, банк депозиттері, сондай-ақ дебиторлық және кредиторлық берешек кіреді. Топтың қаржы құралдарымен байланысты негізгі

тәуекелдеріне пайыз мөлшерлемесінің өзгеру тәуекелі, валюталық және кредиттік тәуекелдер жатады. Сондай-ақ Топ барлық қаржы құралдарымен байланысты нарық тәуекелін және өтімділік тәуекелін мониторинглеуді жүзеге асырады.

Пайыз мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі

Пайыз мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелі нарықтық пайыз мөлшерлемелерінің өзгеруіне орай қаржы құралы құнсының ауытқуымен байланысты тәуекелді білдіреді. 2019 жылдың 31 желтоқсанына Топта өзгермелі пайыз мөлшерлемелері бар кредиттері және қарыздары болған жоқ және нарықтық пайыз мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекеліне ұшырамайды.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – бұл қаржы құралының құны валюта бағамдағындағы өзгерістер салдарынан өзгеріп отыру тәуекелі.

АҚШ долларымен берілген елеулі кредиттер мен қарыздардың, кредиторлық берешек, ақша қаражаты мен оның баламаларының, дебиторлық берешектің болуына байланысты, Топтың шоғырландырылған балансына мынадай айырбас бағамдарының өзгеруі айтарлықтай ықпал етуі мүмкін: АҚШ доллары/теңге.

Төмендегі кестеде салық салғанға дейінгі Топ пайдасының (монетарлық активтері мен міндеттемелері құнсындағы өзгерістер есебінен) басқа айналымалылар өзгеріссіз болғанда, өзгерісін негізінде түрде болжамдау мүмкін болғанда, АҚШ долларының тәнгеге қатысты айырбас бағамдарының сезімталдығы көрсетілген. Көрсетілген факторлар Топтың капитальнаға әсер етпейді.

Мың тәнгемен	2019 жыл		2018 жыл	
	Айырбас бағамынан үлғаюы/ (азаюы)	Салық салғанға дейінгі пайдаға әсері	Айырбас бағаманың үлғаюы/ (азаюы)	Салық салғанға дейінгі пайдаға әсері
АҚШ доллары	12%	5.232.568	14%	3.141.003
	-9%	(3.924.426)	-10%	(2.243.573)

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – клиенттер немесе контрагенттер өз шарт міндеттемелерін орында-мауы салдарынан Топтың көтеретін қаржылық залал тәуекелі. Топ операциялық (ең алдымен, сауда дебиторлық берешегіне қатысты) және қаржылық қызметтіне байланысты, банктегі депозиттер мен қаржылық үйімдар, валюталық операциялар мен басқа да қаржылық құралдарды қоса алғанда, кредиттік тәуекелге бейім.

Сауда және басқа да дебиторлық берешек

Топтың кредиттік тәуекелі көп қаржылық құралдары – сауда және басқа да дебиторлық берешек. Осы активтермен байланысты кредиттік тәуекел Топтағы клиенттер санының көптігі мен клиенттердің және басқа да дебиторлардың кредит төлеу қабілеттілігіне үздіксіз мониторинг жасау рәсімі салдарынан шектелген.

Күтілетін кредиттік залалды бағалауда маркетрица қорын қолдану арқылы әр есептілік мерзімде құнсыздандуды мойындау қажеттілігі талданады. Резервтердің мөлшерлемесі төлем мерзімін өткізіп алған күннің санына байланысты түрлі клиенттік сегменттегі топтар үшін залалдың туындауы (географиялық аймақ, өнімнің түрі, сатып алушының рейтингі, аккредитив немесе басқа да кредиттік

тәуекелді сақтандыру түрлерімен қамтамасыз ету) сипаттамасына байланысты қойылады. Есеп айрысы белгіленген есептіліктің ықтималдығына, уақытша ақша құны мен өткен оқиғалар туралы негізделген және расталған ақпаратқа, ағымдағы жағдай мен болашақ экономикалық жағдайдың болжамы мен есеп мерзімінің қолжетімділігі нәтижеде көрінеді. Әдетте, сауда және басқа да дебиторлық берешектер, егер бір жылдан жоғары мерзімі өткен және тиесілі қаржыны мәжбүрлі талап ету арқылы рәсімдеу қолданылаған жағдайда алынып тасталады.

Есепті күнге кредиттік тәуекелге мейлінше түсіп қалу әр сынып-тама бойынша 14, 17, 19 және 20-ескертпелерде қарастырылған қаржылық активтердің тәнгерімдік құннымен ұсынылды.

Қаржылық құралдар және ақша депозиттері

Топтың қаржылық саясатына сәйкес, бос ақшалай қаражатты бірнеше ірі қазақстандық банкілерге (несие рейтингісі барынша жоғары) орналастырады. Несиелік тәуекелді басқару үшін банктегі бос ақшалай қаражатты орналастыруға байланысты Топ басшысы банктің несие төлеу қабілетін бағалау жұмыстарын мерзімді жүргізіп отырады. Депозитті бағалау жұмыстарын женілдетеү үшін Топ салыстырмалы несие міндеттемелері мен ағымдағы есеп айрысы шоты бар және қызметтің оңай мониторинг жасай алатын банкке басындылық береді.

Мың тенгемен	2018 жыл рейтингі	2017 жыл рейтингі	Ақша қаражаты қалдығы		Депозит шоттар- дағы қалдық	
			2019 жыл	2018 жыл	2019 жыл	2018 жыл
«Қазақстанның Халық Банкі» АҚ	BB/тұрақты/B, kzA+	BB/тұрақты/B, kzA+	49.982.338	34.424.030	-	-
«АТФБанк» АҚ	B-/тұрақты/B, kzBB	B/теріс/B, kzBB+	11.794.238	5.761.522	-	98.648
«Altyn Bank» АҚ («Қазақстанның Халық Банкі» АҚ ЕБ)	BBB-/тұрақты	Ba2/тұрақты/NP	4.979.430	3.293.559	-	-
«Ситибанк Қазақстан» АҚ	A+/тұрақты	A+/тұрақты	3.258.408	764.800	-	-
«Каспи Банк» АҚ	BB-/тұрақты/B, kzA	BB-/тұрақты/B, kzA	515.813	700.494	-	-
Credit Suisse (Schweiz) AG	A+/тұрақты	A/тұрақты	465.918	-	-	-
«Сбербанк России» ҚАҚ	Baa3	Ba2	169.278	123.935	-	-
«Сбербанк» АҚ ЕҰ	BBB-/тұрақты	BB +/оң	97.142	45.695	-	-
«Форте Банк» АҚ	B+/тұрақты/B, kzBBB	B/оң/BkzBBB-	21.989	170.705	-	-
«Halyk Finance» АҚ	BB/тұрақты/B, kzA+	BB/тұрақты/B, kzA+	1.232	-	-	-
«Қазақстандағы Қытай банкі» АҚ ЕҰ	A/тұрақты	A/тұрақты	430	-	-	-
«Еуразиялық банк» АҚ	Baa1/тұрақты	B/теріс/B, kzBB+	359	36.930	-	-
«ЦентрКредит банкі» АҚ	B/теріс/B, kzBB+	B/тұрақты/B, kzBBB-	264	4.621	-	76.329
«Қазақстанның Даму банкі» АҚ	BB+/тұрақты/B, kzAA+	BB+/тұрақты/B, kzAA+	64	103	-	-
«First Heartland Jysan Bank» АҚ	B-/оң/B, kzBB	B-/теріс/B, kzBB-	31	2.846	-	-
«Альфа-Банк» ЕҰ АҚ	BB-/тұрақты/B, kzA	BB-/тұрақты/B, kzA	31	103	-	-
ВТБ банкі АҚ ЕҚ (Қазақстан)	BB+/тұрақты/B, kzAA	BB+/тұрақты/B, kzAA	27	-	-	-
КР Министрлігінің Қазынашылық комитеті МММ	-	-	-	128	-	-
ЖИЫНЫ			71.286.992	45.329.471	-	174.977

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі - бұл Топтың қалыпты немесе күтпеген жағдайларда төлем мерзімі келген кезде төлем бойынша өз міндеттемелерін орынданай алмау тәуекелі.

Топ ағымдағы өтімділікті жоспарлау құралын пайдалана отырып, қаражаттың жетіспеу тәуекелін бақылауды жүзеге асырады. Бұл құрал қаржы инвестицияларының және қаржылық активтердің (мысалы, дебиторлық берешек және басқа да қаржылық активтер) өтелу мерзімін, сондай-ақ операциялық қызметтің болжамды ақша ағынын ескереді.

Топтың міндеті – банк кредиттерін және қаржылық жалдау шарттарын пайдалану есебінен үздіксіз қаржыландыру мен қолайлылық арасындағы балансты тереңдіктің ұстап тұру. Топтың саясатына сәйкес келесі 12 ай ішінде 30%-дан аспайтын кредиттер мен қарыздар өтелуі тиіс. 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдайда шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген қарыз қаражатының баланстық құнын негізге ала отырып, Топтың қарыз қаражатының шамамен 10% бір жыл ішінде өтелуге жатады (2018 жылғы 31 желтоқсанға: 30%).

Төмендегі кестеде міндеттемелерді өтеву мерзімдері бөлігінде Топтың қаржылық міндеттемелерінің шарттық дисконтталмаған төлемдер туралы жалпылама ақпарат берілген:

Мың тенгемен	Талап етілгенге дейін	1 айдан 3 аийға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан аса	Барлығы
2019 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНА						
Қарыздар	-	20.017.580	40.613.328	367.228.861	135.536.632	563.396.401
Қаржылық жал- дау бойынша міндеттемелер	-	5.429.949	15.950.465	58.938.794	18.911.841	99.231.049
Сауда кредиторлық берешек	45.282.413	5.882.208	8.233.218	-	-	59.397.839
Өзге қаржылық міндеттемелер	-	20.151.913	-	1.318	-	20.153.231
	45.282.413	51.481.650	64.797.011	426.168.973	154.448.473	742.178.520
2018 ЖЫЛДЫҢ 31 ЖЕЛТОҚСАНЫНА						
Қарыздар	768.936	9.264.447	63.780.975	83.391.057	118.387.210	275.592.625
Қаржылық жал- дау бойынша міндеттемелер	179.634	2.319.854	6.937.923	18.889.078	-	28.326.489
Сауда кредиторлық берешек	32.134.910	4.170.384	5.842.111	-	-	42.147.405
Берілген қаржылық міндеттемелер ¹	-	1.130.379	1.098.286	7.630.950	2.322.269	12.181.884
Өзге қаржылық міндеттемелер	-	18.810.780	-	78.147	-	18.888.927
	33.083.480	35.695.844	77.659.295	109.989.232	120.709.479	377.137.330

¹. Төлемі қаржылық кепіл шарты бойынша талап етілуі мүмкін максималды сома негізінде (26,30-ескертпелер).

Ақша ағындарының қозғалысымен байланысты тәуекелдер

Ақша қаржатының қозғалысымен байланысты тәуекел монетарлық қаржы құралына байланысты болашақтағы ақша ағындары құнының өзгеру тәуекелін білдіреді.

Ақша ағындарына қажеттілік мониторингі түрақты түрде жүзеге асырылады және басшылық туындаудына орай кез келген міндеттемелерді орындаға қажетті қаржаттың болуын қамтамасыз етеді. Топ басшылығы ақшалай қаржы құралымен байланысты болашақтағы ақша ағындарының ешқандай ықтимал ауытқулары Топтың қызметіне айтарлықтай ықпал етпейді деп есептейді.

Капиталды басқару

Қызметті қолдау және акционерлік құнды барынша көбейту мақсатында жоғары кредит рейтингі мен жеткілікті капиталдың тұрақты коэффициенттерін қамтамасыз ету Топ капиталын басқарудың негізгі мақсаты болып табылады.

Топ өз капиталының құрылымын басқарады және оған экономикалық жағдайдың өзгеруіне орай түзету енгізеді. Капитал құрылымын қолдау немесе оған түзету енгізу үшін Топ жай акциялар иегерлерінің дивидендтік төлемдер көлемін қайта қарастыру, акционерлерге капиталдарды қайтару немесе жаңа акциялар шығару мүмкін. 2019 және 2018 жылдары Топ капиталды басқару мақсатына, саясатына немесе үдерістеріне өзгерістер енгізген жоқ.

Топ таза берешектің жалпы капиталға арақатынасын білдіретін берешек коэффициентін пайдалана отырып, капитал мониторингін жүзеге асырады. Топтың саясаты бұл коэффициентті 1,0 шегінде үстап тұруды қөздейді. Топ пайыздық кредиттер және қарыздарды, сауда кредиторлық берешек пен қаржылық жалдау бойынша міндеттемелерді таза берешек құрамына қосады. Капитал Топтың акционерлеріне келетін капиталдан тұрады.

Төмендегі кестеде кезеңнің аяғына Топтың берешек коэффициенті берілген:

Мың теңгемен	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Пайыздық кредиттер мен қарыздар	367.615.724	193.452.540
Жалдау бойынша міндеттемелер	70.527.520	22.729.325
Таза берешек	438.143.244	216.181.865
Бақылаймайтын қатысу үлестерін қоса алғанда капитал жиыны	462.865.928	414.780.615
Берешек коэффициенті	0,95	0,52

Әділ құн

Әділ құныны анықтау мақсатында Топ жоғарыда көрсетілгендей, активтер немесе міндеттемелердің сипаттамалары мен тәуекелдері негізінде активтер мен міндеттемелердің санаттарын және әділ құн иерархиясы деңгейлерін анықтады.

Төмендегі кестеде Топ активтері мен міндеттемелері әділ құнының баға көздері иерархиясы берілген. 2019 жылғы 31 желтоқсандағы қаржы құралдары әділ құнының баға көздері иерархиясы туралы сандық ақпараттың ашылып жазылуы:

Мыналарды қолданғандағы әділ құн бағасы					
Мың теңгемен	Бағалау күні	Белсенді нарықтардағы котировкалар (1-денгей)	Маңызды бақыланғандағы бастанбағы (2-денгей)	Маңызды бақыланбайтын бастанбағы деректер (3-денгей)	Жиыны
ӘДІЛ ҚҰНЫ АШЫЛАТЫН АКТИВТЕР					
Айналымнан тыс өзге қаржылық активтер	2019 жылғы 31 желтоқсан	-	-	4.198.588	4.198.588
Айналымдағы өзге қаржылық активтер	2019 жылғы 31 желтоқсан	-	-	5.227.326	5.227.326
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер	2019 жылғы 31 желтоқсан	4.964.633	-	-	4.964.633
Сауда дебиторлық берешек	2019 жылғы 31 желтоқсан	-	-	37.255.772	37.255.772
ӘДІЛ ҚҰНЫ АШЫЛАТЫН МІНДЕТТЕМЕЛЕР					
Қарыздар	2019 жылғы 31 желтоқсан	-	-	367.110.944	367.110.944
Өзге ұзак мерзімді қаржылық міндеттемелер	2019 жылғы 31 желтоқсан	-	-	1.318	1.318
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	2019 жылғы 31 желтоқсан	-	-	20.151.913	20.151.913
Сауда дебиторлық берешек	2019 жылғы 31 желтоқсан	-	-	59.397.839	59.397.839

Төменде Топтың активтері мен міндеттемелерінің әділ құнын бағалау көздерінің иерархиясы берілген. Қаржы құралдарының әділ құнын бағалау көздерінің иерархиясы туралы ақпараттың 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ашылуы:

Мың тәңгемен	Мыналарды қолданғандағы әділ құн бағасы				
	Бағалау құні	Белсенді нарықтардағы котировкалар (1-денгей)	Маңызды бағылана-тын баста-пқы деректер (2-денгей)	Бағалау құні	Белсенді нарықтардағы котировкалар (1-денгей)
ӘДІЛ ҚҰНЫ АШЫЛАТЫН АКТИВТЕР					
Айналымнан тыс өзге қаржылық активтер	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	7.040.366	7.040.366
Айналымдағы өзге қаржылық активтер	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	4.685.111	4.685.111
Өтелімделетін актив	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	10.171.407	10.171.407
Сауда дебиторлық берешек	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	52.173.348	52.173.348
ӘДІЛ ҚҰНЫ АШЫЛАТЫН МІНДЕТТЕМЕЛЕР					
Қарыздар	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	194.104.469	194.104.469
Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	22.729.325	22.729.325
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	144.085	144.085
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	18.878.261	18.878.261
Шартты бүзғаны үшін айыппул төлеу бойынша міндеттемелер	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	14.551.865	14.551.865	
Сауда дебиторлық берешек	2018 жылғы 31 желтоқсан	-	-	42.147.405	42.147.405

Төменде қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған қаржы есептілігінде әділ құны бойынша көрсетілмейтін, Топтың қаржылық активтері мен міндеттемелерінің санаттары бойынша баланстық құн мен әділ құнның салыстырmasы берілген. Кестеде қаржылық емес активтер мен қаржылық емес міндеттемелердің әділ құн мәндері көрсетілмеген.

Мың тәңгемен	Баланстық құн 2019 жыл	Әділ құн 2019 жыл	Танылмаған кіріс/(шығыс) 2019 жыл	Баланстық құн 2018 жыл	Әділ құн 2018 жыл	Танылмаған кіріс/(шығыс) 2018 жыл
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР						
Ақша қаржаты мен оның баламалары	71.321.822	71.321.822	-	45.350.092	45.350.092	-
Айналымнан тыс өзге қаржылық активтер	4.170.159	4.198.588	28.429	9.649.734	7.040.366	(2.609.368)
Айналымдағы өзге қаржылық активтер	5.227.326	5.227.326	-	4.685.111	4.685.111	-
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтер	4.964.633	4.964.633	-	-	-	-
Өтемелеуші актив	-	-	-	10.171.407	10.171.407	-
Сауда дебиторлық берешек	37.255.772	37.255.772	-	52.173.348	52.173.348	-
ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР						
Қарыздар	367.615.724	367.110.944	504.780	193.452.540	194.104.469	(651.929)
Жалдау бойынша міндеттемелер	70.527.520	70.527.520	-	22.729.325	22.729.325	-
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	1.318	1.318	-	993.705	144.085	849.620
Өзге қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	20.151.913	20.151.913	-	18.853.954	18.878.261	(24.307)
Шартты бүзғаны үшін айыппул төлеу бойынша міндеттемелер	-	-	-	14.551.865	14.551.865	-
Сауда дебиторлық берешек	59.397.839	59.397.839	-	42.147.405	42.147.405	-
ӘТКІЗІЛМЕГЕН ӘДІЛ ҚҰНДАҒЫ БАРЛЫҚ ТАНЫЛМАҒАН ӨЗГЕРІС						533.209
						(2.435.984)

Бағалау әдістемелері және жорамалдар

Төменде осы қаржылық есептілігінде әділ құны бойынша көрсетілмеген қаржы құралдарының әділ құнын анықтау кезінде пайдаланылған әдістемелер мен жорамалдар сипатталған.

Әділ құны шамамен олардың баланстық құнына тең активтер қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер өтімді немесе өтеу мерзімі қысқа (уш айдан кем) болған жағдайда олардың әділ құны шамамен баланстық құнына тең болуы мүмкін. Сондай-ақ бұл жорамал талап етілетін салындарға және өтеу мерзімі белгіленбеген жинақтаушы шоттарға қолданылуы мүмкін.

Амортизацияланатын құн бойынша есептеле тін қаржылық міндеттемелер Алынған қарыздардың әділ құны шарттары, кредит тәуекелі мен өтеу мерзімі үқсас берешек бойынша қазіргі уақытта қолданыстағы

мөлшерлемелер пайдаланыла отырып, алдағы ақшалай қаржат ағындарын дисконттау арқылы бағаланады.

Қаржы қызметіне байланысты міндеттемелердегі өзгерістер

2019 жылғы қаржы қызметімен байланысты міндеттемелердегі өзгерістер мынадай түрде берілді:

Мың тенге	2019 жылғы 1 қаңтар	Жаңа стандарттар қолданудан тиімділік	Бизнесі біркітіру (5-ескертпе)	Жаңа қарыз/ жалдау шарты	Жаңа жалдау шарты	Қайта сыйыпталды	Негізгі қарызыды ақша құралымен қайтару	Пайыздық шығыс (40-ескертпе)	Пайыздар төлемі	Дисконт	Кредит үйимдастыру шығыстар	2019 жылғы 31 желтоқсан
Қарыздардың ұзақ мерзімді бөлігі	135.838.411	-	7.091.161	93.089.611	-	103.393.147	-	-	-	(34.403)	(239.866)	339.138.061
Қарыздардың қысқа мерзімді бөлігі	57.614.129	-	1.708.387	121.113.026	-	(103.393.147)	(53.118.449)	32.246.010	(27.684.186)	(421.124)	413.017	28.477.663
Қаржылық жалдаудың ұзақ мерзімді бөлігі	15.975.306	27.303.654	18.911.643	-	4.779.931	(11.734.280)	-	-	-	-	-	55.236.254
Қаржылық жалдаудың қысқа мерзімді бөлігі	6.754.019	3.168.590	4.966.921	-	-	11.734.280	(11.332.544)	8.006.074	(8.006.074)	-	-	15.291.266
ЖИЫНЫ	216.181.865	30.472.244	32.678.112	214.202.637	4.779.931		- (64.450.993)	40.252.084	(35.690.260)	(455.527)	173.151	438.143.244

2018 жылғы қаржы қызметімен байланысты міндеттемелердегі өзгерістер мынадай түрде берілді:

Мың тенге	2019 жылғы 1 қаңтар	Жаңа қарыз шарты	Жаңа жалдау шарты	Бизнесі біркітіру	Қайта сыйыпталды	Негізгі қарызыды ақша құралымен қайтару	Пайыздар төлемі	Пайыздық шығыс (40-ескертпе)	2018 жылғы 31 желтоқсан
Қарыздардың ұзақ мерзімді бөлігі	24.967.690	100.000.000	-	14.935.969	(4.065.248)	-	-	-	135.838.411
Қарыздардың қысқа мерзімді бөлігі	2.357.864	-	-	51.380.150	4.065.248	(2.029.593)	(2.175.943)	4.016.403	57.614.129
Жалдаудың ұзақ мерзімді бөлігі	7.681.118	-	14.871.661	-	(6.577.473)	-	-	-	15.975.306
Жалдаудың қысқа мерзімді бөлігі	3.920.719	-	-	-	6.577.473	(3.697.239)	(1.612.425)	1.565.491	6.754.019
ЖИЫНЫ	38.927.391	100.000.000	14.871.661	66.316.119	- (5.726.832)	(3.788.368)	5.581.894	216.181.865	

48. ШАРТ ЖӘНЕ ТАЛАП МІНДЕТТЕМЕЛЕРИ

Операциялық орта

Қазақстанда нарықтық экономика талаптарына жауап беретін экономикалық реформалар және құқықтық, салық және әкімшілік инфрақұрылымды дамыту жалғасуда.

Қазақстан экономикасының болашақтағы тұрақтылығы көп жағдайда осы реформалар барысына байланысты және Үкімет экономика, қаржы және ақша-кредит саясаты саласында қабылдайтын шаралар түімділігіне қатысты болмақ.

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

Топ құрылыш жобаларын орындауға және телекоммуникация жабдығын сатып алуға шарттар жасасады. 2019 жылды 31 желтоқсанға Топтың көбінесе телекоммуникация жабдығын сатып алумен және телекоммуникация желісін салумен байланысты жалпы сомасы ҚКС қоса алғанда 38.186.280 мың теңге (2018 жылды 31 желтоқсанға: 6.238.697 мың теңге ҚКС қоса алғанда) шарт міндеттемелері болды.

Лицензиялық міндеттемелер

Сымсыз байланыс қызметтерін көрсетуге арналған бірқатар лицензиялардың талаптарына сәйкес Топтың өз желісін қамту аймағына қатысты белгілі бір міндеттемелері бар. Топ Қазақстан Республикасының негізгі магистральдар бойымен өтетін аудандарды, шағын қалалар мен қалалық типтегі кенттерді қамти отырып, үтқыр желінің қамту аймағын кеңейтуге міндетті. Топ басшылығы Топ лицензия талаптарын сақтайды деп есептейді.

Салық салу

Қазақстан Республикасының салық заңнамасы мен нормативтік базасы тұрақты өзгерістерге үшіншілік және түрлі түсіндірүлере жол береді. Мұнымен бірге басшылық Халықаралық электр байланысы одағына кіретін бейрезиденттермен Топ жұмыс істейтін және белгілі салықтық босатуды беретін халықаралық шарттар үлттық салық заңнамасы алдында басымдылықта ие деп есептейді. Жергілікті, өнірлік және республикалық салық органдары арасындағы пікір қайшылығы жіне кездесетін жағдай. Анықталған және расталған қазақстандық салық заңнамасын бұзудың айыппұлы мен өсімақының қолданыстағы тәртібі қаталдықпен ерекшеленді. Айыппұл мөлшері есептеген салық сомасының 50%-ден 80 %-ға дейінгі көлемін құрайды, ал өсімақы Қазақстан Ұлттық Банкі белгілеген, 1,25-ке көбейтілген қайта қаржыландыру мөлшерлемесінің негізінде есептелеңеді. Осының нәтижесінде айыппұл мен өсімақының сомасы есептеген салық сомасынан бірнеше рет жоғары болуы мүмкін. Салық тексерулері тікелей тексеру жылы алдындағы қызметтің бес күнтізбелік жылын қамти алады.

Қазақстандық салық жүйесімен байланысты екіштыліктың себебінен есептеген салықтың, өсімақы мен айыппұлдың (егер мұндай болса) қорытынды сомасы осы күннің шығыстарына жатқызылған және 2019 жылдың 31 желтоқсанына есептеген шығыстардан асып кетуі мүмкін. Шоғырландырылған қаржылық есептілікте өзгеше көзделмеген немесе осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте басқаша ашылмаған жағдайда, басшылықтың пікірінше, 2019 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша заңнаманың тиісті ережелері дұрыс талданып берілген және салық заңнамасымен байланысты Топтың жағдайын сақтап қалу ықтималдығы жоғары болып табылады.

2017 жылды шілдеде салық органды 2012 жыл - 2015 жылдың 3 тоқсаны үшін кешенді салық тексеруін аяқтады. Салықтық тексеру нәтижелері бойынша 9.008.002 мың теңге көлеміндегі салық және айыппұл толық есептеді, оның 5.789.678 мың теңгесі салық және 3.218.324 мың теңгесі – өсімпұл. «Келл» АҚ ішінара сұрақтар бойынша салық органымен келіскең жоқ және сотқа жүгінді.

2018 жылды қантарда «Келл» АҚ сотта салық органдының хабарламасына талап түсіріп, сот «Келл» АҚ талаптарын қанағаттандырудан бас тартты. 2018 жылды маусымда аппеляциялық инстанция соты талап шағымды қарап, «Келл» АҚ пайдасына шешілмеген алғашқы сот инстанциясы шешімін күшінде қалдырыды.

Сот шешімі заңды күшіне енгеніне қарамастан, «Келл» АҚ Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотында көрсетілген сот актілеріне шағым түсіру құқығын сақтады. 2018 жылды 5 қарашада

«Келл» АҚ Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының кассациялық инстанциясына өтінішхат түсірді. 2018 жылды 5 желтоқсанда Қазақстан Республикасының Жоғарғы Соты өтінішхатты кері қайтарды.

2019 жылды ақпанда «Келл» АҚ Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының шағым берді. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының 2019 жылды 23 шілдедегі шешімі негізінде «Келл» АҚ шағымы ішінәра қанағаттандырылды. Атап айтқанда, бірінші инстанция сотының шешімі мынадай істер бөлігінде кері қайтарылды:

- 2.196.555 мың теңге көлеміндегі резидент емес заңды тұлғаларға көрсетілген қызметтер бойынша төлем көзінен төленетін қосымша есептеген салық;
- 779.916 мың теңге көлеміндегі резидент емес заңды тұлғаларға көрсетілген бағдарламалық жасақтамаға қашықтан техникалық күтім жасау қызметтеріне қосымша есептеген ККС;
- осы салықтармен байланысты 2.839.574 мың теңге көлеміндегі айыппұл және өсімпұл.

Топ 2019 жылды 31 желтоқсандағы аяқталған жыл үшін жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте 5.816.045 мың теңге жалпы сомасындағы айыппұл және өсімпұлмен байланысты салықтарды түзетуден кірісті таныды. Бұған «Келл» АҚ 2.196.555 мың теңге көлеміндегі резидент емес заңды тұлғаларға көрсетілген бағдарламалық жасақтамаға қашықтан техникалық күтім жасау қызметтеріне қосымша есептеген ККС төлеп қоюы себепті. «Келл» АҚ осы алдын ала төленген салықты таныды және алдағы салықтар есебінде ескеруді жоспарлап отыр. 2019 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2.839.574 мың теңге көлеміндегі айыппұл мен өсімпұлды төлемегендіктен, «Келл» АҚ алдағы жылы айыппұлдар мен өсімпұлдардың толық сомасын резервте таныды. Осылайша «Келл» АҚ жалпы сомасы 2.839.574 мың теңге көлеміндегі айыппұл мен өсімпұл резервіне түзету енгізді. 2019 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Келл» АҚ-да 187.793 мың теңге көлеміндегі айыппұлдар

мен өсімпұлдардың міндеттемесі (2018 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 2.910.727 мың теңге көлемінде) қалды.

Техникалық регламенттің жаңа талаптары

«Жедел-іздестіру іс-шараларын өткізуі, абоненттер туралы қызметтік ақпараттарды жинауды және сақтауды қамтамасыз ету бойынша телекоммуникациялық жабдықтарға қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенттің бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеттің 2016 жылды 20 желтоқсандағы № 91 бұйрығы 2017 жылды 7 ақпанда жарияланып, 2018 жылды 8 ақпанда күшіне енді. Жаңа регламентке сәйкес телекоммуникациялық жабдыққа жедел-іздестіру шараларын өткізу, абоненттер ақпаратын жинау және сақтау (бұдан әрі - ORA) үшін техникалық мүмкіндітерін кеңейтуден тұратын қосымша талаптарын сақтау мақсатында телекоммуникациялық жабдықты жаңырыту үстінде.

Басым жағдайын асыра пайдалануға қатысты іс

Келл мобильді интернеті қызметтерін тарифтеу

2018 жылды 19 қазанда Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікі және тұтынушылар құқығын қорғау комитеті (бұдан әрі - Комитет) «Келл» АҚ 2017 жылды басым жағдайын асыра пайдаланумен байланысты мүмкін әкімшілік бұзушылық үшін әкімшілік іс қозғады. Сот салуы мүмкін айыппұл 2 млрд теңгеге жуық.

Комитеттің пікірі бойынша «Келл» АҚ қосылған интернет-трафик көлемі аяқталған соң немесе ай сайынғы абоненттік төлемді есептен шығармай Kcell бренді бойынша интернет желісіне мобильді қатынау қызметіне тұрлі тарифтер белгілеген. Комитет сонымен қатар «Келл» АҚ аяқталған бұзушылықтарды жоюға және соның ішінде қосылған интернет-трафик көлемі аяқталған соң немесе ай сайынғы абоненттік төлемді есептен шығармай Kcell бренді бойынша абоненттер 2017 алынған сомаларды қайтаруды міндеттейтін үйіарым шығарды.

«Келл» АҚ Комитет қаулысымен келіспейді. 2019 жылды 3 шілдеде сотқа талап түсірді. «Келл» АҚ басшылығы талап сәтті болады деп пайымдады және мүмкіндігінше ақша қаражатының кету ықтималдығы бағаланды.

2019 жылды 25 қазанда Алматы қ. Мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құқықбұзушылықтың болмауына байланысты әкімшілік іс жүргізуі токтатуға қаулы шығарды. Дей тұрғанмен Комитет қаулы жарияланғаннан кейін 180 күн ішінде талап түсіруге құқылы. 2019 жылды 31 желтоқсанда Комитет талап шағым түсірген жоқ. Талап шағым түсіру мерзімі 2020 жылды сәуірде аяқталады. «Келл» АҚ басшылығының пікірінше 2019 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражатының кету тәуекелі шамалы.

Мобильді телефондар үшін тарифтік жоспарлар биллингтік циклы

2019 жылғы 27 желтоқсанда «Кселл» АҚ Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінен хабарлама алды, онда «Кселл» АҚ мобильді телефондарға арналған қолданыстағы және ескірген тарифтік жоспарларды Мобильді байланыс қызметтерін ұсыну қағидаларына (бұдан әрі - Қағидалар) сәйкестікке келтіру, атап айтқанда «есептілік кезеңі» терминін анықтаудан шығатын құнтізбелік жылды әдепкілік бойынша биллинг циклі ретінде белгілеуі қажет. Комитеттің есептеуінше «Кселл» АҚ тарифтік жоспарлардың біркүндік, апталық, жиырма сегіз күндік немесе отыз күндік биллингтік цикл белгілей отырып, Қазақстан Республикасы Іскеり кодексінің 174.1 бабын бұзып отыр. Комитет сонымен қатар, биллингтік циклды қысқартуды тұтынушылар құқын бұза отырып, басым жағдайын асыра пайдалану ықтималдығы деп қарастырып отыр. «Кселл» АҚ Ұлттық экономика министрлігіне (бұдан әрі - ҚР ҰӘМ) Комитеттің Қағидаларды қате интерпретациялауы жөнінде жазылған хат жолдап, Хабарламаны Қағидаларға өзгеріс енгізілгенге дейін тоқтата тұруды сұраған. 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚР ҰӘМ жауап түсken жоқ. «Кселл» АҚ басшылығы Комитеттің «Кселл» АҚ талаптары негізсіз және осы мәселеге қатысты экономикалық ресурстардың жылыстау тәуекелін мүмкін деп бағалайды.

5G қызметтері

Ұлттық экономика министрлігінің Бәсекелестікті қорғау комитетінің бұйрығына сәйкес Топ 2022 жылғы 31 желтоқсаннан кешіктірмей 5G қызметтерін көрсетуді бастауға міндетті (егер 5G стандарты 2020 жылғы 31 желтоқсанға дейін Халықаралық электр байланысы одағында және 3-ші буын әріптестік жобасында бекітілсе, онда 2021 жылғы 31 желтоқсаннан кешіктірмей).

49. ЕСЕПТІ КҮННЕҢ КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2020 жылғы 31қаңтарға Топ Қазақстан ВТБ банкі АҚ ЕҰ алған 5.132.207 мың теңге көлеміндегі қарызын толық қайтарды.

2020 жылғы 20 қаңтарға Топ 1.250.855 мың теңге көлемінде купон облигациялары бойынша облигация ұстаушыларына пайыздар төледі.

2020 жылғы 6 ақпанға «Кселл» АҚ еншілес ұйымының жай акциялары және ғаламдық депозитарий қолхаттары (ФДҚ) Астана халықаралық биржасының («АIX») ресми тізіміне кірді. Сауда 7 ақпанда басталды.

2020 жылы 3 наурызда Топ облигация ұстаушыларға купондық акциялар бойынша 5.570.000 мың теңге көлемінде пайыз төледі.

Топ «Қазақстан даму банкі» АҚ-мен жасалған кредиттік желі ұсыну туралы келісім аясында 5.538.233 мың теңге көлемінде қарыз алды.

Жаңа коронавирус Қытай және әлем елдеріне тарауда. Топ коронавирус бойынша жағдайдың әрі қарай өрбүйн назарда ұстап отырады, алайда осы кезеңде қаржылық тиімділікті бағалау мүмкін емес.

2019 жылғы 9 наурызда шикі мұнайға әлемдік баға 30 пайызға дерлік түсіп кетті, Brent маркасы мұнай бағасы баррелі 32 АҚШ долларына дейін кеміп кетті.

Осы қаржылық есепті бекіту күніне Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген АҚШ долларына шаққандағы теңгенің ресми айырбас бағамы 405,46 теңге болды.